

976
224

OK 63-5591

Bibliotheek Universiteit van Amsterdam



01 2919 5046

2012-5-11

^a Kentzig. ⁱⁿ Schottland

Seiner Gnade

In-
 In-
 In-

40-7-72

Sacramentum 30 - Est panis et uinum

32 1112

not the
heart
quartz

of the earth

Et nunc

et nunc

et nunc

et nunc

et nunc



Ս Ա Ղ Մ Ո Յ
Դ Ա Ի Թ Ի

որ և կոչե

Սաղմոսարան՝

Տալազ րեցեալ 'ի հայ
րմաւ Ե Տն Սիմէօնի
Սրբազան կաթողիկո
սի ամ հայոց :

'ի կաթողիկոսական
Սէ Դ Գ Ե Ը Թ Ե

'ի Տալազի Սրբազան
Սրբեմանս :



Յաղագիտ տեսակացն սաղմոսի . Ը Ղգ
 Կասեա Վանադէշ-ոյ :

Երբայեցիքն , որք անոճանեն
 զայս Գիրք Թէճիլմ . ք' գո
 վաքանու թիս . բաժանեն զբոլոր
 Սաղմոսարանն 'ի 10 տեսակս բա-
 նից , որք են . Յաղթողական , ՆԸ
 Շաղական , Երգական , Գովական
 Օրհնառաք , Աղօթական , Խոս-
 տովանական , Երանական , Խրա-
 խական , և Գոհացողական :
 Յոյնք զնոյն 150 Սաղմոսն բաժա-
 նեն 'ի 20 կաթիսմատա , ք' աթո-
 ուրս , հանգիստս , և նստմունս :
 Իւրաքանչեւ Կաթիսմա ունի ե-
 րիցս՝ Փառք հօր : Արմ 'ի Ջրե-
 ից Թէճիլմ անոճանի գիրքս այս .
 նոյնպէս 'ի Յունաց Փաալտիրիօն .
 ուստի և Ոմանք Փաալթերիում
 անոճանեցին . իսկ Մեք Սաղմոսա-
 րան . որ է երգ , և նոճազ 'ի գո-
 վութի , և 'ի գոհութի Աբարշին :
 Այլ կերպիւ ճերբայեցիք բաժա-
 նեն :

Տենն զտաղմոսն 'ի հինգ մասունս :

Առաջինն է յ' ըսկզբանէն մինչև

'ի 40 Սաղմոսի աւարտն , որ

վերջանայ . եղեցի եղեցի :

Երկրորդն 'ի 41 մինչև 'ի 71 Սաղ-

մոսի վերջն , որ աւարտի եղեցի

եղեցի :

Չորրորդն է 'ի 72 Սաղմոսէն մինչև

'ի 88 որ ևս վերջանայ . եղեցի

եղեցի :

Չորրորդն 'ի 89 մինչև 105 , որ

ևս վերջանայ . եղեցի եղեցի :

Հինգրորդն սկիզբն առնու 'ի 106 և

աւարտի 150 , որոյ վերջն է . Հա-

կելու եահ , ցո , Օրհնեցէք զ' Թ :

' Եին հասարակօրէն սաղմոսք' օրհ-

նու թիք դաւ թի . զի մեծ բաժինն

Սաղմոսաց ասացեալ է 'ի Դաւթայ

որ էր այր իմաստուն , հանճարեղ

աշտաշտաբան , քնարանոճագ , և

աղմոսագէտ , նաև Հոգւով Սրբ

ով լի : 1 Սամուէլ 16 . 18 : Տեա

1 Սամուէլ 23 . 2 : 1 Մնայորդաց

15 . 16 : և 16 . 4 : Իսկ այլ մնա

յեալքն

ցեալքն յ'Այլոց Աճարեալ արանց
են ասացեալք . 'ի մօսիսէ , յ'Ասա

փայ , և յ'այլոց :

Ապայ զհնի գերութեն Բաբելոնի
'ի մի վայր ժողովեաց Եզրաս , և
կարգադրեաց զայնոսիկ , ը որում
այսօր կան :

Գիտելի է աստ կարճառօտակի վն
Մակագրացն Սաղմոսաց : Քանզի
որովհետեւ համայն սաղմոսքն շեք
բայեցւոց լեզոճաւ ոտք են , և շա
րականք , կմ' ձայներգութիւք . նշա
նեցաւ գրելթէ նմ' Սաղմոս մակա
գրիւ , և վերնագրիւ թէ որպէս ,
և յ'ումմէ երգելի է սաղմոսն այն ,
այսու կերպիւ : Ի'կապարած . նշան
է զի այն Սաղմոսն դասապետին էր
սկսանիլն և երգելն : Ուր վերնա
գրին միայն է . Սաղմոսն . այն հան
դերձ նշագարանօք , կմ' գործեօք
երգոյ էր երգելի : Ուր միայն մա
կագրի Օրհնութիւն . երգելի էր ձայ
նիւ միայն առանց նշագարանաց :
Բայց ուր մակագրի . Օրհնութիւն
Սաղ

Սաղմոսի. էր սկսանել Նախ Նոճա
գարանն, և ապա ձայնակցէր եր-
գարանութիւն: Եւ ուր ասի. Սա-
ղմոս Օրհնութեան. էր ըսկսանել
Նախ ձայնիւ Երգչացն, ապա հըն-
չակցէր Նոճագարանն:

Այսքանի առ այս աստ յայժմոյս
համար օրաբար բաճեցի:

III. 118. Լ 144. Սաղմոսքն :

[illegible]





ՕՒՂ. Ս. ՈՍ

ԴԱԻ ԹԻ.

ԱՌԱՋ ԻՆ.



Բ Լ Ն Ե Ա Լ

Ե Մ ՅՐ ՈՐ ՈՉ

գնաց ՚ի խորհուրդս ան
բարչտաց. ի ճանապարհի մեղա
ւորաց նա ո՛չ եկաց. և յաթոռս
Ժամարից ո՛չ նստաւ:

ԼՆԼ

Այլ յօրէնս Թն էն կամք նորա օ
 և յօրէնս նր խորհեսցի նա 'ի տը
 չէ և 'ի գիշերի • և եղեցի նա որ
 պէս ծառ որ տնկեալ է 'ի գնացս
 Զուրց ։

Որ զպտուղ իւր 'ի Ժամու տապէ
 և տերեւ նորա մի՛ թափեսցի • և
 զառնայն զոր ինչ արասցէ յաջո
 ղեսցի նմա ։

Ո՛չ այսպէս են անբարիշտք և ո՛չ
 այնպէս • այլ որո՞ւ ըզ փոշի՝ զոր
 հոսէ՛ հողմ՝ 'ի վն երեսաց երկրի ։
 Վասն այսորիկ ո՛չ յարիցեն անբա
 րիշտք 'ի դատաստան • և ո՛չ մե
 լաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց ։
 Քանզի ճանաչէ նոր զճանապարհս
 արդարոց • ճանապարհք անբարւ
 տայ կորիցեն ։



Անվերադիր 'ի յեբրայեցիս Երևանի
 անու ընդ զհամար էն : Բ :

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք,
 և ժողովուրդք խորհեցան 'ի
 սնոսիս :

Յանդիման եղեն թագաւորք երկ
 րի, և իշխանք ժողովեցան 'ի միա
 սին վասն տեառն և վասն օծե
 ւոյ նորա :

Խզեսցուք զկապանս նոցա, և ըն
 կեսցուք 'ի մէնջ զլուծ նոցա :
 Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի ըզ
 նոքօք, և տէր արհամարհեսցէ
 զնոսա :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բար
 կութեամբ իւրով, և սքսմաւու
 թք իւրով խռովեցուսցէ զնս :
 Ես կայի թագաւոր 'ի նմանէ 'ի
 վերայ լերին սիօնի սրբոյ նորա,
 'ի պատմել զհրամանս տն :

ՏԲ ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու,
 և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն և տայ քեզ զհե
 թա

Թանոսս'ի ժառանգութի և իշխանութի քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :

Հովոճեսցես զնոսա գաւազանաւ երկաթեալ . որպէս զանօթ բլաւի փըշրեսցես զնոսա :

Մի Թագաւորք զայս 'ի միտ անէք . և խրատեցաւմէք ամենեքեան ոյք դատէք զերկիր :

Ծառայեցէք անառն երկիւղեւ , և ցնծայէք առաջն նորա Կողութեամբ :

Ընկալարուք զխրատ նորա՝ զի մի բարկացի ար , և կորն չեցիք 'ի ճառապարհացն արդարութեան :

'ի Ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի բարկութիւն նորա :

Երանի ամենեցուն ոյք յուսացեալ են 'ի անէր :



’ի ժամանակի զի փախուցեալ էր
նա յերեսացն աբխազոմայ
որդւոյ իւրոյ :

ՏԻՐ զի բազում եղէն ներդէք
իմ. և բազումք յարեան
’ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ
թէ չէք փրկուիս սորա առ աստ
Տաժ իւր :

ԱՅԼ դու տէր օգնական իմ ես,
փառք իմ և բարձրացուցիչ գլու
խոյ իմոյ :

Չօյնիւ իմով ես առ տր կարգա
ցի, և լուծաւ ինձ ’ի լեռնէ սրբոյ
իւրմէ :

Ես ննջեցի և ’ի քուն եղէ, զար
թեայ՝ և տէր ընդունելի իմ է :

Ո՛չ երկեայց ես ’ի փիւրաւոր զօ
րաց նոցա, ոյք շուրջանակի պա
տեալ պաշարեալ պահէին զես :

Ա՛րի՛ տէր և փրկեալ զես ան իմ
զի գուհաբեր զամենեւեմ, ոյք
հիմ

էին ընդիս թշնամութեամբ 'ի տա
րասդարառուց, և զատամունս մե

զաւորաց փշրեսցես:

Տեառնդ է փրկութիւն 'ի վր ժո
ղովրդեան քո օրհնութիւն քո:

'ի հաղթած ընդ օրհնութեան:

Սաղմոս Դաւթի: Դ:



Կարդալ իմում լուար ինձ
ան ըստ արդարութե, 'ի
նեղութեան ինձ անպորր
արարելո: ողորմեան ինձ և լուր ան
ղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան մինչև յերբ էք
խստասիրաք: ընդ է ը սիրէք զման
ժութիւն, և խնդրէք զսրտու
թիւն:

Ծաներո՞ւք՝ զի սքանչելիս արար
տէր սրբոց իւրում: և տէր լուի
ցէ ինձ 'ի կարդալ իմում ան նա:
Բարկանայք և մի մեղանշէք: զոր

18
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր, յանկո
ղինս ձեր զըղջացարձէք :

Մատուցէ՛ք սլատարագս արդա
րութե, և յուսացարձէք 'ի փր
Բազումք ասէին թէ ո՞ր ցուցցէ
մեզ զբացութիւն տեսուն. նշա
նեցաւ առ մեզ լոյս յերեսաց քոյ
և ետուր ուրախութիւն սրտից
մերոց :

'ի պսղոյ ցորենոյ՝ գինոյ՝ և ձի
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա :
Խաղաղութե՞ յայս և 'ի սոյն նըն
ջեսցուք և զարթիցուք. զի դու
տէր միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ :

'ի Խորհրդ լաւ ժառանգաւորիս :

Սաղմոս Դաւթի : Ե :

Բանից իմոց ո՛ւնկնդիր տէր, և
'ի միտ առ զաղաղակ իմ :
Նայեա՛ն 'ի ձայն աղօթից իմոյ՝ թա
գաւոր իմ և փօ իմ :

Ես

Ես զքեզ աղաչեմ տէր՝ ընդ առա-
ւօտս լռէիցես ձայնի իմում։ Ընդ
առաւօտս պատրաստ եղէց յան-
դիման լինիլ առ քեզ։

Ո՛չ թէ դու նո՞ց կամիր զանօրէ-
նութիւն, և ո՛չ բնակիրն առ քեզ
շարք։ և անօրէնք մի՛ բնակեացին
առաջի աշաց քոց։

Վտեցեր զայնոսիկ ոյք գործէն զա-
նօրէնութիւն։ Կորուսանես զամե-
նեսեան ոյք խօսին զսուտ։

Չայր արիւնաճեղ և զնենգաւոր
պիղծ աննես դու տէր։ այլ ես
ըստ բազում ողորմութեան քում,
մլտից 'ի տուն քո՝ և երկիրպագից
'ի տաճար սուրբ քո երկիւղե՞-
քով։

Տէր առաջնորդեա՛ն ինձ յարդարու-
թեան քում, վասն թշնամեաց ի-
մոց՝ ուղիղ արա առ ջի իմ՝ զճանա-
պարհս քո։

Ճե ո՛չ գոյ 'ի բերանս նոց՝ ճշմար-
տութիւն և սիրտք նոցա նան-
րեալք են։

Արաբէս գերեզման բայ են կոկորդէ
նոցա, և լեզուօք իւրեանց նեն
գաւորք եղեն:

Դատեմզնոսա անձ զի անկցին 'ի
խորհրդոց սրտից իւրեանց ըն բա
զում անբարչաութե ննջ՝ յերժեան
զնոսա զի դառնացուցին զքեզ:

Աւրափ լիցին ամենեքեան յաբոս
տացեալ են 'ի քեզ. յաւիտեան
ցընծասցեն և բնակեսցիս դու 'ի
նոսա:

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք ան
տէանքո՛ զի օրհնեսցես դու զար
դարն տէր. որպէս զենու հաճու
թեամբ քով պսակեցեր զնոսա:

Յի Կաթարած ընդ օրհնութեան

Սաղմոս Դաւթի: 2:

ՏԻՐ

Մի սրտմտութեամբ քով
յանդիմաներ զես և մի
բարկութեամբ քով խրատեր զես:
Ողորմեան ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես:

Ես՝ բժշկեան զանձն իմ, զի խռո-
 վեցան ոսկերք իմ։
 Լնձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
 տէր մինչև յերբ։
 Դա՛րձ տէր և փրկեան զանձն իմ-
 կեցո՛ւ զիս տէր ըստ ողորմութե-
 քում։
 Զի ո՛չ ոք է որ 'ի մահու յիշէ ըզ-
 քեզ. կամ 'ի դժոխս խոստովան
 առնիցէ առ քեզ։
 Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան ի
 մուտ, լո՛ւալի զամենայն գիշեր ըզ-
 մահիճս իմ. և արտաառնօք իմովք
 զանկողենս իմ թայցի։
 Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ան-
 իմ. և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամե-
 նայն թշնամեաց իմոյ։
 Ե՛ի բայց կայէք յինէն ամենեքեան-
 ոյք գործէք զանօրէնութիւն։
 Լո՛ւաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, և
 ձաւ տէր աղօթից իմոյ, և ահա
 զնսդրւածս իմ ընկալաւ։
 Ե՛մաշեցեն և խռովեցին յոյժ
 ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին

յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվա
զակի և խռովեսցին :

Սալոմոն Դաւիթ . Է :

Չոր ասաց վն բանիցն քուտայ որ
դու յեմինայ :



ՄԺ իմ 'ի քեզ յուսա
ցայ փրկեա՞ զնս . և յա
մենայն հալածչաց իմոց
ապրեցո՞ զնս :

Դուցէ երբէք յափշտակիցէ որո՞ւ
սուիւծ զանձն իմ . ո՛չ ոք իցէ որ
իրկիցէ , և ո՛չ այն որ ապրեցու
ցանիցէ :

ՏԲ ան իմ թէ արարի զայս , և
թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի
ձեռս իմ :

Ժէ հատուցի երբէք այնոցիկ ոյք
հատուցին ինձ շար , անկեայց և
ես ի թշնամեաց իմոց ընդունայն :
Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն
մ ,

իմ. հասցէ և կոխեսցէ յերկիր ըզ
կեանս իմ, և զվառս իմ 'ի հող
բնակեցուսցէ :

Առի' տէր բարկութեամբ քով, և
բարձր լեր 'ի սպառիլ թշնամեաց
իմոց :

Չարթի'ր ար ամ իմ 'ի հրամանս
քո զոր սլատոճիրեցեր. և ժողովք
ժողովորոց շուրջ եղեցին զքե :
Աստն այսորիկ 'ի բարձունս դաճա
տէր. և տէր դատէ' զժողովուրդս
իւր :

Դատ արա ինձ տէր' ըստ արդար
ութեան իմում, և ըստ անբժոռ
ութեան իմում որ յիս :

Կատարեսցին չարիք 'ի վերայ մե
ջաւորաց, և յաջողեսցես դու ար
դարոյ :

Որ քննէ' զսիրտս և զերիկամունս
ամ արդար. յիրաւի' է ինձ օգնու
թի յայ' որ ապրեցուցանէ զայն
սիկ յիք ուղիւ են սրտիւք :

Աճ դատաւոր արդար' հզօր և
բկայնամիտ. որ ոչ ամէ զբար
կուս

Գուժիւն իւր զօրհանարադ :
 Այս թէ ոչ գառնայք առ նա ,
 ըզսուր իւր սրեալ է՝ և զաղեղն
 իւր լարեալ . և 'ի նմա պատրաս
 տեալ է զանօթս մահու . և ըզ
 նետս իւր պրեցելովք է գործեալ
 Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնու
 թիւն , յղացաւ զցաւս և ծնաւ
 զանիրաւութիւն :

Գուքն զոր փորեաց և պեղեաց ,
 'ի նոյն անկի 'ի խորիւրտաւ՝ զոր
 և գործեաց :

Դարձցին ցաւք 'ի գլախ նորա ,
 և 'ի վերայ գազաւթան նորա անօ
 րէնութիւնք իւր իջցին :

Խոստովան եղէց աւառն ըստ ար
 դարութեան նորա , և սաղմոս ա
 սացից անոճան իմն բարձրելոյ :

'ի Կոթարած 'ի վերայ հէջանայն :

Սաղմոս Դաւթի . Ը :

ՏԻ՛

տէր մեզ՝ զի սքանչելի է
 անուն

անուշ քո 'ի վերայ ամ երկրի :
 Համբարձաւ թե՛ վայելչութիւն
 քո 'ի վերոյ քան զերկինս . 'ի բե-
 րանոց մանկանց տղայոց և ըստըն
 դեայց հաստատեցեր զօրհնութի :
 Վասն թշնամեաց քոց տէր՝ զի եղծ
 ցի թշնամին և հակառակորդն :
 Տեսից յերկինս զգործս մատանց
 քոց . զլուսին և զաստեղս զորս
 դու հաստատեցեր :

Ո՛վ է մարդ՝ զի յիշես դու զնա .
 կամ որդի մարդոց թէ այց ինչ ա-
 ռացես դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա
 քան զհրեշտակս քո . փառօք և
 պատուօք պատկեցեր զնա , և կա-
 ցուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն ձե-
 ուակերոտաց քոց :

Զամենայն ինչ հազանդ արարեր
 'ի ներքոյ ոտից նորա . զխաշն և
 զարջառն և զամենայն ինչ :
 Եւս և զերէվայրի զթռչունս երկ
 նից՝ և զձկունս ծովու՝ որք շրջեն
 ընդ շաշիղս ծովու :

ՏՐ ԹՐ ՈՒՐ զԵ ՍՔԱՆՉԵԼԻ Է ԱՆՈՒՆ
ՔՐ Ի ՎԵՐՈՅ ԱՌԵՆԱՅՆ ԵՐԿՐԻ:

Ի ԽԱՊԱՐԱԾ ՀԱՆ ԴԱՂՆԵՐՈՅ

ՈՐԻՆՈՅ:

ՍԱՂՈՍ ԴԱԼԹԻ. Թ:



ՈՏԱՅՈՅ զՔԷՆ ԹՐ ԲՈՂ
ՐՈՎ ՍՐԱԽԷ ԻՄՈՎ. ԱՊԱՌՈՆ
ԵԻՅ ՂԱՌԵՆԱՅՆ ՍՔԱՆՉԵԼԻՍ
ՔՐ:

ՈԼՐԱԲՈ ԵՂԷՅ Լ ԿՆԾԱՅՈՅ Ի ՔԵԶ
ՍԱՂՈՍ ԱՍԱՅԻՅ ԱՆՈՇԱՆ ՍԵԱՈՆԻ
ԲԱՐՃՐԵԼՈՅ:

Ի ԴԱՌՆԱԼ յԵՍՍ ԹՆՈՒՆԱՅ Ի
ՈՅ՝ ՍԿԱՐԱՍԵԻՆ Լ ԿՐԻՅԵՆ յԵՐԵ
ՍԱՅ ՔՈՅ:

ՄՐԱՐԵՐ զԴԱՍԱՍՏՈՒՆՍ ԻՄ Լ զԵ
ՐԱՇՈՒՆՍ. ՆՍԱՌԱՐ յԱԹՈՒ ԴԱՍՏԱ
ԼՈՐ ԱՐԻՔԱՐՈՒԹԵԱՆ:

ՍԱՍՏԵԵՐ Ի ՀԵԹԱՆՍՍ՝ Լ ԿՐԻ
ԼԱՇ ԱՆՔԱՅԻՄՈՆ. ՂԱՆՈՇԱՆՍ ՆՊ
ՋՆՋԵ.

Չնչեցէր յաւիտեանս յաւիտենից
 և թշնամոյն զէն՝ պակասեաց մինչ
 իսպառ ։

Զ քաղաքս աւերեցէր, և կորեաւ
 յիշատակ նոցա անաղաքեալ ։

ԱՅ կայ և մնայ յաւիտեան. պատ
 րաստ արար զաթոռ իւր՝ ի դա
 տաստանի ։

Ինքն գտո՛ւ զաշխարհս արդարո՛ւ
 թեր. և զժողովուրդս իւր ուղ
 զութեամբ ։

Եղև տօր աստուէն տնանկի օգնա
 կան՝ ի ներութեան ի դէպ ժամա
 նակի ։

Յուսասցին ի քեզ տնենեքեան ոյք
 գիտեն զանուն քո. զի ո՛չ թողցես
 զսյնոսիկ ոյք խնդրեն զքեզ տէր ։
 Սպմոս ասացէք տնուն՝ որ բնա
 կեալն է ի սիօն. պատմեցէ՛ք ի
 ճեթանոսս զգործս նորա ։

Ի խնդրել զարիւն նց՝ յիշեաց ։
 և ո՛չ մոռայաւ տէր զաղօթս տը
 նանկաց ։

Ազգութեան ինչ տէր և տէս զխո
 նար

նարհուծիւն իմ'ի թշնամեաց ի մայ
 մոյ • զբարձր արարելը զիս 'ի դը
 րանց մահու :

Ոյ պատմեցից զամենայն օրհնու
 թիս քո 'ի դիտենս դատեր սիօնի
 և ցնծացայց 'ի փրկութե քում :
 Ընկլան հեթանոսք յապականու
 թեան իւրեանց զոր արարին • և
 որոգայթ զոր թագուցին՝ առցէ
 զոսս նոցա :

Ճանաչի տէր յառնել զդատաս
 տանս իւր • և 'ի գործս ձեռաց իւ
 րեանց կատեսցին մեղաւորք :
 Դարձցին մեղաւորք անդրէն 'ի
 գթոխս • և ամ հեթանոսք որք մո
 ռացան զամ :

Ո'չ խաղառ մոռանայ տէր զսղ
 քատն • համբերութի տնանկաց մի
 կորիցէ խաղառ :

Արի տէր • և մի զօրացի մարդ •
 դատեսցին հեթանոսք առաջի քո :
 Կացո՛ տէր և օրէնս դիր 'ի վերայ
 նոցա • և ծանկե՛ն հեթանոսք թէ
 մարդիկ են :

Ընդէր

Ընդէ՞ր տէր կայեր 'ի հեռաւորա-
նէ • անտես արարեր՝ 'ի դէպ նե-
ղութե ժամանակի :

Յամբարտաւանիւ անբարչափն ,
այրի աղքատն • արգելցին 'ի խոր
հուլոս իւրեանց զոր և խորհե-
ցան :

Զի գովե մեղաւորն 'ի ցանկութի
անձին իւրոյ • որ զրկէն , և նա
գովե :

Իսկ ընդէ՞ր բարկացոյց մեղաւորն
զնձ • ըստ բազում բարկութե իւ-
րում թէ ո՛չ խնդրի :

Ո՛չ է նձ առաջի աշաց նր • պիղծ
են ճանապարհք նր • յնձ ժամ :
Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց
նորա • 'ի վր առննայն թշնամեաց
իւրոյ տիրեսցէ :

Ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ո՛չ սա
սանեցոյց յազգէ յազգ առանց շա-
րի :

Անիծիւք և դառնութք և նենգու-
թք լէ է բերան նորա • և 'ի ներ-
քոյ լեզուի նր ցաւք և վաստակք •
Նստի

Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս
 'ի գաղտնիս՝ ըսպանանել զմբիծն :
 Աչք նորա 'ի տնանկս հային • դա
 րանի 'ի գաղտնիս որպէս առիւծ
 'ի մօշուղ իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքատն ,
 յափշտակել զաղքատն և ձգել
 զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուսցէ
 զնա • խոնարհեցի և անկցի 'ի տի
 րել իւրում 'ի վերայ անանկաց :
 Ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա
 ցաւ ւծ • դարձոյց զերեսս իւր զե
 մի՛ տեսցէ իսպառ :

Արի՛ տէր ւծ իմ՝ բարձր եղիցի
 ձեռն քո • և մի մոռանալ զտը
 նանկս :

Իսկ ընդէ՞ր բարկացայ անբարիսն
 զւծ , զի ասաց 'ի սրտի իւրում
 թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս և 'ի
 սրտմլառութիս հայիս • 'ի քեզ թո
 ղեալ է աղքատն • և որբոյն դու
 ես օգնական :

Խորատակեսցի բազուկ մի դառնի
և շարի • խնդրեսցին մեզք նորա
և նա մի գայի :

ՏԻ Թաղաւոր յաւիտեանս յաւի
տենից • կորիցեն հեթանոսք յերկ
րէ նորա :

Ձ ցանկութիւն անանկաց լըջաւ
տէր • 'ի պատրաստութիւն սրտից
նոցա հայեցաւ ակն քո :

Դանտ առնել ողբոյն և անանկի •
զի մի ևս յաւելցի մարդ 'ի մեծա
քաննել իւրում 'ի վերայ երեսաց
երկրի :

Յի Խորաշաճ :

Սաղմոս Դաւթի Ժ Ե
Կրկնաց 11 հինգ



ՏԻ յաւայայ՝ ողբէա
ստիցէք ցանձն իմ փափո
խեանց 'ի լելինս որպէս
ձրննդուկ :

Ձ և ահա մեղաւորք լաքեցին զա
ղեղանս

զհրուսա իւրեանց • արատրաստ ա
րարին զնեաւ 'ի կապարճս • Հպել
է խաւար զայնոսիկ ոյք ուղիղ են
սրտիւք :

Ձի զոր դու շնեցեր, նորա աւե
րեցին • իսկ արդարն զի՞պար •
ՏՐ 'ի տաճար սբ իւրում • տէք
յերկինս յաթգու իւրում :

Աչք նորա 'ի անանկս հային • ար
սեւանուեք նորա քննեն զորդիս
մարդկան :

ՏՐ քննէ զարդարն և զամբարիչ
տուն որ սիրէ զմեղս, սառն զանձն
իւր :

Տեղացի 'ի վերայ մեղաւորաց որո
գայթ • հուր և ծծումք այս մըր
րիկ՝ բաժին բաժակի նոցա :

Արդար է տէր և զարդարութի,
սիրէ • և զուղղութի տեսանեն և
բեզք նորա :

Սուգս Դաւիթ • ԺԱ :

Ապրեցո՛ղ զիս նոց՝ զի նաւանայ
սբ

տուրք, նորձաղէցան ճշմարտու
 թիք յորդուց 'ի մարդեանէ :
 Եւ նանիք խօսեցան այր Է ընկե
 քի իւրում • շրթամբք նենգաւորօք
 սրտէ 'ի սիրտ խօսեցան :
 Սատակէ սէր զնմ շրթունս նեն
 գաւորս՝ և զլեզուս մեծաբանս :
 Ոյք ասացին՝ զլեզուս մը մեծս
 ասացուք • շրթունք մը առմեզ
 են, և արդ մը ո՞վ է տէր :
 Վասն տառապանաց աղքատին և
 Տեծութեան տնանին՝ այժմ՝ յա
 րեայց ասէ տէր • եղից զփրկութի
 իմ, և համարձակեցայց 'ի նոսա :
 Բանք տն են բանք սբ • որով զար
 ծաթ • ընտրեալ և փորձեալ յերկ
 րէ • սրբեալ և պարզեալ եօթնպա
 տիկ 'ի հոգոյ :
 Դու տէր պահեցեր զմեզ • և աս
 րեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ
 մինչև յաւիտեան :
 Եւրջանակի անբարիշտք շրջն
 Է բարձրութեան քում • մեծս ա
 ճապեւ դու զպպիս մարդեան :

Սաւլոս Դաւիթ : ԺԲ :

Սինչեւ յեջք ար մուանաս զեա
խապառ • մինչեւ յեջք դարձու
ցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչեւ յեջք դենամ զխորհուրդս
յանձն իմ • և ցաւք սրտի իմոյ
զաւուրս :

Մինչեւ ցեջք բարձրանայ թշնամին
'ի վերայ իմ • նայեա՛ և լուր ինձ
տէր ւած իմ :

Լոյս տուր տէր աշայ իմոյ՝ զե մի
երբէք ննջեցից 'ի մահ :

Մի՛ ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղ
թեցի նմա • կամ նեղեչք իմ ցնծաս
ցեն թէ ես սասանեցայ :

Ես յողորմութիս քո տէր յուսա
ցայ • ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկու
թեք քում • օրհնեցից զտէր զբարե
րարդ իմ :

Սաւլոս Դաւիթ : ԺԳ :

Եսաց անզգամն 'ի սրտի իւրում
թէ

Թէ ո՛չ գոյ նա՞ծ ։

Ապահանեցան և սղծեցան յանձ
քէնու թէ իւրեանց . և ո՛չ ոք է
որ առնէ զքաղցրութիւն ։

Տէր յերկնից նայեցաւ յամ' որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իյէ՞՞ ոք
խնայաւորն որ խնդրիցէ զնա՞ծ ։

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին
և անպիտանացան ։

Ո՛չ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն
և շէ՛ ոք մինչև 'ի մի ։

Ուն՛ ո՛չ ծանիցեն ամենեքեան' ոյք
գործեն զանօրէնութիւն ։

Ոյք ուտելին զծողովուրդ իմ ուն
կերակուր հացի , և առ տէր ո՛չ
կարդացին ։

Անդ երկիցեն զերկիւղ ուր ո՛չ ի
ցէ երկիւղ . զի տէր է յազգս ար
գաբոց ։

Զխորհուրդ աղքատին յամօթ ա
րարին . զի տէր է յոյս նր' ։

Ո՛ր տացէ՛ 'ի սիօնէ զգիւրութի իս
րայէլի . 'ի դարձուցանել մոն զգե
րութի ծողովորեան իւրոյ , ցնծաս

յէ յաղօք և ուրախ եղեցի իհէ՛

՚ի Խաղաղութեան ։

Սաղմոս Դաւթի . ԺԴ ։



Ո՛վ կայցե՛ի խորա
նի քում . կամ՝ ո՛վ բը
նակեացի՛ի լեռնե
սուրբ քո ։

Ո՛ր գնայ անբիծ , գործէ զարդա
րութի , խօսի զճշմարտութի՛ի սր
տի իւրում ։

Ո՛ր ո՛չ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ
րով , և չար ընկերի իւրում՝ ո՛չ
արար ։

Հախատինս՝ ի մեք ձաւորաց նա
ո՛չ առնու արհամարհալ է առա
ջի նորա շարադործն ։

Չեղկեղածս ո՞ն փառաւոր առ
նէ . որ երգնու ի ընկերի իւրում
և

և ո՛չ սրտէ :

Ջարժաթ իւր 'ի վարձու ո՛չ տայ
և կաշաւս 'ի վերայ իրաւանց ո՛չ
առնու . որ զայս արասցէ , նա մի
սասանեսցի յաւիտեան :

Սաղմս Դաւթի . ԺԵ :

Պահեան զես ան իմ , զե ես 'ի
քեզ յուսացայ . ասացի ան
տէր իմ ես դու . և բարիք իմ ինձ
'ի քէն են :

Սպասոց որք են յերկրի քում ըս-
քանչեւ արարեր զամ-կամս իմ 'ի
նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիք նց .
յետ այսորիկ ասցա վաղվադեսցին :
Ո՛չ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոսա
արեանց . և ոչ յիշեցից զանոճանս
նց 'ի շրթունս իմ :

Տր բաժին ժառանգութե իմոյ
և բաժակի իմոյ դու ես , որ այս-
քէն դարձուցանես զժառանգութի
իմ յիս

Ա իճակք ելին ինձ լէ ընտիրս . և
 Ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև
 ինձ :

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն ա-
 րար զես . մինչ 'ի գիշերի ևս իւր
 քատեցին զես երկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր ա-
 ռաջի իմ յամ Ժամ . զի է լէ աջ
 մէ իմմէ . զի մի՛ սասանեցայց :

Ան այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ .
 և ջնճացաւ լեզու իմ . ևս և մտոր
 մին իմ բնակեսցի յուսով :

Ձի ո՛չ թողցես զանձն իմ 'ի դը-
 Ժոխս , և ո՛չ տայես սրբոյ քում
 տեսանել զապականութի :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կե-
 նաց . լցուցեր զես ուրախութեամբ
 երեսայ քոյ 'ի քաղցրութե վայել
 չութե աջոյ քո մինչ իսպառ :

Սաղմոս Դավիթ . Ժ. Զ :

Ուր տէր արդարութեան և
 նայեալ 'ի ինկորոշածս իմ .

հունկն դիր աղօթից իմոց՝ զե ո՛չ չք
 թամբք նենգաւորօք:

Յերեսաց քոց իրաճուհք ինձ ել-
 ցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղու-
 թիւն:

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր
 'ի գիշերի. փորձեցեր զէս՝ և ո՛չ
 գտաւ յիս անիրաւութի:

Մի՛ խօսեսցի բերան իմ՝ զգործս
 որդւոց մարդկան. վն բանից չըն-
 թանց քոց՝ ես պահեցի զճանա-
 պարհս խիստս:

Հաստատուն զլաճիղս իմ՝ 'ի ճա-
 նապարհի քում, զե մի՛ գայթակ-
 ղեսցին գնացք իմ:

Ես առ քեզ տօր կարուացի՝ զե լը-
 ւար ինձ անձ. խոնարհեցո՛ւ առիս
 զունկն քո և լուր բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր զողորմութիւն
 քո. ո՛ր փրկես զայնոսիկ ոյք յու-
 սացեալ են 'ի քեզ՝ յայնչանէ ուրք
 հակառակ կան աջոյ քո:

Պահեան զէս ուն բիբ ական ընդ հո-
 ճանեաճ թւոց քոց. ծածկեսցես
 զէս

զիս յերեսաց ամբարշտաց .ոյք տա
ռապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ՝ պաշարեցին .
և 'ի ճարպս իւրեանց արգելին . և
բերանք նց խօսեցան զամբարտա
ւանութի :

Մերժեցին զիս՝ և այժմ դարձեալ
պատեցան զննե . ուչ եղին խո
նարհեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս . որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ :

Արի՛ Թր ժամանեան նոցա և խա
փանեան զնոսա . փրկեան զանձն իմ՝
յանբարշտաց . 'ի սրոյ՝ և 'ի ձե
ռաց Թշնամւոյն :

ՏՐ՝ կորո՛ զնոսա յերկրէ . բաժա
նեան և խափանեան զնոսա 'ի կեանս
իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք
նոցա . յագեցան կերակրովք և
Թողին զմնացո՛ւնս աղայոց իւ
րեանց :

Ես արդարութե՛ւ երեւեցայց երեւ
այց

տայ քոյ, և յագեցայց յերևիլ փա
ռայ քոյ :

Ի Կապարած :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԵ .



իրեցից զքեզ տր զօրութի
իմ . տր հաստաառիչ իմ ա
պաշէն իմ և փրկիչ իմ :

Ահ օգնական իմ, և ես յուսամ
ի նա . ապաշէն իմ, եղջիւր փրօ
կութե իմոյ ընդունել իմ է :

Օրհնելով կարդացից առ տր, և

Ի Թշնամեաց իմոյ ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զին և երկունք մա
հու . և ուղիք անօրէնութե իւր

ռովեցուցին զես :

Վիշոք դժոխոց պաշարեցին զես .

և ժամանեցին ինձ որոգայթք մա
հու :

Ի նեղութե իմում ես առ տէր

կարդացի . և առ աստուծաժ իմ

աղաղակեցի :

Լո՛ւաւ

Լոճաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւր
մէ ձայնի աղօթից իմոյ . և աղա-
ղակ իմ առաջի նր մոցէ յականջս
նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր . և
հիմունք լերանց սասանեցան և խը-
ռովեցան . զի բարկացաւ 'ի վերայ
նց ամ :

Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա .
և հուր յերեսաց նորա բորբոքե-
ցաւ . և փայլատակունք հատան
'ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս՝ և էջ . և
մէգ 'ի ներքոյ ոտից նր :

Եւ 'ի քրօքէս՝ և թռեաւ . սլա-
ցաւ նա 'ի թևս հողմոց :

Եւ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր . և
շուրջ զնովաւ են յարկք իւր . և
խաւարային ջուրք մինչև յամպս
օդոց :

'Ի փայլատակել նր առաջի նոցա,
ամպք անցուցին զկարկուտ և ըզ-
կայծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից և բարձ-
րեալն

րեալն ետ զձայն իւր 'ի կարկուտ
 և 'ի կայծակունս հուր :
 Աւաքեաց զնետս իւր՝ և յրոճեաց
 զնս . յաճախեաց զփայլատակունս
 իւր՝ և խռովեցոյց զնոսա :
 Երևեցան աղբերք ջուրց , և յայտ
 նեցան հիմունք աշխարհի :
 'ի սաստե քումմէ տը , և 'ի շէն
 շէլ հոգւոյ բարկութե քո :
 Աւաքեաց 'ի բարձանց և ընկա
 լաւ զիս . ընկալաւ զիս 'ի ջուրց
 բազմաց :
 Փրկեսցէ զիս տէր 'ի թշնամեաց ի
 մոց հզօրաց . և յատելեաց իմոց ,
 զի հզօրք եղեն քան զիս :
 Ժամանեցին ինձ աշուրք չարչա
 րանաց իմոց . եղև տէր հզօրիչ իմ
 և եհան զիս յանդորր . փրկեսցէ
 զիս տէր՝ զի կամեցաւ զիս :
 Հատուսցէ ինձ տը ըն աշուրաբու
 թե իմուս . ըն անբըծութե իմուս
 հատուսցէ՝ ինձ :
 Ես պահեցից զճանապարհս տն ,
 և ո՛չ ամբարշտեցայց յայ իմիկ :
 Ամենայն

Լևնայն իրաւունք չոր առաջի իմ
են. և զարդարութի իւր ո՛չ 'ի
բացեայ արար յինէն :

Եղէց և ես անբիծ ընդ նմա, և
զգուշացայց յանօրէնութե իմմէ :
Հատուսցէ՛ ինձ տէր ըստ արդա
րութե իմում. ըստ սրբութե ձե
ռաց իմոց առաջի աշայ իմոց :

Ընդ սրբոյն սք եղեցիս. ընդ առն
անբծի անբիծ եղեցիս. ը ընտրեւն
ընտրեալ եղեցիս. և զթիւրսն կոր
ծանեցես :

Դու զժողովուրդս խոնարհս կե
ցուցանես. և զաշս ամբարտաւա
նից դու խոնարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ
տէր ւնձ իմ. լոյս արա ինձ 'ի խա
շարի :

Քիւ փրկեցայց 'ի փորձութե, ւնվ
իմով անցից ը նպարիսպս :

Մձ իմ անբիծ են ճանապարհք քո.
և բանք տեառն ընտրեալ են. և
ապաւնէն ամենեցուն որք յուսան
'ի նա :

Այս զի ո՞վ է անձ բայց 'ի անձն . կամ
 ո՞վ է անձ բայց յայն մերմէ :

ԱՅ՝ որ զգեցուցեր ինձ զօրումի և
 եղեր յանբծութեան զճանապարհս իմ :
 Հաստատեցեր զոտս իմ որո՞ւմ զեղ
 ջերո՞ւնի, և 'ի վրէ բարձանց կա
 ցուցեր զես :

Ուսուցեր զձեռնս իմ 'ի պատե
 ռազմ . և արարեր զքաղուկ իմ որ
 պէս զաղեղն հաստ . և ետուր ինձ
 զպաշտպանութի փրկութե քո :

Այլ քո ընկալա՞ն զիս և խրատ
 քո կանգնեաց զես իսպառ . և խրատ
 քո ուսուցէ զես :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ըս
 տորե՛ն իմմէ, և ո՞չ տկարացան շա
 ճիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամիս իմ և հա
 տից նոց . և ո՞չ դարձայց 'ի նոցանէ
 մինչև սպառեցից զնոսա :

'Նեղեցից զնոսա՝ և այլ մի՞ կարաս
 ցեն կեալ . և անկցին ի ներքոյ ո
 տից իմոց :

Ո՞ր զգեցուցեր ինձ զօրումի 'ի պա
 տե

տերազմի • և զյարուցեալն 'ի
 վր իմ 'ի ներքոյ իմ արարեր :
 Ձ թշնամիս իմ հալածականս արա
 րեր , և զստեղծս իմ սաստակեցեր :
 Աղաղակեցին՝ և ո՛չ ոք էր որ փր
 կէր զնս • Կարդացին առ տօր՝ և ո՛չ
 լուծաւ նոց :

Մանրեցից զնս որով փոշի առաջե
 հողմոյ • և որով կաւ գըռեհաց կո
 խեցից զնս :

Փրկեսցէ՝ զնս տօր 'ի հակառակու
 թէ ժողովուրդոց • և կացուսցէ զնս
 գլուխ հեթանոսաց :

Ժողովուրդ զոր ո՛չ գիտէի՝ ծառ
 առայեաց ինձ • և 'ի լուր ականջաց
 լուծաւ ինձ :

Որդիք օտարաց սրտեցին ինձ • որ
 դիք օտարաց մաշեցան և կաղա
 ցան 'ի շաճղաց իւրեանց :

Կենդանի է տօր և օրհնեալ է անձ •
 և բարձր եղեցի անձ փրկութեան
 իմոյ :

Ան է որ խնդրէ ըզվրէժ իմ , և]
 հընազանդ առնէ զժողովուրդս
 ընդ

ընդ ինև ։

Փռկիչ իմ 'ի Թշնամեաց իմոց բար
կացողաց . յայնցանէ որք յարու
ցեալ են 'ի վր իմ . բարձր արա
րեր զես . և . յառնէ անիրաւէ' փր
կեցեր զես ։

Ան ախորիկ խոստովան եղէց քեզ
'ի հեթանոսս , և անուան քում
սաղմոս ասացից ։

Մեծ արարեր զփրկութի Թագա
ւորի նր . առնել ողորմութի ընդ
օծելոյ նր դաւթի . և ընդ զաւա
կի նր յազգէ մինչև յազգ ։

Օրհնութի Մովսէսի և որդւոցի ի
բայեմ ։ Եւէյ 15 ։



Րհնեսցո՛ւք զոր՝ զի փա
ռօք է փառաւորեալ ։
Զհեծելս և զերիվարս
ընկէց 'ի ծով . օգնական ընդունէ
լի իմ տէր՝ և եղև ինձ 'ի փրկու
թիւն ։

Սմ

Սն է իմ անձ և փառաշնոր առ
նեմ զսն . ան հօր իմոյ և բարձր
արարից զսն :

ՏՐ խորտակէ զպատերազմունս
և ան է անուն նր :

Զընտիրս արանց և զընտիրս ըս
պառազինաց . զկառս և զերկվարս
և զամենայն զօրութիս փառաշնոր
ընկէց 'ի ծով :

Ծով ծածկեաց զնս . ընկլան յան
դունդս խորոց իբրև զվեմս :

Աջ քո տէր փառաշնորեալ է զօ
րութիւ իւրով . և աջ քո ան խոր
տակեաց զթշնամիս քո :

Ի՛շ մեծութիւն փառաց քոց ման
րեցեր զհակառակորդս քո . առա
քեցեր զբարկութիւն սրտմտութե
քո , և էկեր զնս ուր զեղէզն :

Հոգւոյ զօրութե սրտմտութե քո
պատառեցան ջուրք . դիզան կա
ցին որոյ պարիսպ քարեայ ջուրք
ծովուն . և պաղեցան դիզան ալիք
ջուրցն 'ի մէջ ծովուն :

Ասաց թշնամին . ասէ , հալածե
ցից

Եփից՝ հասից՝ հարից • բաժանեցից
 զաւարն՝ և լցուցից ՚ի նոցանէ
 զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնն • տիրեսցէ՝
 և բարձրացի ՚ի վերայ նոցա աջ
 իմ :

Առաքեցեր զհողմն քո՝ և ծած
 կեաց զնոսա ծով • ընկղմեցան և
 իջնն որպէս կապար ՚ի ջուրս
 սաստիկս :

Ո՞ւման է քեզ յնձս տէր • կամ
 ո՞ւմանիցի քեզ փառաւորեալդ ՚ի
 սքս :

Աքանջելի փառաւորեալ՝ որ առ
 նես զնշանս և զարօշեսաս • ձգե
 ցեր զձեռն քո և եկուլ զնոսա
 երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարութք ժո
 ղովորդեան քո • այսմ, զոր և փր
 կեցեր :

Մըխիթարեցեր զնոսա զօրութք
 քով ՚ի բանակեալ սրբութե քոյ •
 լոճան ազգք և բարկացան • և եր
 կունք կաշան զբնակիչս փղըշտաց
 Էնց : Յայն

Յայնժամ՝ փութացանք դատաւորք՝
 եղովմայ՝ և իշխանք մովաբացւոյ ։
 Կալաւ զնո՞ւ դողումն . հալեցան նմ
 բնակիչք քանանայւոյ ։

Անկցի 'ի վր' նց ահ և դողումն .
 և 'ի զօրութե՛ բազկի քո քարաս
 ցին ։

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո նոր՝
 մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝
 զոր ըստացար ։

Տարեալ տնկեսցես զնոսա 'ի լերին
 ժառանգութեան քոյ . 'ի պատ
 ըաստութի բնակութե՛ ժառան
 ցութե՛ քոյ ։

Չոր ըստացար իսկզբանէ նոր . ըս
 տացար սրբութե՛ք՝ զոր պատրաս
 աւցին ձեռք քո . նոր թագաւոր
 յաւիտեանս յաւիտենից և ևս ։
 Ձե՛ եմուտ փաշաւճօն կառօք և
 երկվարօք՝ և ընտիր ըսպառազե՛
 նօք 'ի մէջ ծովուն ։

Եւ էա՞ծ 'ի վր' նոցա նոր զջուրս
 ծովուն . և որդիքն իսրայէլի գնա
 ցին ի ցամաք 'ի մէջ ծովուն ։

Բ Ինչ իմ անձ և փառաւոր ասե-
նեմ զսա • անձ հօր իմոյ՝ և
բարձր արարից զսա :

Մարդասէր տէր՝ մի սրբուհւոյ ա-
նաւատի մօր քոյ և կուսի, և
մի խաչէ լո սրատոճականի, յն
կան զաղաչանս մեր և կեցի՛ զմեզ

Քարոչ երանեալ և իբրև կանոնացի :

Ս Եւ ի վերուստ խաղաղութե-
ւ և փրկութե անձանց մերոց՝
զտէր աղաչեսցուք :

Ձեւ լսելի լինելոյ տն անձի ա-
ղաչանաց մերոց՝ զտէր աղա՛ :

Ձեւ քաճիչ և ներօղ լինելոյ անձի ի
վր մեղաց մերոց՝ զտէր աղա՛ :

Վասն թողլոյ մեզ զան յանցանս
մեր՝ զկամայ և զակամայ՝ զ՛ :

Ձեւ զի մի լ խոտանս գտանիցիմք
յաւուրն պատախանատոճութե

զտէր

զոր աղաչեսցուք :

Վն հոգւոյն հանգուցելոյ որք՝
Եւ ևս միաբան վն ճշմարիտ և՞
Զանձինս մեր և զհիմեանս՝ տն՝
Ողորմեաց մեզ տր ան մեր Ը՞ :

Աւօր՝ :

ՏՐ

տոճնջեան՝ և գոյացու
ցիչ գիշերոյ . որ աշարեր
զտիւն՝ ի զբօսանս բարեգործութե
՝ ի փրկուի անձանց մերոց . և զգի
շեր՝ ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ
բնուե մերոյ : Իսկ այժմ՝ զարթու
ցեալ , բացեր զհերանս մեր յօրհ
նաբանութի՝ ահաւոր և փառա
շորեալ անուանուի քում՝ սրբոյ :
Ընկնիլ և այժմ՝ զաղաչանս մեր՝ և
յաջողեան մեզ ուղիղ հաւատով և
առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշ
տօն քո կանխել միշտ . և նովին
կանոնիւն անդադար փառաւորել
զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ ,
այժմ և միշտ և յաւիտ :

Խաւո

Օ քեզ որ յամենայնի գթած և
 մարդասէր տէրդ ես՝ աղա
 շինք հանապազ. զի զճրայուսցես
 զմեզ օրստօրէ կալ 'ի կարգի կրօ
 նաւորութե մերում: Թեթևացո՛
 տիւր զքաղցր լուծ քո զոր եղեր 'ի
 վր մեր. զի կարասցուք կալ 'ի
 պատուիրանի քում, և զհաճոյսն
 առնել առաջի քո յամ ժամ 'ի ար
 շէ և 'ի գիշերի: Հրեշտակային
 երգակցութիւն զքեզ օրհնել՝ զքեզ
 գովել. և քեզ գոհութի և փառս
 մատուցանել ամենազօր տիրուէդ:
 Այժմ և միշտ, և յաշխտեանս
 յաշխտենից ամէն:

Ս աղօթեալ և օրհնութիւն երգօք հո
 գեարօք՝ առաջադարձ տառաւորեմք ըզ
 Հայր և շնորհ և շնք Հոգիի:
 Այժմ և միշտ և յաշխտեանս յաշխտե
 նից Ամէն:

Հայր մեր որ յերկ՝

Գ

ԵՐ

Լերկինն անբան մեզ բանս բռնէ
 շրջան աստեղծն շաւիղս հորդէ
 Համայն ազանց նա քարոզէ,
 համայն լեզունաց առաջնորդէ:
 Ընդ առնուայն երկիր յորդէ,
 յաշխարհի ծագս միշտ բարբառէ:
 Երկինն անբան զեանդ պատմէ,
 գիտութիւն որ անճառն է:
 Ո՛չ ականջաց նա զայն ճառէ,
 զի բուն բնութիւն անխօսուէ:
 Միայն աչաց տեսեամբն ազդէ,
 զենչ արարչն ձեռագործն է:







Ի խաղաղութե

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս

Դաւթի . թԷ :



Ր Կ Ի Ն Գ Պ Լ Տ

մեն զգիտաւս նոյ . և զա

րարածս ձեռաց նոր՝ պատմէ հաս
տատուածին :

Օր աւուր բղխէ զբան , և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զգիտուածի :

Ո՛չ են բանք և ո՛չ են խօսք՝ որոց
ոչ լսին ձայնք նոյ :

Ընդ նմ՝ երկիր եւ բարբառ . նոյ , և
մինչև

Մինչև 'ի ծագս աշխարհի են խօսք
նոցա :

Յարևու էհար զխորան իւր • և
կէքն որպիսիս, զի երանէ յառա
գաստէ իւրմէ • և յնծայնա որպի
սակայ յլնթանալ զճանապարհս
իւր :

'ի ծագաց երկնից են ելք նր • և
հանգիստ նր մինչև 'ի ծագս նո
րուն • և ո՛չ որ իցէ որ թագիցէ
'ի տապոյ նր :

Օրէնք նն անբիծք են և դարձու
յանեն զհոգիս • վկայուեի նն հա
շատարիմ է, և իմաստուն առնէ
զտղայս :

Ըրդարուեի նն ուղիղ է և ու
րախ առնէ զօրոտս պատուհիւրանք
նն լոյս են և լոյս տան աչայ •
երկիւղ նն սք է և մնայ յաւի
տեան :

Դատաստան նն ճշմարիտ է, և
արդիւր է 'ի նոյն :

Յանկալի է նա քան զոսկի և քան
զականս պատուականս բազումս •
բնդցր

քանցրէ նա քան զմեղը խորիսիս
 քանզի՝ ծառայ քո պահեսցէ զայս
 յի պահել նմա զհատուցումն բա
 զում :

Ձ յանցո՛ւածս իւր ո՛վ կարէ առ
 նուլ՝ ի միտ . ՚ի գաղանեաց իմոց
 սքաւառ զիս տօր . և յօտարէն պա
 հեան զծառայս քո :

Ապա թէ ո՛չ տիրեսցեն ինձ, յայն
 ժամ անբիծ եղէց . և սք եղէց ՚ի
 մեղաց մեծաց :

Եղեցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ
 իմոյ . և խորհուրդք սրտի իմոյ, ա
 ռաջի քո յամ ժամ . տօր օգնական
 իմ և փրկիչ իմ :

Աւելցաւ . ժիւ :

Ի ոճիցէ քեզ տօր յաճութ անձ
 կուլթէ . օգնական եղեցի քեզ
 անուանն տօյ յակօբայ :

Առաքեսցէ քեզ աւեր օգնութի ՚ի
 սրբութի իւրով . և ՚ի սիօնէ ըն
 կալցի զքեզ :

Յիշեսցէ՛ տէր զնձ պատարագս
քո, և զուխոսս քո ընդունելի ա-
րասցէ՛ :

Տայց՛ քեզ մօր ըստի քում. և
զամենայն խորհուրդս քո նա՛ն կա-
տարեսցէ՛ :

Յնծասցուք մեք՝ ի վերկութեան
քում. յանուն մօր մերոյ՝ մեք
մեծք եղիցուք :

Լցուսցէ՛ տէր զնձ խնդրո՞ւածս
քո. այժմ՝ ծանեաք՝ զի կեցոյց մօր
զօծեալ իւր :

Լո՞ւաւ սմա յերկնից՝ ի սրբութե-
իւրով. ի զօրութի վերկութե ա-
ջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվարօք.
այլ մեք զոնուն տեսուն մօր մե-
րոյ կարդասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան. մեք
յարեաք և ուղեղք եղաք :

ՏՐ կեցո՛ւ զթագաւորն՝ և ընդ
մեզ յաճուր յորում կարդասցուք
սո. քեզ :

ՏԻ՛

'ի զօրմէ քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . 'ի վր
կուրէ քում ցնծասցէ յոյժ :
Չցանկուի սրտի նր ետուր նմա .
և զկամս շրթանց նր ո՛չ արգելէր
'ի նմանէ :

Ժաման արարեր զնա յօրհնութի
քաղցրուն քո . և եղեր 'ի գլուխ
նր պսակ 'ի քարէ պատուհանէ :
Կեանս ինկրեաց 'ի քէն' և ետուր
նմա լէ երկայն աւուրս յաւի
տեանս յաշիտենից :

Մեծ են փառք նր 'ի փրկութեան
քում . զփառս մեծ վայելչութե
քո դիցես 'ի վր նր :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաշի
տեանս յաշիտենից . ուրախ աւատ
ցես զնա յուրախութեան երեսաց
քոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի նոր . յո
ղորմութե բարձրելոյն նա մի՛ սա
սանեացի :

Գայի

Գրայի ձեռն քո 'ի վր թշնամեաց
քոյ • և աջ քո գայէ զամ ատելիս
քո •

Դիցես զնս որայ հոց 'ի հուր 'ի
Ժամանակի երեսաց քոյ •

ՏՐ բարկուծք իւրով խռովեցուս
յէ զնս • և հուր կերիցէ զնս •

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ • և
զաւակ նոցա յորդուց 'ի մարդ
կանէ •

Խոտորեցան 'ի քէն չարուծք խոր
հեցան զխորհուրդ • զոր ոչ կարաս
յէն հաստատել •

Արասցես զնոսա հալածեալս 'ի մը
նապոճածս քո • և սպառնաստեսցես
զերեսս նմ •

Բարձր լեր տը 'ի զօրուէ քում •
օրհնեսցուք և սաղմոս ասասցուք
'ի զօրուծէ քում •



Ի Կարգաւ լաւ տառապանք
օգնականութիւն :

Սաղմոս Դաւթի ԻԱ:



Միմ, նայեա՛ն ա
ռիս՝ ընդէր թողեր
զես . հեռի եղէ՛ ՚ի փրկուածի իմմէ՛
վն բանից յանցանաց իմոց :
Միմ, ՚ի տոճէ կարդացի առ
քեզ՝ և ինձ ո՛չ լոճար . ՚ի գիշերի՞
և ինձ ո՛չ անսացեր :
Դու ՚ի սքս բնակեալ ես . և գո
վեալդ յիսրայելի :
Ի քեզ յուսացան հաղթն մեր .
յուսացան ՚ի քեզ և փրկեցեր
զնուա :

Առ քեզ աղաղակեցին և կեցին . ՚ի
քեզ յուսացան և ո՛չ ամաչեցին :
Այլ ես որդն եմ, և ո՛չ եմ մարդ
նախատինք մարդկան և արհամար
հանք ժողովրդոց :

Ամենեւեան ոյք տեսանէին զիս •
արհամարհէին զնա • խօսէին շրջ
Թամբք և շարժէին զգլուխս իւ
րեանց :

Յուսայա՛ւ 'ի տօր' և փրկեսցէ ըղ
նա • կեցուսցէ զնա՝ զի կամի զնա •
Դու ես որ հաներ զիս յարգանդէ՛
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ :

'ի քեզ անկայ ես յարգանդէ՛ • յո
րովայնէ մօր իմոյ դու ես ան իմ •
Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն • զի
նեղուածիք մերձեալ էն և ո՛չ որ է
որ օգնէ ինձ :

Ըուրջ եղեն զինև զո՛ւարակք բա
զումք • և ցուլք գէրք պաշարեցին
զիս :

Բացին 'ի վճիմ՝ զհերածս իւրեանց՝
որպէս առիւծ զի մօնչէ և յափուշ
տակէ :

Ես որպէս զժուր հեղայ և ցրո՛ւնե
ցան ամենայն ոսկերք իմ • և եղև
սիրտ իմ՝ որպէս մոմ՝ հալեալ 'ի մէջ
որովայնի իմոյ :

Չորայա՛ւ որպէս իւնցի զօրութի իմ •
և

Լեզու իմ 'ի քիմն իմ կցեցաւ . և
'ի հող մահու իջուցին զիս :

Ընդ եղեն զինե շունք բապումք
և ժողովք շարաց պաշարեցին
զիս :

Ծաղկեցին զձեռս իմ և զոտս իմ .
և թռչեցին զամ օսկերս իմ . նոքա
հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
իւրեանց . և 'ի վր պատմութանի
իմոյ վիճակս արեանէին :

Դու ար . մի հեռի առներ զօգնութիւն
թիւն քո յինէն . և ար յօգնել ինձ
նայեաց :

Փրկեա՛ 'ի սրոյ զանձն իմ . և 'ի ձե
ռաց շանց՝ զմիա՛նօրութի իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի բերանոյ առիւծու .
յեղջերէ՛ մի եղջերո՛ւի զխոնարհութի
իմ :

Պատմեցից զանուն քո եղբարց ի
մոյ . և 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեց
իմոյ զքեզ :

Երկուդա՛ք ան օրհնեցի՛ք զար . և
ամ՝ զաւակ ք յարեանս փառաւոր

արծառացեն զնա :
 Երկիցե 'ի ամեն ամ զաւակն ինչի .
 զի ո'չ արհամարհեաց և ո'չ անար-
 գեաց ամ զաղօթս աղքատի . և ո'չ
 դարձոյց զերեսս իւր յինէն . այլ
 'ի կարգաւ խնամ առ նա շուտա-
 ինձ :

• Ի քէնէ գովութի իմ ամր . յեկե-
 ղեգիս մեծս օրհնեցից զքեզ :
 Զուխտս իմ կատարեցից առաջի
 ամ երկիւղածաց նր :

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին . օրհ-
 նեսցեն զմոր ոյք խնդրեն զնա :
 Կեցցեն սիրտք նց յաւիտեանս յա-
 ճիտենից . յիշեսցեն և դարձցին
 առ ամր ամ ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամ տոհմք ա-
 զանց . զի ամն է արքայութի . և նա
 տիրէ 'ի վր ամ ճեթանոսաց :
 Կերին և երկիրպագին նմա ամ պա-
 ռարտք երկրի . առաջի նր անկցին
 առնենքեան որք իջանեն 'ի հող :
 Անձն իմ նվառ կեայ . և զաւակ
 իմ ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տեառն աղգ որ գալոց
պատմեսցեն զարդարութիւն նոցա
ժողովրդեան որ ծնանելոյն է՝ զոր
արար տէր :

Սուրբ Դավիթ . Ի Բ :

ՏԻ Զվոճեսցէ զիս . և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի :

Ի վայրի դալարութիւն անդ բնակե
ցոյց զիս . և առ ջուրս հանգրս
տեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ՝ առիս . և ա
ռաջնորդեաց ինձ՝ ի ճանապարհս
արդարութե վն անուան իւրոյ :

Թեպիտ և գնացից ես ի մէջ բառ
ոճերաց մահու , ոչ երկեացի ի
չարէ . զի դու եր բնդիս ես :

Յուպ քո և գաւազան՝ նոքն մը
խիթարեսցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ՝ ըզ
սեղան . ակն յանդիման նեղչաց
իմոյ :

Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակ
քո

քո որով սննապակ արբեցոյց զես
 Ողորմութիւն քո մօր զհետ իմ եկես
 ցէ զամ աւուրս կենաց իմոյ . բնա-
 կիւ ինձ 'ի տանս տեառն իւ երկայն
 աւուրս :

Սաւիտ Գաւաթաւոյ Դաւիթ .

ԻԳ :

Տեառն է երկիր լիւ է իւրով . ալ
 իսարհ և ամ բնակիչք նր :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմու-
 նըս էարկ նմա . 'ի վերայ գետոց
 պարտրաստեաց զնա :

Ո՞վ ելցէ 'ի լեառն տն . կամ ո՞վ
 կացցէ 'ի տեղով սրբութե նր :
 Որ սքէ ճեռօք և անբիծ սրտիւ .
 որ ոչ էառ զնանքութիւն յանձն
 իւր . և ոչ երդո՞ւաւ իւ ընկերի
 իւրում նենգութիւն :

Սա աւցէ զօգնութիւն 'ի տնէ .
 զողորմութիւն յոյ փրկչէ իւրով :
 Այս ազգ է որ ինդրէ զմօր . ինդ-
 րէ տեսանել զերեսս մօյ յակօբայ :
 Զամ

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
 ի վեր • համբարձցին դրունք յաւի
 տենից՝ և մօցէ թագաւոր փառաց։
 Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց՝ տէր
 հզօր զօրութեամբ իւրով • տէր
 հզօր ՚ի պատերազմի։
 Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
 ի վեր • համբարձցին դրունք յաւի
 տենից՝ և մօցէ թագաւոր փառաց։
 Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց տէր
 զօրութեանց սա ինքն է թագաւոր
 փառաց։

Սաշէո՛ւ Դաւթի • ԻԴ •



Ո՛ր քեզ տէր համբարձի
 զանձն իմ • տօ իմ ՚ի քեզ
 յուսացայ՝ մի՛ ամաշե
 ցից • և մի՛ ծիծաղեա
 ցին զինե թշնամիք իմ։

Առնեքեան որք համբերեն քեզ •
 մի ամաշեսցեն • այլ ամաշեսցեն ա
 նօրէնք յունայնութե իւրեանց •
 Համնապարհս քո տէր ցոյց բնձ։

և զշաճիղս քո ուսո՛ ինչ
 Առաջնորդեա ինչ 'ի ճշմարտութե
 քում և ուսո՛ գիս • զի դու ես ան
 փրկիչ իմ' և ես քեզ համբերի զօր
 հանապազ :

Յիշեա՛ տէր զգթութիւնս քո և զո՞
 զորմութիս քո որք են յաւիտենից •
 Զմեղս մանկութե իմոյ և զանգի
 տութե իմոյ յի՛ յիշեր • այլ յիշեա
 զիս տէր բարո զորմութե քում
 վասն քաղցրութեան քո • զի քաղցր
 և ուղիղ ես :

Պասն այսորիկ օրէնսգէտ առնեա
 զմեղաւորս 'ի ճանապարհի • ա
 ռաջնորդեա հեզոյ 'ի դատաստա
 նի • և ուսուցանեա հեզոյ զճա
 նապարհս քո :

Ամենայն ճանապարհք տեառն ու
 զորմութե և ճշմարտութեամբ են
 օյնոցիկ՝ ոյք ինդրեն զուխա և
 զվկայութիւն նորա :

Պս աճառն քո տէր քաւեա զմեղս
 իմ զի բազում եղեն • ո՛վ է մարդ
 որ երկնչի 'ի տեառնէ • օրէնսգէտ

առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և
հաճեցաւ ։

Անձն նր 'ի բարութե հանգիցէ . և
զաւակ նր ժառանգեսցէ զեթիփր ։
Զօրութի է նոր երկու զածայ իւ
րոց . և զկտակարանս իւր ուսու
ցանէ նց ։

Աչք իմ յիմ ժամ առ նոր են . և
նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ ։
Նայեա՛ն առ իս և ողորմեա՛ն ինձ . զի
միամօր և աղքատ եմ ես ։

Ներութիւնք օրաի իմց բազում
եղէն յոյժ . և 'ի մշտաց իմոց հաւն
զես ։

Տե՛ս զխոնարհութի իմ և զլաստակ
իմ . և թող ինձ զիմ զմեղս իմ ։

Տե՛ս զթշնամիս իմ, զի բազում եղէն
ատելութք . որք 'ի նանիրս ատու
ցին զես ։

Պահեա՛ն զանձն իմ և փրկեա՛ն զես .
և մի՛ յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ
'ի բեզ ։

Ամբօք և ուղեղք կցորդք եղին ինձ
և ես քեզ համբերի . փրկեա՛ն ի՞նձ

զիսրայէլ յամենայն ներութեանց
նորա :

Սաղմոս Դաւիթ . ԻԵ :

Դատ արա ինձ տօր՝ զի ես յամ
բլծութե իմում գնացի . ի տէր
յուսացայ՝ զի մի եղէց Տիշանդ :
Փորձեան զիս տէր և քննեան զիս .
փորձեան զերիկամունս իմ և զսիրտ
իմ :

Ողորմութի քո տօր՝ առաջի աչաց
իմոց և հաճոյ եղէց ճշմարտութե
քում :

Ո՛չ նստայց ես յաթուս նանդաց
և լ՛ անօրէնս ես ո՛չ մօտից :

Ատեցի ես զժողովս շարաց . և լ՛
անբարիչտս ես ո՛չ նստայց :

Լո՛ւնացից սրբութե՞ն զձեռս իմ . և
շուրջ եղէց զսեղանով քոյ տօր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութե քո և
պատմել զմի ըսքանչելեա քո :

Տ՛ր սիրեցի զկաթելչութի տան քո .
և զտեղն յարկի փառաց քոց :

ՍԻ՛

Մի՛ կորուսանէր ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ. և մի՛ ընդ արս արիւ,
նաճեալս զկեանս իմ:

Որոյ ձեռք իւրեանց յանօրէնու
թե են. և աջ նց լի է կաշառօք:
Ես յանբըծութե իմում գնացի.
փրկեալ զես տէր և ողորմեալ ինձ:
Ոտն իմ կացցէ յուղղութե. յեկե
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Սաղմս Դաւթի Գլխէ օծեալ էր:
Ի Զ:

ՏԻ Լոյս իմ և կեանք իմ, ես
յուամե՞ երկեայց. տէր ա
պաճեն կենաց իմոյ՝ ես յուամե՞
դողացայց:

Ի մերձենալ առիս չարաց՝ ու
տեղ զմարմին իմ. նեղե՞ք իմ և թշ
նամիք իմ. նոքա տկարացան և ա՞ն
կան:

Թե պատշաւստիցի՝ ի վր իմ պատե
րազմ, ո՛չ երկիցէ սիրտ իմ. և թե
յաշիցէ՝ ի վր իմ ճակատամարտ:

սակայն և այսո՞ւիկ 'ի քեզ տէր
յուսացայ :

Ջմի ինդրեցի 'ի տեառնէ , և ըզ
սոյն աղաչեմ . բնակիլ ինձ 'ի տան
տեառն զամենայն աւուրս կենաց
իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տն .
և հրաման տալ 'ի տաճարի նր :
Ծածկեաց զես 'ի խորանի իւրում
յաւուր չարի . ընդ յարկաւ ա
րար զես 'ի ծածկոյթ խորանի իւ
րում :

'ի վիմի բարձր արարեր զես . և
այժմ բարձր արա զգլուխ իմ 'ի
վր թշնամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց և մատուցից 'ի խո
րանի նորա պատարագ օրհնութե .
օրհնեցից և սաղմոս ասացից տն :
Լուր տէր ձայնի իմում զի կարգա
յի առ քեզ . ողորմեան ինձ և լուր
ինձ՝ զի քեզ անսաց սիրտ իմ . և
ինդրեցին երեսք իմ՝ զերեսս քո
տէր ինդրեցի :

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ի
նէն .

Նէն . և մի խոտորիւ բարկուծի
 'ի ծառայէ քու մէջ :

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի անար
 գեր զիս և մի թողուր զիս անփ
 կիչ իմ :

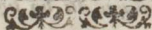
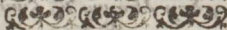
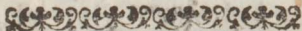
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և
 տէր իմ ընկալաւ զիս :

Օրէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճա
 նապարհի քում . և առաջնորդեա
 ինձ 'ի շաշիղս քո ուղիղս :

Այն թշնամեաց իմոց՝ մի մատներ
 զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան 'ի վր իմ վկայք մեղաց .
 և սրտային ինձ յանօրէնութեան
 իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութի
 տեսաւ յերկրին կենդանեաց . համ
 բեր տեսաւ և բաշալերեանց . զօ
 ղացի՝ սիրտ քո և համբեր
 տեսաւ :





Ս քեզ տէր կարուացի՝ ան
իմ մի՛ լռեց յինէն . մի՛
երբէք լռիցես յինէն
նմանիցիմ այնոցիկ՝ ոյք
իջանեն ՚ի գուք :

Լ՛ուր տէր ձայնի խնդրոճաճաց ի
մոց յաղաշել ինձ առ քեզ . ՚ի համ
բառնալ ձեռաց իմոց ՚ի տաճար
սուրբ քո :

Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ . և մի՛ ընդ այնոսիկ ոյք
գործեն զանօրէնութի՛ կորուսաւ
ներ զիս :

Ոյք իօսին զխաղաղութի ընդ ըն
կերս իւրեանց՝ և չարութիւն է
ի սիրտս նց :

Տ՛ուր նց տէր լը գործոց նց . և
լը անօրէնութե գնացից նց հատո՛
նոցս :

Ըստ գործոց ձեռաց նց հատո՛ նց՝
զհատուցումն նց նոցին :

Ա՛շ իմացան նոքա զգործս ան . և
 ո՛շ 'ի գործս ձեռաց նր հայեցան .
 կործանեսցես զնոսա և այլ մի՛ չի
 նեսցին :

Օրհնալի տէր զի լոճաւ ձայնի
 աղօթից իմոց . տէր օգնական իմ
 և պաշտպան իմ :

'Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտե
 ցաւ և զոճարհացաւ մարտին իմ .
 և ես կամօք իմովք խոստովան ե
 ղէց նմա :

ՏՐ զօրութի ժողովրդեան իւրոյ,
 ապաճէն փրկութե օծելոյ իւրոյ :
 Փրկեան զժողովուրդ քո . և օրհնեան
 զժառանգութի քո . հովորեան և
 բարձրացո՛ զնոսա մինչև յաճի
 տեան :

Սաղմոս Դավթի . ԻԸ :

Մատուցէ՛ք տեսաւն որդիք ան
 մատուցէ՛ք ան զորդիս խոյոց :

Մատուցէ՛ք ան զփառս և ըզպա
 տիւ . մատուցէ՛ք ան զփառս ան
 ունան

ոչան նր • և երկիրպագէք տն 'ի
սրահ սրբութե նր :

Չայն տն 'ի վը Զուրց • և ան փա
ռաց որոտաց • և տէր ինքն 'ի վը
Զուրց բազմաց :

Չայն տեառն զօրութե • և ձայն
տն մեծ վայելչութեամբ :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս • և
մանրէ տէր զմայրսն լեբանանու :
Մանրեսցէ՛ զնոսա որոյ զմատաղա
տունկն լեբանանու • որ սիրելին է
որոյ զարդիս միեղջերոջի :

Չայն տն հատանէ զբոց 'ի հրոյ •
ձայն տեառն շարժէ զանապատն •
և խռովեցուցանէ տէր զանապատն
կալէս :

Չայն տեառն հաստառէ՛ զեղջե
րուս • և յայտնի առնէ զանա
տառս :

'ի տաճարի նր՝ առնենքեան ա
սասցին զփառս նորա :

ՏՐ զջհեղեղս նստուցանէ և՛ ցա
ծուցանէ • թագաւորեսցէ՛ տէր յա
շխտեան :

ՏՐ՝ զօրութի ժողովրդեան իւրոյ
տայէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ
իւր 'ի խաղաղութիւն :

Սաղմոս Դուրի Օրհնութիւն և ճառագայ
դէպ Դուրի . Իծ :

Բարձր առնեմ՝ զքեզ տէր՝ զի
ընկալար զես . և ո՛չ ուրախ արա
րեր զթշնամիսն իմ՝ յիս :

ՏՐ՝ անձ իմ կարգացի առ քեզ և
բըժշկեցեր զիս . անձ հաներ 'ի դը
ժոխոց զանձն իմ . և փրկեցեր զես
յայնցանէ՝ որք իջանեն 'ի գութ :
Սաղմոս ասացէք ան սբբ նր . խոս
տովան եղերուք յիշատակի սրբու
թե նր :

Սրամտութի է 'ի բարկութե նր :
և կեանք են 'ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . ա
ռաւօտու եղիցի ուրախութի :

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութե ի
մում թէ ո՛չ սասանեցայց յաճե
տեան :

Տի՛ կամս քո ետուր գեղոյ ի
մոյ զօրութի. դարձուցեր զերեսս
քո յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ ։
Առ քեզ տէր կարդացի՝ և առ
ածգ իմ աղաղակեցի. զի՛նչ օգուտ
է քեզ յարենէ իմմէ՝ թէ իջանեմ
ես յապականութիւն ։

Մի թէ հող խոստովան առնիցի՛
առ քեզ. կամ պատմեսցէ՛ զճշմար
տութիւն քո.

Հո՛ւա ինձ ար և ողորմեցաւ. և
ար եղև ինձ օգնական ։

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի.
էզերծ յինէն զքուրձ. և ինձ զգե
ցոյց զուրախութիւն ։

Ո՞ւր սաղստ ամացեն քեզ փառք իմ
և այլ մի ևս զղջացոյց ար ան իմ
յաւխտեան խոստովան եղէց քեզ ։



'ի Խորարած Նահապետութիւնէ Դուռնէ
Սուրբ Դուռնէ . Լ:



Քեզ տէր յուսացայ՝ մի՛
ամաշեցից յաշխտեան .
յարդարութե քու մփըը
կեան և ապրեցո՛ղ զես :

Խոնարհեցո՛ր առիս զունկն քո . վաղ
վաղեան կեցուցանել զես :

Լեր իմ անձ պաշտպան և տուն քո
պաշինի ապրեցուցանել զես . զի հը
զօրիշ իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Վն անուան քո անոր առաջնորդես
յես ինձ և սնուսցես զես . և հան
յես զես յորոգայթէ յայսմանէ որ
թագուցա՛մ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ տէր . և 'ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :
Փրկեցեր զես տէր անձ ճշմարտու

թիւ քով . ատեցեր զայնոսիկ ոյք
պահեն զերկիւղ 'ի սնոտիս :

Ես 'ի տէր յուսացայ . ցնծայայց
և ուրախ եղէց 'ի փրկութե քում :

Չի հայեցար 'ի խոնարհութիւն
իմ. և փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն
իմ. և ոչ մատնեցեր զես 'ի ձեռս
նեղչաց իմոց. և կացուցեր յան
դորրու զուս իմ:

Ողորմեա՛ ինձ տեր՝ զի նեղեալ եմ
ես. խռովեցամ 'ի սրտմտութենէ
ալն իմ անձն իմ և փոր իմ:

Պակասեցան 'ի ցաւոյ կեանք իմ.
և ամբ իմ հոգւոյ ելանելոյ.

Աղքատացամ 'ի տկարութենէ զօ
րութիւն իմ. և ոսկերք իմ խռ
վեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ՝ եղէ
ես նախատ դրացեաց իմոց. յոյժ
աս և երբեք ծանօթից իմոց:

Ամենքեան ոյք տեսանէին զես,
արտաքս փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես որպէ՛ս մեռեալ
'ի սրտէ. և եղէ ես որպէս զանօթ
կորուսեալ:

Չի լուծոյ ես զբանբասանս բազ
մաց որք շուրջ էին զինւ. 'ի ժող
ովիւնց 'իմիասին՝ առնուլ զանձն
իմ

իմ խորհեցան • այլ ես 'ի քեզ տէր
յուսացայ :

Ասացի դու ես ան իմ • և 'ի ձեռս
քո է ժառանգութիւն իմ :

Փրկեան զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց
իմոց • և 'ի հալածչաց իմոց :

Երևեցո՛ւ զերեսս քո 'ի ծառայս քո՝
ապրեցո՛ւ զիս տէր ընդ ողորմութե
քում • տէր մի յամօթ եղէց զի
կարդացի առ քեզ :

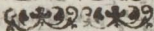
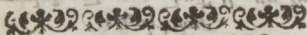
Ամաչեսցեն ամբարիշտք և իջցեն
'ի դժոխս • յամբ եղիցին շրթունք
նենգաւորք՝ ոյք խօսելին զարդա
րոյ զանիրաւութիւն • յամբարտա
ւանիլ և յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութի
քաղցրութե քո ան՝ զոր պահեցեր
երկիւղածաց քոց :

Արարեր դու այնոցիկ ոյք յուսա
ցեալ են 'ի քեզ առաջն ողորմոց
մարդկան :

Ամրացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ
երեսաց քոց 'ի խռովութենէ մարդ
կան :

Ծածկեցեր զնն ՚ի խորանի քում
 ՚ի հակառակութենէ լեզուաց :
 Օրհնեալ է տէր՝ զե սքանչելիս արար :
 ողորմութիւն իւր ՚ի քաղաք
 ամուր :
 Ես ասացի ՚ի վարմանալ իմում՝
 թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց ար
 չաց քոյ :
 Վասն այսորիկ լոճար ձայնի աղօ
 թից իմոց յաղաղակել իմում՝ առ
 քեզ :
 Սիրեցէ՛ք զտէր ամենայն իբր նո
 րա՝ զի ստուգութիւն ինկրէ ինր՝
 և հատուցանէ այնոցիկ որք առա
 լել առնեն զամբարտաւանու
 թիւն :
 Քաջալերացարձէք և զօրասցին
 սիրտք ձեր՝ ամենեքեան ոյք յու
 սացեալ էք ՚ի տէր :



Իմաստութիւն Դասերի .

I. Ա.

Երանի՛ ում թողութիւն եղև
մեղաց . և ծածկեցան ամ յան
ցանք նորա :

Երանի՛ առն՝ որում ոչ համարի ան
զմեզս նորա . և ոչ գոյ նենգութի
նի բերան նորա :

Էռեցի ես և մաշեցան ամ ոսկերք
իմ առ աղաղակելին՝ առ անոր զօր
հանապազ՝ ի տոճէ և ի գիշերի :
Ծանրացաւ ձեռն քո ի վերայ
իմ . դարձայ ի թշուառութիւն
զե հարան յիս փուշք :

Զմեզս իմ՝ ցուցից քեզ և զանօրէ
նութիւնս իմ՝ ոչ ծածկեցից ի
քէն :

Ասացի թէ պատմեցից ինձէն ըզ
մեղս իմ . և դու թողցես զամե
նայն ամբար առութիւնս մեղաց
իսոյ :

Վնայսորիկ յաղօթս կացցեն առ
քեզ ամ նքք ի ժամ ընդունելի :

Բայց

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց
բազմաց՝ որք առ նս ինչ ո՛չ մեր
ձեացին :

Դու ես ապաճեն իմ՝ 'ի նեղութե
յայսմանէ որ ջուրջ եղև զինև :
Տնծութիւն իմ՝ փրկեա՛ն զես յայն
յանէ՛ որք պաշարեցին զես :
Իմաստուն արարից զքեզ և խե-
լամուտ՝ 'ի ճանապարհ յոր և գը-
նասցես . և հաստատեցից 'ի վր-
քո զաշս իմ :

Մի լինիք որով զձիս և զջորիս՝ զի
ո՛չ գոյ 'ի նս իմաստուի՝ 'ի սանձս
և 'ի դանդաճանդս ճմլեսցես
զկզակս նց՝ որք առ քեզ ինչ ո՛չ մեր
ձեացին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց
բայց ոյք յուտան 'ի տէր , որոր-
մութիւն տեսուն ջուրջ եղեցի ըզ-
նոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէ՛ք ան-
դարք 'ի օր . պարծեցար ո՛ւրք ամե-
նեքեան ոյք ուղիղ էք սրտիւք :



ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՍ Ի ՏԵԲԵՐՅԱՆԻ

ԼԵՐՆԱ



Յընժայէ՛ք անդառա՛ր ի նորո՛
 ռազարոյ վայելէ օրհնութիւն
 խոստովանեալ եղերութեամբ
 օրհնութեամբ։ Եւ տաքնադէտ սաղ
 մոսարանաւ անդմիւս ասացեք ձեռն
 Օրհնեցէ՛ք զսէր յօրհնութիւն
 նոր՝ զի բարի է։ սաղմոս ասացեք
 նմա օրհնութիւն։
 Ուղիղ են պատգամք տեսան։ Եւ
 ամենայն գործք նորա հաւատարմ
 են։ Եւ սիրէ զողորմութիւն Եւ զե
 րաւունս տէր։
 Ողորմութիւն նմա լի՛ եղև երկիր։ Եւ
 անիւն նմա երկինք հաստատեցան։
 Եւ հոգաով բերանոյ նորա նմա զօ
 րութիւն նոցա։
 Իողովեաց որպէս ի տիկ զջուրս
 ծովու։ Եւ դնէ ի խորս զգանձ
 իւր։
 Երկեցէ՛ ի նմէ նմա երկիր։ Եւ ի
 նմա

նմանէ գողացցին նմ բնակիչք աշ
խարհի.

Չի նա ասաց և եղևն . ինքն հրա-
մայեաց և հաստատեցան :

ՏԻ ցրոճէ զխորհուրդս հեթանո-
սաց . անարգէ՝ ինք զխորհուրդս
Ժողովրդոց . և արհամարհէ ինք ըզ-
խորհուրդս իշխանաց . և իշխանաց
խորհուրդ . ան յաշխատե մեայ .
և ինք խորհուրդ սրտի նորա յազգէ
գլխաւ մինչև յազգ : Եւ իշխանի
ազգի որոյ ինք ան օգնա-
կան է նմա . Ժողովուրդ զոր ընտ-
րեաց ի ժառանգութի իւր : Եւ
Յերկմից նայեցաւ ինք յանձն
մարդկան . ի պատրաստ բնակու-
թենէ իւրոն . հայեցաւ յամ բնա-
կիչս աշխարհի :

Որ ստեղծ առանձին զսիրտսն .
ի միտ առնուլ զամ գործս նց :
Ո՛չ թէ ի բազում զօրս իւր աս-
րեացի թագաւորն . և ո՛չ հսկայ ի
բազում զօրութեն իւրում :

Սրտ է ձի ի փրկութեն իւրում .
ի

'ի բազում զօրում իւրում ո՛չ ապ
 բեցուցանէ զհեծեալն :
 Այք տեառն 'ի վերայ երկիւղա
 ծայ իւրոց և այք յուսան յողոր
 մութիւնն նր :
 Փրկել 'ի մահո՞ւանէ զանձինս նց :
 և կերակրել զնն 'ի սովու :
 Անձինք մեր համբերեսցեն տեառն
 զի օգնական և պաշտպան մեր է :
 'ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր :
 և յանուն սբ նր յուսասցուք :
 Եղիցի ողորմութիւն քո սէր 'ի
 վերայ մեր՝ որպէս յուսացաք 'ի
 քեզ :

Սուրբ Դաւիթ . ԼԳ .

() Ընկեցից զտօր յամենայն ժամ
 յամենայն ժամ օրհնութիւն
 նորա 'ի բերան իմ :
 Ի սէր պարծեացի անձն իմ . լը
 ճիցեն հեզք և ուրախ եղիցին :
 Եւ՛ ճ արարէք զտօր ինե . և բարձր
 արասցուք զանունն նր 'ի միասին :
 Խնդ .

Խնդրեցի 'ի փնէ և լռաւ ինձ .
յամենայն նեղուէ իմիջ փրկեաց
զես :

Մատի՛ք առ փր և առէ՛ք զլոյս .
և երեսք ձեր մի՛ ստաշեսցեն :

Այս աղքատ կարգաց առ տէր
և տէր լռաւ սմա . յիմ՝ նեղու
թենէ սորա փրկեաց զսա :

Բանակք հրեշտակաց փն՝ շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք և պա
հեն զնոսա :

Ճաշակեցէ՛ք և տեսէք զի քաղցր է
տէր . երանեալ է այր որ յուսայ
'ի նա :

Երկերո՛ւք 'ի փնէ ամ սքք նր . զի
ոչ ինչ է պակասութիւն երկիւղա
ծաղ նորա :

Մեծամեծք աղքատական և քաղ
ցեան . բայց ոյք ինչքեն զտէր ,
մի՛ պակասես . ի 'ի նոցանէ ամ բա
րութիւն :

Իկնիք՝ որդեակք իմ , լռարո՛ւք
ինձ . և զերկիւղ տեսաւն ուսուցից
ձեզ :

Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս • սի
րէ զաշուրս իւր տեսանել 'ի բա-
րու թէ :

Ինչո՞ւ զեզու քո 'ի շարու թենէ,
և շրթունք քո մի խօսեսցին զնեն
գու թիւն :

Խոստորեան 'ի շարէ և արան զբա-
րի • ինդրեան զխաղաղութիւն և
էրթ զհետ նորա :

Ա. չք տեառն 'ի վերայ արդարոց
և ականջք նորա 'ի վերայ աղօ-
թից նոցա :

Երեսք տեառն 'ի վերայ շարագոր-
ծայ՝ սաաակել յերկրէ զյիշատա-
կըս նոցա :

Կարդացին արդարքն առ տէր՝ և
տէր լռեալ նոցա • յամ ներութե
նց փրկեաց զնոսա :

Մերձ է տէր առ յայնոսիկ որք մա-
շալեն սրտիւք • և զխոնարհս հոգ
ւով կեցուցանէ :

Բազում ներութիք են արդարոց՝
յամենայն փրկէ զնոսա տէր • և
պահէ զամենայն ոսկերս նոցա • և
մի

մի 'ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի Ե
 Մահ մեղաւորին չա՛ր է • բայց ո՞ր
 ատէ զարդարն , զղջասցի ։
 Փրկէ ատէր զանձինս ծառայից իւ
 րոց մի՛ զղջասցին ամենեքեան ոյք
 յուսացեալ են 'ի ատէր ։

'ի Խորաբաժ ։

Սաղմոս Դաւթի . ԼԴ .



Հատեա՛ն տր զայնոսիկ ոյք
 դատեն զիս • մարտիր լի այ
 նոսիկ՝ որք մարտնչին ըն
 դիս ։

Ա՛ռ զզէն և զասպար քո՝ և արի
 յօգնել ինձ • հան զսուր քո ընդ
 դէմ՝ հալածչաց իմոց • արգել զնո
 և ասան դու ցանձն իմ թէ՛ փրկու
 թիան քո ես եմ ։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին ոյք
 խնդրէին զանձն իմ • դարձցին յեռս
 և ամաչեսցեն ոյք խորհէին ինձ չար
 Եղե՛

Եղեցին նոքա որպէս փոշի առաջե
հողմոյ • և հրեշտակ տեսաւն նեղեա
լս Գնոսա :

Եղեցին ճանապարհք նց 'ի խաւար
և 'ի գայթակղութի • և հրեշտակ
այ հալածեսցէ Գնոսա :

'ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ
յապականութեան իւրեանց • և

'ի նանիր նախատեցին զանձն իմ •
Հասցէ 'ի վր' նոցա որոգայթ զոր
ո՛չ գիտացին • և որսն զոր թագու
ցին՝ առցէ զօրս նոցա • և որո
գայթ 'ի նոյն անկյին :

Այլ անձն իմ ցնծասցէ 'ի տէր •
ուրախ եղեցի 'ի փրկութեան նր' •
և ամ օսկերք իմ ասասցեն՝ տէր
ո՛ նմանի քեզ :

Ձի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի • զաղքատն և զոնանկն
յայնցանէ որք յափշտակեն զնա •
Յարեան 'ի վերայ իմ վնայք չա
րաց • և զոր ինչ ո՛չ գիտէի՝ հար
ցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ բա

ւոյ . անժառանգել զանձն իմ խոր
հեցան յորդւոյ 'ի մարդկանէ :
Ես 'ի նեղել նոցա՝ քուձ զդե-
նոճի . խոնարհ առնէի պահօք
զանձն իմ . և աղօթք իմ 'ի ծոց
իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այնպէս
հաճոյ լինէի . որպէս զսրգաւոր և
զտրտում, այնպէս խոնարհ առ-
նէի :

'Ի վերայ իմ ուրախ եղեն և ժողո-
վեցան . ժողովեցան յիս տանջանք՝
և ես ո՛չ ծանեայ . զրոճեցան և
ո՛չ զղջացան :

Փորձեցին զես՝ և արհամարհեցին
արհամարհանօք . կրճտեցին 'ի վե-
րայ իմ՝ զատամուռսս իւրեանց .
տէր՝ երբ տեսցես :

'Ի բնոյ արա զանձն իմ՝ 'ի խորա-
մանկուլթենէ նց . և յառիւծուց
զմիամօրուլթիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յեկե-
ղեցիս մեծս . և 'ի ժողովս բազմաց
օրհնեցից զքեզ :

Մի՛ ուրախ եղեցին յիս թշնամիք
իմ, ոյք ատէին զես՝ ի տաճարաց
սուրբ • ակնարկի առնէին զես ա-
ջօք իւրեանց :

Ընդիս զխաղաղութիւն խօսէին և
ինքեանք բարկութեմ զնենգութիւն
խորհէին :

Բային ՚ի վերայ իմ զգերանս իւ-
րեանց և ասացին՝ ոյ՛ ոյ՛ տե-
սին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի՛ լուեր • տէ՛ր՝
մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յինէն :
Զարթիր և հայեաց տէր յիւա-
շունս իմ • անձ իմ և տէր իմ ՚ի դա-
տաստանս իմ • և իրան արա ինձ
լստ արդարութեան քում տէր
անձ իմ :

Մի՛ ուրախ եղեցին յիս թշնամիք
իմ • և մի՛ ասասցեն ՚ի սիրտս իւ-
րեանց թէ՛ վա՛շ վա՛շ անձանց մե-
րոց զի ընկլուզաք զնա :

Ամաշեսցեն և յամօթ լիցին ոյք
խնդան Ը չար իմ • զգեցցին զամօթ
և զանարգանս ոյք մեծաբանեն ՚ի
վր իմ :

Յնժասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ
ամենեքեան՝ ոյք կամին ը արդա
րութիւն իմ :

Ասասցեն յամենայն ժամ մեծ է
անձ՝ ոյք կամին զխաղաղութիւն
ժառայի քո :

Լեզու իմ խօսեսցի զարդարու
թիւնս քո • զօրհանապազ զգովու
թիւնս քո :

Յ խորագ ժառայի՞ն քեան
դառնի :

Սաղմոս • ԼԵ :

Լսէ անօրէնն մեղան չել ընդ
միտս իւր՝ թէ չիք երկիւղ
այ առաջի աչաց նորա :

Նենգեաց առաջի նորա՝ դռանել
զանօրէնութիւն և ատել զնա :
Բանք բերանոյ նորա անօրէնու
թիւն և նենգութիւն ևն :

Ո՛չ կամեցաւ նա իմանալ զքարի •
զանօրէնութիւն խորհեցաւ յան
կող

կողմի իւրում :

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ }
որ ոչ է բարի . և 'ի չարէ նա ոչ
ճանճրացաւ :

Տէ՛ր . յերկինս է ողորմութի քո .
ճշմարտութիւն քո մինչև յամպ :

Արդարութիւնք քո որոյ լերինք
ւնծ . իրաւունք քո որոյ խորք բա
զումք . զմարդիկ և զանասուն կե
ցուցանես դու տէր :

Որպէս զի բազում արարեր զողոր
մութիւն քո ւնծ . այլ որդիք մարդ
կան 'ի հովանի թեոյ քոյ յուսաս
ցին :

Արբեսցին նոքա 'ի պարարտու
թենէ տան քո . և զուգաս փափ
կութեան քո՝ տապես ըմպել
նոցա :

'ի քէն է տէր աղբիւր կենաց . և
լուսով երեսաց քոյ տեսանակք ըզ

Լոյս :

Ճագեն զողորմութիւնս քո . այք
ճանաչեն զքեզ . զարդարութիւնս
քո . այք ուղի են սրտի ք :

Մի՛ եկեսցեն 'ի վրձ մեք ռաբ ամ-
բարտաւանից. և ձեռք մեղաւոր
րաց մի՛ դողայուսցեն զմեզ :
Ընդ անկյին ամենեքեան ոյք գործ
են զանօրէնութիւն. մերժեսցին
և այլ մի՛ կարասցեն հասաատիլ :

Օրհնութի՛ն զԺէն յաւետեան ձեռքեան
հաւիտեան : Երկրորդ Օրհ-
նոյ. 32 :



Մեկարոնք երկինք և
խօսեցայց. լռիցէ երկիր
զգատգամս բերանոյ իմոյ :
Ընդունելի լիցի որոյ անձրև բար-
բառ իմ. և իջցեն որոյ ցօղ պատ-
գաւք իմ :

Որոյ անձրև 'ի վրձ սիզոյ. որպէս
տարաւի 'ի վրձ խոտոյ. զի զանու-
նին կարդասցուք. և տոնք օրհ-
նութիւն մին այ մերոյ :

Աճ. որոյ ճշմարտութեան գործք
նր. և ամ ճանապարհք նորա իրա-
ւամբք են : Աճ

Ահա հաւատարիմ է և ո՛չ գոյ 'ի
նմա անիրաւ թիւն . արդար և
ճշմարիտ է տէր :

Մեղան և ո՛չ նմա որդիքն արա
տոյ՝ ծնունդէ խոտորեալք և թիւ
րեալք :

Ո՛չ այդ այն է զոր նմն հատուցա
նէիք դուք . ժողովուրդք յիմարք
և ո՛չ իմաստունք :

Ո՛չ ուս ինքն է հայր քո որ ստա
յաւ զքեզ . արար զքեզ և ստեղծ
զքեզ :

Յո՛ւշ լիցին քեզ աւուրքն յաճի
տենից . իմացարո՛ւք զամս յազգաց
մինչև յազգս :

Հարցի՛ր դու ցհարս քո՝ և պատ
մեսցեն քեզ . ցծերս քո՝ և ասա
ցեն քեզ :

'Ի ժամանակի յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ամենայն՝ որով
ըստեաց նա զորդիսն աւամայ :
Կայոյց զսահմանս հեթանոսաց՝ ը
թո՛ւոյ հրեշտակաց նոյ .

Եւ և բաժին նմն ժողովուրդ իւր
յա

յակոբ • և վիճակ ժառանգու թեան
իւրոյ խորայել :

Բաճական եղև նմա յանապատի •

'ի ծառաւ տօթոյ յանջրդւոջ

պաշտպանեաց զնա :

Խրատեաց զնա և պահեաց որոյ
զէիք ական • որոյ զարծ ոճի 'ի թևս
իւր ընկալա՛ն զնա • և որոյ 'ի վր
ձագուց իւրոց գթացաւ :

Տարածեաց զթևս իւր և ընկա
լա՛ն զնա • և բարձեալ բերեր զնա
'ի վր միջնոցայ իւրոց :

ՏԻ միայն ածեր զնա • և ո՛չ գոյր
լէ նա նա՛մ օտար :

Էա՛ծ էհան զնա 'ի զօրութիւն երկ
րի • և կերակրեաց զնա արդեամբ
անդաստանայ :

Դիեցոյց նոց մեղը 'ի վիմէ • և իւր
յապառա՛ժ վիմէ :

Իւր կովուց և կաթն մաքեաց
ճարպով հանդերձ խոյոց, որթուց
ցլուց, և նոխազայ :

Զպարարաւութիւն երիկամանց ցո
րենոյ • և զարիւն իաղողոյ էարբ
գինի •

Եկեր

Եկեր յախօբ և յաղեղաւ . և ան
գուշեաց զսիրելին :
Գիրացաւ, ստոյարացաւ, լայնա
ցաւ, և թող զտէր ան զարարիչ
իւր . և յետս եկաց յայ վերկէ
իւրով :

Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւ
րեանց . և կռովք իւրեանց դառ
նացուցին զիս :

Չօհեցին դիճաց և ոչ ան . դիցն
զորս ոչ գիտէին . նորք և առ ժա
ղայք . զորս բնաւ ոչ ճանաչէին
սաղարք նոցա :

Թողին զտիր որ ծնաւ զնոսա . մո
ռացան զանձ որ կերակրեաց զնա .
Ետես տէր և նախանձեցաւ . և զ
սրտմտեցաւ 'ի վր ուստերաց և
դաստերաց նց և ասէ :

Դարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ
և ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ
յապոյ ժամանակի :

Չի ազգ մի թիւր էն նոքա և որ
դիք անհաւանք . նոքա նախանձե
ցուցին զիս 'ի չարատէածս իւրենց
և

և դառնացուցին զես 'ի կուռա
իւրեանց :

Արդ՝ և ես նախան ձեցուցից զնմ
յազգ անպիտան • և անմիտ ազ
գաւ զկեցուցից զնոսա :

Փառք հօր և որդ' :

Տուք փառս ան՝ տուք օրհնու
թի մարդասիրին՝ թագաւորին
յաւիտենից • որ փրկէ և կեցուցա
նէ զճառայս իւր :

Մարդասէր տր՝ վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի , և
վասն իրաչէ քո պատողականի ,
ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո՛ւ
զմեզ :



Քաղաք երկրէս պարզելն և քեր
ապարհելն ։

Ան 'ի գիշերի և 'ի տոռնջեան
' և յամ ժամով խօսիլ մեզ
զբան տն զտր աղաչեսցուք ։
Ու շանկանելոյ մեզ 'ի փորձութի
որում ո՛չ կարեմք հանդուրժել ըզ
տէր աղա՞ ։

Ան անբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քսի ըզ
տէր աղա՞ ։

Ու առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաճա
հանգիստն կենաց անվախճանից՝
զտէր աղա՞ ։

Ան արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից արքայութեանն՝
զտէր աղա՞ ։

Ու հոգւոցն հ՞ ։ Ե՛ւ ևս միաբ՞ ։
Զանձինս մեր՞ ։ Ողորմեաց մեզ՞

Աւր՞ ։

Գիշերի և 'ի տոռնջեան և յամ
Ե ժա

Ժամու զքեզ աղաչեմք և 'ի քէն
 խնդրեմք մարդասէր տէր : Լուր
 մեզ նձ փրկիչ մեր . խոնարհեսցի՛
 ունինք քո 'ի խնդրո՞ւածս մեր . զի
 մի՛ ունայն լեցին վաստակք ծա-
 ռախց քոց : Այլ համարեան զաշ
 խատուիս մեր 'ի գործ արդարու-
 թե և 'ի պտուղ նձպաշտութե :
 Ընկալ տէր զաղօթս և զերկրպա-
 գութիս մեր . և հատու մեզ զո-
 ղորմութի քո առատապէս : Տաճ
 կեան զմեզ ընդ հովանեա՞ն ամենա
 զօր աջոյ քո . զօրացո՛ւ զմեզ տէր
 զօրութե սք հոգւոյդ . պահեան ըզ
 մեզ որոյ բիբ ական . և արան առ
 մեզ նշան բարի՛ 'ի գովեստ և 'ի
 փառաբանութի անո՞ւանդ քում
 սք : Զի 'ի քո փառս կատարի՛
 նամ՝ արարածոց մշտնջենաւոր փա-
 ռաբանութի 'ի բարձունս հօր և
 որդւոյ և հոգւոյդ սք : պի՛ծմ և
 միշտ և յաճխտեանս յաւիտեանից

Ամէն :



Խաղաղութիւն ազնեյուն :

Ի ոգիւք քաջ՝ հոգիւք քարիւն և յա
 շիտեմական : նայեալ և այց
 արա բանաւոր հօտի քո՝ զոր ծո
 ղովցեր առ քեզ գթութիւն քոյ :
 զի քո առաջի կամք տէր . և առ
 ՚ի քէն ողորմութեցի և գթութեցի
 ակն ունիւք : Չամենեւեան օրհ
 նեան : զամենեւեան իմաստնայի :
 զամենեւեան լուսաւորեան . և ամե
 նեցուն պարգևեան զերկնից արարչ
 ութիդ : Այ զի դու ես տէր կենաց
 և ան ողորմութեցի . և քեզ վրէ
 փառք իշխանութիւն և պատիւ .
 այժմ և միշտ և յաշիտեամա յա
 շիտեմից Ամէն :

Ի թիշերի և ՚ի քո շնորհուն և յան ծա
 ծու անդամք քո քաղաքեմ զհայր և
 լորդի և զմի հորդ : Այժմ և միշտ
 և յաւիտեան յաւիտեան ազնեյ :

ՃԵՏԾՃԵՏԾՃԵՏԾ

ՃԵՏԾՃԵՏԾ

ՃԵՏԾ





ի Կապարած ։

Ս Լ Ղ Մ Ո Ս

Դաւթի . ԿԶ :



Ի ՆԱԽԼՆ ՁԻՐ

Ը չարս . և մի՛ Ը այ

նոսիկ ոյ.ք գործեն զա

նօրէնու թիւն ։

Ձե որոյ խոտ վաղվաղակի ցամա
քեցին . և որոյ զգալարի խոտոյ՝

վաղվաղակի անցցեն ։

Յուսան ՚ի նոր և արան զգաղցրու
թիւն . բնակեանց յերկրի՝ և հոյ

ոռէս

ոճեացիս 'ի մեծութեան նորա :
 Ժտեան 'ի տեսունէ՝ և նա տացէ
 քեզ զինչ որ ուժս սրտի քո : յայտ
 նեան առաջի տն զճանապարհս քո
 և յուսան 'ի նա :

Նա արարացէ և հանցէ որպէս զլոյս
 զարդարութիւն քո . և զերանուինս
 քո որպէս զօրհասարակ :

Հնազանդ լեր տն և ծառայեան
 նման . և մի՛ նախանձիր ընդ այնո
 սիկ՝ որոց առակեալ իցեն ճանա-
 պարհք իւթեանց . ը մարդոց որ
 գործէ զանօրէնութիւն :

Լուեան 'ի բարկութենէ և հանգիր
 'ի սրամտութենէ . և մի՛ նախան-
 ձիր ը շարս :

Ձեշարք վաղվաղակի սատակերցին
 բայց այք համբերեն տն նորա ժա-
 ոանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ո՛չ ևս իցէ ամբա-
 րիշան . ինչքեսցես զտեղի նորա և
 ո՛չ փոցես :

Եւ որ հեզքն են՝ նորա ժառան-
 գեսցեն զերկիր . և փափկասցին 'ի

բազում խաղաղութեան իւրեանց :
 Սպասէ՛ մեղաւորն արդարոյ . և
 կրճտէ՛ ի վր նր զատամուկս իւր
 այլ տէր ծիծաղեսցի զնովաւ :
 Քանզի յառաջագոյն տեսանէ՛ զի
 հասեալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք . և լարե-
 ցին զաղեղունս իւրեանց՝ հարկա-
 նել զաղքատն և զոռնանկն . սպա-
 նանել զայն որ խոնարհն է սրտիւ :
 Սուրք նոցա մտցեն ի սիրտս նո-
 ցա . և աղեղունք նոցա փշրեցին :
 Լաւ է սակաւիկինչ արդարոյ՝ քան
 զբազում մեծութիւն մեղաւորաց .
 և բազուկք ամբարշտաց խորտա-
 կեացին :

Հարտատէ՛ տէր զարդարս . և
 ճանաչէ՛ զաւուրս անշփոյ . ժա-
 ոանգութիւն նոցա յաւիտեան
 էղեցի :

Մի՛ ամաչեսցեն նոքա ի ժամա-
 նակս շարութեան . այլ յաւուրս
 սովու յաղեսցին :

Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ թըշ
 մա

Նամիք տն՝ ՚ի փառաշորիլ և ՚ի
բարձրանալ իւրեանց պակասեցին
որն ծուխ զի պակասի :

Փոխ առնու ւնեղաշորն և ո՛չ հա
աուցանէ . այլ որ արդարն է , ու
ղորմի և ապ :

Ոյք օրհնեն զտէր՝ ժառանգեսցեն
զերկիր . և ոյք անիծանեն՝ սատա
կեսցին ՚ի նմանէ :

՚Ի տնէ ուղղին գնացք առն . զճա
նապարհս նր՝ նա կամի յոյժ :
Թէպէտ և գայթակղեսցի , նա մի
կործանեսցի . զի տէր ձեռնկալու
է նորա :

Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ո՛չ
տեսի զարդարն արհամարհեալ . և
ո՛չ զլաւակ նորա՝ թէ մուրանայ
հաց :

Չօրհանապազ ողորմի և ապ
փոխ՝ զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի
յաճիտեան :

Խոտորեա՛ ՚ի շարէ և արա՛ զբարի .
և բնակեսցիս յաճիտեանս յաճի
տեանից ՚ի նմա :

ՏԻ սիրէ զհրաճուհս՝ և ոչ ընդ-
վայր հարկանէ զսքս իւր • այլ յա-
ճիտեան պահէ զնոսա •

Անօրէնք հալածեցին իմիասին • և
զաւակք ամբարշտաց սատակեա-
ցին •

Այլ արդարք ժառանգեցեն զեր-
կիր, և բնակեցին յաճիտեանս
յաճիտենից 'ի նմա •

Բերան արդարոյ խորհի զմտառու-
թիւն • և լեզու նորա խօսեցի
զհրաճուհս •

Օրէնք այ իւրոյ են 'ի սրտի իւ-
րում • և մի գոյթակղեցին գնացք
նորա •

Հայի մեղաւոր լի արդար՝ և խնդ-
րէ ըսպանանել զնա • այլ տէր ոչ
թողու զնա 'ի ձեռս նորա • և ոչ
դատապարտէ զնա՝ յորժամ դա-
տէ զնա •

Համբեր տեառն և պահեա՝ զճա-
նապարհս նորա • և բարձր արաս-
ցէ զքեզ 'ի ժառանգել զերկիր • և
զսատակումն մեղաւորաց տեսցես •

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և
բարձրացեալ որպէս զմայրսն լի-
բանանու :

Անցի և ահա ո՛չ էր . ինչոքեցի
և ո՛չ գտաւ տեղի նորա :

Պահեա՛ զամբծութի և տե՛ս զուղ-
ղութի . զի գոն մնայոճածք առն
խաղաղարարի :

Լ'նօրէնք հալածեսցին իմիասին . և
զաւակ . անբարշտաց կորիցեն :
Փրկութիւն արդարոց 'ի տեսունէ
է . վերականգնու է նոցա 'ի ժամա-
նակս ներութեան :

Օգնեսցէ՛ նոցա տէր և փրկեսցէ
զնոսա . ապրեցուսցէ 'ի մեղաւո-
րաց և կեցուսցէ զնոսա . զի յու-
սացան 'ի նա :



Ապրիլ Դատելի՛ տա՛նք յիշատակի
շաբաթակա՛ն . ԼԵ՛ :



Մի՛ սրտմտութե՛ք քով
յանդիմաներ զես . և
մի՛ բարկութե՛ք քով խը
րատեր զես :

Ձի նետք քո հարան յիս . և յիս
հաստատեցա՛ն ձեռն քո :

Ո՛չ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ
յերեսաց բարկութեան քո :

Ո՛չ է խաղաղութի՛ ոսկերաց իմոյ
յերեսաց մեղաց իմոյ :

Անօրէնութիւն՝ իմ՝ բարձրացան
քան զգլուխ իմ . որոյ բեռն ծանր
ծանրացան ՚ի վրձ իմ :

Նեխեցան և փտեցան վերք իմ յե
րեսաց անզգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մին
շե յոյժ . զօրհանապազ արտում
գնայի զի անձն իմ ըն՝ եղև շարժա
րանօք . և ո՛չ գոյ բժշկութիւն
մարմնոյ իմոյ :

Չաք

Չարշարեցայ և խոնարհ եղէ մին
չև յոյժ. մունչէի առ հեծուծե
սրաի իմոյ :

ՏԻ առաջի քո է ամ' ցանկութիւն
իմ. և հեծութիւն իմ 'ի քէն ո՛չ
ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս՝ և եթող
զես զօրութի իմ. լոյս աչաց իմոյ
և ա՛յս ոչ եղև ընդիս :

Բարեկամք իմ և մերձա՜ւորք իմ
առաջի իմ մերձեցան և կացին. և
մերձա՜ւորք իմ՝ հեռի եղև յի
նէն :

Բռնադատէին զես և ինտրէին՝
զանձն իմ՝ ոյք խորհէին շար 'ի վե
րայ իմ խորհեցան զանօրէնութի
և զնենգութիւն՝ զօրհանապազ
խորհեցան :

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ո՛չ լսէ.
որպէս համբ՝ որ ո՛չ բանայ զեւ
րան իւր :

Եղէ ես որպէ՛ մարդ՝ որ ո՛չ լսէ. և
ո՛չ գոն խօսք 'ի բերան նր :

Ես 'ի քեզ անդ յուսացայ, և դու

լոճիցես ինձ տէր անձ իմ :

Ասացի թէ՛ մի՛ ուրախ եղեցին յիս
թշնամիք իմ. 'ի սասանիլ ոտից ի
մոց 'ի վերայ իմ մեծամեծս խօ
սեցան :

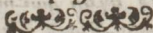
Ես 'ի տանջանս պոտորմասու եմ.
և ցաւք իմ առաջ իմ են յամե
նայն ժամ :

Չանօրէնութիս իմ պատմեցից և
հոգացայց վն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանիք
են և զօրացեալք են քան զիս. և
բազումք են ոյք ատէին զես 'ի տա
րապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ շար փոխա
նակ ընդ բարուոյ. շարախօսէին զ
նէն՝ զի ես երթայի զհետ արդա
ւութեան :

Մի՛ թողուր զես տէր անձ իմ. և
մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն. հայ
եանց յօգնէլ ինձ՝ տէր փրկութե
անց :



’ի խորարած դիպմայ :

Սաղմոս Դաւթի . ԼԸ :

Լսացի թէ՛ պահեցից զճանապարհ
հըս իմ , զե մի մեղայց լեզ-
ունաւ իմով :

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ’ի
հակառակիլ մեղաւորին առաջե
իմ :

Լուռ եղէ և խոհարհեցայ . լռեցի
’ի բարութենէ . և ցաւք իմ նորո
գեցան յիս :

Ջեռաւ սիրտ իմ՝ ’ի փորի խնւմ .
և ’ի խորհուրդս իմ վառեցաւ
հուր :

Խօսեցայ լեզունաւ իմով և ասա-
ցի . ցոյց ինչ տէր զկատարած իմ
և զթիշ աւուրց իմոյ քանի՞ օնէ .
զի պիտայից թէ որչափ ինչ պակա
սեալ է յինէն :

Ի՛նչ չափով եղեր զաւուրս իմ .
և կար զօրութեան իմոյ որպէս
ոչինչ է առաջե իմ . սակայն առե
նե

նւնին ընդունայն է ամ մարդ
մանդի :

Ապաքեն որպէս 'ի պատկերի շրջե
մարդ . սակայն 'ի զուր խռովի .
գանձէ և ոչ գիտէ ում ժողովէ :
Իսկ արդ' ո՞ր է համբերութիւն իմ
թէ ոչ դու տէր . կամ կար զգրու
թէ իմոյ՝ թէ ոչ 'ի քէն :

Յամ անօրէնութիւն իմմէ փրկեցեր
զիս . և նախատինս անզգամայ ա-
րարեր զիս :

Լուռ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ,
զի դու առարեր :

'Ի բանց արա յինէն զտանջանս իմ
զի 'ի զօրութիւն ձեռին քո՝ ես պա
կասեցայ :

Կշտամբութիւն մեղաց խրատեցեր
զմարդ . մաշեցեր որպէս սարդի ու
տայն գանձն նորա . սակայն՝ ըն-
դունայն է ամ մարդ :

Լուր ար աղօթից իմոց . ունկնդիր
իմդրո՞ւնա՞ծայ իմոց . արտասո՞ւնայ
իմոց մի՛ լուր :

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո .
նշ

Նշդէ՛հ և անցաւոր՝ որպէս ամեւ
 նոյն հարք իմ ։

Թո՛յլ արա ինձ զի հանգեայց՝ մինչ
 չե երթեալ իցեմ ։ ուստի ո՛չ ևս
 գտանիցիմ ։

՝ի խաբարած ։

Սաղմոս Դաւթի ։ ԼԹ ։

Վա՛մբերելով համբերի տեսաւն
 և նոյնցաւ առիս և լուաւ
 աղօթից իմոց ։

Եհան զիս ՝ի գբոյ տառապանաց ։
 ՝ի կաշոյ և ՝ի տղմոյ ։

Հրստաատեաց ՝ի վր վեմի զոտս
 իմ ։ և ուղղեաց զգնացս իմ ։

Եարկ ՝ի բերան իմ զօրհնութիւն
 նոց ։ զօրհնութիւն տեսաւն ւոյ
 մերոյ ։

Տեսցեն բազումք և երկիցեն ։ և
 յուսաացին ՝ի տէր ։ երանեալ է
 արք՝ որոյ անուն տեսաւն յոյս է
 նորա ։

Ե

Ո՛չ

Դ՛՛ Զայեցաւ նա ի նանրութիւն և
 ո՛չ ՚ի մոլութիւն սուտ :
 Բազում արարեր դու տը ան իմ
 շքանշելիս քո . և խորհուրդ քոյ .
 ո՛չ ոք է որ նմանի քեզ :
 Պատմեցի և խօսեցայ . և բազումք
 զեն քան զթիւս . ընդ զոհս և լե
 ցադարագս . ո՛չ հաճեցար . լսելիս
 աստատեցի ինձ . զողջակեզս , և
 զվս մեղացն ո՛չ խնդրեցեր :
 Յայնժամ ասացի թէ՛ ահա-ասիկ
 ամ ես . ՚ի գլուխս գրոց գրեալ
 է վասն իմ :
 Դնել զկամս քո ան իմ կամեցայ .
 և զօրէնս քո ՚ի մէջ որովայնի
 իմայ :
 Էտարանեցի զարդարութիւնս
 ո՛ր յեկեղեցիս մեծս , ահա՛ զշրթու
 նրս իմ ո՛չ արգելեց ՚ի քէն .
 Դ՛՛ դու գիտացեր զի զարդարու
 թիւնս քո ո՛չ ծածկեցի ՚ի սրտի ի
 մում . զճշմարտութիւնս քո և ըզ
 փրկութիւնս քո :
 Դայի և ո՛չ թագուցի զողորմու
 Ը թիւնս

Թիւնս քո . և զճարտութիւնս
քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ :

Այլ դու տէր՝ մի հեռի առնէր
զգթութիւն քո յինէն . զի ողորմու
թիւ քո և ճարտութիւն քո՝ յամ
ժամ ընկալցին զիս :

Եւրջ եղեն զինւ և չարք որոց ոչ
գոյր թիւ . հասին ինձ անօրէնու
թիւնք իմ , և ես ոչ կարացի ան
սանել :

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ
իմոյ . և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր փրկել զիս . և տէր
յօգնել ինձ նայեալց :

Ամաչեսցին և յամօթ լեցին ոյք
խնդրէին զանձն իմ բառնալ զսա
ղարձցին յեսս և ամաչեսցեն ոյք
խորհէին ինձ զչար :

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղ
վաղակի՝ ոյք ասէին ինձ վաշ
վաշ :

Յեծացեն և ուրախ լեցին 'ի քեզ
աւփնեքեան ոյք խնդրեն զքեզ
տէր :

Ասացեն յամ Ժառ յեծ է ամ
 Եւ սիրեն զփրկութիւն քո
 Եւ աղբարս և տնանկ եմ ամ իմ
 Տեան զիս • օգնական և պաշտպան
 իմ ես դու ամ իմ մի յամենայն
 Եւ իմ օգնականս եմ իմ
 Եւ իմ օգնականս եմ իմ

Սաղմոս Դաւթի. Խ.



Մանի՛ որ խորհի զաղբարս
 տըն և զտնանկն • յա
 ճուր շարի՛ փրկէ զնա
 տէր •

ՏՐ փրկէ զնա և կեցուցանէ • Եւ
 րամեղե ատնէ զնա ի վերայ երկ
 րի • և ոչ մատնէ զնա ի ձեռս
 թշնամեաց իւրոց •

ՏՐ օգնական է նմա ի մահիճս
 ցառոյ իւրոց • և զամ անկողնս
 նորա պարձուցանէ ի հիւանդութ
 թենէ նորա •

Եւ ասացի տէր ողորմեան ինձ • ԲԸ
 42

ԺԵԼԻՍ զանձն իմ, եւ մեղոյք երեւոյ
 ԹՆՃԱՄԻԻԷ իմ ասացին ինձ չար •
 Երբ եղէ զի մեռցի եւ կորիցէ աւ
 Նուէն նկտա :

Մտանէր տերափնել զնանքս թիւն
 խօսէր 'ի օրտի իւրում, եւ թողո
 վէր զանօրէնութի յանձն իւր •
 Արտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր
 զննէն շնջէին նա՛ թՆՃԱՄԻԻԷ իմ •
 Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ • բան
 անօրէնութեան եղին 'ի վերայ
 ազրաք վշտով իմ •

Եւ թէ որ ննջիցէ, եւ այլ ոչ եւ
 քան ինչի առնել • քանզի եւ այլն
 խաղաղութեան իմից՝ յոր եւ եսն
 յուսացայ •

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեալ
 գտնել ինձ զխաբէութիւն •
 Եւ իւր տէր ողորմեալ ինձ եւ
 կանգնեալ զես • եւ ես հառուցից
 Նոցա •

Եւ յսմ՝ ծանեալոյ թէ հաճեցար ը
 դիս, զի մի ուրախ եղեցին յիս
 ԹՆՃԱՄԻԻԷ իմ •

Այլ զիս յանբծութե իմուս ըն
կալար և հաօտաւտեցեր զիս ա
ռաջի քո յաւիտեան :

Օրհնեալ տէր ան իսրայէլի յաւի
տեանս յաւիտեանից ևղեցի ևղեցի :

Ի իսրայէլի Լաւ իմացող
որդեաց իսրայ :

Մաղմուս Դաւթի ԽԱ :

Այլ փառաքի ևղջերու յաղբերս
Հուրց, այնպէս փառաքի անձն
իմ առ քեզ ան :

Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ ան
հզօր և կենդանի Երբ ևկից երևե
ցայց ևկեսայդ այ :

Եղև իմ արատաւ քիմ կերակու
ի տունէ և ի գիշերի, և այն զի
ատէին ցիս զօրհանապաղ թէ ո՛ր
է ան քո :

Զայս որոյ յիշէի, տառապէր յիս
անձն իմ, քաջալերէի զի մօտից
յանկաւ սքանչելիաց տանն այ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովա-
նութեան, և ի ձայն բարեկենդա-
նութեան:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն
իմ: Կամ ընդէ՞ր խռովեա զես: յու-
սե առ անձ խոստովանեան նմա:

Ֆրկիշ երեսաց խնոց ան է:

Անձն իմ՝ յոյժ խռովեցաւ. վասն
այսորիկ յիշեցի զՔեզ յերկրէն յոր
դանանու. ի հերմօնէ լեռնէ փոք-
ոճէ:

Խոռք խորոց կարդացին առ քեզ
Ի ձայն սահանաց քոց:

Ամենայն զօսանք քո և ալիք քո
անցին ի վր իմ:

Ի տոճէ պատռէիրեաց նոր զոգոր-
մութիւն իւր. ի գիշերի զօրհնու-
թիւն նոր. և աղօթք իմ առ ան-
վն կենաց իմոց:

Առացի անձ ընդունօղ իմ ես լէ՞ր
մերժեցեր զես. ընդէ՞ր արատւմ
զնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոց:

Ի փշիւ ոսկերաց իմոց՝ նախատե-
ն զես թշնամիք իմ: յասել ցիս

զորհանապաղ թէ մէր է ամ քո ։
Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն
իմ, կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս ։ յու
տե ատ ամ խոստովանեմ նմա ։
Վերկիչ երեսաց իմոց ամ է ։

Սուշո . Դաւիթ . ԽԲ ։

Պ . անտ արա ինձ ամ . և իրաջ
արա ինձ 'ի դատաստանի
իմում ։

Յազգէ՛ որ ոչ է սուրբ 'ի մար
դոց մեղաւորէ նենգաւորէ վերկեւ
զնորն ցոյնազիս ։

Գու ամ՝ հզօրիչ իմ ես՝ ընդէ՞ր
մեռացար զիս ։ ընդէ՞ր տրտում
զնամ ես 'ի նեղել թշնամոյ
իմոյ ։

Առաքեա՛ն ան զւոյս քո և զճմար
առեթիւն քո . զի առաջնորդեսցեն
ինձ . և հանցեն զիս 'ի լեառն ան
և 'ի յարկս քո ։

Մտից առաջն սեղանոյ ան առ
ամ . որ ուրախ առնէ պմանկութի
իմ ։ Խոս

Խոստովան եղից քեզ օրհնութիւն
 ամ ամ իմ :

Արդ՝ ընդէն արտում ես անձն
 իմ՝ կամ ընդէն իսողվես զիս . յոս
 սան առ ամ խոստովանեալ նմա .
 փրկիչ երեսաց իմոց ամ է :

Ի հապարած որդեացն հարկայ օ

առնես ի հապարակ է :

Սաղմոս . ԽԳ :



• Սկանջօք մերովք

Լուսաք՝ զոր հարքն

մեր՝ պատմեցին

մեզ :

Զգործս՝ զոր գործեցեր յաւուրս
 նոցա՝ յաւուրսն առաջինս :

Չեռն քո իսկաց զհեթանոսս՝ և
 զնս՝ անկեցեր . շարճարեցեր զժողո
 վուրդս քո և հաներ զնս :

Ձի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառան
 քեցին զերկիր և ոչ բազուկ նոց
 փրկեաց զնս : ԱՄԼ

121
Եւ աջ քո և բազուկ քո և
լոյս երեսաց քոց • զի հաճեցար
դու ը նոսա :

Իմ ինքն ես թագաւոր իմ և
ած իմ • որ հրամայեցեր զփրկու
թիւնսն յակորսս :

Քեզ զթշնամիս մեր հարցուք • և
անուշամբ քով արհամարհեցուք
զյարուցեալսն 'ի վերայ մեր :

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ
և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զես :

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնա
մեաց մերոց • և զատելիս մեր յա
մօթ արարեր :

Եւ ստուծով պարծեցուք զօրհա
նապազ • և անուշան նորա խոստո
վան եղեցուք յաշխտեան :

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարգե
ցեր զմեզ • և ոչ ելեր ած ը զօրո
մեր •

Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշ
նամիս մեր • և ատելիք մեր յափշ
տակեցին զմեզ :

Եւ սուր զմեզ որպէս զղշխար 'ի զե
նու

222
Տու մե . և բնդ հեթանոսս ցրուե
ցեր զմեզ :

Պաշտուէցիւր զԺողովուրդս քո ա
մանց դնայ . և ո՛չ գոյ թի՛շ աղա
ղակի մերոյ :

Արարեր զմեզ նախատինս դրա
ցեաց մերոյ . ծաղը և այսին կատա
կեաց այնոցիկ որք շուրջ էին
զմեօք :

Արարեր զմեզ յառակս հեթանո
սաց . ի շարժել զգլուխս Ժողովու
րոյ :

Զօր մի՛ նախատինք իմ առաջե
իմ են . և յամօթ երեսաց իմոց
ծածկեաց զես :

Պի ձայնէ նախատորդին և շարա
խօսի յերեսաց թշնամւոյն և հա
լածչն :

Այս ամ եկն ի վը մեր . և մեք
զգեզ ո՛չ մոռացաք . և ո՛չ սրտե
ցաք ուխտի քում . և ո՛չ դարձաք
յետս սրտիւք մերովք :

Դարձուցեր զաւճիղս մեր ի ճա
նախադէպս քոյ . խոնարհ արարեր
զմեզ :

զմեզ 'ի տեղե շարշարանաց . և
 ծածկեցին զմեզ ստուշերք մահու
 թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն
 անմերայ . կամ ձգեալ իցէ զձեռն
 մեր առ անժառանգ :

Սակայն ան խնդրէ գայս . զի նա
 քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց :
 Վասն քո մեռանիսք զօրս անա-
 պազ . համարեցաք որպէս զոչխար
 'ի զենումն :

Զարթի՛ր ընդէր ննջեա տօր . արի՛
 և մի՛ մերժէր զմեզ իսպառ :

Զ մե՞ զարձուցանես զերեսս քո
 'ի մէնջ . մոռանաս զաղքտաւոր
 և զնեղութիւն մեր :

Խոնարհ եղեն միշտ 'ի հօդ ան-
 ձիւք մեր . և յերկիր կցեցան մէջք
 մեր :

Արի՛ տօր օգնեա՛ մեզ , և փրկեա՛ն
 զմեզ վասն անուան քո :

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

✠✠✠✠✠

Ա զամառացիս ցիւն զ' բնից
 և զմայրացիս քան զմայր ծառ
 և զմայր զմայր զմայր զմայր զմայր

Ի զնոցէ սիրտ իմ զպատգամս
 քո բարի, և ասացից զգործս իմ
 թագաւորի:

Լեզու իմ որպէս գորշ արագագիտ
 դպրի. գեղեցիկ տեսեալս քան
 զամ որդիս մարդկան:

Սփռեցան շիրջք 'ի շթանց քոց
 վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ամ
 յաշիտեան:

Ա ծ զսուր Լ օհ քո հզօր վայ
 ելշուծե և գեղց քո:

Լարեա՛ ուղղեա՛ և թագաւորեա՛
 քն ճշարտութե հեզութե և ար
 դարութե և առաջնորդեսցէ քեզ
 սքանչելապէս աջ քո:

Եւոք քո սրեալ են հզօր և ծո
 ղովութեք 'ի ներքոյ քո անկցին 'ի
 սիրտս թշնամեաց թագաւորի:

Լ թոս քո ամ յաշիտեանս յա
 շիտենից. գաւազան ուղղութեան
 գաւազան արքայութե քո:

Սրտեցեա զարարեալ թի, և ասան
ցեր զանորենու թի :

Վն այսորիկ էօծ զքեզ մծ' մծ' քո
ի զով ուրախու թե' անաւել քան
զենկերս քո :

Զմուռս և զուաշին և զհասիայ
'ի զգեանե քումնէ . 'ի տառնարաց
փշուկերից . ուստի ուրախ առա
րին զքեզ դատերք թագաւորաց
'ի պատիւ :

Կացցէ դշխայ ընդ աջնէ քումնէ
'ի հանգերէս ոտկեսուռս զարդա
քնար և պաճուճեալ :

Ի հերդուսոր' և տնա' խոնար
հեցո զունկն քո . մուռս զժողո
վուրդ քո և զոռուն հօր քո . զե
յանկայաւ թագաւոր' զեղոյ քո :

Սա ինքն է տի քո' երկիրպազցես
սրմա . և դուստր ծուշայ' երկիր
պազցէ սմա . և պարտաւորք զե
րեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք
'ի ժողովեցոյ :

Մենայն փառք դատեր թագաւո
րի 'ի ներքոյ . 'ի վերջաւորա ոս
կէ

ԿԵՏՈՒՍ զարդարեալ և պաճու
նեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք ըզ
հետ նորա • և զընկերս նորա տա
ցին նմա :

Աճցին ցնծութեամբ և ուրախու
թեամբ • և տաւցին 'ի տաճար թա
գաւորի • և փոխանակ հարց քոյ
եղիցին որդիք քո :

Կացուսցես զնս իշխանս ի նմ'եր
կիր • և յիշեցի անուն քո ի նմ'
ազգս ազգաց :

Ոս այսորիկ ժողովուրդք խոստո
վան եղիցին առ թեզ յաճիտեան
և յաճիտեանս յաճիտենից :

Ի խորաժ որդեայն խրիայ • Ի
հեռոյ գաւթնայ :

Սաղմոս Գաւթի • ԽԵ •

ԼԺ մեր ապաւէն և զօրուի
օգնական 'ի վր' ներութեց
որք դաին զմեզ յայժ •

Այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի
խռովել երկրի • 'ի փոփոխել լե-
ռանց 'ի սիրտս ծովու :

Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նո-
ցա • խռովեցան լերինք 'ի զօրու-
թենն նորա :

Գնացք գետոց ուրախ առնեն
զբաղաքն ան • և սբ արար զյարկս
իւր բարձրեալն :

Աճ 'ի մէջ նոցա և նոքա մի' սա-
սանեսցին • օգնեսցէ նոցա ան 'ի
վաղորդենն մինչև 'ի վաղոր-
դեան :

Խռովեցան հեթանոսք և խոնար-
հեցան թագաւորութիւնք • Էս ըզ-
ձայն իւր բարձրեալն, և խռովե-
ցաւ երկիր :

ՏՐ զօրութեց ընդ մեզ • ընդու-
նելի' է մեր ան յակօբայ :

Եկայք և աեսէք զգործս ան • որ
արար զնշանս և զարուեստս 'ի
վր երկրի :

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մի-
ջև 'ի ծագս երկրի • զաղէղունս փո-
րեաց :

ընայ, զգէնս խորտակեաց, և զառ
պարս արբեաց հրով,
Կանխեցէք և ծաներո՞ւք՝ զի Ես
եմ անձ. բարձր եղէց 'ի հեթանոսս
և բարձրացայց 'ի վր երկրի:
ՏՐ զօրութեց ընդ մեզ. ընդու
չօղ է մեր ան յակոբայ:

Ի խաբարս Լաւն օրդ-ոյն
խաբայ:

Սաղմոս Դաւթի. ԽԶ:



Ո՞վս հարէք ամենայն
հեթանոսք. արադա
կեցէք առ աստուծո
'ի ձայն ցնծութեան:
ՏՐ բարձրեալ և ասարկու՝ թա
ղաւոր մեծ 'ի վր ան երկրի:
Հնազանդ արար զժողովուրդս
մեզ. և զհեթանոսս 'ի ներքոյ
ոտից մերոց:
Ընտրեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգու
Ը Թիւն

Թիւն • զգեղեցկու թիւն յակորայ
զոր և սիրեաց :

Համբարձաւ ան օրհնութեամբ •

և տէր մեր Հայնիւ վողոյ :

Սաղմոս ասացէք ան մերում • սաղ
մոս ասացէք թագաւորին մերում
սաղմոս ասացէք :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ան երկ
րի ան է • սաղմոս ասացէք նմա
խնայտու թք :

Թագաւորեաց ան 'ի վր Տլ. թանո
սաց • ան նստաւ յաթոռ սրբաւ
թեան իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան
առ անն աբրահամու • զի ան զօ
րութիւնք յերկրէ յոյժ համբար
ձան :

Սաղմոս Դաւիթ • ԽԵ •

Ան է տէր և օրհնեալ է յոյժ
'ի քաղաք ան մերոյ 'ի լեառն
նր նորա :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութիւն
Թ

տաճարն Երվիր Լեւոնք փօնի կողմէնք
Տիւսիսոյ քաղաք Թագաւորի
մէծի :

ԱՅ 'ի տաճարի իւրում յայտնի
'ի ժամանակի որպէս օգնական լեւ
նէր նոցա :

Ահաւասիկ Թագաւորութիւնք Երկ
րի Ժողովեցան և անկցին 'ի միասին :
Ինքեանք տեօնս այսպէ և զարմա
ցան . խռովեցան . տասանեցան և
գողումն կալաւ զնոսա :

Անդ Երկունք ուն 'ի ծննդեան . և
հողմն տատաիկ . փշրեսցէ զնաւս 'ի
Թարսիս :

Ուն լոճաք , սոյնպէս և տեսաք .
'ի քաղաք նն զօրութեյ 'ի քա
ղաք աստուծոյ մերոյ :

Աճ Տիմուհն էարկ նմա յաւի
տեան . ընկալաք նձ զողորմութի
քո 'ի մէջ Ժողովրդեան քո :

Ըստ անոճանքում նձ , սոյնպէս
և օրհնութի քո ընդ նմ տիեզերս .
և արդարութի լի է աջ քո :

Աւրախ Եղեցի Լեառն սիօն . և զրն
ճատ

ժառանգն դստերք յուզայ վասն ի
բաճանց քոց տէր :

Արջեցարուք զսիօնիւ . պաշարե-
ցէք զնա . և պատմեցէք զաշտա-
րակս նորա :

Դի՛ք զսիրտս ձեր 'ի վր զօրու-
թեց նորա . բաժանեցէք զամուրս
նր . զի պատմել կարասջիք յազգ
սոյլ :

Սա՛ն անձ անձ մեր յաճիտեանս յա-
ճիտենից . և սան հոգոճեսցէ զմեզ
մինչև յաճիտեան :

Յի խորաբաժ որդւոյն իւրեայ :

Սաղմոս Դաւթի . ԽԸ :

Ոճարուք զայս ան ազգք . ուն
կրնուի՛ր ընթուք ամենեքեան .
ոյք բնակեալ էք յաշխարհի :
Ծնունդք երկրի և որդիք մարդ-
կան . 'ի միտփն մեծամեծք և առ
նանկք :

Բերան իմ խօսեսցի զմաստուծիս
և

և խորհուրդ սրտի իմոյ զհանճարս
 Խոնարհեցուցից յառակումն զուն
 կրն իմ. բացից առաւել զհերան
 իմ. և խօսեցայց զառակս 'ի սկզբ
 բանէ :

Ընդէր բնաւ երկնչեմ ես յաշուր
 չարի. զի անօրէնութիւնք գնացից
 իմոց շուրջ եղեն զինե :

Յուսայեալք 'ի զօրութիւն իւր
 եանց' 'ի բազմութիւն մեծութեան
 իւրեանց պարծեսցին :

Եղբայր ո՛չ փրկէ. և ո՛չ փրկէ մարդ.
 և ո՛չ տայ մէջ զփրկանս իւր. և ո՛չ
 ըզգինս փրկանաց անձին իւրոյ :
 Վաստակեան յաշխտեան. և կեց
 ցես մինչ իռպառ. և ո՛չ տեսցես
 զապականութիւն :

Յորժամ տեսցես թէ իմաստունք
 մեռանիցին. 'ի միասին անգգամք
 և անմիտք կորիցեն. և թողցեն
 տարաց զմեծութիւն իւրեանց :
 Գերեզմանք նոց' տունք նոց' եղիցին
 յաշխտեան. և յարկք նոց' յազգէ
 քանչև յազգ. և կարդասցին ան
 բանք

Տանք նոցա 'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի պատուէի եր և ոչ իմա-
ցաւ . հաճատարեցաւ անամնոց
անբանից և նմանեցաւ նոցա :

Այս հանապարհ է նց զայլ թակդու-
թեան նոցին . յետ այսորիկ բերա-
նօք իւրեանց հաճեսցին :

Ոսկիաշն 'ի դժոխս մատնեսցին .
և մահ հովէսցէ զնս . և տիրես-
ցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :
Օգնութիւն նց մաշեսցին 'ի դժո-
խս . և 'ի փառաց իւրեանց անկ-
ցին :

Բայց տակաւն՝ ամ փրկեսցէ զան
ձրն իմ . 'ի ձեռաց դժոխոց յոր
ժամ՝ ընդունին զես :

Մի երկընչիւր յորժամ՝ մեծանայ
մարդ . և յորժամ՝ բազում՝ լինին
փառք տան նորա :

Զի ոչ թէ 'ի մեռանիլն իւրում
առցէ ընդ իւր զնս . և ոչ թէ իշ-
ցեն փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլ անձն նր 'ի կեանս իւրում
օրհնեսցի . և խոստովան եղիցի
քեզ :

քեզ յորժամ քարի տրասցես դու
նմա :

Մտցէ նա մինչև յազգ հարց իւ
րոց մինչև յաճիտեան զւրյա մի
տեսցէ :

Մարդ 'ի պատուի էր և ո՛չ իմա
ցաւ . հաճառարեցաւ անասնոց
անբանից և նմանեցաւ նոցա :

Սուրբ Դավիթ . Խմբ .



Ստուծոց տը խօ
սեցաւ . և կոչեաց
զերկիր յարևելից
մինչև 'ի մուտս արևու :

'ի սիօնէ մեծ վայելչութի փր
կութեան զեղոյ նորա :

Աճ մեր յայտնապէս եկեսցէ . և
անձ միտ մի՛ դադարեսցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի .
և շուրջ զնովաւ մըրիկ յոյժ .
կոչեսցէ զերկինս 'ի վերուստ . և
գեր

զերկիր՝ ի դատել ըզ ժողովուրդ
իւր • ժողովել առ ինքն զմես իւր՝
և ոչք դնեն զպատարագս ուխտից
ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեսցին երկինք զարդարութի
նորա՝ զն աստուծած դատաւոր է :
Մէր ժողովուրդ իմ և իօսեցոյց
քնդ քեզ և իտայեզ՝ քեզ վկայե
ցից • զն անձ անձ քո ես էմ :

Ո՛չ թէ վն սրտադաւայ քոց կը
տամբեմ՝ զքեզ • զն ողջակէզք քո
առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Ո՛չ ընդունիմ ի տանէ բռնմի զը
ճարակս • և ո՛չ ի հօտից քոց նո
խազս :

Իմ է ան գազան անտառի • էրէ
լեռանց և ամենայն անասուն :
Գիտեմ էս զան թռչունս երկնից •
գեղեցկութիւն վայրի ընդին է :

Թէ քաղցնայց • քեզ ինչ ո՛չ ասա
ցից • զն իմ է աշխարհ լոխ իւրով :
Ո՛չ ուսեմ ես զմիս զոճարակայ
քոց • և ո՛չ զարիւն նոխադայ քոց
բնայեմ :

Մատո՛ւնց պատարագ օրհնուե՛ .
 և կատարեմք բարձրելոյն զուխտս
 քո ։

Կարդասցես առ իս յաճուր նեղու
 թեանքո՛ . ես վերկեցից զքեզ՝ և
 դու փառաճոր արասցես զիս ։
 Սակայն՝ մեղաճորին ասե՛ մօ՛ . իսկ
 դու ընդէ՛ր բնաճ պատմես զար-
 դարութիւնս իմ՝ , կամ՝ առնուս
 զուխտս իմ՝ ՚ի բերանքո՛ ։

Ձե՛ դու ատեցեր ըզ իւրաւս իմ .
 մերժեցեր և յետս ընկեցեր զմօ՛
 բանս բերանոյ իմոյ ։

Թէ տեսանէիր ըզ գողս , ընթանա
 յիր ընդ նոսա՛ . և ընդ շունս դը
 նէիր զբաժինք քո՛ ։

Բերանքո՛ յաճախէր զշարութի՛ .
 և լեզուքո՛ նիւթէր զնենգութիւ՛ .
 Նստեալ զեղբօրէ քումսէ՛ շարա-
 իսօսէիր . և ՚ի վը որդւոյ մօր քո՛
 դնէիր զգայթակղութիւն ։

Չայս մօ՛ արարեր և լուցի քեզ՝
 կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մօրի քումս
 թէ և ես քեզ նմանիցիմ՝ ։

Արդ՝

Արդ՝ յանգիմանեցից և կացուցից
 զայս ամ առաջի քո . իմացարուք
 ամբն որք մոռացեալ իցէք զնձ ։
 Դուցէ երբէք յափշտակիցիք , և
 ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ ։
 Պատարագ օրհնութե փառաւոր
 արասցէ զես . և անդ է ճանա-
 պար՝ ուր ցուցից նմա զփրկու-
 թիւն աստուծոյ ։

Յի խորարար ։

Սաղմոս Դաւթի . ԾԵ

Յի ժամանակի իբրև եմ ասեալ նա
 թաղ մարգարէ ։ յարժամ ծրեալ
 եր նա ասեալ էր ։

Ողորմեան ինձ ան՝ ըստ մեծի ու
 զորութեան քում . ըստ բա-
 զում գթութե քում , քաւեան զո
 նօրէնութիւնս իմ ։

Առաջէլ լըճա զես յանօրէնու-
 թէնէ իմմէ . և ի մեղաց իմոց նք

արա զիս :

Չանօրէնութիւն իմ ես ինձէն գիտեմ . և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղայ տեր . և չար առաջի քո արարի :

Ոյ արդար եղեցիս 'ի բանս քո . և յաղթեսցես 'ի դատելն քո :

Անօրէնութիւն յղացաւ , և 'ի մեղքս ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու տէր զճշմարտութի սիրեցեր . զանյայտս և զծածկեալս՝ իմաստութեամբ քո՞ յայանեցեր ինձ :

Յօղեալ յիս մշտեալ և ոչ եղէց . լո՛ւսն և քան զձիւն սպիտակ եղէց՝

Լսելի՛ արա ինձ զցնծութիւն և զուրախութիւն . և ցնծասցեն դս

կեջք իմ տառապեալք :

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց . և զամենայն անօրէնութիւն

իմ քա՛նեալ յինէն :

Սիրտ ո՛ր հաստատեալ յիս օժ . և հոգի ուղեղ նորոգեալ 'ի փոքի

իմում :

ՍԻ՛

Մի՛ ընկենուք զիս տէր յերեսաց
քոց . և զհոգի քո սուրբ մի՛ հա-
նէր յինէն :

Տուր ինձ ցնծութի փրկութե . և
հոգւով պետութեան քո հաստա-
տեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապար-
հըս քո . և անբարիշտք առ քեզ
դարձցին :

Փրկեան զիս յարենէ անձ . անձ փրք
կուժե իմոյ , ցնծասցէ՛ լեզու իմ՝
յարդարութեան քում :

Տի՛ . եթէ զշրթունս իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնումիս քո :
Թէ կամեցեսէ՛ երբ , պատարագս
մատուցանեալք . բայց դու ընդ-
ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար :

Պատարագ ան՝ հոգի խոնարհ , բո-
ւիշտ սուրբ և զհոգի խոնարհ անձ
ո՛չ արհամարհ :

Բարի արա տիր կամօք քովք սի-
նի . և շնեացին պարիսպքն եկմի :
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութե , յորժամ ուխ-
տից

այս պատարագս հանցին 'ի անդամ
քո զոչարակս :

'ի կագարած իմաստութիւն :

Սաղմոս Դաւթի . ԾԱ .

'ի ժամանակի չե եմ Գովի եկողացի
և պարտաց անպարտ : ասաւ
-ելի Գաւթի եկեալ ե 'ի Գաւթ
անտէրիս :

() Ի պարծի 'ի չարութե հզօրն
անօրէնութե . զօրհանա
պազ զանօրէնութիւն խորհեցաւ
'ի լեզուի իւրում :

Ոպ զածելի սուրճ սրեաց զնենգու
թի . սիրեաց զչարութի քան զբա
րութի . զանօրէնութի . քան զսօ
սըս արդարութեան .

Սիրեաց նա զամխօսս կործանման
և զլեզուս նենգաւորս :

Վասն այսորիկ՝ ան կործանեաց
զնա իսպառ . իսկեսցէ և հանցէ ըզ
նա

Նա յարկացիւրոց • և զարմատս
նորա յերկրէն կենդանեաց :

Տեսլեն արդարք և երկիցեն • զնո
վա՛ն ծիծաղեսցին և ասասցեն :

Այս անդ է որ ոչ արար զնձ իւր
օգնական • այլ յուսացա՛ն սա 'ի
բազում մեծութի իւր • և զօրա
ցա՛ն 'ի նանքութե իւրում :

Այլ ես որպէս ձիւթնի պաղաւից
'ի տանն ան • յուսացայ յողոր
մութինն ան • յա՛ն իսկան և յա՛ն
տեանս յա՛ն իսկանից :

Խոստովան եղէց քեզ ան յա՛ն
տեան զի արարեր • և համբերից
անո՛ւնս քում • զի քաղցր ես ա
ռաջի սրբոց քոց :



Ի խորաբաժ լիսն խաղկաց ի հասարակ
թիւն:

Մաղմուս Դաւթի. ԾԲ



Սաց անդգամն 'ի սրբ
տի իւրում թէ ոչ
գոյ ամ.

Ապականեցան և պղծեցան յանօ
թէնութեան իւրեանց. և ոչ ոք է
որ առնէ զքաղցրութիւն:

ԱՃ. յերկնից նույեցա՛ւ յամենայն
որդիս մարդկան՝ տեսանել թէ ի
ցէ՞ որ իմաստուն որ խնդրից
զաստուճած:

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միա
սին և անպիտանացան:

Ո՛չ ոք է որ առնէ զբարի. և չէ
ոք մինչև 'ի մի:

Որո՞ւ ոչ ծանիցեն ամենեքեան՝ ոյք
գործեն զանօրէնութիւն:

Ոյք ուտէին զփողովուրդ իմ որո՞ւ
կերակուր հացի և առ աստուճած

ոչ

ո՛չ կարդացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ ուր ո՛չ ի
ցէ երկիւղ . զի աստուծո՛ւմ ցթո՛ւնս
ցէ զոսկերս մարդաստանից :

Ամաչեացեն և յամօթ լեցին՝ զի
աստուծո՛ւմ անարդեաց զնոսա :

Ո՛տացէ 'ի սիճնէ զփրկութի իս
րայէլէ . 'ի դարձուցանել տն զգե
րութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ցըն
ծասցէ յակօք և ուրախ եղցի իս
րայէլ :

'ի խաբարս ընդ օրհնութիւնս
իմաստութիւն :

'Սաղմոս Դաւթի . ԾԳ :

ԴԺ յանուն քու՛մ կեցո՛ւ զես .
և 'ի զօրութեան քու՛մ
իրա՛ւ արա ինձ :

ԱԶ Ը՛նդ աղօթից իմաց . ո՛ւնկըն
դի՛ր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վր իժ . և հը
ջօրք խնդրեցին զանձն իմ . և ո՛չ
հա

Համարեցան զքեզ աստուծած առա
ջի-իւրեանց :

Ան իմ օգնական իմ. և նոր ըն
դունող հոգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնա
միսն իմ. ճշմարտութիւն քով սա
տակեան զնոսա :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ. և խոստովան եղեց
անուան քում տէր՝ զի բարի է :
Յիմ՝ ներդութենէ իմէ՝ փրկեցեր
զես. և 'ի թշնամիսն իմ ետես ակն
իմ :

'Ի Խաղաղութ ընդ օրհնութիւն Իմոս
դու-բիւն :

Սաղմոս Դաւթի. ԾԴ.

Անկնդիր իմ անօթից իմոց և
մի անտես առներ զանդրու
ծըս իմ :

Նայեա՛ առիս և լո՛ւր ինձ. զի
որբումեցայ ես 'ի Լանճրանալ ք
Թ մոմ

մում' և խռովեցայ :

'ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել
մեղաճորին՝ խոստորեցան յիս անի
քաճու թեամբ . և բարկու թք յիս
պահէին ինձ :

Սիրտ իմ՝ խռովեցաւ յիս . և ելելիւղ
մահու անկաւ 'ի վր' իմ :

Ահ և դողումն եկն 'ի վր' իմ . և
ծածկեաց զիս խաւար :

Ասացի՝ ո՛ր տայր ինձ զթեւ որոնք
զաղաճնւոյ . զի թռչէի վերանայի
և հեռացեալ դադարէի յանապա
տի :

Ահն ունէի նոյ՝ որ փրկէր զիս 'ի
կարճմտութենէ , 'ի զայրանալոյ ,
և 'ի մըրկեալ նեղութեան թենէ :

Ընկլո՛ տէր' և բաժանեալ զլեզուս
նոցա . զի տեսի զանօրէնութի և
զհակառակութիւն 'ի քաղաքի :

'ի տըճէ և 'ի զիշերի շուրջ եղէն
ըզ պարսպօք նորա անօրէնութիք
շաւիք և մեղք են 'ի մէջ նոցա .
և ո՛չ պակասեաց 'ի հրապարակաց
նոցա վաշխ և նենգութիւն :

Զի թէ թշնամոյն նախատեալ էր՝
համբերէի արդեօք՝ կամ ատելւոյն
մեծաբանեալ էր՝ ի վր իմ, թաք-
չի արդեօք ի նմանէ։

Իսկ դու մարդ հաւատար իմ, ա-
ռաջնորդ իմ և ծանօթ իմ։

Ապագէն ինոյն քաղցրացուցեր ինձ
և քեզ կերակուր․ զի գնոյաք միա-
բանութիւն ի տանն ան։

Եկեսցէ մահ՝ ի վր նց․ և կենդան-
ւոյն իջցեն ի դժոխս․ զի շարու-
թիւն է ի բնակութեան նոցա և
ի մէջ նոցա։

Ես առ ատուճած կարդացի և նա-
լուծաւ ինձ․ յերեկոյս, ի վաղոր-
դայն, և ի հաւարակ աւուր։

Պատմեցի և ասացի և լուծիցէ ձա-
նի իմուամ․ վերկեսցէ խաղաղութիւն
զանձն իմ ի մերձաւորաց իմոց․
զի կարեօք հասին ի վր իմ։

Լուծիցէ՛ անձ և խոնարհ արասցէ
զնոսա․ որ յառաջն է քան զյա-
կտեանն։

Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ և ու-
ն

Երկեան յնայ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հասուցած
նել նոցա . և նոքա պղծեցին զօր
նրս նորա :

Բաժանեցան 'ի սրտմտութե երե
սաց նր . և եհաս 'ի սիրտս նց :
Կակուղ էին բանք նց քան զձեթ .
և ինքեանք որսէս սլար :

Ընկեա 'ի տէր զհոգս քո' և նա կե
րակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաճիտեան
սասանութիւն արդարոյ :

Դու Խժուսցես զնոսա 'ի գութ
աստականութեան իւրեանց արք ա
րիւնահեղք և նենգաճորք' մի հա
սարակեացեն զաւուրս իւրեանց .
այլ ես 'ի քեզ Խժ յուսացայ :



ማረፊያው ላይ ለሚገኙት ሰዎች ማረፊያው ላይ ለሚገኙት ሰዎች
 ማረፊያው ላይ ለሚገኙት ሰዎች ማረፊያው ላይ ለሚገኙት ሰዎች



Կերիցէ զերկիր՝ և զամբոյսս երկ
րի նոցա. վառեացին հրով և բոբ
բոքեացին հիմունք լերանց նոցա :
Կուտեցիւ զչարիս ամբի վր նոցա.
և նետիւք իմովք սպառեցիւ զնն :
Մաշեալք և հիւծեալք ՚ի սովու
գազանաբէկ՝ գէշ անկեալ ամենայն
Թռչնոց երկնից :

Լարս առանց բժշկութե արձակե
ցից 'ի վժ նոցա և զգազանս անա
պատի՛ որք այսր և անդր քարշե
ցեն զնս իւ երկիր :

Լրտաքուստ մանկակոտորս արա
ցէ զնն սուր և 'ի ներքուստ շտե
մարանայ նոցա անախ' արհաճիր
աճից 8

Ջերիտասարդա նոցա կուսանօք
հանդերձ • և զարդայս՝ հատուտե
լովք ծերովք հանդերձ •

Ասացի թէ ցրեցից զնո, և դադա-
րեցուցից զժշատակս նոց յազգաց
Թէ ոչ վն բարկո՞ւ թե՞ սրտախո՞ւ թե՞
թշնամուոյն • զի մի՛ երկոյնակեայք
եղեցին • և մի՛ բարձրացին հայր-
տացեալ թշնամիքն և ատասցեն •
Թէ ձեռնն մեր բարձր է և բա-
զուկ մեր հզօր • և ոչ տէր անձ ա-
րար զայս ամենայն •

Ըն ազգ մի խորհրդակորցար են
նոքա՝ և ոչ գոյ 'ի նո խմատու-
թի • և ոչ խորհեցան 'ի միտ առ-
նու լ զայս ան • և արդ ընկալցին
զամօթ յանձինս իւրեանց •

Չարմանք մի մեծ այս կո • զի անդ
մինն զհազարս հալածեացէ, կամ
երկուք զգիւրս շարժեացեն •

Թէ ոչ ան աստուծոյ մատնեալ
էր զնոսա • և տոճեալ իցէ զնոսա
'ի ձեռս թշնամեաց նոցա •

Ըն ոչ են դիք նոցա որպէս զան-
մեր

մեր • այլ թշնամիք մեր փատափոր
հուրդք •

Յայգւոյն սողումայ էր որթ նոցա •

և տունկ նոցա 'ի գոմորայ •

Խաղող նց խաղող դառնութե • և

ողկոյզ նց 'ի դառնութե լեզւոյ •

Սրտմտութի բարկութե վիշապաց

զինի նոցա • սրտմտութիւն իժից

անհնարին առանց բժշկութեան •

Ոչ այս ամ ժողովեալ է առիս, և

կնքեալ պահի 'ի գանձի իմում •

Յաւուր վիթուց հասուցման

հասուցից նոցա • 'ի ժամանակի

յորում հարցի զքարի ոտն նոցա •

Մերձ է օր կորստեան նոցա • զի

հասեալ է պատրաստութեամբ օր

'ի վերայ նոցա •

Դատե՛ տեր զժողովուրդ իւր • և

'ի ծառայս իւր մխիթարի •

Չի ետես զնոսա լքեալս՝ լուծեալ

լքս և մատնեալս 'ի գերութիւն •

Եւ ասիցէ տէր՝ Ո՛րք են դիքն ձեր

յորս յուսացեալ էիք դուք 'ի նո-

սա • զորոց զճարպս սպանցիցն ու-

տե

տէիք և ընկէիք զգինի անհոյն :
 Արդ՝ յարուցեալ օգնեսցեն և Ե
 ղիցին ձեզ թիկունք :

Նորի՝ Եզեկի :

() աներո՞ւք և անտէք՝ զի Ես
 եմ և ոչ գոյ այլ անձ բաց
 յինէն :

Ես սարանանեմ և Ես կեցուցանեմ :
 Տարկանեմ և Ես բժշկեմ : և ոչ ոք
 իցէ որ հանիցէ զձեռն ի մեռաց
 իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռն իմ : Եր
 գո՛ւայ աջով իմով և ստացի՝ թէ
 կենդանի եմ Ես յախտեան :

Սրեցից որոյ փայլակն զտեսեր իմ
 և ի խնդիր վրիժուց արձակեցից
 զաջ իմ :

Հաստուցից զհաստուցումն թշնա
 մեաց իմոց և ատելեաց իմոց հա
 ստուցից զհաստուցումն նոց ինոցին :

Արբեցուցից զնեաւս իմ յարեանէ նո
 ցա և տար իմ կերիցէ միս յարե
 ձէ վերաորեայ : գերեւոյ գլխոյ

իշխանոց թշնամեաց նոցա ։
 Ուրախ եղիցին երկինք նովա՛ւ . և
 երկիրպագցեն նմա ամենայն որդիք
 ապտուծոյ ։

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ
 ժողովրդեան նորա . և զօրացուս
 ցեն զնա նմ' հրեշտակք նոյ ։
 Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան
 որդւոց նորա . և հատուցումն թշ
 նամեաց նոցա հատուցաւ նոցա ։
 Հատուցումն ատելեաց նոցա հա
 տուցաւ նոցա . և սրբեացէ տէր
 զերկիր ժողովրդեան իւրոյ ։

Փառք հօր և որդի

Դու ես տէր մեր՝ դու ես քն
 փրկիչ մեր . զքեզ օրհնեն անձինք
 մեր ։ Մարդասէր տէր վասն սրբ
 բուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
 ռի . և վասն իսաչի քոյ պատուա
 կանի . ընկա՛ւ զաղաչանս մեր և կե
 ցի՛ զմեզ ։



Քաբոշ Միջատնչիւր և Խոստովան
Կանոնայն ։

Ս անն ուղղելոյ զգնադս մեր
ի ճանապարհս խաղաղու
թե՛ զտէր աղաշեսցուք ։

Վս ցրելոյ ՚ի մէնջ զմ՛մ խորհուր
դրս չարին՝ զտէր աղաշեսցուք ։

Վս պարգևելոյ մեզ առողջ խոր
հուրդս՝ և առաքինի վարս՝ զմ՛ր
աղաշեսցուք ։

Վս պատհելոյ զմե՛ւ լէ հովանեաւ ա
մենազօր աջայն իւրոյ՝ զտէր աղ՛ ։

Վս խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝
զտէր աղա՛ ։

Վս հոգւոցն հանգուցելոյ՝ որք ճըշ
մարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քո
ննջեցին՝ զտէր աղա՛ ։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և
սք հաւատոյս մերոյ զմ՛ր աղա՛ ։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեա՛

Ողորմեաց մեզ մոլ անձ մեր լն մե՛

ՏԻ

ՏԻ

Առօրե :

Երկնի և երկրի՝ արարիչ
 Իմ արարածոյ՝ երևելաց
 և աներևութից : Առ քեզ կար-
 դամք յիմ՝ ժամ. զի ք իմ տե-
 ղես է անբութիւն քո . և արքայու-
 թիւն քո ամենեցուն տիրէ :
 Հնորհեա՛ մեզ երկիւղե՛ք՝ ի պաշ-
 տօն քո կանխել հանապազ : Սիրել
 զքեզ՝ ի բոլոր սրտէ , և ի բովան-
 դակ մտաց , և յիմ՝ զօրութենէ
 մերմէ : Պահել զպատուհիրանս քո :
 Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր-
 ի սրբութիւն առանց բարկութե
 և երկմտութե . և գաանել ի քէն
 զշնորհս և զողորմութիւն , և զա-
 ռաքիմասէր գործոցն յաջողութիւն
 Վս զի դու ես տէր կենաց՝ և ան-
 ողորմութեց . և քեզ վայելէ փութ
 իշխանութիւն և պատիւ : Այժմ
 և միշտ և յաւիտեա՛ :

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

✠ ✠

Խաղաղութիւն տգնէցուն:

Քու՛մ ամենազօր և յաղթօղ
 տէրութե՛դ՝ կրկնի՛ անժու՛նը
 յերկրպագութիւն • և փառաճորի
 յամենեցունց թագաճորութի՛ք քո •
 Նայեա՛ն յերկրպագութիւս մեր՝ և
 ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն
 ճշմարտութե՛ : Ան՛ զի դու ևս անժ
 խաղաղութե՛ • որ բարձեր զթշնա
 մութի՛ն ՚ի միջոյ • և արարեր զսա
 զաղութիւն յերկինս և յերկրի •
 Հեռաճորաց և մերձաճորաց ա
 ճետարանեցիք զնոր սրարգևս քո •
 յին բարեացդ • Որում և զմեզ մե
 ծի շնորհացդ արժանաճորս արաս
 ցեա՛ն դասելով ընդ ճշմարիտ երկր
 պագուս քո • անժ մեր և տէր և
 փրկիչ յս քո • Ար ևս օրհնեալ ընդ
 Տօր և ընդ նոց Տոգւոյդ • ոյժմ և
 միշտ և յաճիաւս՝ :

Երբ օրհնաւ և ՚ի խոյն սուրբոց
 անդամոց խառնութեա զՀայր և
 ՀԱՐԻ և շնէ հոգիդ • Այժմ և՛ •

Ի





Ի ԿԱՏԱՐԱԾ

Ա. Ժառանգութեանն որք ՚ի սրբա-նեանց
Տեառացեալ էին :

ՍԱՂՄՈՍ. ԾԵ.



ՆՈՐՄԵԱԻՆՁ

նձ զի կոխեաց զես մարդ
զօրհանապազ պատերազ
մունք նեղեցին զես :

Կոխեցին զես թշնամիք իմ զօրհա-
նապազ . բազումք էին այք մարտն
չէին ընդիս ՚ի բարձանց :

Ի ատճէ ես զչ երկեայց զի ՚ի տօր

յու

յուսացայ. Կովիցից զբանս իմ.
 յիմ յուսացայ և ոչ երկեայց. զի
 արասցէ ինձ մարդ :

Զօրհանարազ զբանս իմ անարգե
 ցին. զինէն էին խորհուրդք նոցա
 ի չարութեան :

Պանդուխտք եղցին և թաքթա
 քուրք շրջեցին. նոքա գարշապա
 ըի իմում սպասեցին՝ որպէս և
 սպասէին անձին իմում :

Արա առ յոշնչէ մերթեցես զնմ.
 և բարկութեամբ զժողովուրդս Տը
 նազանդեցուցես :

ԱՅ. զհեանս իմ արատեցից քեզ.
 եւից զարուասուս իմ առաջ քո
 որպէս խոստացար դու ինձ :

Դաքձցին թշնամիք իմ յետս իւր
 եանց՝ յաւուր յորում կարդայից
 առ քեզ :

ԱՅմ ծանեայ զի Կիմ ես դու.
 զիմ օրհնեցից ի բանս իմ. և զմոր
 գովեցից ի խօսս իմ. յաստոճած
 յուսացայ և ոչ երկեայց. զի ա
 ռասցէ ինձ մարդ :

Յիսէն եւն ուխտք իմ, զոր տաց
քեզ օրհնութիւնս անձն իմ:

Փրկեցեալ զանձն իմ՝ ի մահոճանէ:
Քաջս իմ յարտաստեաց. և զոսո
իմ՝ ի գոյթակողութիւն. հաճոյ եղէց
առաջն ան յերկրին կենդանեաց:

Յիսայի Գ՝ ապատեմէր. Դաւիթ
արքայաւոր է:

Սաղմոս. Ժ. 2:

Ողորմեան ինչ անձն ողորմեան ինչ
զն ի քեզ յուսացաւ անձն իմ:

Յիսայի թեոց քոյ յուսացայց՝
մինչև անցցէ անօրէնութիւն:

Աղաղակեցի առ անձն բարձրեալն
առ անձն բարերար իմ:

Առաքեաց յերկնից և կեցոյց զես
եղ ի նախատինս որք կոխէին զես:

Առաքեաց անձն զողորմութիւն և զճշ
մարտութիւն. և վերջեաց զանձն
իմ՝ ի միջոյ զազանայ՝ զննջէի եւ
խառնակ:

Ողորմ.

Արդւոյ մարդկան՝ ատամունք իւրեանց զէն և նետք են . և լեզուք նոց որոյ զսուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան . և յամենայն երկրի են փառք քո :

Առաջիկա պատրաստեցին ոտից ի մոց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի իմ խորհուրատ . և անկան ինքեանք ինայն :

Պատրւատ է սիրտ իմ ան . պատրւատ է սիրտ իմ . օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք իմովք :

Զարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութք . և ես զարթեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէք քեզ 'ի ժողովուրդքս տէր . և սաղմոս ասացից քեզ յազննս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո . մինչև յամսր ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան . և յամենայն երկրի են փառք քո :

Ի Կաթարա՞ Գ՞ ապախանէրօ

Դաւիթ աբշունա՞ն էր :

Սաղմոս . ծ ե :

(Գ) Է արդարեւ զարդարութի խօսեիք , և ուղիղս դատելիք որդիք մարդկան :

Քանզի և արդ խնդի օրտաի ձեռում զանօրէնութի գործէք յերկրի . զանիրաւութիւն ձեռք ձեռնիւ թեն :

Օտար եղեն մեղաւորք ՚ի մօրէ . խաբեցան յարգանդէ և խօսեցան զսուտ :

Սրտմտութիւն նոցա ըն նմանութե օձի . որպէս իժի և քարբի զն խցեալ է զանանջս իւր :

Ձե մի՛ լռէիցէ նա զձայն թոյլ չի ճարտարի . և մի՛ առցէ զշեղ ՚ի դեղատունէ խմասանց :

Ի՞նչ փշրեսցէ զտառմունս նոցա ՚ի բերանս իւրեանց . և զժանիս առաւ

ԺԱ

ԻԼ

իւծուց խորտաճեաց տէր ։

Անարգթ եղեցին նոքա որոյ ջուր
զն հեղանի ։ 'ի լարել ազնեանն նր'
սկաբասցին որպէս մոմ՝ զի հալն և
սպառւեցին ։

Անկառ հուր և ոչ տեսին զարե ։
մինչ չե 'ի միտ առեալ էր զփուշս
իւրեանց ։ որոյ դժնիկ բարկութիւն
կենդանւոյն կիզցէ զնոսա ։

Ուրախ եղեցի արդարն յորժամ
տեսցէ զհասուցումն ։ և զձեռս
իւր լոճացէ յարեան մեղաւորի ։
Եւ ասանցէ մարդ՝ թէ արդարեւ
գուցէ պատու արդարոյ ։ և է' ան
որ դատէ զնոսա յերկրի ։



Ի հաղորած զ' ապականիւր :

Դաւիթ որչառագիւր :

Սաղմոս • ԺԸ :



Քկեան զես 'ի թշնամեաց ի
մոյ ամ • յայնչանէ ոյք
յարուցեալ են 'ի վն իմ
ապրեցո՛ զես :

Փրկեան զես յայնչանէ ոյք գործեն
զանօրէնութիւն • յարանց արիւ
նահեղաց ապրեցո՛ զես :

Որսալ զանձն իմ համեցան • և հա
սին 'ի վն իմ հզօրք :

Ո՛չ մեղք իմ և ոչ յանցանք • ա
ռանց մեղաց ընթացայ և ուզեղ
եղէ :

Չարթիր ընդ առաջ իմ • և ունե
ւոլ տր զօրութեց ամ իսրայելիս
Նայեանց և այլ արա ամ հեթանոս
ապ • մի ողորմիր ամենեցուն ոյք
գործեն զանօրէնութիւն :

Դարձցին Ը երեկոյս • սոսկեային

որայէս շուէք . և շրջեսցին դքս

դաքաւ :

Նոքա ղօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց . և սուր է 'ի շրթունս նոց :
 Իսկ արդ' ո'վ լուաւ զայս . զի դու տէր ծիծաղեսցիս զնոքօք . և արհամարհեսցես զնմ' ճեթանոսս :
 Զգօրութի իմ առ քեզ պահեցից .
 զի նժ օգնական իմ ես :

Աճ իմ, ողորմութի նր կանխեսցէ թախ . և նժ իմ ցուցցէ ինձ 'ի թշնամիսն իմ :

Մի' սպանանէր զնոսա՝ զի մի' մոռացին զժողովուրդ քո :

Ցրուեան զնն՝ գօրութեամբ քով և ընկճեան զնն . զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նոց, ընկճին նոքա յամբարտաճանութե իւրեանց :

Յանէծս և 'ի ստութիւնս մատնեսցին, 'ի կատարածի՝ բարկութիւնս պառեսցին և մի' գտցին :

Գիտասցեն՝ զի նժ տիրէ յախօբայ և

և նմ' ծագաց երկրի :

Դարձցին ընդ երեկոյս : սոսկեսցին
որպէս շուկք : և շրջեսցին զքա-
ղաքաւ :

Նոքա սխուեսցին յուտել : ապա
թէ ոչ յագեսցին , տրտնջեսցեն :
Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս օրն .
և ցնծացայց առաւօտուց յողորմ-
մութեան քում :

Չի եղեր իմ' պաշտպան' և տուն
ապամինի , յաւուր նեղութեան ի
մոյ օգնական իմ :

Քեզ սաղմոս ասացից' ան ապա-
նէն իմ : ան ողորմութե իմոյ :

Սաղմոս Դաւթի : արձանադէր ' է Էա-
րարածի շառանչելոյ ժամանակաց ասո-
սանակէ : ՃԹ :

ԼԵ

մերթեյներ և աւերեցեր
վեզ : բարկացար և գթաս
ցիս իմեզ :

Էարթեյներ զերկիր' և իսկոպեցո-
ցեր զսան : Բժշկեան զհարունածս սո-
րա

րա՝ զի սասանեցաւ :

Յուսեր ժողովրդեան քու՛մ իղս-
տութիւն . և ետուր լմայել մեզ
գինի յիմարութե :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան ,
զի ապրեացին յերեսաց ազեղան :
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կե-
ցի՛ աջով քո և լուր մեզ :
Աճ . խօսեցաւ 'ի սրբութե՛ իւրով .
յնծացայց՝ բարձր եղէց՝ բաժանե-
ցից զսիւքեմ . և զհովիտս յարկաց
շափեցից :

Իմ է զաղայադ՝ և իմ է մանասե .
եփրեմ՝ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ . մո՛վաք՝ ա-
ւազան յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ .
և ինձ այլազգիք հնազանդք ե-
ղեն :

Ո՞ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր .
կամ ո՞վ առաջնորդեացէ ինձ մին
չև չեղում :

Եթէ ո՛չ դու ւնճ՝ որ մերժեցեր
զմեզ . և ո՛չ ելեր ւնճ ընդ զօրս
մեր :

Տո՛ւր

Տնւր մեզ օգնութի ՚ի ներութե .
 զի ընդունանք է փրկութի մարդոյ .
 Աստուծով արասցուք զշօրութի .
 և նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ
 մարդոց քիչն զմեզ :

՚Ի հապարած ընդ օրհնութեւնս :

Սաղմոս Դաւթի . Կ :

Լուր մօ յաղօթից իմոց . և նայ
 ետե՛ր ինձ յաղօթս իմ :
 ՚Ի ծագաց երկրի կարդացի առ
 քեզ . մեղիչ ՚ի վաստակիլ սրտի ի
 մոյ :

՚Ի վիմէ բարձր արարեր զես . ա
 ռաջնորդեցեր ինձ . և իմ եղեր
 յոյս և աշխատակ հզօր եղեր ինձ
 յերեսաց թշնամւոյն :
 Բնակեցայ ես ՚ի յարկս քո յա
 ճիտեան և ծածկեցայ ընդ հո
 վանեալ թեոց քոյ :

Դու մօ լոճար աղօթից իմոց . ե
 տուր ժառանգութիւն՝ ոյք երկն
 շին

չին յանունանէ քումնէ:
 Ալեւորս յաւուրս յաւելլէր թա-
 քաւորի. ասաց նորա աւուրք յազ-
 գաց մինչև յաղզս:
 Կայ և մնայ յաշխուան առաջի-
 նայ ողորմութի և ճշմարտութիւն
 օրք խնդրեն 'ի նմանէ:
 Այսպէս սաղմոս ասացից անուն
 քում՝ յաշխուանս յաշխուենից. և
 տայ քեզ զաղօթս իմ՝ օրըստօրէ:

'ի Խաբարս 'ի վերայ Իսրայէլ:

Սաղմոս Դաւթի. ԿԼ.



Այց միայն նայ հնազանդ-
 ւէր անձն իմ՝ զե 'ի նմա-
 նէ է ինձ փրկութիւն:
 Նա է նաեւ իմ և փրկիչ իմ՝ ապա-
 շէն իմ՝ զե մի՛ ստամանդայց ա-
 ռաւել:

Մինչև յերբ յառնէք 'ի վրձմար
 Դոյ

գոյ սպանանել ամենեւեան • որոյ
յորմոյ թիւբելոյ և 'ի ցանկոյ մեր
ժելոյ :

Բայց միայն զտառիւ իմ խորհեցան
մերթել յինէն • և ընթացան 'ի ծա
րաւս իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին և սր
ախք անիծանէին :

Բայց սակայն նոյ հազանդ լեր
անձն իմ զն 'ի նմանէ է ինձ համ
բերութիւն :

Նա է անձ իմ և փրկիչ իմ • ապա
նէն իմ զն մի սասանեցայ :

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և
փառք իմ • անձ օգնութեան իմոյ •
յոյս իմ առ անձ է :

Յուսացարժէք 'ի նա անձ ժողովք
ժողովրդոյ • սիրեցէք առաջն ճր
ղղ սիրաս ձեր • քի անձ օգնական է
մեր յաշխարհանս ժամանակաց :

Սակայն լուսայն են որդիք մարդ
կան • սուտ են որդիք մարդկան •

'ի կշիւս իւրեանց մեղանշեն • և
կնքեանք յունայնութեն են 'ի մի

ասին :

ԱՅ

Ե՛ր յուսոյք յանկրաճութիւնս
 յափշտակութեան մի՛ ջանկոյք.
 և մեծութիւնն թէ առուի՞նք գայլն,
 մի՛ յօժարեցին սիրտք ձեր:

Սի անգամ իսօսեցաւ անձ. և եր-
 կուս զայս լռեալք:

Յատուծոյ է զօրութիւնն և քո
 տէր ողորմութիւն և դու հատու-
 ցանէս իւրաքանչիւր ըստ գործոց
 նոցա:

Սաղմոս Դաւթի. Դիչեալ էր նա յա-
 նադապիտանէ՛ր հրէաստորնի. կը:

Իձ անձիմ, ես առ քեզ առա-
 ըօտ առնեմ. ծարաճեալ առ
 քեզ հոգի իմ. քանի՞ սպառիկ ևս և
 մարմին իմ:

Որով երկիր անապատ և անջուր
 ուր ո՛չ գոյ՝ ի նմա հանապարհ:

Այսպէս ՚ի սբս երեւեցոյց քեզ.
 տեսանել ինձ զզօրութիւնս քո և
 զիառս քո:

Վս զի լաճ է ինձ ողորմութիւն քո
 քան

քան զկեանս իմ. և շրթ ունք իմ
զոյեացին զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս
իմ. և յանուն քո համբարձից ըզ
ձեռս իմ :

Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութե
լցցի անձն իմ. շրթամբք ցնծութե
օրհնեացէ զքեզ բերան իմ :

Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի
մում, լէ առաջօրս կանխեալ իս
սէի լէ քեզ :

Զի եղեր իմ օգնական. 'ի հովա
նի թեոյ քոց ցնծացայց :

Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ըն
կալաւ աջ քո. իսկ նոքա 'ի նա
նիր խնդրեցին զանձն իմ :

Մայն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի
մասնեացին 'ի ձեռս սրոյ. և բա
ժինք աղու՜ խուց եղեցին :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տոյ. գո
վեացին ամենեքեան ոյք երդնուն
նովաւ. իսցին բերանք անոցիկ
ոյք իօսին զանիրաւութիւն :



Մազմուս Դավթի • ԿԳ

Իւր ան աղօթից իմոյ յաղա-
 ճել ինձ առ քեզ • յերկիւղե-
 թշնամւոյն փրկեան զանձն իմ •
 Ծածկեսցես զես 'ի Ժողովոյ շա-
 րայ • 'ի թագմութենէ այք գործեն
 զանօրէնութիւնս :

Ոյք սրեցին որոյ սուսեր զլեզուս
 իւրեանց • Լարեցին զաղեղունս իւ-
 րեանց յիշս դառնութեան :

Զգել 'ի գաղտնիս պնոցիկ' այք
 ուղիղ են սրտիւք • յանկարծակի
 ձգեսցեն 'ի նոսա և մի' երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւր-
 եանց զբանս շարութեան • իտրճե-
 ցան թագուցանել ինձ որոգայթ •

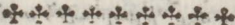
և ասացին ոչ տեսանէ զայս ան-
 քննեցին զանօրէնութիւն • պար-
 տասեցան 'ի քննել զքննութիւն :

Մպտիցէ այր 'ի խորութիւն • սր-
 տի

տի իւրոյ, և բարձր եղեցի անձ :
 Նապ տղայոց եղեն վէրք նոցա :
 տկարացան 'ի նոսա լեզուք նոցա
 և խոռվեցան ամենեքեան ոյք հա
 յէին ընդ նոսա :

Երկեան ամ մարդ 'ի պատմել ըզ
 գործս անյ. և պարարածս նորա 'ի
 միտ առ-ին :

Ուրախ եղեցի արդար 'ի տն ' և յու
 սասցի 'ի նա. նովան գովեցին ա
 մենեքեան ոյք ուղիղ են սրտիւք :



Յի հաւատարմ չաղնոս գաւաթի • երբ
երեւոյցի • և եղեկիւն • և ժաշո չեւ
դեռն • յարժան 'ի պանդխտութենէ
խռիւն եւանէ և

Սաղմոս Դաւթի: ԿԴ:



Եղ վայելէ օրհնութիւն
ւած 'ի սիօն • և քեզ տա
ցին աղօթք յերուսաղէմ:
Լուր աղօթից իմոց՝ զի առ քեզ
ւամ՝ մարմին եկեսցէ:
Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վր
մեր • և զամբարշտութիւնս մեր
դու քաճեսցես:
Երանի զոր ընտելցեր և ընկալար
և բնակեցին 'ի գաւիթս քո:
Լցուք մեք 'ի բարութիւն տան քո •
սք է տաճար քո սքանչելի աշուա
րութեամբ:
Լուր մեզ ձեռն փրկիչ մեր • յոյս
ւամ:

ամ ծաղայ երկրի և որ ՚ի ծով
հեռի :

Ու պատրաստե զԼէւինս զօրութիւն
իւրով . և զգեցեալ է զզօրութիւն .
Ու խռովեցուցանէ զմեծութիւն
ծովու , և զձայն ալեաց նորա յա
ծուցանէ :

Խռովեցին հեթանոսք և երկիցեն
բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց :
Յելք առաւօտու և լէ երեկոյս
զոճարճացին . հայեցար յերկիր ,
արբեցուցեր զնա , և բազում ա
րարեր զմեծութիւն նորա :

Գեանն նոց ի՛ եղև ջուրք . պատ
րաստ արարեր զհերակուր նր , զի
այսպէս է պատրաստութիւն :

Չակօս նորա արբեցուցեր , և բա
զում արարեր զարմտիս նր .

՚ի ցօղէլ նորա զոճարթ եղեցի
բոյս նորա . օրհնեսցի պսակ տար
ւոյ քաղցրութեան քո :

Դաշտք քո լցցին պարարտութիւն .
պարարտացին գեղեցկութիւնք անա
պատի :

Բլուրք զյնծութիւն զգեցցին . և

զգեցցին խոյք մաքեաց :
 Հովհանք բազում արասցեն զգործ
 եան . ազադակեսցեն և օրհնեսցեն :
 'ի հապարած Դաւթի Սաղմո Յա
 ղաւիւն . ԿԵ :

Լ զազակեցէք առ իմ իմ երկիր .
 սաղմոս առաջէք անո՛ւան նր
 և տո՛ւք զփառս օրհնութե նր :
 Առաջէք ինչ որպէս զի ահեղ են
 գործք քո . 'ի բազում զօրութեան
 բում սրտեցին քեզ թշնամիք քո :
 Ամենայն երկիր երկիրոյապէս քեզ
 և սաղմոս առասցեն քեզ . սաղմոս
 առասցեն անո՛ւան քում :

Եկա՛յք և տեսէ՛ք զգործս ինչ . ող
 զի ահեղ են խորհրդով քան զիմ
 որդւոց մարդկան :

Ո իւրաքանչեւ զծովն 'ի ցամաք . և
 ընդ գետս անցին ռաւանաճորք :

Անդ ուրախ եղեցուք մէք 'ի նա .
 որ տիրէ զօրութեամբ խառով յա

Հիսունից :

ՓԱ ԱԷ

Աշք նորա 'ի հեթանոսս հայրն,
 Եւ Կառնացուցին զնա, մի բարձ
 րասցին յանձինս իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթանոսք զնձ մեր,
 Լեզի՛ արարէք զձայն օրհնուե նր՝ :

Այն որ եղ զանձն իմ 'ի կեանս,
 Եւ ոչ ետ դողուծի ոտից իմոց :
 Փորձեցեր զվեզ ան և քննեցեր •
 որպէս և քննի արծաթ :

Ի ջուցեր զվեզ յորոգայծ և եղեր
 զնեղուծիւն 'ի թիկունս մեր • և
 անցուցեր զհարդիկ 'ի վերայ գլու
 խոց մերոց :

Նոցաք մեք ընդ հուր և ընդ
 ուր և հաներ զվեզ 'ի հանգիստ :

Եւ տից 'ի տուն քո պատարագօք •
 Եւ քեզ զուխտ իմ, զոր խոստա
 ան քեզ շրթունք իմ, զոր քերան
 իմ խօսեցան 'ի նեղուծեան :

Չողջակցս զուղղալիցս մատուցից
 քեզ խոսովք և խնկովք • և քեզ մա
 տուցից զուարակս և նոխապս :

Եւ քեզ լուսարօք ինձ և պատմե
 ից ձեզ ամենեքեան • Եւ երկնշէք

յոյ՝ զոր ինչ արար անձին իմոյ ։
Առ նա բերանով իմով կարդացի ։
և բարձր արարի զնա լեզուսաւ ի
մով ։

Զմեզս թէ տեսանէի 'ի սրտի ի
մում, մի թէ լինէր ինձ տէր ։
Զս այսորիկ լռեաւ ինձ ան. և նայե
ցաւ 'ի ձայն ինչրո՞ւն ածաց իմոյ ։
Օրհնեալ է անձ որ ո՛չ 'ի բացեայ
արար զաղօթս իմ. և ո՛չ զողոր
մութիւն իւր յինէն ։

'ի Խորատած ընդ օրհնութիւնս ։

Սաղմոս երգոյ. ԿԶ.:

Թ

ողորմեան մեզ և օրհնեա
լմեզ. երևեցո՛ւ զերեսս քո
'ի մեզ և ողորմեան մեզ ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհը
քո յազննս անձ վերկուծիս քո ։
Խոստովան եղեցին առ քեզ ժողո
վուրդք ան. խոստովան եղեցին առ
քեզ ժողովուրդք ամենայն ։

Ու

Ուրախ եղեցին և ցրնճաւցեն ա-
զենք. զի զու դասուս զժողովուր-
դս յուղղութե. և ազգաց երկրի
իւր առաջնորդես :

Խոստովան եղեցին առ քեզ ժող-
վուրդք աստուճած. գոհասցին ըզ-
քէն ժողովուրդք ան :

Երկիր ետ զպատուդ իւր. և օրհ-
նեաց զմեզ ան ան մեր :

Ան օրհնեացէ՛ զմեզ. և ՚ի
նմանէ՛ երկիցեն ամենայն ծագք
երկրի :

Յի Խաբարձ Դաւթի. Սաւա-
նէրդ. Կէ :



Սըրիցէ՛ ան և ցրոճեսցին
ան թշնամիք նր. փախիցեն
ատելիք նր յերեսաց նր :

Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասե-
ցին. որպէս հալի մոմ՝ առաջի հը-
րոյ, այնպէս կորիցեն մեղաճորք
յի :

յերեսաց աստուծոյ :

Արդարք ուրախ եղեցին և յնծաս
յեն առաջի նորա . և զոճարճաս
ցին յաւրախութե իւրեանց :

Օրհնեցէք զմեծ մեր . և սաղմոս
ասացէք անուան նորա . ճանա
պարհ արարէք այնմիկ որ նստի
ընդ արեւմուտս . և տէր է անուն
նորա :

Յնծասցեն առաջի նր . և խառնեա
լցին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր
այրեաց մեծ 'ի տեղւոջ սրբութե
իւրոյ :

Աճ . բնակեցուցանէ զմիակրօնս 'ի
տան . և հանէ զկանչեալս քաջու
թեամբ իւրով . սոյնպէս և պէտա
նացօղս՝ որք բնակեալ են 'ի գե
րեզմանս :

Աճ . ընդ երանելն քո առաջի թո
ղովորեան քո , ընդ անցանելն քո
ընդ անապատ . երկիր շարժեցաւ
Վանգե և երկինք ցօղեցին յերե
սաց մայ 'ի սին պէ՝ առաջի մայ իս
րայելի :

Անճ

Ինչքեւ կամայ պատրաստեցեր ան
ժառանգութե քում. թէպէտ և
հիշանդայաւ, սակայն դու հաս-
տատեցեր զնա, և գազանք քո բը
նակեացին 'ի նմա:

Պատրաստ արարեր քաղցրութե
քով աղքատի ան. մեր տացէ զբան-
ոյք աւետարանեն զօրութեամբ
բազմաւ:

Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ
գեղեցկութի տան քո բաժանեալ
յաւարի. թէպէտ և ննջեսցիք 'ի
մէջ վիճակաց:

Թ և ք աղաւնոյ արծաթապատ.
և թիկնաւէջ նորա 'ի գոյն ոսկոյ:
'ի գումարել երկնաւորին զթագա-
ւորս 'ի վերայ նորա՝ ձիւնասցին
'ի սաղմոն:

Լեառն ան՝ Լեառն պարարտ. Լեա-
ռն մածեալ՝ Լեառն պարարտ.
և զինչ կարծէք լերինք հպարտա-
ցեալք:

Լեառն՝ ընդ որ հաճեցաւ ան բը
նակիլ 'ի նմա. քանզի և տէր իսկ
բնա

բնակեացի 'ի նմա փառաւ ॥

Կառք նոյ բերապատիկք՝ հազարք
ուղղեցք ॥ և տէր 'ի նոսա՝ 'ի սի-
նէ սրբութե իւրոյ ։

Եւ 'ի բարձունս՝ և գերեաց զգե-
րութիւն ॥ Էառ աւար՝ բաշխեաց
պարգեւս՝ և ետ որդւոց մարդկանս
քանզի թերասաւատից ևս բնա-
կեալ եղեցին 'ի նմա ։

ՏՐ նո՛ւ օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր
զօրհանապաղ անաջնորդեսցէ մեզ
նո՛ւ փրկիչ մեր ։

ԱՃ մեր՝ նո՛ւ կենարար ॥ և 'ի անէ
են ելք մահու ։

Բայց սակայն՝ նո՛ւ փշրեսցէ զգլու-
խըս թշնամեաց մերոյ ॥ և զհերն
կարճնովն՝ ոյք գնան յանօրէնու-
թեան իւրեանց ։

Ասաց նոր՝ 'ի խորոց անդնդոց դար-
ձուցից ॥ և 'ի միջոյ ժամեաց՝ զայն
'ի դուրս կորզեցից ։

Որպէս թացցի ոսն քո յարեան ॥
և լեզուք շանց քոյ՝ յարենէ թշ-
նամեաց քոյ ։

Երե

Երեւոյան գնացք քո անձ . գնաց
այ թագաւորին մերոյ սէր :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնու
թի 'ի մէջ գուսանաց և գովչաց :
Տեկեղեցիս օրհնեցէք զանձ , և ըզ
տէր յաղբերացն խորայելի :

Ընդ բնիմանն 'ի տղայութե վար
մանալն . իշխանք յուզայ՝ առաջ
նորդք նորա . իշխանք զաբուղօնի՝
և իշխանք նեփթաղեմայ :

Հրամայեա ան զօրութեամբ քով
զօրացո՞ զայս՝ զոր հաստաւանցեր
'ի մեզ :

'ի տաճարէ քումմէ յերուսաղեմէ
բեզ մատուցեն թագաւորք զպա
տարագս :

Սասան 'ի գագան եղեգան . 'ի
ժողովս զճարակայ՝ և 'ի դատս
երնջոց :

Խոտեսցին այնոքիկ՝ ոյք ընարեալ
են արծաթով . չրոճեան զհեթանոսս
ոյք կամին ընդ պատերազմ :

Իկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ՝
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնառու լի
ցին :

յի՛ն առ աստուճած :

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէ՛ք
զի՛ն, և սաղմոս ասացէք ի՛ն :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ
նստի յերկինս երկնից բնդ արեւ
Տելս :

Ահա տայէ զձայն իւր՝ ՚ի ձայն զօ
րութե, և տուք զփառս ան :

՚ի վր իտրայէլի մեծ վայելչութի
նորա, և զօրութիւն նր մինչև
յամպս երկնից :

Սքանչելի է ան ՚ի վր սբց իւրոց՝
ան իտրայէլի :

Հա տայէ զզօրութի հաստատութեան
Ժողովրդեան իւրոյ՝ օրհնեալ
է աստուճած :



Ի հարաբար Սահման դառնի, ըս
չորսունը (99) 4Ը :

24. 10. 1919. 42. 10. 1919.



Ե. ցո՛ զեւ ԽԺ՝ զԵ՛ հասիւն
 Զուրք յանձն իմ՝ լնելայ
 Ես ՚ի խորս անդնդոց՝ ուր
 ոչ գոյ ինձ հանգիստ ։

Եկի ես ՚ի խորո ճովու • եւ շրջանք
ընկրկնային զիս :

Պատահեցայ ես առ աղաղակել ի
մօւմ, և կեռկերեցա՛մ կոկորդ իմ: Ե
րբ աղեցան աչք իմ առ լուսալ
ինձ առ արեւ մօ իմ:

Բազում ի եղևն քան զհեր զլից ի
 մից ցք ասեմն զիս ի տառապառ
 ասուց և ին

Զորացան յիս (Թշնափիք իմ և ա-
տելիք իմ՝ ՚ի նաանիւր • ինչ՝ զորս ո՛չ
յափշտակեալ էի՝ տու ծէի նոցա •
Աճ՝ Կու ծանեալ զանշգամս (Թի
իմ և յանցանք իմ՝ ՚ի քէն ո՛չ
ծածկեցան •

Uk'

Մի՛ ամաշեսցեն վն իմ՝ ոյք համբե
րեն քեզ օր՝ օր զօրումեց. մի՛
պատկառեսցին վն իմ՝ ոյք ինդրեն
զքեզ ան իսրայելի :

Վնքո համբերի նախատանայ, և
ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ևս յեղբարց իմոց, և
հիւր որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս, և
նախատինք նախառչաց քոց անկան
ի վերայ իմ :

Խօնարհեցուցի պահօք զանձն իմ
և եղեն ինձ այս նախատինք. արա
քի զհանդերձ իմ քուրձ, և եղէ
յառակ նոցա :

Ձինէն խորհեին ոյք նստին առ
դուռնս, և զիս այսն առնէին ոյք
ըմպէին զգինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տեր ի
Ժամանակ ընդունելի :

Աճ. ի բազում ողորմութե քում
լուր ինձ. ի ճշմարտութիւն փր
կութեան քո :

Ապրեցի զիս ի կաւոյ՝ զ՝ մի՛ ընկ
լայ :

Հայր • ապրեցայ ես յառեւելաց ի
մոց • և 'ի խորոց ջուրց բազմաց •
Մի' ընկելն զես պտույտք ջուրց •
և մի' ընկղմեսցեն զես անպուճիք
խորոց • և ջրհոր մի' կախուսցէ
զբերան իւր 'ի վերայ իմ •

Հո՛ւր ինձ տէր' զե քաղցր է ողոր
մութի քո • ըստ բազում գթութե
քում հայեան յիս և մի' դարձու
ցաներ վերեսս քո 'ի ծառայէ քում
մէ • զե նեղեալ եմ ես վաղվաղակ
Հո՛ւր ինձ •

Հայեան յանձն իմ և փրկեան զես •
և վասն թշնամեաց իմոց ապրեցո՛
ղիս •

Չե դու գիտես զնախատինս իմ •
զամօթ իմ և զպատկառանս իմ •
Առաջի քո են ամ նեղելք անձին
իմոյ • նախատանաց հալբեր սիրտ
իմ և թշուառութեան •

Անուշեի թէ ոք արտմեսցի ըն
դիս և ո՛չ ոք էր • և միտմարիջ
ինձ ոք ո՛չ դատաւ •

Ետուն 'ի կերակուրք ինձ լեղի • և
'ի

Ի ճարամ իմ՝ արբուցին ինձ քա-
ցախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նց
յորոգայթ՝ ի հասուցումն և ի
գայթակղութիւն :

Խաւարեցին աչք նց զի մի տես
ցեն, և զթիկունս նոցա՝ հանապազ
կորացո՛ :

Արկցեա ի վերայ նոցա զբարկու-
թի քո և սրամտութի բարկութե
քո հասցէ ի վր նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւե-
րակ, և ի յարկս նոցա մի՛ ոք ի-
ցէ որ բնակիցէ :

Չի զոր դու հարեր՝ հալածեցին,
և ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :

Դիւ զմեզս ի վր մեղաց նոցա, զի
մի մոցեն յարդարութի քո :

Ջնջեսցին նոքա ի դարութե քում
մէ կենաց, և Է արդարաքո մի՛
գրեսցին :

Աղքատ և ցաւած եմ ես, փրկու-
թի քո ան ընկալցի զիս :

Օրհնեցից՝ զանուն այ իմոյ օրհնու-
թի :

Թեամբ • և բարձր արարից զնա
զովու թ ք :

Հաճոյ եղեցի նոյ քան զոր թ մա
տաղ • որ բերէ զեղծերս և զլըճ
ղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղե
ցին • խնդրեց՝ք զնո՞, և կեցցեն
անձինք ձեր :

Ձե լոճաւ տէր տնանկաց, և զհա
տեալս իւր ո՛չ արհամարհեաց :

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր •
ծով • և ամ որ զեռայ ի նոյ :

Աճ փրկէ զսիօն • և շինեսցին քա
ղաքք հրէաստանի • շինեսցին • բնա
կեսցին և ժառանգեսցեն ՚ի նմա :

Չաւակ ծառայից քոց հաստատես
ցի անդ • և ոյք սիրեն զանուն քո •
բնակեսցին ՚ի նմա :

Ի Կաթարած սաղմս դուռնի • առ ՚ի
ձեռքոսի թրեւոյն ընա քն : կ թ :

ԻՃ յօգնել ինձ նայեսոյ • և տո
լնկերել ինձ փութաք
Ամա

Ամաշեացեն և յամօթ լիցին՝ յա
խնդրէին զանձն իմ՝ դարձցին յետս
և ամաշեացեն՝ յա խորհէին ինձ
չար ։

Դարձցին առ ժամայն ամաշեցեալ
յա ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ ։
Յնծասցեն և ուրախ լիցին՝ ի քեզ
ամենեքեան յա խնդրեն զքեզ
տէր ։

Ասացեն յամ ժամ մեծ է անձ յա
սիրեն զիրկու թիւնս քո ։
Ես աղքատ և տնանկ եմ՝ անձ օգ
նեան ինձ ։ օգնական և փրկիչ իմ
ես դու՝ տէր իմ՝ մի՛ յամենար ։

Սաղմոս Կարթի ։ ԴՆԴՆԴՆ ԵՍԼԱԿԱՔԱՅ
և ԵԱՄԱՐԶՆՅ ԴԵԴՆԴՆ ։ Զ ։



Քեզ տէր յուսացայ մի
ամաշեցից յաշիտեան
յարդարութեան քում՝ փրկեալ
և ապրեցո՛ւ զես ։

Խոնարհեցի՛ առ իս զուսկն քո՝ և
կեցի՛ զես :

Լէր իմ անձ ապաւինն՝ և տեղի ա-
մուր կեցուցանել զես : զի հաստա
տուլթի իմ և ապաւինն իմ դու ես :
Աճ իմ փրկեալ զիս 'ի ձեռաց մե-
ղաւորի : 'ի ձեռաց անօղինի և ա-
նիրաւի :

Դու ես համբերութի իմ՝ արքայ : արքայ
սոյս իմ 'ի մանկութե իմմէ :

'ի քեզ հաստատուցայ ես յարգան-
դէ յորովայնէ մօր իմոյ Կու ես
ապաւինն իմ : և առ 'ի քեզ ե օգ-
նութի իմ յամ ժամ :

Ուր զի նշաւակ եղէ ես բազմաց : և
Կու օգնական իմ և հզօրիշ իմ :
Լցցի բերան իմ գովութեք : ուր օրհ-
նեցից զփառս քո : զօրհանապազ
զմեծ վայելչութիս քո :

Մի՛ ընկենուր զիս տէր 'ի ժամա-
նակս ծերութե , 'ի պակասիլ զօ-
րութե իմոյ : մի՛ թողուր զիս :

Ապացին թշնամիք իմ ինձ , և որք
պաշտօնեցին զանձն իմ : Խոնարհեցան
օր

Ի միասին և ասացին
 Աճ եթող զիս • հալածեսցուք և
 հասցուք նմա զի ոչ ոք է որ վր
 կէ զնա :

Աճ իմ մի հեռի առնիր յինէն •
 և ան յօգնել ինձ նայեաց •
 Ամաշեսցեն և պակասեսցին ոյք
 շարախօս կային զանձնէ իմիկ • ըզ
 զեցցին զանօթ և զպատկառանս
 ոյք խնդրէին ինձ զշար :

Ես յամ ժամ յուսացայց և յա
 ճ շեղեց յօրհնութիս քո •
 Բերան իմ պատմեսցէ զարդարու
 թիւնս քո • զօրհանապազ զգովու
 թիւնս քո :

Որպէս ո՛չ թէ խարդախութեամբ
 ինչ փռեի ես զբարութիւն • ոյլ
 մտից ի զօրութիւնս ան • ան յի
 շեցի զարդարութիւն քո միայն :

Աճ իմ ուսուցեր զիս ի մանկու
 թենէ իմիկ • և յարդ ևս պատմե
 ցից զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալւորիլ և ի ծերանայ
 ան իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատկեսցի բազուկ քո առ
զի ամենայնի որ գալոցն է:

Ձգօրութիւս քո և զարդարութիւս
քո մինչև 'ի բարձունս. զոր ա-
րարեր մեծամեծս լծ ո՞ր նմանի
քեզ:

Որչափ ցուցեր ինձ զնեղութիւն
բազում և չարչարանս. դարձեալ
մխիթարեցեր զես. և 'ի խորոց ան
դընդոց երկրի՝ հաներ զես:

Յաճախեցեր զզօրութիւս քո՝ և
դարձար մխիթարեցեր զես. և 'ի
խորոց երկրի միւսանգամ հաներ
զես:

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ
'ի պատրաստութիւս աղմոսաց՝ ճ
մարիտդ լծ. սաղմոս ասացից քեզ
օրհնութեամբ սուրբդ իւրայեւ:
Յնծապեն շրթունք իմ յորժամ
սաղմոս ասիցեմ քեզ. և անձն իմ
զոր փրկեցեր:

Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ
խօսեսցի զարդարութիւս քո:

'ի ժամանակի որպէս յամօթ լե-
ծի

յիս և ամաչեացեն ոյք խնդրին
ինձ զշար :

Ի Սուրբ :

Սաղմոս Դաւթի. ՀԱ :

ԻՃ :

զերանունս քո արքայի՛
տուր, և զարդարութիս
քո որսւոյ թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդա-
րութիւն, և զաղքատս քո իրանամբք :
Աւրացն լերինք զխաղաղութի ժողո-
վուհան, և բլուրք զարդարութի :
Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողո-
վուհան. և կեցուսցէ զօրդիս տը-
նանկաց. և խոնարհեցուսցէ զամ-
բարտաւանս :

Կացսէ և մնասցէ ընդ արեւու,
յառաջ քան զլուսին յազգէ մին
չև յազգ :

Իջցէ որոյ անձրեւ ՚ի վր գեղման
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Տապեացի յաւուրս նր արդարու
թի :

Թի. բազում խաղաղութի, մինչև
կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ՛ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի
ծով. 'ի գետոց մինչև 'ի ծագո
աշխարհի :

Առաջի նր նախ հնդիկք անկցին .

և թշնամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաճորք թարսի և կղզեաց
պատարագս մատուցեն նմա . թա
գաճորք արաբայ և սաբայ՝ պա
տարագս բերցեն նմա :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն թա
գաճորք երկրի . և ամ ազգք ծա
ռայեսցեն նմա :

Ձի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց
հզօրի . զաղքատն և զոնանկն
որոյ ոչ է իւր օգնական :

Անխայեսցէ՛ նա յաղքատն և 'ի
տընանկն . և զանձինս տնանկաց
կեցուցէ , 'ի վաշխից չարաց փո
կեսցէ զանձինս նոցա :

Պատճական է անուն նր առաջի
նց . կեցցէ և տացի նմա՝ յոսկւոյն
արաբայոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յնմ ժամ
 և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :
 Եղեցի հաստաառութի ընդ նմ եր
 կիր , և 'ի վր զլսոց լերանց :
 Բարձրասցի քան զլեբանան պտուղ
 նորա , և ծաղկեսցի 'ի քաղաքի մն
 որպէս խոտ երկրի :
 Եղեցի անուն մն օրհնեալ յաւի
 տեան . զի յառաջ քան զարեւ ա
 նուն նորա :
 'Ի նմ օրհնեսցին նմ ազգք երկ
 րի , և նմ ազնիք երանիցեն նմա :
 Օրհնեալ տէր մծ իսրայէլի՝ որ
 առնէ սքանչելիս միայն . և օրհ
 նեալ է անուն նբ փառաց նորա
 յաւիտեան . լցցի փառօք նորա
 նմ երկիր՝ եղեցի եղեցի :



Աւօ՞ր Ազնայի Մօրն Սահաւել :
Աւաղներօրդ Թագաւորացո՞ր ԲՅ



Վստատեցաւ սիրտ իմ 'ի
տօր' և բարձրացաւ եղջեր
իմ յնձ փրկիչ իմ :

Ընդ արձակեցաւ բերան իմ 'ի վր
թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի
փրկութեան քում :

Զի ո՛չ գոյ Ծր որպէս զուեր , և ո՛չ
արդար որպէս զնձ մեր , և շեք Ծր
բաց յայ մերմէ :

Մի՛ պարծիք և մի՛ խօսիք զամ
բարտաւանս . և մի՛ ելցէ ընդ բե
րանս ձեր բան հպարտ մեծաբա
նութեան :

ԱՅ գիտութեց տօր' ննձ պատրաս
տէ իւրով իմաստութիւն զգիտութի
յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ աղեղունք թուրա
ցան , և տկարք վառեցան զօրու
թեամբ :

Յազք և լիք հացի՞ն նոճաղեցան:

և բաղցեալք լցին զերկիր:

Ամուլն ծնա՞ն էթն, և բաղիս
ծինն նոճաղեցաւ 'ի ծննդոց:

ՏՐ մեռուցանէ և տը կեցուցանէ
իջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ:

ՏՐ աղքատացուցանէ և տէր մե
ծացուցանէ. խոնարհ առնէ զամ
բարսաճանս մինչև յերկիր, և
բարձր առնէ զտառապեալս յազ
բեւայ:

'Վստուցանէ զնս իշխանս ընդ իշ
խանս ժողովրդեան. և զաթոռ
վառայ ժառանգեցուցանէ նց:
Կատարէ զուխտս ուխտաւորայ.

և օրհնեայ զամս արդարոց:

Զի ոչ թէ իւրով զօրու թ՞ զօրա
նայ հզօր, այլ տը տկար առնէ ըզ
հաճառակորդս իւր՝ տէր նք է:

Մի՛ պարծեացի խորհրդախանն 'ի
խորհուրդս իւր. և մի՛ պարծեացի
հզօրն 'ի զօրութի իւր. և մի՛ պար
ծեացի մեծն 'ի մեծութե իւրում:

Այլ ոք պարծին՝ 'ի տը պարծեա
ցի:

ցի. 'ի խորհուրդս ցիտու թեան զ
տէր ճանաչել:

Անել զերաւուհս՝ և պործել զար
դարութի 'ի վն երեսաց երկրի:

Տն եւ յերկինս և որոտաց, և ին
քն դատէ առանց բարբառելոյ:

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մե
րոց, և բարձր առնէ զեղջիւր
ծելոյ իւրոց:

Փառս օր և օրդ:

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յնժ
փրկիչ իմ. հաստատեցաւ սիրտ
իմ 'ի տէր՝ տէրամբ և հաճատով:
Մարդասէր տէր՝ վն սրբուհւոյ ա
նարատի մօր քոյ և կուսի. և վն
խաշի քո սպառնալանի ընկալ զմ
զաշանս մեր, և կեցո՛ւ զմեզ:

Քառս Ուրդ և 'ի յեւրեի կո
նուցի:

Սասն գտանելոյ մեզ զՀորհս
և զԴրամութի 'ի բարերար
տնէ

տնէ մերմէ՛ զոր աղաչեսցուք ։
 Ան փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարաութե
 մարդկան՝ և յորոգայթից սեռնյի
 զոր աղաչես ։

Ան անձանց քրիստոնէից՝ և
 տանց հաւատացելոց՝ զոր աղա՛ ։
 Ան որք 'ի լերինս՝ յայսր և 'ի փոս
 պարս բնակեալ են նք հարքն մեր՝
 զոր աղաչես ։

Ան որք սաղմոսիւք և օրհնութի
 կատարեն զանժամանակս կենաց
 իւրեանց՝ զոր աղաչես ։

Ան հոգւոցն հանգուցելոց, որք
 ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի
 քն ննջեցին զոր աղաչես ։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և
 նք հաւատոյս մերոյ զոր աղաչես
 ցուք ։

Չանձինս մեր և զմիմեանս տո՛
 նոյ ամենակալն յանձն արասցուք ։
 Ողորմեաց մեզ տր տո՛ մեր ը մե
 ծի ողորմութե քում՝ ամասցուք
 ամենեքեան միաբանութի ։

ԱՄԵՆ

Աշոխ :

Գոհանաւք զքէն տր ւն ձ մեր :
 որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգս
 տենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան
 քո : Զարթո՛ զմիտս մեր արդարու
 թէ առ քեզ տր ւն ձ մեր . զի տես
 ցեն աչք մեր զփրկութիւն քո :
 Եկեալցէ՛ և բնակեսցի առ մեզ ւն
 ութիւն քո . և ողորմութիւն քո՝
 հովանի և պահապան լիցի 'ի վր
 պաշտօնեից քոց : Եւ զմեզ զծա
 ույս քո՝ արժանի արա 'ի տունէ
 և 'ի գիշերի և յսմ՝ ժառու միշտ
 խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց
 և գոհանալով փառաւորել զհայր
 և զորդի և զմք հոգիդ . այժմ՝ և
 միշտ և յաճիտեանս յաճիտենից
 ամէն :

Խաղաղութիւն ամէն :

Դենդանարար զօրութիւն և աղ
 քիւր անմահութե՛ գու ես քս
 ւն

ԹՃ փրկիչ մեր. որ շնորհեցեր մեզ
 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստո
 վան ընել առ քեզ, վն իրաւանց
 և արդարութե քո: Եւ այժմ ա
 ղաչեմք զքեզ տէր ԹՃ մեր. արա
 զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի
 ժամ առաջօրու ընդ սբս քո:
 Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառա
 շորել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգ
 ւորդ սրբոյ: Այժմ և միշտ և :

Դ աստ-ԲԷ և ժշարէր խոստովանա
 ԲԷ. անդադար խոստովանալ ըն
 Հայր և շնորհի և շոտ-ԲԷ Հոգի:
 Այժմ և հշտ և :



Ի ԲԷ

Իբրեւ կանոնն անտ ցոլա նայ,
 ուղիղ սրտից ք' անէտ չեայ :
 Նախ զգայիցն սա պաշտօ նեայ,
 ընդ անօրէնս իբր գործու նեայ :
 Ձի բարեպաշտն էր խոշտան կեալ,
 իսկ ամբարիշտն միշտ յաջո դեալ :
 Ի ազմարիմի ալեօք ծը փեալ,
 ի տագնաւի յոյժ թալկա ցեալ :
 Անեղ լուսովն ապայ լու ցեալ :
 Ի պատարկանց ընդ լու ծեալ :







Ս Ա Ղ Մ Ո Ս:

Ա Ս Ա Փ Ա Ց .

ՀԲ.



Բ Բ Ե Ի Զ Ի Բ Ա

րի է իտայելի նժ, և ցք
ուղեղ են սրտիւք:

Բայց զն իմ փոքր մի տասանեալ
էին ոտք. տակաւիկ մի ևս՝ գայ

Թակղնալ էին գնացք իմ:

Նախանձեցայ ևս ընդ անօրէնս.
զխաղաղութիւն մեղաւորաց որոյ
տեսանէի, զի ո՛չ գպր զլէս մահու

նոցա :

Հաստատուեն են տանջանք նց . Ի
վաստակս մարդկան չեն նոքա . և
ըստ մարդկան ո՛չ տանջեսցին :
Վն այսորիկ կալա՞ն գնոսա ամբար
տաճանութիւն . արկին զիւրեամբք
զամբարչտութիւն և զանիրաճու
թիւն իւրեանց :

Եւցէ ույ Ի ճարպոյ անիրաճութի
նց . զե գնացին նոքա ը խորհրդոց
սքտից իւրեանց :

Խորհեցան և խօսեցան չարութք
և զապիրատութիւն Ի բարձունս
խորհեցան :

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց
և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկ
րա՞ն :

Վն այսորիկ Ժողովուրդ իմ դարձ
ցի այսրէն . և աճուրք իմ լի՛ կա
տարեալ գացին Ի նոսա :

Ըսացին՝ զեմրդ գիտաց նժ . կամ
գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ
Ի բարձրելոյն :

Ահա մեզաճորք են և յաջողեալ են
նո

Նոցա • կան և ունին զմեծութիւն
աշխարհի :

Ասացի՝ զՌԷՐ ռընմն արդարացու
ցի զսիրտ իմ • լոճացի սրբութեմ
զձեռս իմ • և եղէ ես խոշտանկեալ
զօրհանապազ • և կշտամբանք իմ
ընդ առաջօրս :

Թեպէտ և ասէի՝ թէ այսմ պատ
մեցից • ահաւասիկ ազգ որդւոց քոց
որոց և ուխտեցից :

Ի մտի եդի՝ թէ տեկայն և այս
ջան է առաջի իմ • մինչև մտից ի
սրբութիւնն ւն • և ի միտ առից
զկատարած նոցա :

Սակայն վն նենգութե նց տարա
զիր արասցես զնոսա • և կործա
նեացես զնոսա յամբարտաճանու
թեան իւրեանց :

Իսկ զեմրդ եղեն յաճեր յանկար
ծակի սատակեցան պակասեցան •
կորեան վասն անօրէնութեան իւր
եանց • և եղեն որպէս երազք զար
թուցելոց :

ՏՐ Ի քաղաքի քում զպատկերս

նց անարգեսցես • զի հուր բորբոքե
ցաւ 'ի սրտի իմում և երկամունք
իմ այլագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ՝ և ոչ գի-
տայի • որով զանասուն համարեցայ
առաջի քո, և ես յամ ժամ ընդ-
քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ • 'ի
խորհուրդս քո առաջնորդեցեր
ինձ, և փառօք ընկալար զիս :
Ձիւնչ կայ իմ բնաւ յերկինս •
կամ 'ի քէն զինչ ևս խնդրեցից
յերկրի :

Հոռադեցա՛ւ սիրտ իմ և մարմին
իմ • անձ սրտի իմոյ՝ բաժին իմ ան-
յաճիրտեան :

Ահաւասիկ այք հեռի արարին զան
ձինս իւրեանց 'ի քէն՝ կորիցեն •
սատակեսցես զամենեւեման՝ այք ա-
պրստամբք եղեն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ անձ բարի է, և
գնել առ տոր զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս
քո, 'ի դրունս դասեր սիօնի :

Ե խաղաղութիւն տառապէ

Մաղմուս . 29 .

Բնութիւն մերժեցեր ւնժ իտպառ .

Բարկացաւ սրտմտութիւն քո .

Ի վերայ խաշին աշտախ քո :

Յիշեալ զժողովուրդ քո զոր ըս-

տացար Ի սկզբանէ փրկեցեր ըզ-

վիճակ ժառանգութեան քո :

Ինչուն սիօն այո՝ ուր բնակեցար

դու Ի սմա . համբարձ զձեռն քո .

Ի վերայ ամբարտաւանութեան

նոցա իտպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին Ի

սրբութեան քում . պարծեցան ա-

տելիք քո Ի մէջ բարեկենդանու-

թեան իւրեանց :

Եդին զնշանս իւրեանց Ի նշանս . և

ինքեանք ոչ ծանեան զելս Ի վե-

րուսա :

Որպի յանառի փայտատօք կո-

տորեցին զգրունս նորա . Ի միա-

սին փայտատօք և մըծօք կործա-

ԺԻ

նե

նեցին զհա :

Այրեցին 'ի հուր զսրբութի քո
յերկրի • պղծեցին զխորան ան-
ոճան քո :

Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք
նց 'ի միասին, եկայք լուցուսցուք
զանձ տանս ան յերկրի :

Նշանս մեք ինչ ո՛չ տեսաք, և ո՛չ
ևս գուցէ մարգարէ, և զմեզ ինչ
ոք ո՛չ ճանաչեցէ :

Մինչև յերբ անձ նախատէ թշնա
մին • բարկացուցանէ հակառակոր
դին զանունս սուրբ քո :

Ընդէն դարձուցանես զձեռն քո,
և զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումսէ
խապառ :

Ան թագաւոր մեր յառաջ քան
զյաւհտեանս • որ արարելոյ զիր-
կութիւն 'ի մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութի քով
զծով • դու խորտակեցեր զգլուխ
վիշապին 'ի վերայ ջուրոց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին,
և ետուր ցնա կերակուր զօրացն
հսկայ :

Դու

Դու բղնեցուցեր զաղբիւրս և ըզ
վտակս • դու ցամաքեցուցեր ըզ
գետս սաստիկս :

Քո է տիճ • և քո է գիշեր • զԼոյս
և զարև • դու արարեր • և դու
հաստատեցեր զառնեսայն սահմանս
երկրի • զգալուն և զամառն • դու
ստեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ • զի թշնամին
նախատեաց զԹրոյ • Ժողովուրդ ա
նգգամ բարկացոյց զանուն նի քո :

Մի՛ մատներ զազանաց զանձն՝ որ
խոստովան առնի առ քեզ և զան
ձինս տնանկաց քոյ • մի՛ մոռանար
իսպառ :

Հայեանց յուխտ քո • զի լցան տունք
առիշեւոյ յերկրի անիրաճութիւն :

Մի՛ դարձցի տնանկն աւաշեցեալ •
այլ ազբառք և տնանկք օրհնեա
լն զանուն սուրբ քո :

Արի՛ նո՞ժ և դատեալ ըզ դատաս
տանս քո • յիշեալ զնախատինս որ
յանդգամէն զօրհանապազ :

Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնէից
քոյ •

քոյ • ամբարտաճանու թի տանելեաց
քոյ վերասցի հանապազ :

Ի կարարած Դ' ապախաճէր • Մաշխ
օր հետքէ տասեայ • ՀԴ :



Ստոտվան եղեցուք առ քեզ
ամ խոստովան եղեցուք և
կարդասցուք զանունսն քոս
Պատմեցից զամենայն սքանչելիս
քո յորժամ ժամ առից՝ ևս ուղիղ
դատեցից :

Մաշեցաճ երկիր՝ և ամ բնակիչք
նր • ևս հաստատեցի զսիւնս նր :
Ասացի անօրինաց՝ թէ մի՛ անօրի
նիք • և մեղաճորաց՝ թէ մի՛ բարձ
րացուցանէք զեղջիւրս ձեր :

Մի՛ համբառնայք ՚ի բարձունս
զեղջիւրս ձեր • և մի՛ խօսիք զնյ
անիրաճու թիւն :

Ձե՛ ի՛նչ յարեւելց՝ և ի՛նչ յարեւմ
տից՝ և ի՛նչ յանապատէ լեւանց՝
այլ ամ դատաճոր է :

Ձայս

Չայս խոնարհ առնէ և զսոյն
բարձրացուցանէ • բաժակ 'ի ձե-
ռին աւառնէ զինն ի անսպառկ աք-
կեալ • և խոնարհեցուցանէ յայս-
մանն յայս •

Պակայն ճրուք նր ոչ սպառեալի •
և արբցեն զնա ամենայն մեղաճորք
երկրի •

Ես ցնծացայց յաճտեան • սարժնա
ասացից ան յակրբայ •

Չամենայն եղջիւրս մեղաճորաց
փշրեցես • և բարձր եղեցի եղջիւրս
արդարայ •

'ի խաբարոճ Է օրհնութեան •

Սաղմա յաստեայ • և երբ
առա տողեփանեայսն •

ՋԵ •

Յայտնի է 'ի հրէաստանի ան • և
յիէլ մեծ է անուն նորա •

Եղև 'ի իսաղաղութե տեղի նորա •
և բնակու թիւն նր 'ի սիօն •

Անդ խորտակեաց անր զզօրութիւն
աղէ

տղեղան . զգէն՝ զսուր՝ և զճակատ
տամարտ :

Ըստ սատու ես դու պահնչելապէս
լերանցն յաշխտենից . խռովեսցին
ամենեքեան որք անմիտք են սրբ-
տիւք . ննջեցին զքունս իւրեանց .
և ինչ ո՛չ գտին :

Լ՛մենայն արք՝ ի մեծութե ձեռաց
իւրեանց՝ ՚ի սաստե քումմի նծ
յակոբայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ
էին ՚ի ձիս :

Դու ասաւորես՝ և ո՛վ կարէ կաւ
առաջի քո . որով երեւցար դու
յերկնից , յայանի եղև բարկութի
քո :

Երկիր երկեա՛ւ և օարսեցաւ ընդ .
յառնե՛ն նոյ ՚ի դատաստան . ընդ
ապրեցուցանել զ՛նմ՝ հեզս երկրի :
Խորհուրդք մարդկան խոստովան
առնին առ քեզ . և ծածկեալք ի
մաստութե օրհնեսցեն զքեզ :
Ուխտս դիք և կատարեցէք նոն նոյ
մերոյ ամենեքեան՝ որք շուրջ էք
գնովաւ :

Մատուցէք սխառարարդս ասհաւոյ
 թին՝ որ քաղէ զհոգիս իշխանաց •
 ասհաւոր է նա քան զաւետիկսն թա
 զաւորս երկրի :

Ի Կորնթոս Ժու՝ Եղեղոսայ •

Սաղմոս ասաւիայ • ԷԶ :

Զայնիւ իմով ես առ տը կար
 դացի • ճայնիւ իմով առ տը
 և նայեցաւ առ իս :

Յաւուր նեղութիւնս զմեծ խնդ
 րեցի ձեռօք իմովք • և Ի գիշերի
 առաջի նորա ոչ խաբեցայ :

Ո՛չ կամէր մխիթարիլ անձն իմ,
 յիշեցի զմեծ և ուրախ եղէ՝ հոգա
 յի և նուազիւր յիս հոգի իմ •
 Քաւանեցին պահուց աչք իմ, խը
 ւոյցեցայ և ո՛չ խօսեցայ • խորհե
 ցայ զաւուրսն զառաջնս, և զամ
 արն յաշխտենից յիշեցի •

Խօսեցայ Ի գիշերի ընդ սրտի ի
 մում • հոգայի և տառապէր յիս
 հո

Տագի իմե
 Մի թէ յաւիտենից մերժեցէ՛ զեռ
 անդ. և ո՛չ ևս յաճելցի ՚ի հաճիլ
 և ևս :

Կամ իսպառ արգելցէ՛ զողորմուի
 իւր յինէն. կամ կատարեանց զքան
 իւր յազգէ մինչև յազգ. :
 Կամ մոռասցի՛ զթալ անձ իմ և ևս.
 Կամ արգելցէ՛ զգթութի իւր բար
 կութեամբ իւրով :

Ասացի և այժմ սկսայ. մյս է նորո
 գումն աջոյն բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս ան ՚ի սկզբանէ.

Յիշեցի զընթանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամ գործս քո. և ՚ի
 ձեռագործս քո խորհեցայ :

Աճ. ՚ի սրբութե են ճանապարհք
 քո. ո՛վ է ան մեծ որպէս զանձ
 մեր. զու ես ան որ առնես զքա
 ղանչելիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զգոր
 թիւն քո. փրկեցեր բազմաշ քով
 զժողովուրդս քո՝ զորդիան յակո
 բայ և յովսէփու :

Յեսին զքեզ ջուրք Խժ տեսին Ը
քեզ ջուրք և երկեան և խորք
խռովեցան 'ի Հայնէ ջուրց բազ
մայ :

Չայն ետուն ամսք քանզի և նետք
քո գնան 'ի Հայնէ որոտալոյ քո
անո՛շի :

Երևեցան փայտաղուէք քո տի
եզերաց . խռովեցա՛ն և դողաց եր
կիր :

'ի ծովու են ճանապարհք քո , և
շա՛ւիղք քո 'ի ջուրս բազումս . և
հետք քո ո՛չ երևին :

Առաջնորդեցեր ուղ խաշին ժողո
վութեան քո 'ի ձեռն մովսիսի և
ահարօնի :



Ի Տառն-թէ աստիւյ :

Սաղմոս . ՀԵ :



Այնպարն է ժողովուրդիք
յօրէնս իմ . խօնարհեցու
ցէ՛ք զունկն ձեր 'ի բանս բերանոյ
իմոյ :

Բացից առական զբերան իմ, և
խօսեցայց զառական 'ի սկզբանէ :

Ոչնչ լուծաք և ծանեսք զայս, և
հարբն մեր պատմէցին մեզ :

Ոչ ինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոցա
յազդ յայլ . պատմեչ զօրհնութիւնս
մոն՝ զզօրութիւն և զսքանչելիս
իւր զոր արար :

Հաստատեաց զվկայութի իւր առ
յակօք, և օրէնս եղ 'ի վերայ իս-
րայէլ :

Առ ինչ միանգամ պատուհիրեաց
հար

հարցն մերոց • ցուցանել զայս որդե-
ւոց իւրեանց՝ զի ծանիցէ ազգ-
այլ։

Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և
պատմեսցեն զայս որդեւոց իւրեանց
զի դիցեն առ անձ զյոյս իւրեանց՝
և մի՛ մոռասցին զգործս ան։

Չպատուիրանս նորա խնդրելով
խնդրեսցեն և մի՛ եղեցին որպէս
և հարքն իւրեանց։

Ազգ շար և դառնացող, ազգ՝ որ
ոչ ուղղեաց զսիրտ իւր և ոչ հաս-
տատեաց առ անձ զհոգի իւր։

Որդիք եփրեմի լեաճիդք և պնտա-
ճիգք • յաւուր պատերազմի՝ կա-
պարճս դարձուցին։

Ո՛չ կային նոքա յուխտի փն • և
ըստ իրաւանց նորա ո՛չ կամեցան
գնալ։

Մոռացան զերախտիս նր՝ և զըս-
քանչեղիսն զոր եցոյց նոցա։

Առաջի հարց նոցա՝ զոր արար զս-
քանչելեւս իւր յերկրին եգիպտաց-
ւոց և ի դաշտին տալանու։

Է՛ՏԵՐՃ զԾՈՎՆ և անցոյց զնոսա • և
 կացոյց զջուրսն որսի՝ ի տիկս •
 Առաջնորդեաց նց ամպով ի տունէ
 և զամ գիշեր ի լոյս հրոյ •

Է՛ՏԵՐՃ զվէմն յանասպատին, և ետ
 ըմպել նց որսի՝ ի խորոյ մեծէ •

Է՛ՏԱՆ զջուրս ի վեմէ, և հոսեաց
 որսի զդէտս զջուրսն •

Պակայն յաւելին ի մեղանշել և
 ևս բարկացուցին զբարձրեալն յան
 ջերդի •

Փորձեցին զնժ ի սիրտս իւրեանց
 ի խնդրել զկերակուր անձանց
 իւրեանց •

Տրանջեցին զնս և առացին • միժե
 կար զի իցէ նժ պատրաստել զսե
 ղան յանասպատի •

Քանզի հարկանէր զվէմն և հոսին
 ջուրք • և վտակք խաղաղին ի նը
 մանէ •

Աղէ՛ հաց ևս կարացե՞տաւ նա
 մեզ • կամ պատրաստեցե՞ զսեղան
 ժողովորեան իւրոյ •

Ան պատրիկ լուաւ զոչս նոր և
 յա

յայտադէաց • հոգի բորբոքեցա՛ւ 'ի
յակօք' և բարկութիւն ել 'ի վե
խորայելի :

Չի ո՛չ հաճատացին յաճ' և ո՛չ
յուսացան 'ի փրկութի նորա •
Հրաման ետ ամսոց 'ի վերուստ •
և զլուսնս երկնից եբաց • և անդ
եաց 'ի նմ զմանանայ 'ի կերակուր •
Չհաց երկնից ետ նց • զհաց հրեշ
տակաց կերին մաքրիկ, և իջոյց 'ի
նոսա զկերակուր 'ի լեռնութիւն •
Եհան զհողմն հարաւոյ, և եաճ զօ
րութիւն իւրով զՏիւսիսիւն :

Տեղեաց 'ի նոսա միա որպէս զհոգ
որպէս զաւազ ծովու՝ զթռչունս
թեւաւորս :

Եարկ 'ի մէջ բանակի նց, և շուրջ
զվրանօք նց :

Կերին և յադեցան յոյժ • և զցան
կութիւն նոցա ետ նոցա • և ոչ
ինչ կարօտ եղև 'ի ցանկութենէ
իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս
իւրեանց էին, բարկութիւն էլ ել 'ի
վե

վերայ նոցա :

Սոցան զբազումս ի նոցանէ • և զըն
տիր ընտիրս ինչի սատակեաց :
Յայսմ ամի մեղան և ևս և ո՛չ
հաճատային սքանչելեաց նր •
Պակասեցան յուռնայնուե աւուրք
նց • և ամբ նց փութապէս անցին :
Յորժամ սպանանէր զնն , ինդրէ
ին զնա • դառնային և առաճօս
առնէին առ ամ :

Յիշեցին զի ամ օգնական էր նց •
ամ բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :
Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց ,
և լեզոճօք իւրեանց ստեցին նմա •
և սիրաք նոցա ո՛չ էին ուղիղք լ
նմա • և ո՛չ հաւատոացին ուխտի
նորա :

Այլ նա ինքն զթած էր՝ քաւէր
զմեղս նոցա և ո՛չ ապականէր :
Յաճախէր դարձուցանել զբարկու
կութի իւր , և ո՛չ բորբոքէր զամ
սրամտութի իւր :

Յիշեաց թէ մարմին են նոքա • հո
գի ուր ելանէ այլ ո՛չ դառնայ :
Քա

Քանիցս անգամ դառնացուցին
զնա յանապատի, և բարկացուցին
զբարձրեալն յանջրդի:

Ի ալձան և փորձեցին զնձ, և
զսուրբն ինչ և զսրացուցին:

Ո՛չ յիշեցին զձեռն նորա՝ յաճուր
յորում փռկեաց զտոսա՝ ի ձեռաց
նեղչաց նոցա:

Որպէս արար զնշանս և զարոճես
տըս իւր յերկրին եգիպտացւոց և
՝ի դաշտին տայանու:

Դարձոյց յարիւն զգետս նոց, և
զանձրեւս նոցա զե մի՝ արբեցեն:

Առաքեաց ի նոն շանաճանձ և է
կեր զնոսա, և գորտիճ ապակա,
նեաց զնոսա:

Ետ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և
զվաստակս նոցա մարտիոյ:

Էհար կարկոճ զարգիս նոցա, և
զթգենիս նոցա եղեմամբ:

Մատնեաց ի կարկուտ զանասունս
նոցա, և զըստացոճածս նոցա՝ Տը
րով դատեաց:

Առաքեաց ի նոսա զարամտութի
բար

բարկութիւն իւրոյ • զսրտմտութիւն
զբարկութիւն և զնեղութիւն •

Առաքեալ 'ի նոսա տանջանա' 'ի
ձեռն հրեշտակի շարի • և դիմացոյց
'ի նոսա զսրտմտութիւն բարկութեան
իւրոյ •

Ա' շանխոյեալ 'ի մահաճանէ զան
ձինս նոցա • և զանասութեանս նց' 'ի
մահ մասնեալ •

Էհար զամ անդրանիկս եգիպտաց
ւոյ • զԸսկիզբն ամ վաստակոյ նց'
'ի յարկս քամոյ •

Հորբան ետ որոյ խաչն ժողովբ
դեան իւրոյ • և եհան զնոսա ու
զհօտ յանապատ •

Առաջնորդեալ նոցա յուսով և
ոչ երկեան • և զթշնամիս նոցա
ժով ծածկեալ •

Էհան զնո 'ի լեառն սրբութեան
իւրոյ • 'ի լեառն յայն' զոր ստա
յաւ աջ նորա •

Մերթեալ յերեւոյ նց' զհեթանոսս
և յինականոց 'ի նո զվեճակ ժա
ռանդութիւն իւրոյ • և բնականոց
'ի

ի յարկս նց զազգն իսրայել ։
 Փորձեցին դառնացուցին զնձ բարձ
 րեալն ։ և զվկայութիւն նորա ո՛չ
 պահեցին ։

Դարձան խռտորեցան որմ և ճար
 քն իւրեանց ։ դարձան և եղեն
 որպէս զաղեղն թիւր ։

Դարձեալ բարկացուցին զնա ՚ի բա
 գինս իւրեանց ։ և դրօշելովք իւր
 եանց նախանձ արկին նմա ։

Լո՛ւա՛ն ան և արհամարեաց զնա
 և անարգեաց յոյժ զիսրայել ։

Մերժեաց յիւրմէ զխորանն ՚ի մէ
 լով ։ զխորանն՝ զոր բնակեցոյց ՚ի
 մէջ մարդկան ։

Մատնեաց ՚ի գերութի զզօրութի
 նց ։ և զգեղ նոցա ՚ի ձեռս թշնա
 մեաց նոցա ։

Էջգել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր
 և զժառանգութի իւր անաւս արալ
 ջերիտաւարդս նց էկեր ։ հուր ։
 և վասն կռնամայ նոցա ո՛չ ոք սը
 զայսմ ։

Քահանայք նց անկան ՚ի սուր ։ և
 ժե զայ

զայրիս նոցա ո՛չ ոք էր որ լայր Ե
 Չարթեաւն ունի ի քնոյ տը . որ ալ
 հզօր զի թափէ գզինի :

Իհար յետս զթշնամիս իւր . և
 նախատինս յաւիտենից արար զնմ :
 Մէրթեաց նա զտորանն յովսեփու .
 և զազգն եփրեմի նա ո՛չ ընտրեաց :
 Այլ ընտրեաց նա զազգն յուգայ
 զլեառն սիօն զոր և սկրեաց :

Շինեաց ունի զմի եղջերոճի զսրբու
 թի նր . յերկրի հաստատեաց զնա
 յարար յաւիտեան :

Ընտրեաց զԿաթիմ ծառայ իւր և
 ընկալաւ զնա ի հօտէ խաշանց .
 ի վերջն ծնելոցն ընկալաւ զնա :
 Երգոճել զյակոբ ծառայ իւր . և
 զնի ծառանդու թի իւր :

Արածէր զնսա իմաստուք սրտի
 իւրոյ . յանմտութիւն ձեռաց իւր
 արց առաջնորդէր նոցա :

• • • • •

• • • • •

• • • • •

Սաղմոս օրհնութեան աստուծոյ •

ՀԸ •



Մին չեթանոսք
ի ժառանգութի
քո • պղծեցին զսա
ճար սք քո •

Աբարին զերուսաղէմ որպէս զհիւղս
միգապաճաց • արկին զդիակունս
ժառայից քոց • գէշ թռչնոց երկ
նից • և զմարմինս որբոց քոց • զա
զանաց երկրի •

Հեղին զարիւն նոցա արպէս ջուր
ջուրջ զերուսաղէմաւ • և ո՛չ ոք
էր որ թաղէր զնոսա •

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց
մերոց • ծաղը և այսն հատականաց
այնոցիկ՝ որք ջուրջ էին զմեօք •

Մինչև յերբ մոր բարկանաս դու
խապառ • բորբոքեացի որպէս հուր
նախանձ քո •

Հիշ զքարկութի քո ի վր ազգաց՝
որք

որք զքեզ ո՛չ ճանաչեցին. 'ի վերայ
 թագաւորաց՝ որք զանուն քո ո՛չ
 կարդացին. զի կերին զյակօք և
 զտեղի նորա աճերեցին :

Մի՛ յիշեր զմեզս մեր զառաջինս.
 Վաղվաղեսցէ՛ առ մեզ ողորմութի
 քո տօր՝ զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ տօ՛ փրկիչ մեր՝ վասն
 փառաց անունան քո :

Տի՛ փրկեան զմեզ և քաճեան զմե-
 ղսս մեր վասն անունան քոյ :

Մի՛ երբէք թառսցեն 'ի հեթանոսս
 թէ ո՛ր է տօ՛ նոցա :

Այլ յայտնի ինչ լիցի 'ի վր՝ հեթա-
 նոսաց առաջի աչաց մերոց. առ
 'ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայ-
 ից քոյ՝ որոց և հեղաճ :

Մոցե՛ առաջի քո հեծութի՛ կապե-
 լոց. ըստ մեծութե՛ բազկի քո՝ շա-
 հեան՝ դու զորդիս սպանելոց :

Հատո՛ դրացեաց մերոց եօթնապա-
 տիկ 'ի ծոց նոցա զնախատինս իւր
 եանց զոր նախատեցին զքեզ տօր :

Սեք ժողովուրդք և խաչն աշուտի
 քո

քո • խոստովան եղեցուք առ քեզ
յաճխան • յազգէ յազգ պատմես
ցուք զօրհուծիս քո •

Ի Խորաբաժ Ի Բերայ շաւանցելոյն,
Հայուք աստեայ • Հիծ •

Որ հովոճեսդ իսրայելի նայեալ •
որ առաջնորդես որպէս իաշէն
յովսեփու •

Որ նստիսդ Ի քրօքէս յայտնեայ
առաջ եփրեմի, բենիամինի, և
մանասէի •

Չարթո՞ զզօրութի քո, և եկ Ի
կեցուցանել զմեզ •

Ա զօրուեց դարձո՞ զմեզ, երևե
ցո՞ զերեսս քո Ի մեզ և կեցցուք •

Տ Ի՞նչ զօրութեց՝ մինչև յի՞րբ
բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց •
Ջամբեցեր մեզ հաց արտասոճաց
և արբուցեր մեզ արտասուս շա
փով •

Արարեր զմեզ նախատինս դրաց
եաց մերոց • այսին կատականաց թշ
նա

Նաւեայ մերոց :

ԱՅ գորութեց դարձն զմեզ . եւ
րեւեցն գերեսս քո 'ի մեզ եւ կեց
ցուք :

Զայդի յեզիպտոսն փոխեցեր . հա
ներ գնեթանոսս՝ եւ գնա տընկեցեր
եւ առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա եւ
կէց զերկիր . ծածկեաց զերինս
հովանի նորա . եւ բարունակ նր
զմայրսն այ :

Զգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով .
մինչև 'ի գետս են շառաւիղք նր .
Ընդէ՛ր քակեցեր զյանկ նորա . եւ
կէթեն գնա անցաւորք ճանապարհի
Ասրականեաց գնա խոզ անտառի .
եւ կրէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :
ԱՅ գորութեց դարձ . հայեմց
յերկնից եւ տէն . մէջ արա այգւոյս
այսմիկ . եւ դարման տար ամա՛ զոր
տնկեաց աջ քո :

'ի վր որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա
ցուցեր գնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի
հուր եւ աւերեալ 'ի սաստէ քում
մէ

Ա կորիցէ :

Էղեցի ձեռն քո՝ի վր առն . աջ
քո՝ի վր որդւոյ մարդոյ զոր զօ
րացուցեր զնա՝ի քեզ :
Ո՛չ եւս՝ի բացեալ եղցուք մեք՝ի
քէն կեցուսցես դու զմեզ, և զա
նուն քո տօր կարգացուք :
Մէջ զօրութեանց դարձն զմեզ
երևեցո՛ւ զերեսս քո՝ի մեզ և կեց
ցուք :

՝ Ի խաբարած Էն հեշտայե :

Սաղմոս աստփայ . 2 :

Յծայցէ՛ք առ նձ օգնական է
մեր . աղաղակեցէ՛ք առ նձ
յակոբայ :

Առէ՛ք սաղմոս և տնէք օրհնու
թի . սաղմոս ասացէ՛ք նմա՝ի ձայն
քաղցրութեան :

Փո՛ղ հարէք ՝ի գլուխս ամսոց .
յառուր նշանաւորի տարեկանս
մերոց :

Հրա

Հրաման է այս ինչի, և իրաւունք
էն ան յակօբայ:

Վկայութի յովսէփու զոր եղ ը
նմա. որով ելանէր նա յերկրէն և
գիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր
լոճաւ:

Ի բաց արար ի բեռանց զթիկու
նըս նր. և զձեռս նր յորթ և ի
թի ծառայելոյ:

Ի ներութե կարգացեր առիս՝ և
փրկեցի զքեզ. լոճայ քեզ ի գաղա
նութե մըրկին. և փորձեցի զքեզ
ի վր ջուրցն հակառակութե:

Կո՛ւր ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ. և ինչ թէ լոճիցես ինձ:

Մի՛ ևս եղեցին քեզ անօր առ ժա
մայնք. և մի՛ երկիրպագանիցես դու
աստուծոյ օտարի:

Ես եմ անօր ան քո՝ որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացւոց. բայց զբե
րան քո՝ և լցից զգա:

Ժողովուրդ իմ ոչ լոճաւ ձայնի ի
մում. և ինչ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:
Բարձի թողի զնս երթալ զհետ կա
մաց

մայ սրտից իւրեանց • զի գընացին
 նր ըստ կամս անձանց իւրեանց •
 Զի թէ ժողովրդեան իմից լուեալ
 էր ինձ • կամ իհլի զճանապարհս իմ
 գնացեալ էր •

Ոյ զոչ ինչ խոնարհ արարեալ էր
 իմ զթշնամիս նր • և ՚ի վր նեղչաց
 նորա արկեալ էր զձեռն իմ •
 Թշնամիք ամս ստեցին նմա • և ե
 ղեցին ժամանակք նոցա յաշխարհի
 կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտու
 թենէ ցորենոյ • և ՚ի վիմէ մեղծ
 յագեցոյց նոցա •

Սուգիս աստեայ • ԶԱ •

ԻԾ Եկաց ՚ի ժողովս աստու
 ծոց • և ՚ի միջի նոցա դա
 տէր զնս •

Մինչև յերբ դատէք անիրաճու
 թք • և ակն առնուք մեղաւորաց •
 Դատ արարէք որբոյն և արուոյ •
 Իրաճունս արարէք տընանկին և
 խոնարհի •

Ապ

Ապրեցուցէ՛ք զազքսանն և զտնանն
կըն • Ի ձեռաց մեղաւորի փրկէ

ցէք զնոսա •
Ո՛չ իմացան և ո՛չ Ի միտ յառին •
Ի խաւարի գնացին • և շարժեցան
ամ՝ Տիմուշք երկրի •

Ես ասացի թէ ամբ իցէք • Կամ որ
դիք բարձրելոյն ամենեւեւան •
Դուք ասանադիկ ողմ զմարդիկ
մեռանիք • և որմ զմի յիշտանաց
անկանիք •

Արի՛ ամ և դատեան զերկիր • զե
դու ժառանգեցես զամենայն
Տեթանոս •

Սաղմոս օրհնութեան աստուծոյ •



ՁԻ

Տ • Ո՞քեզ նմանիցի • մի՛
լուեր և մի՛ դադարից
աստուծո՛ւ •

Ձի ասան թշնամիք քո՛ գոչեցին •
և ատելիք քո՛ համբարձին զգլու
խըս իւրեանց •

Ի

Ի վր ժողովորդեան քո խորամանկ
կեցին զգիտութիւն • խորհեցան ՚ի
վր նքաց քոց և ասացին :

Եկնիք սատակեսցուք զնս յազգաց
և մի յիշեսցի անուն ինչ և ևս :
Խորհեցան միաբանութեւն ՚ի միա-
սին , և վն քո ուխտ աշխարհն :

Բանակք եղովմայեցւոց և իսմայ
ելացիք • մովաբ • և հազարացիք :

Գեբաղ • ամօն • ամաղէկ , և այլազ
գիքն ամ • բնակչօքն հանդերձ ծու-
րա՛ն :

Նաև ասուր եկեալ էր ընդ նս •
ամենեքեան սոքա զօրավիգն էին
որդւոցն զովտայ :

Ասն զնս որով զմայիւսմ , որպէս
զսիսայայ • և որով զաբինն ՚ի ծոր-
ծորան կիսօնի :

Սատակեցան նոքա յականս զով-
տայ • և եղին որով զաղբ երկրի :

Ասն զնչխանս նոցա որով զօրէբն,
զգէբն , զգէբէէ , զսազմանս , և զամ
իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին ժառանգեսցուք ՚ի
մեզ

մեզ զսրբութիւն ան :
Ամ Իմ արան զնն ունի զանիւն և
 ունի զհեղէգն առաջի հողմոյ :
 Որոն հուր զի այլե՛ զանտառս և
 որոն բոց զի կիզու զլերինս :
 Այսպէս հալածեսցես զնն մորր
 կաւ քով և բարկութե՛ք քով խը
 ռովեսցես զնոսա :
 Կից զերեսս նոցա անարգանօք
 և ինդրեսցեն զանուն քո տօր :
 Ամաշեսցեն և խռովեսցին յաւի
 տեանս յաւիտենից՝ և ամօթա
 լից կորիցեն :
 Տանիցեն զե անուն քո տօր է և
 հուր միայն բարձրեալ ես ՚ի վե
 րս երկրի :

՚ Ի Խաղաղութեան և Խաղաղութեան

ՁԳ :

Ամ սիրելի ես յարկք քո տէր
 զօրութեց ցանկայ և փափա
 զի անձն Իմ ՚ի գաւիթս քո :
 Սիրտ Իմ և մարմին Իմ ցնծասցեն
 առ

առ ան կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եգիտիւր տուն
և տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ : ըզ
ձագս իւր :

Սեղան քո ան զօրութեց՝ թագա
ւոր իմ և ան իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որք բնակեալ
են 'ի տան ան . յաւիտեանս յա
ւիտենից օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն
իւր 'ի քենէ . ելա եդ 'ի մոտի իւ
րում 'ի հովտէս տրամուծե 'ի
տեղւոջ յորում՝ ուխտեաց :

Զօրհնութիւն տալէ՝ որ զօրէնս
դնէ , գնասցէ նա 'ի զօրութենէ
'ի զօրութի . և երևեսցի ան հը
րեշտակաց 'ի սիօն .

ՏՐ ան զօրութեց՝ լուր աղօթից
իմոյ . ունենդիր ան յակօբայ :
Ընդունող ես դու մեր՝ տե՛ս ան
և նայեալց յերեսս օծելոյ քոյ :

Ան զի լաւ է ինչ մի օր 'ի գա
շիծս քո քան զհազարս :

Ընտրեցի ես ընդ աղբ կալ 'ի

տանն ան, առաջել քան զքնա-
կանալ 'ի յարկս մեղաճորաց :
Տողորմութի և զճշմարտութի սիրե-
տէր ան մեր • զչնորհս և զվա-
ռւս տայէ :

Տր ոչ պակաս առնէ զողորմութի
իւր յայնչանէ որ զնան յնբծուե-
ճի ան զօրութեց՝ երանեալ է
այր որ յուսայ 'ի քեզ :

'ի խորաբաժ արդւոյն խորայ :

Սաղմոս • 27 •

Նաճեցար ան ընդ երկիր քո •
և դարձուցեր զգերութիւն
յակօբայ :

Թողեր զանիրաճութիւն Ժողովր-
դեան քո, և ծածկեցեր զան մե-
ղս նոցա :

Լռեցուցեր զան սրտմտութիւնս
քո • և դարձար 'ի բարկութենէ
սրտմտութե քո :

Դարձ առ մեզ ան փրկիչ մեր •

և դարձն զսրտմտութիւնս քո
ի մէնջ:

Մի յաշխտեան բարկանար մեզ
տէր. և մի՛ ձգեր զբարկութիւն
քո յազգէ մինչև յազգ:

Աճ. դու դարձեալ կեցուսցես
զմեզ. և ժողովութիւն քո ուրախ
եղիցի ՚ի քեզ:

Յիսկ մեզ տը զողորմութիւն քո.
և զփրկութիւնս քո տուր մեզ:
Լուաք զինչ խօսի տէր ան մեր,
խօսեսցի քնաղաղութիւն ժողո-
վոկան իւրոյ. առ նքս իւր. և
առ այնոսիկ ոյք դարձեալ են առ
նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածա
իւր փրկութիւն նորա. բնակիլ
փառաց նորա յերկրի մերում:
Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատասխեսցին արդարութիւն և
խաղաղութիւն համբուրեսցին:
Ճշմարտութիւն յերկրէ բու-
սաւ. արդարութիւն յերկնից և

իւրեցաւ:

ՏՐ

ՏՆՈ

ՅԵ

ՏՐ տայէ զքաղցրութիւնն . և եր
կիր մեր տայէ զպտուղ իւր . ար
դարութիւնն առաջի նորա գնապ
ցէ դիցէ 'ի ճանապարհի զգնացս
իւր :

Աշօր դաւթի . 'ի հապարած
որդւոցն հարկայ :

Սաղմոս . 26 :



Անարհեցո՛ւմք զունկն քո
և լո՛ւր ինձ . զի աղքատ
և տնանկ եմ'ես :

Պահեան՝ զանձն իմ'սք՝ տօր . և փր
կեան՝ զճառայս քո՝ անձ իմ՝ որ 'ի
քեզ յուսացայ :

Աղորմեան ինձ տօր՝ զի առ քեզ ա
ղաղակեցի զօրհանապազ ուրանիս
արտ զանձն ծառայի քո՝ զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ' :
Զի դու տօր՝ բաղար և ուղիղ ես .
բազում սղորմ առ ամենեւեւան որք
կարդան առ քեզ :

ԺԵ

Ո՛ւն

Ո՛ւնկնդիր տէր աղօթից իմոց • և
նայեա՛ ի ձայն խնդրո՜ւածաց իմոց :

Յաճու՛ւր նեղու՛թէ իմոյ կարդացի
առ քեզ , և լուծար ինձ :

Ո՛չ ոք է նման քեզ յաճս տօր • և
ո՛չ ոք է որպէս զգործս քո :

Զամենայն ազգս զոր արարեր , և
կեսցեն և երկիրպագցեն առաջի
քո տէր • և փառաւոր արասցեն
զանու՛ն քո յաճիտեան :

Մեծ ես դու տէր՝ և առնես ըս
քանչեւիս • և դու միայն ես ա՛մ :

Առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճանապար
հի քում • և գնացից ՚ի ճշմարտու

թէ քում • և ուրախ եղեցի սիրտ
իմ երկնչի , յանու՜ածէ քու միջ :

Խոստովան եղէս առ քեզ տօր ա՛մ
իմ բոլորով սրտի՛ւ իմով • փառա

ւոր արարից զանու՛ն քո յաճի
տեան :

Մեծ եղև ՚ի վերայ իմ ողորմութի
քո տօր • և փրկեցեր զանձն իմ ՚ի

դժոխոց նեւքնոց :

Ա՛մ • անօրէնք յարեան ՚ի վերայ
իմ :

իմ. և ժողովք հզօրաց խնդրեցին
զանձն իմ. և ո՛չ համարեցան զքեզ
ան առաջի իւրեանց :

Այլ դու տէր ան իմ զթած ես և
ողորմած. երկայնաւիտ բազում ո
ղորմ և ճշմարիտ. նայեա՛ առ իս և
ողորմեա՛ ինձ :

Տո՛ւր զօրութի ծառայի քո. կեցո՛
ղորդի աղախնոյ քո. և աշո՛ւ առ իս
նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաշեցեն.
չի՛ դու տէր օգնեցեր ինձ և մխի
թարեցեր զիս :

Որչա՞նչ խրեաց սաղեօ օրհ
նութեան. 22:

Իմունք նորա ՚ի լեառն նբ նր.
սիրէ տէր զդժուհս սիօնի՝ ա
ռաճելքան զնմ՝ յարկսն յակօբայ.
Փառաճորեալն խօսեցա՛ զն քո՝
աճաճադիկ քաղաքդ աստուծոյ :
Յիշեցի զռաճաբ և զբաբիլոն՝ ոյք
ճահաչեն զիս. աճա՛ այլազգիք և
ծուր՝

Յուր՝ և ժողովուրդք հնդկաց՝ սո
քա եղեն անդ ։

Սիօնի ասի մայր՝ և մարդ ծնա՛ւ
'ի նմա . և ինքն հիմունս էարկ 'ի
նմա բարձրեալն ։

ՏԻ պատմեսցէ գրովք ժողովրդեան
իշխանացս այսոցիկ . ոյք եղեն անդ ։
Որո՞ւ զի ուրախ լեցին 'ի քեզ ամե
նէքեան որոց բնակուածի 'ի քէն է ։

Օրհնութիւն առ շնորհաւոր խորհայ ։

Սարկոս . ՁԷ ։

ՏԻ անձ փրկուածէ իմոյ . 'ի տը
շէ կարդացի՝ և զիշերի ա
ռաջի քո ։

Դսցեն աղօթք իմ առաջի քո իմր .
իսնարհեսցի՝ ունկն քո 'ի խնդրը
ո՛ւաժս իմ ։

ՁԷ լցաւ շարշարանօք անձն իմ
և կեանք իմ 'ի դժոխս մերձեցան .
և համարեցայ ես ի անոսիկ ոյք
իջանեն 'ի գուբ ։

Ե

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնե

կանի՝ և 'ի մեռեալս ազատ :

Որոյ՞ զվեցաւորս՝ որք ննջեն 'ի
գերեզմանի :

Չորս դու ո՛չ յիշեցեր՝ նոքա 'ի
ձեռանէ քովմէ մերժեցան :

Իդին զիս 'ի գբի ներքնումն . 'ի
խաւարի և 'ի ստոճերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութի
քո . զամենայն զբօսանս քո ածեր
'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ
և եդին զիս նշաճակ իւրեանց :

Մասնեցայ և ո՛չ ելանէի . աչք իմ
սկաւաւացան յաղքատութի :

Ազաղակեցի առ տըր զօրհանապաղ
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի թէ մեռելոց առնիցես զոքան
շելիս քո . կամ բժիշիք յարուցեալ
խոստովան առնիցեն առ քեզ :

Մի թէ պատմեսցէ՞ որ երբէք 'ի
գերեզմանի զողորմութիս քո . կամ
զճշմարտութիս քո 'ի կորսաւան :

Մի թէ ճանաչեցին 'ի խաւարի
զքան

պքանչելիք քո • կամ արդարութի
քո • յերկիր մոռացեալ •
Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի • ա-
ռաճօսու աղօթք իմ • ժամանեա-
ցեն առ քեզ •

Նորէն օր մերժես զանձն իմ • կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն •
Տեսնեմ ե վաստակաւոր եմ ես 'ի
մանկութի իմմէ • 'ի բարձրութենե
իտնարհեցայ ե ամբշնայ •

Յիս հաստատեցաւ բարկութի քո •
արհամարիք քո խռովեցուցին զես •
Ըրջեցան զինե ուն ջուր • զօր ամ
պաշարեցին զես 'ի միասին •
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ ե զճանօթս իմ վն թշուառութեան
իմս •



Իմաստութիւն եւ մանայ եղբայրացեալս

Սարգիս • ՁԸ :



Ողորմութիւն քո տէր յա
շիտեան օրհնեցից • յազ
գէ յազգ պատկեցից ըզ

ճշմարտութիւն քո բերանով իմով :
Լսացեր թէ աշխարհս ողորմութիւն
շինեցի • յերկինս պատրաստ եղե
ցի ճշմարտութիւն քո :

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց • երդե
ռնայ դաճթի ծառայի խնայ :

Յաճիտեան հաստատեցից զգաւակ
քո • և շինեցից յազգէ յազգ զա
թող քո :

Խոստովան եղեցին երկինք սքան
շեւեաց քոց տէր • և ճշմարտութի
ւն քո յեկեղեցիս նբց :

Ո'վ է յամպս որ հաւատարի բեզ •
կամ ո'վ նմանիցի տն յորդիս տայ :

Աճ փառաւորեալ է 'ի խորհուր
դւս

դրա սրբոց իւրոց • մեծ և ահա-
ւոր 'ի վերայ այնոցիկ ոյք շուրջ
են զնովաւ :

ՏՐ ան զօրութեց Ռնմանի քեզ
հօր ես դու ար' և ճշմարտութի
քո շուրջ է գլխ :

Դու տիրես զօրութեց ծովու •
զխռովութիւն ալեաց նորա դու
ցածուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս
վերաւորս զամբարտաւանս • 'ի զօ-
րութիւն բազկի քո՝ ցրոճեցեր ըջ
թշնամիս քո :

Քո են երկինք՝ և քո է երկիր •
զաշխարհս լիւն իւրով դու հաս-
տատեցեր զհիւսիս և զհարաւ
դու արարեր • թաբօր և հերմօն
յանուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ՝ և քո է զօրութիւն
զօրասցի՝ աջ քո՝ և բարձր եղեցի
ձեռն քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս
հաստատեալ է աթոռ քո • ողոր-
մութիւն և ճշմարտութիւն գը-
նաս

Նասցեն առաջի երեսաց քոյ :
 Երանի ժողովրդեան՝ որք գիտեն
 զօրհնութիւնս քո տէր . 'ի լոյս ե
 րեսաց քոյ գնասցեն . և յանուն
 քո ցնծասցեն զօրհանապազ, և
 յարգարութեան քում բարձր ե
 ղեցին :

Պարծանք զօրութեց մերոց դու
 ես . և 'ի կամս քո բարձր եղցի
 եղջիւր մեր :

'ի անէ է օգնութիւն սրբոյն իս
 րայելի թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար աստուածք ի
 որդիս քո և ասացեր, եղից զօգ
 նութիւն իմ՝ 'ի վերայ հզօրին . և
 բարձր արարից զընտրեալն 'ի ժող
 ովրդենէ իմիկ :

Գաի՛ զգաւիթ ծառայ իմ, և իւ
 ղով՝ լրբով իմով օծի զնա :
 Ձեռն իմ՝ ընկալցի զնա, և բա
 զուկ իմ՝ զօրացուցէ զնա :

Մի՛ մեղցէ նմա թշնամի . և որ
 դի անօրէնութեան մի՛ չարչարեա
 ցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս
նորա • և զատելիս նորա՝ ՚ի պար
տութիւն մատնեցից ։

Դ՛ւնարտութիւն իմ • և ողորմութի
նիմ ընդ նմա • և յանուն իմ բարձր
եղեցի եղջեւր նորա ։

Եդից ՚ի ծովու զձեռն նորա • և
՚ի վերայ գետոց զաջ նորա ։

Նա կաշուայէ առ իմ հայր իմ ես
դու • նճ ընդունող փրկուե իմից ։
Ես անդրանիկ արարից զնա • և
բարձր քան զամենայն թագաւորս
երկրի ։

Յաճիտեան պահեցից նմա զողոր
մութիւն իմ • և ուխտ իմ հաճա
տարիմ ընդ նմա ։

Հաստատեցից յաճիտեանս յաճի
տեանից զզաւակ նր • և զաթուռ նր
որպէս զաւուրս երկնից ։

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս
իմ • և յիրաւունս իմ ո՛չ կամես
ցին գնալ ։

Թէ զարդարութիւնս իմ անարդ ես
ցեն • և զպատուիրանս իմ ո՛չ պա
հեսցեն ։

Հա

Հարից գաճաղանաւ զանօրէնու
 Թիւնս նոցա . և տանջանօք զանի
 րաւու թիւնս նոցա :

Բայց զողորմութիւն իմ ո՛չ արգե
 լեց 'ի նոցանէ . և ո՛չ նենգեցից ճշ
 մարտութե իմում . և ո՛չ անարգե
 ցից զուխտ իմ . և ինչ՝ որ ելանէ
 ընդ շրթունս իմ , զայն ո՛չ արհա
 մարհեցից :

Մի անգամ երդունայ 'ի սրբութի
 իմ , թէ դաւթի ես ո՛չ ստեցից :
 Չաւակ նորա յաւիտեան կացցէ
 և աթոռ նորա որպէս զարեգակն
 առաջի իմ . և որպէս զլուսին՝ զե
 հաստաստեալ է յաւիտեան վայ
 հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ՝ դու մերթեցեր և անար
 գեցեր . և ընդ վայր հարեր զօ
 ծեալ քո :

Դարձուցեր զուխտ 'ի ճառայե
 քումսէ . պղծեցեր յերկրի զսրբու
 Թիւն նորա :

Քակեցեր զիմ՝ պարկասպս նր . և ե
 դեր զամուրս նորա 'ի դողումս :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճա
նապարհի • և եղև նա նախառ զը
րացեաց մերոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նր •
և ուրախ արարեր զամենայն թշ
նամիս նորա :

Դարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ
նորա • և ոչ ընկալար զնա 'ի պա
տերազմի :

Անարգեցեր զսրբութիւն նր • և
զաթող նր յերկիր կործանեցեր •
Նոճազ արարեր զաւուրս ժամա
նակաց նորա • և հեղեր զնովաւ
զամօթ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զե
րեսսքո իսպառ • բորբոքեսցի որոյ
հուր բարկութիւն քո :

Իսկ արդ յիշեալ և տես թէ ո՞վ
է իմ հանգիստ • միթէ 'ի զո՞ւրինչ
ստեղծեր զիմ որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տես
ցէ զմահ • կամ փրկեսցէ զանձն
իւր 'ի ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո օր ա
ռա

ուաջենք • զոր երդոճար դաճեթի
 ճշմարտութեամբ քոզ •
 Յիշեմ զնախատինս ծառայի քոյ •
 զոր ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց
 բազմաց •

Չորնախատեցին թշնամիք քո տր •
 նախատեցին փոխանակ օժելոյ քո
 Օրհնեալ տր ան յաւիտեանս յա
 խտենեց' եղեցի եղեցի •

Օրհնէ՛ք է֊այեայ որդեայն տ֊նէայն •
 Ե֊այ • Ի. Զ. •



Գիշերաց կանխէ հոգի իմ
 առաւօտ առնել առ քեզ
 աստուծած •

Ան զի լոյս են հրամանք քո 'ի վր
 երկրի • ուսարովք զարդարութի
 բնակիչք երկրի •

Կարկեացի ամբարիշտն' և այլ ո՛չ
 եւս ուսցի առնել յերկրի զարդա
 րութիւնն ճշմարտութեանն •

Բարձրի ամբարիշտն յերկրէ, և
մի՛ տեսցէ զփառս նոյ:

ՏՐ՝ բարձր ես և բազումքս հը
զօր. և նոքա ո՛չ գիտացին:

Ճանիցեն՝ ամաշեսցեն՝ և նախանձ
արկցի անխառտ ժողովուրդեան. և
արդ՝ հուր զթշնամիս քո կերիցէ:

ՏՐ՝ անձ մեր՝ տո՛ւր մեզ զխաղա
ղութիւն քո. զի ըստ անձ գործոց
մերոց հասուցաւ մեզ:

Տէր անձ մեր՝ ըստացիր զմեզ. զի
բաց ՚ի քէն զայլ ոք ո՛չ գիտեմք.
և զանուն քո անուանեմք զօրհա
նապազ:

Իսկ արդ՝ մեռեալք զկենդանու
թիւն այլ ոչ տեսանիցեն. և ոչ
բժիշկք յաբուցանիցեն:

Ան աշտորիկ՝ ածեր՝ հարեր՝ սատա
կեցեր՝ և ջնջեցեր զանձ արու մա
նուկ նոցա:

Յաւել անձ զհար ՚ի վեր շարի նոյ՝
և անձ զհար ՚ի վերայ անօրինաց
երկրի:

ՏՐ՝ ՚ի նեղութե յիշեցաք զբեզ.
Գ

զի փոքր մի ներդուծիւն է . խրատ
քո 'ի վերայ մեր :

Ու երկունք յընդ զի հասեալ ի
ցեն 'ի ժամանակս ծննդեան . և
առ ցաւս իւր ճշիցէ :

Ասպէս եղաք սիրելւոյ քում տր .
յահ և . երկեղ քո յղացեալ երկնե
ցաք . և ծնաք զհոգի փրկուծն քոյ :

Ո՛չ ևս կործանիցուք մեք , այլ
կործանեսցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք և կենդանա
ցին ամենեքեան , որք եղեալ են 'ի
գերեզմանս :

Չարթիցեն՝ ցնծասցեն՝ և ուրախ
եղցին դադարեալք յերկրի :

Ան զի ցօղի որ ցօղի 'ի քէն , այդ
բժշկուծիւն է նց . բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . զնա
մուտ 'ի շտեմարանս քո . և փա
կեան զդրունս քո առաջի երեսաց
քոյ :

Փախի՛ր և թաքի՛ր առ ժամանակ
մի մինչև անցէ բարկուծի տն :

Մարման :

Իշաղաղուէց տոճող քն, զիս
զաղուծիւն և զերկնային ողոր-
մութիւն քո պարգևեան մեզ :

Մարդասէր տր վն սրբուհայ ա-
նարատի մօր քոյ և կուսի, և վն
խաշի քո պատուականի, ընկալ զա-
զաշանս մեր և կեցո՛ր զմեզ :

Իմէր մարգարէն՝ որ աղօթէ,
զնձն բարձրեալ մեզ քարոզէ :

Որդւոց մարդկան ևս ցուցանէ :
զտառապանս՝ որ նա կըրէ :

Իիւն յանցանացն միշտ չարչարէ :
զանի՛շ կենացն մեր բորբոքէ :

Կենցաղ մարդկան իսկոյն հոսեալ :
թէ և ութսուն ամս յաջողէ :

Ապա՛ւէն մեր նոյն ինքն բարձրեալ
նորին աջովն հովանացեալ :

Սատան մեղմեխն շարիս հնարեալ
բազկաւ փրկչին է՝ կործանեալ :







ԱՂՕԹ Ք.

Մովսէսի առն աստուծոյ :

Սալհա • ՁԹ •



Ա ՊԱԿԵՆ,
Եղեր Պր յազգէ
Պինչև յազգ •
Պինչև Լերինք

Հաստատեալ էին • և Պինչև ըս-
տեղծեալ էիր զԵրկիր և զպոմնայն
տիեզերս :

ՓԵ

Յա

Յաճիտենից մինչև յաճիտեանս
գու ևս. մի՛ դարձուցաներ զմարդ
'ի տառապանս. և ասացեր՝ դար
ձարմէք առիս որդիք մարդկան :
Հազար ամ. յաչս օրն ուն օր երե
կի զի էանց, որպէս պահ մի գիշե
րոյ. և ամբ նոցա անարգութեամբ
երկցին :

Ընդ առաջօտս ուն դալարի բուս
ցին. ընդ առաջօտս որպէս դա
լարի զոճարճասցին և ծաղկեացին.
Ընդ երեկոյս թարշառեսցին՝ հորա
ցին. և անկցին :

Նոճաղեցաք մէք 'ի բարկութենէ
քումմէ, և 'ի սրտմտութէ քում
մէ խռովեցաք :

Եդեր զմեզս մեր առաջի քո և ըզ
կեանս մեր 'ի լոյս երեսաց քոց :
Ամենայն աւուրք մեր նոճաղեցան
և 'ի բարկութենէ քումմէ խռ
վեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար
ոն սարդի. և թի՛ւ աւուրց ամաց
մերոց 'ի նոսա եօթանասուն ամս

Պայտ թէ առաջելու ևս՝ ութսուհին
ամ. և որ ինչ աճելի է քան զայն
ցաւօք և հեծութեամբ:

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն և
խրատեցաք. իսկ արդ. ո՞ր զիտասցէ
զզօրութիւն բարկութեան քո. և
կամ յաճէ քումմէ զսրտմտութիւն
քո համարեսցի:

Այսպէս ցոյց ինչ զաջ քո. և որ
խոնարհ են սրտիւք՝ զեմաստու
թիւնս քո:

Դանձ տէր՝ մինչև յերբ մտիթա
րեաց 'ի ծառայս քո:

Զցաք առաջօտու ողորմութեամբ
քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն
յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և
ամացն՝ յորս տեսաք զչարշարանս:
Հայեա՛ն տր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի
գործս ձեռաց քոց. և առաջ
նորդեմ որդւոց նոցա, եղեցի լոյս
տեսառն աստուծոյ 'ի վերայ մեր:
Զգործս ձեռաց մերոց՝ ուղիղ ա-

րան 'ի մեզ տէր • և զգործս ձեռնաց
մերոց յաջողեան մեզ :

Անէրեւոյն 'ի հեբրայեցոց օրհնաւ
բեւն զոգովեան :

Սաղմոս • Դ :

Որ բնակեալն է յօգնութիւն
բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ
աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :
Ասասցէ տեառն ընդունօղ իմ ես
դու • ապաճէն իմ անձ • և ես յու
սամ 'ի նա :

Նա փրկեսցէ զնս յորոգայթէ որ
սողն • և 'ի բանիցն 'ի խռովութեան
'ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ
'ի հովանի թւոց նր յուսասցիս •
Որպէս զզէն շուրջ եղբցի զքեւ ճըշ
մարտութիւն նորա :

Ո'չ երկիցես դու յերկեղէ գիշե
րի • և ո'չ 'ի նետէ որ թուշի 'ի
սողն :

Յիւրէ որ շրջի 'ի իսաճարի , 'ի գա
թակղութենէ դիւին 'ի հասարա
պնուր :

Ան

Սեպիսն 'ի կողմանէ քումմէ հա-
ղարք. և բիւրք՝ ընդ աջմէ քումմէ .

և առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին :
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու , և զհասողսդմն մեղաւո-
րաց տեսցես : զի դու ԹՐ յոյս իմ ես :
Ջբարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն . ո՛չ հասցեն առ քեզ շարք .
և աանջանք մի՛ մերձեսցին 'ի յար-
կըս քո :

Ջրեշտակաց իւրոց պատուհիրեալ
է վասն քո՝ 'ի պահել զքեզ յամ-
ճանապարհս քո :

'ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
քեզ՝ զի մի՛ երբէք հարցես զքարի
զոսն քո :

'ի վերայ իժից և քարբից գնաս-
ցես դու . և առ ոտն կոխեսցես
զառիւծն և զվիշապն :

Քանզի՝ յիս յուսացաւ և փրկե-
ցից զնա . հովանի եղէց նմա՝ զի
ծանեաւ զանուն իմ :

Կարդացէ առիս՝ և ես լուսայց
նմա և առ նմա եղէց 'ի նեղուե :

Փրկեցից և փառաշորարարից ըջ
նա . երկայն աւուրբք լցուցից՝ և
ցուցից նմա զվերկուծիւն իսկ :

Սաղմա . օրհնութեան : ՂԱԵ

Բարի է խոստովան լինիլ ԹՆ .
և սաղմոս ասել անոճան քում՝
բարձրեալ :

Պատմել առաջօտու զողորմութիւն
քո . և զճշմարտութիւնս քո՝ ի
գիշերի :

Տասն աղեալ սաղմոսարանաւ՝ ի
ձայն օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զես տէր յարա-
ւածս քո . և ի գործս ձեռաց քոց
ցնծացայց :

Ոսկ զի մեծ են գործք քո ԹՆ . և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Այր անզգամ զայս ո՛չ ծանիցէ . և
անմիտն զայս ո՛չ առնու ի միտ
՝ ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս
խոտ . ի ծաղկիլ այնոցիկ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Պատահեսցին յաշիտեանս յաշի
տենից • և դու բարձրեալ ես յա
շիտեանս տէր •

Ձի ահա թշնամիք քո տր' զի ա
հա թշնամիք քո կորիցեն յսոճեա
ցին ամենեքեան' յիք գործեն զա
նօրէնութիւն •

Բարձր եղեցի որպէս մի եղջերոճի
եղջիւր իմ • և ծերութիւն իմ 'ի
ձեթ պարարտութեան •

Ետես ակն իմ 'ի թշնամիսն իմ •
յիք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ
չարութբ 'ի նս լուծիցէ ունին իմ •
Լճդարքն ոսկ զարմաճենիս ծաղկեա
ցին • և ոսկ զնայրսն լեւանանու
բազումք եղեցին •

Տնկեալք եղեցին 'ի տան տն • և
'ի գաւիթս ան մերոյ ծաղկեսցին •
Եւս և բազումք եղեցին 'ի ծե
րութիւն պարարտութեան • Գիրգք
և փափուկք եղեցին 'ի պատմել
ուղիղ է տէր ան մեր' և 'չ գոյ
'ի նմա անիրաւութիւն •



Օրհնութեան գոհութեան դաշնէ
ՂԲ



Թագաւորեաց՝ վայել
չուծիւն զգեցաւ • զգե
ցաւ տէր զօրուծիւն
ընդ մէջ իւր էած :

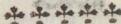
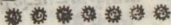
Հաստատեաց զաշխարհ զի մի՛ սա
սանեսցի • պատրաստ է ածող քո,
'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Ամբարձան գետք տէր՝ և համբար
ձին գետք զձայնս իւրեանց • և
յարիցեն գետք՝ ի գնացս իւրեանց :

'ի ձայնէ ջուրց բազմաց՝ ըսքան
չելիք եղեն զբօսանք ծովու :

Աքան չելի ես դու տէր՝ ի բար
ձունս • վկայուծեց քոց մեք յոյժ
հաւատացաք :

Տան քու՛մ վայելէ սրբուծիւն
տէր՝ ընդ երկայն աւուրս :



Սուրբ Կաթողիկոս Զորեշաբաստի :

ՂԳ :

ԻՃ

վրէժիսնդիր՝ տէր անձ վրէժ
իսնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր՝
հատով զհատողցումն ամբարտա
շանից :

Մինչև յերբ մեղաճորք անդ մին
չև յերբ մեղաճորք պարծեցին :
Բարբառեալ խօսէին վանիրանու
թիւն : խօսեցին անքն՝ ոյք գոր
ծեն զանօէնութիւն :

Զժողովուրդս քո անդ խոնարհ ա
րարին : և զժառանգութիւնս քո
չարչարեցին :

Զայրին և զպանդուխտն սպանին :
զորքսն կոտորեցին և ասացին՝ ո՛չ
տեսանէ զայս տէր, և ո՛չ ՚ի միտ
առնու անձ յակոբայ :

Իմացարո՛ւք անզգաւք ժողովրդոց :
և անմիտք՝ մինչև յերբ ո՛չ առ
նուք ՚ի միտ :

Ո՛ր

Արա՛յ զե թէ որ տընկեաց զուճեմ
ինքն ո՛չ լուսիցէ • կամ որ ստեղծ
զակն՝ ինքն ո՛չ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս՝ որպէս թէ ո՛չ
յանդիմանեսցէ • որ ուսուցանէ
մարդոյ զգիտութիւն • տէր ճա-
նաչէ զխորհուրդս մարդկան՝ զե
են ընդունայնք :

Երանի՛ մարդոյ՝ զոր խրատես դու
տէր • և յօրինաց քոց ուսուցանես
դու • նմա :

Ցածուցանես դու նմա զաւուրս
չարութե՛ մինչև փորեացի խոր •
խորատ մեղաւորի :

Ո՛չ մերժէ ար զժողովուրդ իւր
և զժառանգութիւն իւր ո՛չ առնէ
անտես :

Մինչև դարձցին իրաւունք յար-
դարութիւն • ընկալցին զնա ամբն
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ո՛վ յարիցէ ընդիս ՚ի վե՛ չարաց •
կամ ո՛վ հաւասարեսցի ինձ ՚ի վե՛
այնոցիկ ոյք գործեն զանօրէնութի :
Եթէ ո՛չ տեսուն օգնեալ էր ինձ •

Քուքը մի ևս՝ բնակեալ էր անձն
իմ՝ ի դժոխս :

Թէ ատի թէ ասան սառանկցան
ոտք իմ, ողորմութիւն քո տէր օգ
նէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոյ սրտի իմոյ
մխթարութիւն քո ուրախ առնէր
զանձն իմ :

Մի՛ հաւասարեսցի քեզ աթոռ ա
նօրէնութե . ո՛ր պատճառէ զվառ
տակա ընդդէմ՝ հրամանի :

Որտացան զանձն արդարոյ, և զա
րիւն ամբիժ պաքտաւոր առնէին :
Եղև տէր ապաւէն իմ, անօգ
հական յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ՛ նոցա տէր ըստ անօրէ
նութեան նոցա . և ըստ չարու
թեան նոցա՝ կործանեսցէ՛ զնոցա
տէր ան մեր :

Օրհնութեան Կաթնի . ՂԴ :

Եկա՛ք ցնծասցո՛ւք ի տիր . առ
աղաղակեսցո՛ւք առ անօգ փրկիչ
մեր : կան

Կանխեսցուի քառաջի նորա խոստով
վանուլթի • և սաղմոսիւք աղաղա
կեսցուի քառ նա :

ԱԺ մեծ է • և Խոր թագաւոր մեծ
'ի վերայ ամենայն երկրի :

'ի ձեռս նորա են ամենայն տիե
զեռք երկրի և բարձրուլթիւնք Լ
րանց նորա են :

Նր է ծով և նա արար զնա , և
զցամաք ձեռք նորա ստեղծին :

Եկայք երկիրպագցուի նմա • անկ
ցուի և լացցուի քառաջի տեառն
արարչն մերոյ :

Նա ինքն է տէր ան մեռ • մեք ժո
ղովուրդք 'ի ձեռին նորա և խաշն
արօտի նորա :

Այսօր եթէ ձայնի նորա լռիցէք
մի' խըստացուցանէք զսիրտս ձեր
որպէս 'ի դառնուլթեան :

Յաւուրն փորձուլթեան յանա
պատի' ուր փորձեցին զես հարքն
ձեր • քննեցին զես և տեսին ըզ
գործս իմ զքառասուլթեան ամ :

Ջանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ
և

Թափացի միշտ մոլորեալ են սրբ
տիւք և նոքա ոչ ծանեան զճա
նապարհս իմ:

Ու երդո՞ւնայ 'ի բարկութեան ի
մուս, թէ մաշեն 'ի հանգիստ իմ:

Սաչես ինչեան գաւթի. 'ի ժամանա

ի շէ քաճարն շինեցաւ յեդ թէ

ջաւթն. աշխարհիբ 'ի հեճ

բայեցաւ. ՂԵ:



Օրհնեցէք զտէր յօրհնութեան նոր. օրհնեցէք ըզ
տէր ամենայն երկիր:

Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զա
նուն նր. աւետարանեցէք օրըս
տօրէ զփրկութիւն նորա:

Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառա
նորա յամենայն ժողովուրդս զճա
քանչեղիս նորա:

Մեծ է նր. և օրհնեալ է յոյժ ա
հարկու է նա 'ի վերայ ամ կոոյ:

Ամենայն կուռք հեթանոսաց դէք
են,

են . այլ տէր զերկինս արար :
 Խոստովանութիւն և վայելչու-
 թիւն է առաջն նորա . սրբութի
 և մեծ վայելչութիւն 'ի սրբու-
 թեան նորա :

Մատուցէք ինն սոհմք ազանց .
 մատուցէք տեառն զփառս և զպա-
 տիւն . մատուցէք տեառն զփառս
 անոճանն նորա :

Առէք պատարագս և մտէք 'ի սը-
 րահս նր . երկիրպագէք տեառն 'ի
 գաւիթս սրբութեան նորա . և
 խոովեսցի յերեսաց նորա ամենայն
 երկիր :

Ասացէք 'ի հեթանոսս , թէ տէր
 Թագաւորեաց . հաստատեաց զաշ-
 խարհ զի մի սասանեսցի , և դա-
 տէ զժողովուրդս իւր ուղղութի
 Ուրախ եղիցին երկինք , և ցնծա-
 ցէ երկիր . զոճարճասցի ծով լրիւ
 իւրով , ցնծասցեն դաշտք , և աս-
 մենայն որ է 'ի նոսա :

Յայնժամ ցընծասցեն ամ ծառք
 անտառի յերեսաց ինն զի գայ . և
 գայ

գայ նա ի դասել զերկիր :
 Դատե՛ զտիեզերս իրաւամբք . և
 զԺողովուրդս ամենայն, ճշմարտ
 տու թեամբ իւրով :

Սաշնա Կառէլի . շէ երկրն հասարակ
 ցաւ . ՂԶ :

ՏԻ Թագաւորեաց , ցնծասցէ
 Երկիր . ուրախ եղեցին կը
 զիք բազումք :

Ամս և մէգ շուրջ են զնովաւ .
 յիրաւունս և յարդարութիւն
 ուղղեալ է աթոռ նորա :

Շուր առաջի նորա գնասցէ , և
 այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա :
 Երևեցան փայլաստակունք նորա
 տիեզերաց . ետես և սասանեցաւ
 Երկիր :

Լերինք որպէս մոմ հալեսցին յերե
 սաց տեսաւն . յերեսաց տեսաւն ա
 մենայն Երկիր :

Պատմեսցեն Երկինք զարդարութի
 նորա . և տեսցեն ա մ ժողովուրդէք

զփառս նորա :

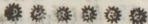
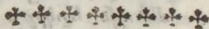
Անաշեսցենն անքն այք երկիրպագա
նենն կուոց , և այք պարծին 'ի դը
րօշեալս իւրեանց :

Երկիրպագցենն նմա ամենայն հրեշ
տակք նորա . լոճաւ և ուրախ
եղև սիօն . և ցնծասցենն դըստերք
յուդայ վասն իրաւանց քոց տէր .
Չի դու բարձրեալ ես 'ի վեր ան
երկրի . յայժ բարձրացար 'ի վերայ
ամենայն կուոց :

Ոյք սիրէք զտէր , ասեցէք զչա
րութիւնն պահէ տէր զանձինսնրց
իւրոց , 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկ
կեսցէ զնոսա :

Լոյս ծագեաց արդարոց . ուղղոց
սրտից , եղև ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տո
ւ խոստովան եղերուք յիշատակի
սրբութեան նորա :



ՓԵ

ՍԷ

Սուրբ Իսկանդրի Դաւթի Դէօ

() օրհնեցէ՛ք զձեր յօրհնութիւն Նոր՝
զի սքանչելիս արար։

Փրկեաց զնա աջ իւր՝ և բազում
սուրբ իւր։

Եցայց տէր զփրկութիւն իւր • ա-
ռաջի ազգաց յայտնեաց զարդա-
րութիւն իւր։

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով ըզ-
յակօք, ճշմարտութեամբ իւրով
զսուսնն իսրայէլի • և տեսին իմ
ճագքերէրի զփրկութիւն աստուծոյ
մերոյ։

Աղաղակեցէ՛ք առ ձեր ամենայն եր-
կիր • օրհնեցէ՛ք ցնծացէ՛ք և սաղ-
մոս ասացէ՛ք։

Սաղմոս ասացէ՛ք աստուծոյ մերում
օրհնութեամբ • օրհնութեամբ և ՚ի
ձայն սաղմոսաց։

՚ի ձայն օրհնութեան կուածոյ փո-
ղոյ • օրհնութեամբ ցնծութեամբ
և ՚ի ձայն եղջեր փողոյ՝ աղաղակե-
ծէ
ցէ՛ք

յէք առաջի թագաճորին ինն և
 Խռովեսցի ծով լըիւն իւրով տիե
 ղերք և ամենայն բնակիչք նորա •
 և գետք ծափս հարցեն 'ի միասին
 ձեռամբ ։

Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն
 զի գայ • զի հասեալ է տեր 'ի դա
 տեւ զերկիր ։

Դասէ զաշխարհս արդարութիւն •
 և զժողովուրդս իւր ուղղութիւն ։

Սաղմս Դաւիթ • ՂԸ ։



Թագաճորեաց՝ բար
 կացան ժողովուրդք •
 որ նրստիս 'ի քրօքէս
 սասանեցաւ երկիր ։

ՏՐ 'ի սիօն մեծ է, և բարձր 'ի
 վերայ ամենայն ժողովուրդոց ։

Խոստովան եղեցուք անոճան քում
 մեծի՝ զի ահաւոր և նր է • և պա
 տիւն թագաւորի զերաւոճնս սիրէ ։

Դու

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն
 զերաւունս և զարդարութիւն յա
 կոբայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր ան մեր .
 երկիրսպագէք պատուանդանի օտից
 նորա՝ զի սուրբ է :

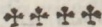
Մովսէս և ահարօն երիցունք նր .
 սամուէլ ընդ այնոսիկ՝ այք կար
 դան զանուն նորա :

Կարդային առ տէր՝ և նա լսէր
 նոցա . և ՚ի սիւն ամսաց խօսէր
 ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա և
 զհրամանս՝ զոր էտ նոցա :

ՏՐ ան մեր՝ դու լսէիր նոցա .
 ան դու քաճիչ լինէիր նոցա . և
 վրէժխնդիր ՚ի վերայ ամենայն գոր
 ծոց նոցա :

Բարձր արարէք զտէր ան մեր .
 երկիրսպագէք ՚ի լեառն սբ նորա՝
 զի սուրբ է տէր ան մեր :



Սաղմոս Իսապուհանու-թեան • ՂԹ •

Լ զաղակեցէ՛ք առ տէր ամենայն
երկիր • ծառայեցէ՛ք տեսառն
ուրախութեամբ ։

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ
ծաներո՛ւք՝ զի նա է տէր ան մեր ։
Նա՛ն արար զմեզ՝ և ո՛չ մէք էաք •
մէք ժողովուրդէ՛ք և խաշն արօտի
նորա ։

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստո
վանութեամբ, և օրհնութեամբ՝ ի
յարկս նորա ։

Խոստովան եղերուք տեսառն, և
օրհնեցէ՛ք զանուն նորա ։
Քաղցր է տէր՝ յաճիտեան է ո
ղորմութիւն նորա • յազգէ մինչև
յազգ է ճշմարտութիւն նորա ։

Սաղմոս Դաւէթի • ԾԵ

Յողորմութիւն և յիրաճունս
օրհնեցից զքեզ տէր • սաղմոս
ասացից և ի միտա առից ։

ՃԹ

Ջանապարհ ամբիծ մինչև եկեսցէ
առիս • զի գնայի ես յամբծութե
սրտի իմոյ 'ի մէջ տան իմոյ :

Ո՛չ եղի առաջի աչաց իմոյ Կերս
անիրաւութեան • Եւ առնէին զա
նօրէնութիւն՝ ատեցի :

Ո՛չ մերձեցաւ առիս որ թիւրն էր
սրտիւ • Խոյոորեալ յինէն անզգա
մին՝ և ես ինչ ո՛չ փոյլթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ •
զնա բացէ 'ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և ա
գաս սրտիւ • Ընդ նմա և հաց ո՛չ
ուտէի :

Աչք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի՝
զի նստցին նոքա ընդիս :

Որ գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ,
նա պաշտէր զիս :

Ո՛չ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ
առնէր զամբարտաւանութիւն •
որ խօսէր զանօրէնութիւն, չէր
յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոյ •
Ընդ առաւօտս սոյանանէի զնմ
մեղաւորս երկրի • զի աստակեցից 'ի

քաղաքի տեառն զամենեսեան՝ ոյք
գործեն զանօրէնութիւնս :

Ազօնս աղչապի • էբբն յանջբաս
ցի և առաքի պետաւն սփռեցե
շինչբո՞ւածս էւր • ՃԱ :



ՏՆՆՐ աղօթից իմոյ • ա
ղաղակ իմ՝ առ քեզ ե
կեսցէ • և մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաճուր ներութեան իմոյ՝ խոնար
հեցո՛ առիս զունկն քո • յորում ա
ճուր կարդամ՝ առ քեզ՝ վաղվաղա
կի լճւր ինձ :

Սպառեցան ուն ծուխ աճուրք իմ
և ոսկերք իմ ուն խուի՛ չորացանս
Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամա
քեցաւ սիրտ իմ • մոռացայ ուտել
զհաց իմ՝ ի ձայնէ հեծութե իմոյ •
կցեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ • նը
մանեցայ ես հաւալասան անապատի •
Եղէ ես որպէս բու աճերակի արք
նե

Նեցայ. և եղէ ես որպէս ճընճողուկ
միայն 'ի տանիս :

Նախատեսին զեւ թշնամիք իմ՝ զօր
հանապազ. և գովչք իմ՝ ինկ
երդնուին :

Չմոխիր որպէս զհաց կերի. և զըմ
պելին իմ արտասու՜օք խառնեցի :
Յերեսաց բարկութեան սրամտու
թեան քո՝ զի դու բարձրացուցեր
և խոնարհեցուցեր զես :

ԱՇուրք իմ որպէս հովանի անցին
և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :
Դու տէր յաւիտեան կաս և յիշ
ատակ քո յազգէ մինչև յազգ :
Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վճ
սիօնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարի
նըս նր, և 'ի հողս նր գթացին .
Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ
քումսի. և ամենայն թագաւորք
երկրի 'ի փառաց քոց :

Ընէ տէր զսիօն, և երևեսցի փա
ռօք իւրովք 'ի նմա :

Հայե

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց,
 և ո՛չ արհամարհեաց զխնդրոճածս
 նոցա :

Գրեսցի այս՝ յազգայլ • ժողովուրդ
 որ ստացեալ է օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբ
 բուծենէ իւրոյ • տէր յերկնից յեր
 կիր հայեցաւ :

Լսել զհեծուծիւն կապելոց, և ար
 ձակել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն,
 և զօրհնութիւնս նոր յերուսաղէմ •
 ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին, և
 թագաւորաց ծառայել ինն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանա
 պարհի զօրութեան իւրոյ • զնոճա
 ղութիւն աւուրց իմոց ասան ինձ,
 և մի հաներ զես 'ի կէս աւուրց
 իմոց • զո՞ յազգէ յազգ են ամբ քո •
 'ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի
 հաստատեցեր • և գործք ձեռաց
 քոց երկինք են :

Հոգա անցանեն և դու կաս և
 ճնաս յաճիսեան :

Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշես
ցին . և որպէս զվերադիւնս փո-
խեսցես զնոսա և փոխեսցին :
Բայց դու նոյն ինքն ես՝ և ամբ-
քո ո՛չ անցանէն . որդիք ծառայից
քոց բնակեսցին 'ի նմա . և զաւակի
նոցա յաւիտեան յաջողեսցի :

Սուրբ Էփեսոսի Կաթողիկոս ԶԲ :

() Երհնեալ անձն իմ՝ զտէր , և
ամենայն ոսկերք իմ զանուէն
սք նորա :

Օրհնեալ անձն իմ զտէր , և յի
մոռանար զամենայն տուրս նորա :

Ո՛ր քաւէ զմեղս քո՝ բժշկէ զամ
հիւանդութիւնս քո :

Ո՛ր փրկէ յապականութենէ զկեռ
նըս քո . պսակէ զքեզ ողորմու-
թեամբ և զթուութեամբ :

Ո՛ր նու 'ի բարութենէ զցանկու-
թիւն քո նորոգեսցի որպէս արծ-
շոյ մանկութիւն քո :

Առնէ ողորմութիւնս ատէր՝ և ի
րաւ

բաճուհն ամենայն զրկելոց ։
 Եցոյց տէր զճանապարհս իւր մով
 սիսի ։ և որդւոցն խորայել զհա-
 մըս իւր ։

Գթած ողորմած է տէր, երկայնա
 միտ և բազում ողորմ ։

Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ տէր ։
 և ո՛չ յաճիս եան պահէ ոխս ։

Ր՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
 տէր ։ և ո՛չ ըստ անօրէնութեան
 մերում հատոյց մեզ ։

Այլ որպէս բարձր են երկինք
 յերկրէ այնպէս զօրացոյց տէր զո
 ղորմութիւն իւր ՚ի վերայ երկիւ-
 ղածաց իւրոց ։

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւ-
 մլտից, այնչափ հեռի արար ՚ի
 մէնջ զանօրէնութիւնս մեր ։

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւ-
 ւոց իւրոց, այնպէս գթասցի տէր
 յերկիւղածս իւր ։

Զի նա գիտաց զստեղծոճածս
 մեր՝ և յիշեաց թէ հող եմք ։

Մարդոց որպէս խոտոյ են աճուրբ
 իւր ։

իւր • որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս
ծաղկի :

Ընչէ 'ի նմա հողմ, ոչ է և ոչ
ևս երևի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեսաւն մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց • և արդարու
թիւն նր յորդւոց մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա • յիշեն
զպատուհիրանս նր և առնեն զնա :

ՏՐ յերկինս պատրաստեաց զա
թող իւր • արքայութիւն նորա ա
մենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտա
կըք նորա հզօրք զօրութեամբ • ոյք
առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի
պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու
թիւնք նորա պաշտօնեայք և ա
րարօղք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք
նորա • զի ընդ ամենայն տեղիս է
սէրութիւն նորա • օրհնեա՛ անձն
իմ զտէր :

Սալիս Դաւթի 'ի վերայ աշխարհա-
շարժ արարածոց • ԾԳ •



Րհնեան անձն իմ զտէր •
աւեր աստուծած իմ մեծ
եղեր յոյժ •

Խոստովանու թիւն և մեծ վայել
շու թիւն զգեցար • արկեալ զէյս
որպէս զօթոց • ճգեցեր զերկինս
որպէս զխորան , և արկեր 'ի վերայ
ջուրց զվերնայարկս նորա •

Ուրնէ յամպս զգնացս իւր • և
շրջի նա 'ի վերայ թեոց հողմոց •
Ուարար զհրեշտակս իւր յողիս •
և զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կի-
զելույ •

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հառ
աստու թեան իւրոյ՝ զն մի՛ սասա
նեսցի յաւիտեան •

Խորք որպէս զգետս վերարկու են
նորա • 'ի վերայ լեռանց կացցեն
ջուրք •

Յի սաօտէ քումմէ փոխիցեն . և
 Յի ձայնէ որոտալոյ քումմէ սար
 սիցին :

Ելանեն լեռնանան , և իջանեն
 դաշտանան . Յի տեղե յոր հաս
 տատեցեր գնոսա :

Սահման եղեր և ոչ անցանեն . և
 ոչ ևս դառնան ի ծածկել զերկիր :
 Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործո
 րս . Յի միջոյ լերանց գնաոցեն
 ջուրք :

Արբուցանել զամենայն զազանս
 վայրի՝ յագեսցին ցլուք ի ծարա
 ւս իւրեանց :

Անդ թռչունք երկնից բոյնս դի
 ցեն . և Յի միջոյ վեմաց տալեն
 զձայնս իւրեանց :

Արբուցանէ զԼերինս ի շտեմարա
 նաց իւրոց . Յի պաղոյ գործոց իւ
 րոց Եցի երկիր :

Բուսուցեր զսոտ անասնոց . զդա
 ւարի ի ծառայութիւն մարդկան :
 Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ
 առնէ , իւղ զոճարթ : և հաց հաս

տատէ՛ զսիրտ մարդոյ :
 Տագեսցին ծառք անտառի • և
 մայրքն լեբանանու • զորս դու տն
 կեցեր :

Անդ թռչունք երկնից ձագս հան
 ցեն • և բոյն արագլի ապաճէն էնց •
 Լերինք բարձունք են եղջերոճաց •
 և վեմք ապաճէնք նապաստակաց :
 Արարեր զԼուսին վասն ժամանա
 կի • արեգակն ծանեալ զժամ մտա
 նելոյ իւրոյ :

Արարեր զխաւար • և եղև գիշեր •
 'ի նմա գնան ամենայն գազանք
 անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մրռնչեն և
 յափշտակեն և խնդրեն յայ զկե
 րակուրս իւրեանց :

'ի ծագել արևու ժողովն • և 'ի
 մորիս իւրեանց դադարին :

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր • և 'ի
 վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև
 յերեկոյ :

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր •
 և զամենայն ինչ իմաստու թեամբ
 տ :

արարեր . և լցա՛ն էրկիր ստեղծ
ո՛ւնածովք քովք :

Այս ծով՝ մեծ և անդորր . 'ի սմա
են սողունք՝ որոց ո՛չ գոյ թի՛ւ .
գազանք մեծամեծք և մանուկք .
'ի սմա և նաւք գնան վիշապն
զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ :

Ամենեքեան քեզ սպասեն և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :
Տաս դու նոցա՝ և կերակրին .
բանաս զձեռն քո՝ և կերակրես
զամենեւեան կամօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նո
ցանէ՝ և խռովին . Տէ՛ր էս զոգի 'ի
նոցանէ՝ պակասին և 'ի հող դառ
նան :

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնն .
և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղեցին փառք տեառն յաճիտեան .
և տէր ուրախ եղեցի յարարածս
իւր :

Ոհայի յերկիր և տայ դողալ սմա՝
մերձեսցի 'ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ . սաղ
մոս

մոս ասացից ար իմոյ մինչև եմ ես
 քաղցր եղեցի նմա օրհնութիւն
 իմ. և ես ուրախ եղէց ՚ի տէր :
 Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ .
 և ամբարիշտք մի ևս գտցին ՚ի
 նմա . օրհնեան անձն իմ զտէր :

ԶԵԼԻՒՅ :

Սաղմոս . ԺԴ .

Լուստովան եղերուք տեառն. և
 կարգացէ՛ք զանուն նր . պատ
 մեցէք ՚ի ճանապարհս անոս զգործս նր .
 Օրհնեցէ՛ք և սաղմոս ասացէք նմա,
 սլատմեցէ՛ք զամենայն սքանչելիս
 նորա . և գովեցարուք յանուն նր
 նորա :

Ուրախեղեցին սիրտք այնոցիկ՝ ոյք
 խնդրեն զտէր . խնդրեցէ՛ք զտէր
 և հզօրք եղերուք . խնդրեցէ՛ք զե
 րեսս նորա յամենայն ժամ :
 Յիշեցէ՛ք զսքանչելիս նորա՝ զորս
 տրար . զարմեալսս և զերաւունս

ԺԸ

ԲԵ

բերանոյ նորա :

Չաւաիք արբաճամեան՝ ծառայք
նորա • որդիք յակոբայ՝ ընտրեալք
նորա :

Եւ ինքն է տէր ամ Ռէր, յամ
երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր •
և զբանն զոր պատուիրեաց մինչև
'ի հազար ամ :

Զուխտն զոր եղ լէ արբաճամու,
և զերդուամն իւր ընդ իսահակայ •
Հաստատեաց առ յակօբ զհրամանն
իւր • և առ իսրայէլ՝ զուխտ իւր
յաւիտենից :

Ասէ՛ ձեզ տայ զերկիրն քանանու,
զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ :

Զի էին նոքա թոճով սակաւք •
նոճագք՝ և պանդուխտք 'ի նմա :

Անցին նոքա յազգէ յազգ • 'ի թա
ղաւորութի 'ի ժողովուրդ յայլ :

Ո՛չ եթող մարդկան մեղանշել նց •
և կշտամբեաց զթագաւորս վասն

նոցա :

Եւ՛ մեր ձենայք ասէ յօժեալս իմն
ժիւ • և

և 'ի մարգարէս իմ' մի' մեղանչէք և
 կոչեաց զսով յերկիր նոցա և
 զամենայն զօրութիւն հացի երեկ և
 Առաքեաց առաջն նոցա զայր • 'ի
 ծառայութի վաճառեցաւ յովսէփս
 Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս
 նորա • և էանց ընդ երկաթ անձն
 նորա ։

Մինչև եկեսցէ բան նր • և բան
 տեառն փորձեաց զնա ։

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ ըզ
 նա • իշխան ժողովրդեան եթող
 զնա ։

Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ • իշ
 խան 'ի վերայ ամենայն ստացունա
 ծոց իւրոց ։

Խրատել զիշխանս նոցա որպէս
 զինքն • և զծերս նոցա իմաստունս
 արասցէ ։

Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս • և
 յակոբ պանդխտեցաւ յերկիր քա
 մայ ։

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յովս
 և զօրացոյց զնոսա քան զթշնա
 միս իւր ։ Դար

Գարձոյց զսիրտս նոցա ատել ըզ
 Ժողովուրդ իւր, և ՚ի նենգել ըզ
 ծառայս իւր :

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր,
 և զահարօն ընտրեալ իւր :

Էտ նոցա զքան նշանաց իւրոց,
 և զարօճեստս իւր յերկիր քամայ :
 Առաքեաց զխաւար և իսաւարե
 ցոյց զնօսա • զի դառնացուցին
 զքան նորա :

Գարձոյց յարիւն զգետս նոցա,
 և ըսպան զամենայն ձկունս նց :

Եւաց յերկիր նոցա գորտ • և ՚ի
 ըշտեմարանս Թագաւորաց նոցա :
 Ասաց և եկն շանաճանճ և մթեխ
 ընդ ամենայն օրսմանս նոցա :

Գարձոյց զանձրեա նոցա ի կար
 կուտ • և հուր յերկիր նոցա բոր
 բոքեցա :

Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա •
 և փշրեաց զամենայն ծառս սահ
 մանաց նոցա :

Ասաց և եկն մարախ և իսաւրեճ
 զի ոչ գտր նոցա թիւ :

Ե կեր զամենայն խոտ երկրինոցա՝
 և սպառեաց զամենայն պտուղ
 անիրայնոցա :

Ե հար զամենայն անիրանիկս և
 գիպապուլոց՝ զսկիզբն ամենայն վաս
 տակոց նոցա :

Ե հան զնոսա ոսկով և արծա-
 թով . և ո՛չ գոյր յազգի նոցա հի-
 շանդ :

Ուրախ եղև եգիպտոս ընդ ելանել
 նոցա . զի անկա՛ն ահ տեսուն ՚ի
 վերայ նոցա :

Սփռեաց ամպ՝ հովանի առնել նց
 ՚ի տո՛ւն . և հրով լցս տայր նց
 ՚ի գիշերի :

Խնդրեցին և եկն լորամարգի . և
 հացի՛ն երկնից լցոյց զնոսա :

Ե հար զվե՛ն և բղխեցին ջուրք .
 և գնացին գետք ընդ անջրոյիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ՝ որ ընդ
 աբրահամու ծառայի իւրոյ :

Ե հան զժողովուրդ իւր ցնծու-
 թեամբ , և զընտրեալս իւր ուրա-
 խութեամբ :

Եւ

Ինչո՞ք զգա՞ւա՞նք Տե՛ծանոսաց՝
 ի վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա՛ն :
 Չե՛ պահեսցեն զվկայութիւնս նրո՛ւ
 և զօրէնս նորա խնկրեսցեն :

Աւետիք :

Սաղմոս • ՃԵ •



Ոստովան եղերուք տեառն՝
 զի քաղցր է • զի յաւիտեան
 է ողորմութիւն նորա :

Ուխտեսցի զզօրութիւնս տեառն •
 Լսելն արասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :

Երանի՛ ոյք պահեն զերաճունս՝ և
 առնեն զարդարութիւն յամ ժամ :
 Յիշեն զմեզ աէք ընդ հաճոյս ժողովրդեան քում • և անց արա մեզ
 ի փրկութեան քում :

Տեսցո՛ւք մեք զբազմութիւն ընտրելոց քոց ուրախ եղեցուք մեք
 յուրախութիւն աղցի քո՛ւ : և զո

վե

վեցուք մեք 'ի ժառանգութեան
բում :

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր . ա-
նօրինեցաք և յանցեաք :

Հարքն մեր յեգիպտոս ո՛չ իմացան
զսքանչելես քո . և ո՛չ յիւնցին ըզ-
բազում սղորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանէլն
իւրեանց ընդ ծով կարմիր . փրո-
կեաց զնոսա վասն անոճան իւրոյ
զի ծանիցեն զզօրութիւնս նորա :
Սաստեաց 'ի ծով կարմիր և ցա-
մաքեցաւ . առաջնորդեաց նոցա
ընդ անդունդս որպէս ընդ անա-
պատս :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց
նոցա . և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց
Թշնամեաց նոցա :

Տաճկեաց ծով զնեղիչս նոցա . և
մի 'ի նոցանէ ո՛չ ապրեցաւ :

Հաւատալին բանի նորա , և օրհ-
նեցին զօրհութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մոռացան զգործս
նորա . և ո՛չ անսալին խորհրդոյ
նորա :

Յան

Քանկացան զքանկութի յանապա-
տի և փորձեցին զնձ յանջրդի :
Ետ նոցա զնկերուն ծառնոցա . ա-
ռաքեաց զլիութիւն յանձինս նց :
Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանա-
կի և զահարօն սուրբ տեառն :
Բացաւ երկիր և էկուլ զդադան .
և ծածկեաց զբանական զաբիրօնի :
Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նց .

և բոց մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զօրթն 'ի բոլեբ և երկիր
պագին պատկերի . և փոխեցին ըզ
փառս իւրեանց 'ի նմանութիւ
որթուն խոտակերի :

Մոռացան զնձ կենարարն իւր-
եանց որ արար զմեծամեծս յեգիպ
տոս . զսքանչելիսն իւր յերկիր
քամայ , և զահ իւր 'ի վերայ կալ
միւր ծովուն :

Ըսաց սատակել զնոսա՝ եթէ ոչ
մովսէս ընտրեալն կայր առաջինս :
Դարձաւ առ տէր և անցոյց ըզ
բարկութիւն նորա . զի մի սատա
կեսցին նոքա :

Ա

Ասարգեցին գերկիոն ցանկալի, և
ոչ հաճատապին բանի նորա:

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց,
և ոչ լուսն ձայնի տեառն:

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ
նոցա՝ հարկանել զնն յանապատի:

Յրոճեսցի զաւակ նոցա ընդ հե-
թանոսս. ցրոճեսցի զաւակ նոցա
ընդ գաւառս:

Պղծեցան նոքա 'ի բելբեգովր. զի
կերին զքոհեալ և զմեռելոսի:

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւր
եանց և յաճախեաց 'ի վերայ նոցա
բեկումն:

Բայտ եկաց 'ի մէջ փենէհէս. քա-
հեաց և արգելաւ մահ. համարե-
ցաւ նմա յարդարութիւն. յազգէ
յազգ մինչև յաճիտեան:

Բարկացուցին զնա 'ի վր ջուրցն
հակառակութեան. շարշարեցաւ
մովսէս վասն նոցա՝ զի դառնա-
ցուցին զհոգի նորա:

Հրամայեաց չլծամբք իւրովք. և
ոչ սաստակեցին զազգն՝ զոր ասաց
նոցա տէր:

Խառ

Խառնակեցան ընդ հեթանոսս և
ուսան զգործս նոցա • ծառայեցին
կռոյ նոցա և եղև նոցա 'ի գայ-
թակղութիւն :

Չոհեցին զուստերս և զդատերս
իւրեանց դիւայ և հեղին զա-
րիւն ամբիծ :

Արիւն ուստերաց և դատերաց
իւրեանց՝ զոր զոհեցին կռոյն քա-
նանու :

Հաղախեցաւ երկիր յարեւնէ նոցա
և պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա • զի
պռնակեցան 'ի գնացս իւրեանց •
Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր
'ի վերայ Ժողովրդեան իւրոյ • և
գարշեցոյց զժառանգութիւն իւր
յոյժ :

Մատնեաց զնոսս 'ի ձեռս հե-
թանոսայ • տիրեցին նոցա ատելիք
իւրեանց • և թշնամիք իւրեանց
նեղեցին զնոսս • և խոնարհ եղին
'ի նեղքոյ ձեռաց նոցա :

Բազում անգամ փրկեաց զնոսս •
և նոքա դառնացուցին զնա 'ի
խոր

Խորհուրդս իւրեանց և կորացան
 յանօրէնութեան իւրեանց ։
 Ջայեցա՛ւ տէր 'ի նեղութիւնս
 նոցա ։ 'ի լսել ձայնի աղօթից նց ։
 Տիշեաց զուխտ իւր և զղջացաւ
 ըստ բազում ողորմութեան իւրում
 և ետ զնոսա 'ի գթութիւնս առա
 ջե ամենայն գերչաց նոցա ։
 Փրկեա՛ն զմեզ տէր ան մեր ։ և ժո
 ղովեա՛ն զմեզ 'ի հեթանոսաց ։
 Խոստովան եղբուք անո՛ւն քում
 սրբոյ և պարծեսցուք յօրհնու
 թիւնս քո ։
 Օրհնեալ տէր ան խորայէլի յաւի
 տեանս յաւիտենից ։
 Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն
 եղիցի եղիցի ։



Արօժ Ե շէկիայի արձայի հրէաստանի ։
 'ի ժամանակի յարսմ հիշանդա-
 ցաւ ։ և յարեաւ 'ի հիշան-
 դաւնէնէ իւրէն ։ Եւայ ։ 38 ։



II ասացի 'ի վերանալ յի-
 նէն աշուրց իմոց թէ գը-
 նացի ես 'ի դրունս դժո-
 խոց ։

Թողի զամենայն յետին իմ, և ա-
 սացի թէ այլ ոչ ևս տեսից զփո-
 կութիւն տեսաւն յերկրին կենդա-
 նեաց ։ և ոչ ևս տեսից զմարտ բը-
 նակչօք իւրովք հանդերձ ։

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմ-
 մէ ։ այսուհետեւ թողի լքի զամե-
 նայն զկեանս իմ ։

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի
 իմ որպէս այն որ քակէ զոռազա-
 ւար և եղէ ես որպէս զոստայն սա-
 տարաց մերձ ի հատանիլ ։

Յաճուր յայնմիկ մատնեցոյ եւ
յառաջօրէ որպէս 'ի ձեռս ա-
ռիւծու . այնպէս խորտակեաց
մանրեաց զոսկերս իմ , զի յառա՞՞

տէ մինչ 'ի գիշեր մատնեցայ :
Որպէս ծիծառն այնպէս ճշնցի .
եւ որպէս զաղաւնի այնպէս մնչե-
ցի . զի նո՛՛ճաղեցան աշք իմ 'ի տե-
սանելոյ :

Հայեցոյ 'ի բարձունս առ տէր
աօ իմ որ փրկեաց զես , եւ փարօ
տեցոյց յինէն զցա՛՛նս անձին իմոյ :

ՏՐ՝ վասն այսորիկ պատմեցա՛՛ն
քեզ . զարթուցեր զանձն իմ , դար-
ձուցեր զհոգի իմ , մխիթարեցոյ եւ
կեցի :

Ահա 'ի խաղաղութիւնս դարձաւ
դառնութիւնս իմ . փրկեցեր զան-
ձնս իմ զի մի՛ կորեայք եւ ընկեցեր
յետոյ զամենայն զմեղս իմ :

Զի ո՛չ թէ որք 'ի դժոխս են իրա-
տովան առնին առ քեզ . եւ ո՛չ
մեռեալք օրհնեցեն զքեզ . եւ ո՛չ
յուսասցին 'ի ճշմարտութիւնս քո

ամենեքեան այք իջանեն ՚ի դժոխս։
Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ
 տէր • որպէս և ես այսուհետեւ
 մանկունս ծնայց՝ որք պատմեսցին
 զարդարութիւնս քո տէր փրկու
 թեան իմոյ •

Ես ոչ ևս դադարեցից օրհնել ըզ
 քեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն
 աշուրս կենաց իմոյ յանդիման
 առաջարիւ պատուծոյ •

Փառս հօր և ուր •

Յոյս կենդանութեան, յոյս և
 ապաւնէն փրկութեան տէր
 յիսուս քրիստոս, փրկեա՛ զիս և
 փարատեցո՛՛ զցաւս անձին իմոյ •
Մարդասէր տէր՝ վասն սրբուհ
 ւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի •
 և վասն իռաշի քոյ պատուհանի
 ընկալ զաղաչանս մեր •
 և կեցո՛ զմեզ •





Resurrexistis



ԱԼԵԼՈՒԻԱ Յ:

ՍԱՂՄՈՍ:

ՃԶ:



ՈՍՏՈՎՍՆ ԵՂԵ

րուք տեառն՝ զի քաղթը
է. զի յաջիտեան է ողորմու

թիւն նորա:

Ըսասցեն փրկեալք տեառն՝ զորս
փրկեաց ՚ի ձեռաց թշնամւոյն:

Ջամեհայն գաւառաց ժողովեաց
զնոսա. յարեւելից և յարեւմտից՝
ի հիւսիսայ և ՚ի ծովէ:

Մո

Մոլորեցան նոքա յանապատի յամ
 Զդի ճանապարհի, և քաղաք բը
 նակութեան ոչ գտին:

Քաղցեան և ծորաճեցան, և ան
 ձինք նոցա 'ի նոսին նոճաղեցան:
 Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղու
 թեան իւրեանց, և 'ի վշտաց նց
 փրկեաց զնոսա:

Առաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ
 ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բնա
 կութեան իւրեանց:

Խոստովան եղեցին աեառն ողոր
 մութեանց նորա, և սքանչելեաց
 նորա որդիք մարդկան:

Զի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս
 և զանձինս կարօտեալս՝ լի՛ արար
 բարութեամբ:

Ոյք նստէին 'ի խաճարի և 'ի
 ըստոճերս մահու, կապեալ էին
 յաղքատութեան որոյս յերկաթս:
 Զի դառնացուցին զբանն ան, և
 զխորհուրդս բարձրելոյն բարկա
 ցուցին:

Խոնարհ եղեն 'ի ցաճոց սիրտք նց
 ԺԹ տկա

տկարացան՝ և ո՛չ որ էր որ օգնէր
նոցա :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի ներու-
թեան իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա
էջան զնոսա :

Քրկեաց զնոսա 'ի իսաւարէ և 'ի
ըստոճերաց մահու , և իսկեաց ըզ-
կապանս նոցա :

Խոստովան եղեցին տեառն ողոր-
մութեանց նորա և սքանչելեաց
նորա որպիսի մարդկան :

Զի փշրեաց զդրունս պղնձիս , և
զնիւս երկաթիս խորտակեաց :

Օգնեաց նոցա 'ի ճանապարհի ա-
նօրէնութեան իւրեանց զի վասն
մեղաց իւրեանց խոնարհ եղին յոյժ :
Յամենայն կերակրոյ գարշէին սիր-
տըք նոցա . մերձեցան մինչև ի
դրունս մահու :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի ներու-
թեան իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա
ապրեցոյց զնոսա :

Ղապեաց զբան իւր և բժշկեաց
զնոսա . և փրկեաց զնոսա յապր-
ի կա

կանուծենէ իւրեանց :

Խոստովան եղեցին տեառն ողորմութեանց նորա • և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագս օրհնութեան և պատմեսցեն զգործս նորա ցնծութեամբ :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք • և առնէին զգործս 'ի ջուրս բազումս :

Նոքա տեսին զգործս տեառն • և զսքանչելիս նոր 'ի խորս անդնդոց :

Ասաց • և յարեաւ հողմ և մըրիկս • և բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս • և իջանէին յանդունդս • և անձինք նոցա • յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Խռովեցան սասանեցան որպէս արբեալք • և ամենայն իմաստուն թիւն նոցա ընկաւ :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւրեանց , 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Բարձոյց զմըրիկն յօդս • և դարձաբեցան ալիք նորա • ուրախ եղեն :

դէն՝ զի դադարեցան, և առաջնոր
դեռաց նոցա՝ ի նաճահանգիստ կա
մաց իւրեանց։

Խոստովան եղիցին տեառն ողոր
մութեանց նորա. և սքանչելեաց
նորա որդիք մարդկան։

Բարձր արասցեն զնա ի ժողովս
ժողովրդոց. և յաթոռս ծերոց
օրհնեսցեն զնա։

Ձի դարձայց զգեան ի ցամաք. և
զգնացս ջուրց՝ յերկիր ծարաւոտ։
Առար զերկիրն պտղաբեր յաղտաղ
տուկս՝ վասն չարութեան բնակ
չաց նոցա։

Առար զանապատն ի ճահիճս ջուրց.
և զերկիրն ծարաւոտ ի գնացս
ջուրց։

Բնակեցոյց ի նմա քաղցեալս. և
չինեցին քաղաք բնակութեան իւր
եանց։

Ղարեցին արտս. և տնկեցին այգիս.
և արարին պտուղ արմտեաց իւր
եանց։

Օրհնեաց զնս և բազմացան յոյժ.
և

և անասունք նց ոչ նոճաղեցան •
 Նոճաղեցան նոքա և շարշարեցան •
 'ի նեղութենէ շարեաց և 'ի վշտաց •
 Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխա-
 նաց նոցա • մոլորեցայ զնոսա յա-
 նապատի • և ոչ 'ի ճանապարհի •
 Օգնեաց տնանկին յաղքատութե-
 և առաջնորդեաց որպէս խաչին ազ-
 գի նոցա •

Տեսցեն ուղիք և ուրախ եղեցին
 և ամենայն անօրէն խցցէ զբերան
 իւր •

Ո՞վ է իմաստուն որ պահեացէ զայն
 և 'ի միտ առցէ զողորմութիւնս
 անուն •

Օրհնութեան սաշմոս դաճի •

ՃԵ •



Առնաւոր է սիրտ իմ ան-
 պատրաստ է սիրտ իմ օր-
 նել և սաղմոս ասել քեզ
 փառօք իմովք •

Զար

Չարթիք փառք իմ, զարթիք սաղ
մոսիւք և օրհնութեամբ, և ես
զարթեալց առաւօտուց:

Խոստովան եղէց քեզ 'ի Ժողովուր
դքս անդ. և սաղմոս ասացից քեզ
յազնես:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողոր
մութիւն քո. մինչև յամպս ճշ
մարտութիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան,
և յամենայն երկրի են փառք քո:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կե
ցւ աշով քո և ընդ մեզ:

Ան խօսեցան 'ի սրբութենէ իւր
մէ. բարձր եղէց՝ բաժանեցից ըզ
րիւքեմ. և զհովիտս յարկաց շա
փեցից:

Իմ է գաղայսդ. և իմ է մանասէ.
Եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուդա թագաւոր իմ. մովաբ. ա
բազան յուսոյ իմոյ:

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ և
ինչ այլանգիք հազանդք եղեն:

Ռաաբայէ զես 'ի քաղաք ամուր.
կամ

կամ ռմ անաշնորդեացէ ինձ մին
չև ցեղօմ :

Ի՞նչ ո՛չ դու ան որ մերժեցեր ըզ
մեզ , և ո՛չ ելեր ան ընդ զօրս մեր :
Տուր մեզ զօգնութիւն 'ի նեղու
թեան , զի սո՛ւտ է փրկութիւն
մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զզօրու
թիւն . և նա յամօթ արասցէ ըզ
թշնամիս մեր :

'ի Կորնթոս աղմոս դուռնի :

ՃԸ :

Իճօրհնութեան իմոյ մի՛ լուեր
զի բերան մեղաճորի՝ բե
րան նենգաւորի բացաւ 'ի մի իմ
խօսեցան զինէն լեզուճաւ նենգա
ւորաւ , և բանիճ ասելու թեան
պաշարեցին զիս :

Մարտեան ընդիս 'ի տարապար
տուց փոխանակ սիրոյ իմոյ՝ մատ
նէին զիս , այլ ես յաղօթս կոյի :
Հասուցին ինձ շար փոխանակ ընդ
բար

բարւոյ • ատելութիւն փոխանակ
սիրոյ խնայ •

Կայս' ՚ի վերայ նորա մեղաւոր • սա
տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա •

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դա
տապարտեալ • և աղօթք նորա ՚ի
մեղս դարձցին •

Եղիցին աւուրք նորա նոճազք • և
զօյցելութիւն նորա • զայն ալ
տարցէ •

Եղիցին որդիք նորա որք • և կին
նորա այրի • սաշեացին փոփոխեա
ցին • որդիք նորա մուրօղք եղիցին •
և ելցեն ի բնակութենէ իւրեանց •
Քննեացէ փոխատու զամինչս նր' •
և յափշտակեացեն օտարք զվաս
տակս նորա •

Մի գայցի օգնական նմա • և մի
ոք ողորմեացի ՚ի վերայ որբոց նր' •
Եղիցին որդիք նր' ի սատակումն •
և յազգէ ջնջեացի անուն նորա •
Զիջեացին մեղք հօր նորա առաջի
տեառն • և մեղք մօր նորա մի'
ջնջեացին • և եղիցին առաջի տն
յամենայն ժամ • Ծա

Ստատկեսցի յերկրէ յիշատակ նոր
փոխանակ զի ո՛չ յիշեաց առնել
զողորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զաղ-
նանկ . ըստանանել զայն՝ որ խո-
նարն է օրաիւ :

Միտեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ո՛չ
կամեցաւ զօրհնութիւն՝ հեռի և
զեցի ՚ի նմանէ :

Չգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ
մայէ որպէս ջուր ՚ի փոր նորա,
և որպէս ձէթ ընդ ոսկերս նորա :
Եզեցի նմա որպէս հանդերձ զի
աղանի . որպէս գօտի որ ածի հա-
նապազ ընդ մէջ :

Այս գործ է այնոցիկ այք շարա-
խօս կային զինէն առ տէր . և այք
խօսէին շար զանձնէ իմմ :

Այլ դու ար՝ ար՝ արամ ընդիտ
ըստ անոճան քում, զի քաղցր է
ողորմութիւն քո . և փրկեաւ զեմ
զի՛ աղքատ և տնանկ եմ ես :

Մերա իմ խռովեցաւ ՚ի փոքր իմում
և ես որպէս ստոճեր ՚ի խռտափել
ի

իմում պակասեցայ, և թօթափեմ
յայ որպէս մարախ:

Ծռենիք իմ տկարացուն՝ ի պահոց,
և մարմին իմ աշագուռնեցան յաղայ:
Եղէ ես նախատ նոցա տեսին զեմ
և շարժեցին զգլուխս իւրեանց:

Օգնեան ինձ տէր իմ և փրկեան
զես ըստ ողորմութեան քում:

Ծանխցեն զե ձեռն քո այս է. և
դու տէր արարեր զայս:

Նոքա անիծանեն, և դու օրհնես
յես. ոյք յարուցեալ են ի վերայ
իմ, զամօթ կեցոցեն. այլ ծառայ
քո ուրախ եղեցի ի քեզ:

Չգեցցին զամօթ ոյք շարախօս
կային զանձնէ իմմէ. և արեցին
օրպէս կրկնոց զամօթ իւրեանց
զուրեամբք:

Այլ ես խառնողան եղեց առ տէր
յոյժ բերանով իմով և ի մէջ
բազմաց օրհնեցից զքեզ:

Չե եկայ նա ընդ աջակ առանկա.
Պի փրկել զես յայնչանէ. ոյք հա
լածեն զանձն իմ:

Սաշմ Դաւթի . ՃԺ .

Եւ սաց տէր ցտէր իմ նիստ ընդ
 աջմէ իմմէ . մինչեւ եդից ըզ
 թշնամիս քո պատուանդան ոտից
 քոց

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ
 քեզ տէր 'ի սիօնէ . և տիրեսցես
 դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան
 'ի վայելչութիւն սրբոց քոց
 յարգանդէ յառաջ քան զարուս
 եակ ծնոյ զքեզ :

Երդոճաւ տէր և ոչ ևս զղջաս
 ցի . թէ դու ես քահանայ յաւի
 տեան ըստ կարգին մեղքիս եկելի
 և տէր ընդ աջմէ քումմէ :

Խորատակեսցէ յաւուր բարկութե
 զթագաւորս . դատէ զչեթանոսս .
 և բազում առնէ զհարուճածս . և
 խորատակեսցէ զգլուխս բազմաց
 յերկրի :

Զուխս 'ի ճանապարհի արբուսցէ
 վասն

Վասն այսորիկ և բարձր արասցէ
զգլուխս :

ԱՆՔԵԼԱԻՍ :

Սաղմոս . ԶԺ .



Ոստովան եղէց քեզ տօր բո
լորով սրտիւ իմով . ի խոր
հուրդս ուղղոց՝ ի ժողո-

վուրդս մեծ են գործք տեսան .
և քննեալ են յամենայնի կամք նրո
խոստովանութիւն և մեծ վայել
չութիւն են գործք նորա . արդա
րութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից .

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւ
րոց . ողորմած գթած է տէր , կե
րակուր սույ երկիւղածաց իւրոց :
Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր .
և զգօրութիւն գործոց իւրոց պատ
մեաց ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն Տե
թա

Թանոսաց . և գործք ձեռաց նորա
 արդարութիւն և իրաւունք են .
 Հաւատարիմ են յամենայնի պատ
 ոճիրանք նորա . հաստատեալ են
 յաւիտեանս յաւիտենից . արարե
 ալ են ճշմարտութեամբ և ուղ
 ղութեամբ :

Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողո
 վըրդեան իւրում . պատուիրեաց
 յաւիտենից զուխտ իւր : սուրբ և
 ասեղ է անուն նորա :

Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ տն .
 իմաստութիւն բարի ամենեցուն
 այք առնեն զնա . և օրհնութիւն
 նր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Քէշտայ . Վերադարձութիւն ան
 զեայ , և շառտայ :

Սաղմոս . ԺԺԱ :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի
 տեառնէ . զպատուիրանս նորա
 նա կամի յոյժ :

Հղօր

Հզօր եղեցի յերկրի զաւակ նորա •
 և յազգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տան
 նորա • արդարութիւն նորա մնայ
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Տաղեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց •
 ողորմած գթած և արդար է տէր :
 Բաղքը այր՝ ողորմի և տայ փոխ •
 յօրինէ զջան իւր 'ի դատաստանի •
 զի յաւիտեան նա մի՛ սատանեսցի :
 Յիշատակ յաւիտենից եղեցի արդար
 ընդ 'ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ :
 Պատշտօտ է սիրտ նորա յուսալ
 առ աստուծաւ :

Հարստատեալ է սիրտ նորա • և
 նա մի՛ երկիցէ մինչև տեսցէ 'ի թշ
 նամիս իւր :

Սկուեաց և ետ աղքատաց • ար
 քարութիւն նորա մնայ յաւի
 տեանս յաւիտենից • և եղջիւր նր
 բարձր եղեցի փառօք :

Սեղաճորն տեսցէ և բարկասցի •
 զատամուկս իւր կրճտեսցէ և հա
 լեսցի • և ցանկութիւն մեղաճորաց
 կորիցէ :

Սաղմոս. ՃԺԲ.

() Երհնեցէ՛ք մանկունք զտէր, և
 օրհնեցէ՛ք զանուն տեառն :
 Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ
 յայսմհետ մինչև յաւիտեան :
 Յարևելից մինչև 'ի մուտս արե-
 ւու օրհնեալ է անուն տեառն :
 Բարձր է 'ի վր ամենայն ազգաց
 տէր, և յերկինս են փառք նր :
 Ով է որպէս աէր ան մեր 'ի բար-
 ձունս բնակեալ, և զսոնարհս տե-
 սանէ յերկինս և յերկրի :
 Բարուցանէ զաղքատս յերկրէ,
 և բարձր առնէ զոռուապեալս
 յառաջագոյն :
 Զտոռուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ
 իշխանս ժողովրդեան իւրոյ :
 Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան
 ուրախամիտ : որպէս մայր որդ-
 ւովք բերկրեալ :



Աւետիս

Սաղմոս. ԺԺԳ.

Ելանելն իսրայել յեգիպտոսէ՝
տանն յակորայ 'ի ժողովրդե
նէ այլազգեաց :

Եղև հրէաստան սրբութիւն նր,
և իսրայել իշխանութիւն նորա :

Ժող էտես և փախեաւ, և յոր
դանան անդրէն դարձաւ :

Լերինք ցնծացին որպէս խոյք, և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Զի՛ է քեզ ծով զո՞տեներ և փախ
եար. կամ դու յորդանան զի՛ դարձ
ար անդրէն :

Լերինք ցնծացէք որպէս խոյք, և
բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :
Յերեսաց տեառն սասանեցաւ եր
կիր յերեսաց ան յակորայ :

Ո՞րարձոյց զվէմն 'ի վտակս Զուրց՝
և զապառաժն յաղբերակունս :

Մի՛ մեզ տէր մի՛ մեզ. այլ ան
ոճան քու՛մ տուր զփառս վասն ք

զորմութեան և ճշմարտութե քո :
 Մի՛ երբէք ասացեն 'ի հեծանոսս
 թէ ուր է անոցա :

Անձ մեր յերկինս և յերկրի . զամ
 զոր ինչ կամեցաւ և արար :
 Կուռք հեծանոսաց ոսկի և ար
 ծաթ են ձեռագործք են որդւոց
 մարդկան :

Բերանս ունին և ո՛չ խօսին . աչս
 ունին և ո՛չ տեսանեն :

Անձս ունին և ո՛չ լսեն . ուն
 չս ունին և ո՛չ հոտտուն :

Ձեռս ունին և ո՛չ շօշափեն . ոտս
 ունին և ո՛չ գնան , և ո՛չ գոյ բար
 բառ 'ի կոկորդս նոցա :

Շմտն նոցա եղիցին ոյք արարին
 զնոսա ամենեկեան ոյք յուսա
 ցեալ են 'ի նոսա :

Տունն իտայէլ յուսացաւ 'ի
 ար , օգնական և ընկերօղ է նոց :

Տունն ասարօնի յուսացաւ 'ի
 տէր , օգնական և ընկերօղ է նոց :

Երկիւղածք տեսաւ յուսացան
 'ի ար , օգնական և իրկիւ է նոց :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց ըզ
մեզ : օրհնեաց տիր զտուռնն իսրայէ
լի , օրհնեաց տիր զտուռնն ահարօնի :
Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր ,
զփոքրկունս և զմեծամեծս :
Յաւելցէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և
յորդիս ձեր :

Օրհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ :
որ արար զերկինս և զերկիր :
Երկինք երկնից տեառն են , և զեր
կիրս ետ որդւոց մարդկան :
Ո՛չ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ
տէր , և ո՛չ ամենեքեան ոյք իջա
նեն 'ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք ըզ
քեզ տէր յայսմհետէ մինչև յա
ւիտեան :



Սաղմոս • ՃԺԴ •



Սիրեցի՛ զԵ Լուսիցէ տէր ըղ
ձայն աղօթից խնոց • զի խո
նարհեցոյց զուսնկն իւր առ
ունիս : և ես յաշուութս իմ կարդա
ցի առ նա :

Երջեցան զեմե երկունք մահու •
և վեշտք դժոխոց գտին զես :
Չնկողութիւն և զանձկութիւն
գտի՛ և զանուն տեառն կարդայի •
Ո՛ տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ ողոր
մած և արդար է տէր անձ մեր՝ ո
ղորմի և պահէ զտղայս տէր :
Ես խոնարհ եղէ՛ և տէր կեցոյց
զես • դաճա՛ անձն իմ՝ ի հանգիստ
քո՝ զի տէր օգնեաց քեզ :
Փրկեաց զանձն իմ՝ ի մահուանէ •
զաչս իմ յարտասունաց, և զոտա
խմ՝ ի գոյթակողութենէ • հաճոյ և
Էջ

դէց առաջի տեառն յերկրին կեն
դանեաց :

Ահէ Հոգիայ :

Սաղմոս. ՃԺԵ :

Վաճառացի զոր և խօսեցայ ,
և ես խոնարհ եղէ յոյժ :
Ես առացի 'ի զարմանալ իմում ,
թէ ամենայն մարդ սուտ է :
Զինչ տայ տրիառութեառն՝ ընդ
ամենայնի զոր և ետ ինձ :
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց ,
և զանուն տեառն կարդացից :
Զաղօթս իմ՝ տեառն տայ՝ առա
ջի ամենայն ժողովրդեան նորա :
Պատուական է առաջի տեառն
մահ սրբոց իւրոց . ո՛ր տէր՝ ես ծա
ռայ քո եմ , ծառայ և որդի ա
ղախնոյ քո :
Հատեր զկապանս իմ քեզ մատու
ցից պատարագս օրհնութեան , և
զանուն տեառն կարդացից :
Զա

Չաղօթս իմ տեսառն տայ՝ առա-
ջի ամենայն ժողովրդեան նորա .
ի գաւիթս տան տեսառն և ի
մէջ քո երուսաղէմ :

Աճեւ-իայ :

Սաղմոս . ՃԺԶ :

() րհնեցէ՛ք զձեր ամենայն ազինքս
գովեցէ՛ք զնա ամենայն ժողո-
վուրիք :

Զօրասցի՝ ողորմութիւն նորա ի
վերայ մեր , և ճշմարտութիւն
տեսառն մնասցէ յաւիտեան :

Աճեւ-իայ :

Սաղմոս . ՃԺԵ :

Խոստովան եղերուք տեսառն՝ զ
բարի է , զի յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա :

Ասացէ տունն իսրայէլ՝ զի յա-
ւի

և խտեան է ողորմութիւն նորա :
 Ասացէ տունն ահարօնի՝ զի յա-
 ւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Ասացեն երկիւղածք տեառն՝ զի
 յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 'ի նեղութեան խնամ ես առ փր-
 կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր :
 ՏՐ է իմ օգնական՝ և ես ո՛չ եր-
 կեայց. զի՞ արասցէ ինձ մարդ :
 ՏՐ է իմ օգնական, և ես տեսից
 'ի թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի տէր քան յու-
 սալ 'ի մարդիկ. բարի է յուսալ
 'ի տէր քան յուսալ յիշխանս :
 Ամենայն աղինք շրջեցան զինև. և
 անո՛ճամբ տեառն յաղթեցի նոցա :
 Շրջելով շրջեցան զինև՝ պաշարե-
 ցին զես 'ի միասին, և անո՛ճամբ
 տեառն վանեցի զնոսա :

Շուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք,
 վառեցան բորբոքեցան ոսկ փուշք
 'ի հուր. և անո՛ճամբ տեառն մեծ
 ժեցի զնոսա :

'ի մեծեղն գլուխն (նշեցայ) և եղէ
 մերձ

Մերձ 'ի գլորիլ և տր ընկալաճ զհս
 Զօրութիւն իմ և օգնութիւն իմ
 տէր, և եղև ինձ 'ի փրկութիւն:
 Զայն ցնծութեան փրկութեան 'ի
 յարկս արդարոց:

Աջ տեառն արար զօրութիւն •
 աջ տեառն բարձր արար զհս • և
 աջ տեառն արար զօրութիւն:
 Ո՛չ մեռայց, այլ կեցից և պատ
 մեցից զգործս տեառն:

Խրատելով խրատեաց զհս տէր,
 և 'ի մահ ոչ մասնեաց:

Բացէք ինձ զդուռնս արդարու
 թեան • զի մօից ընդ այն, և խոս
 տովան եղէց տեառն:

Այս դուռն տեառն է և ար
 դարք մասնեն ընդ սան:

Խոստովան եղէց քեզ տր՝ զի լուար
 ինձ, և եղիւ ինձ 'ի փրկութիւն:
 Վէ՛մն զոր անարգեցին շնոգքն,
 նա եղև գլուխ անկեան:

'ի տեառնէ եղև այս • և է՛ սքան
 չելի առաջի աշայ մերոց:

Այսօր է զոր արար տէր եկմլք
 ցըն

ցնճասցուք և ուրախ եղեցուք
'ի ամն

Ո՛ր տէր փրկեան՝ ո՛ր տէր առաջ
նորդեան՝ օրհնեալ որ գալոց ես
յանուռն տեառն և օրհնեցաք ըզ
քեզ 'ի տանէ տեառն ։

ՏԻ ան մեր երևեցաւ մեզ՝ արա
քէք տօնս ուրախութեան կանխաճ
մինչև յանկուռնս սեղանոյ ։

ԱԺ իմ ես դու՝ և խոստովան ե
ղէց քեզ՝ ան իմ ես դու՝ և բարձր
արարից զքեզ ։

Խոստովանեղէց քեզ ան՝ զի լուսար
ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն ։
Խոստովան եղերուք տեառն զի
բարի է՝ զի յաւիտեան է ողորմու
թիւն նորա ։



ԱճԵՆԻԱՅ Ե

Սաղմոս • ԶԺԸ •



Բանեալ են ամբիօք 'ի
ճանապարհի • և այք գը
նան յօրէնս տեառն •
Էրանի' այք քննեն զվկայութիւնս
նորա • բոլորով սրտի՛ն իւրեանց •
խնդրեսցեն զնա •

Ո՛չ թէ այք գործեն զանօրէնու
թիւն 'ի ճանապարհս նր՝ գնասցեն •
Դու պատուիրեցեր զպատուիրա
նրս քո՝ 'ի պահել ինձ յոյժ •
Էրանի' թէ յաջողեալ էին ինձ ճա
նապարհք իմ, 'ի պահել ինձ զար
դարութիւնս քո •

Յայնժամ ես ո՛չ ամաչէի 'ի զգու
շանալ ինձ 'ի պատուիրանս քո •
Խոստովան եղէց քեզ աէր յուղ
ղութիւնս սրտի իմոյ • որպէս ու

սայց

Թայց զԻրաճուճնս արդարու թե քո :
 ԶԻրաճուճնս քո պահեցի , մի՛ թո
 ղուր զեւ մինչ իսպառ :
 Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճա-
 նապարհս իւր • այլ 'ի պահել զբա-
 նըս քո :

Բոլորով սրտի՛ն իմով խնդրեցի ըզ-
 քեզ • մի՛ մերժեք զեւ 'ի պատուի
 րանայ քոց :

'ի սրտի իմում թագուցի զբանս
 քո որպէս զե մի՛ մեղայց քեզ :

Օրհնեալ ես դու տէր , ուսո՛ր ինձ
 զարդարու թիւնս քո :

Արթամբ իմովք պատմեցից զամ
 իրաւունս բերանայ քո :

'ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
 զընարձացայ որպէս յամենայնի
 'ի մեծութեան :

'ի պատուի րանս քո հոգացայ , և
 զգուշացայ 'ի ճանապարհս քո :

ԶԻրաճուճնս քո խօսեցայ , և ո՛չ
 մոռացայ զբանս քո :

Հատո՛ւ ծառայի քում , զե կեցից և
 պահեցից զբանս քո :

Զար

Զարթո՛ւ զաչս իմ, և նայեցոյց 'ի
պքանչելիս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի՝ մի՛
թաքուցաներ յինէն զպատուէիրա՝

նրա քո:

Փափագեաց անձն իմ 'ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամժամ:

Սաստեցեր ամբարտաւանից անի՝
ծեալ ոյք խոտորեցան 'ի պատուէի
րանաց քոց:

'ի բնց արա յինէն զնախատինա՝
և զարհամարհանս՝ զի զվնայու՝
թիւնս քո ինդրեցի:

Քանզն նստան իշխանք և շարա՝
խօսէին զինէն՝ այլ ծառայ քո
խորհեր յիրաւունս քո:

Ձե վնայու թիւնք քո խօսք իմ է՝
ին, և խորհուրդք իմ յարդարու
թիւն քո:

Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող տէ՛ր
կեցո՛ զես ըստ բանի քում:

Չճանապարհս իմ պատումցի բեզ՝
և լուծար ինձ՝ ուսո՛ ինձ զարդա
քու թիւնս քո:

'ի

Ի ճանապարհս արդարութեանց
քոյ իմաստուն արա զիս՝ և քննե
ցից զսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ Ի ճանձ
րանալ : հաստատեալ զիս Ի բանս
քո :

Ջճանապարհս մեղաց Իբնաց արա
յինէն : և յօրէնս քո ողորմեալ ինձ :
Ջճանապարհս ճշմարտութեան քո
ընտրեցի : և զերաւունս քո ես ոչ
մոռացայ :

Մերձեցայ ես Ի վկայութիւնս քո :
տէր՝ մի յամօթ առնէր զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց
քոյ ընթացայ : զի անդորր աբա
րէր սրտի իմոյ :

Օրէնսգէտ արա զիս տէր Ի ճա
նապարհս իրաւանց քոյ՝ և իմեղ
րեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս տէր և քնն
եցից զօրէնս քո : և պահեցից զնա
բողոքով սրտի՛ն իմով :

Ըռաջնորդեալ ինձ Ի շաճիղս պատ
շիրանաց քոյ տէր զի ընդ նոսա
հաճեցայ :

Խոնարհեցո՛ր զսիրտ իմ՝ ՚ի վերայո՛ւ
Թիւնս քո տէր՝ և մի՛ յագա-
հուԹիւն :

Դարձո՛ր զաշտ իմ զի մի՛ տեսից
զնանքուԹիւն . ՚ի ճանապարհս
քո կեցո՛ր զիս :

Հաստատեա՛ն ծառայի քում՝ զբան
քո յերկիւղ քո :

Հա՛ն յինէն զնախատինս՝ զոր և
կարծեցի . զի դատութեանք քո
քաղցր են :

Ահա՛ ցանկացայ պատուհիրանայ
քոց տէր . յարդարուԹեան քում
կեցո՛ր զիս :

Ե կեսցէ՛ ՚ի վերայ իմ՝ ողորմուԹի՛
քո տէր . և փրկուԹիւն քո ըստ
բանի քում :

Տա՛ց պատասխանի ոյք նախատեն
զիս բանիւք . զի ես ՚ի բանս քո
յուսացայ :

Մի՛ ՚ի բացեայ առնէր ՚ի բերանոյ
իմի՛ց զբան ճշմարտուԹեան մինչև
յոյժ զի յիրաճունս քո յուսա-
ցայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամ ժամ.
յաճիտեան և յաճիտեանս յաճի
տենից :

Գնայի ես յանդորրու՝ զի զսլատ
ոճիրանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց և ո՛չ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուճիրանս քո՝ զոր
սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուճի
րանս քո զոր սիրեցի . և խորհէի
յարդարութեան քում :

Յիշեմ զբան ծառայի քո յոր և
յուսացուցեր զիս :

Սմ մխիթարեսցէ զիս 'ի խոնար
հութեան իմում . զի բան քո կե
ցոյց զիս :

Ամբարտաճանք անիրաճեցան յիս
յոյժ . այլ յօրինաց քոց ես ո՛չ խո
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաճունս քո յաճիտե
նից տէր՝ և մխիթարեցայ :

Տրտմութիւն կալաճ զիս 'ի մե
ղաւորաց . և ոյք թողին զօրէնս
քո :

Գո

Գոպեղի են ինձ իրաւունք քո՝ ՚ի
 տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ ։
 Տիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո փոք
 և պահեցի զօրէնս քս ։
 Սա եղև ինձ ճանապարհ ՚ի կեա
 ծըս՝ զի զարդարութիւնս քո իմե
 ըեցի ։

Աւետիկոյ



Առին իմ ես դու տէր՝ ո
 տացի պահել ինձ զօրէնս քո ։
 Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրբ
 տի՛շ իմով ողորմեա՛ն ինձ ըստ բա
 նի քու մ ։
 Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ ։ և
 գարձուցի զոտս իմ՝ ՚ի վհայու
 թիւնս քո ։
 Պատրաստեցայ և ո՛չ խառվեցայ՝
 զի պահեցի զպատու՛ իրանս քո ։
 Տողունք մեղաց պատեցան զինև
 ցլ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ ։
 'ի

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստո
վան լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց
և արդարութեան քո :

Հաղորդէի ես ամենայն երկիւղա
ծաց քոց . որոց պահեալ էին ըզ
պատուիրանս քո :

Ողորմութեամբ անառն լի եղև
երկիր . զարդարութիւնս քո ուսո՞
ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծա
ռայի քում մտք . ըստ բանի քում :

Ձգաղցրութիւն գխրատ և զգի
տութիւն ուսո՞ ինձ . զի ՚ի պատ
ուիրանս քո ես հաւատացի :

Մինչև խոնարհեալ էի ես մեղայ
վասն այսոցիկ զբանս քո պահեցի
յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր և քաղցրու
թեամբ քով ուսո՞ ինձ զարդարու
թիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւ ունեթիւնք
ամբարտաւանից . այլ ես բոլորով
օքտիւ իմով քննեցի զպատուիրա
նաց քո :

Մածան որպէս կաթն սիրութ Են •
այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ •
Բարի՛ է ինձ՝ զի խոնարհ արարելք
զիս • որպէս ուսայց զարդարու
թիւնս քո •

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո՝
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ •
Չեռք քո արարին և ստեղծին զես
իմաստուն արա զիս՝ և ուսայց
զպատուհիրանս քո •

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և
ուրախ եղիցին • զի ես ՚ի բանս քո
յուսացայ •

Ծանեայ տէր՝ զի արդարու թեալք
են դատաստանք քո, յիրաւի՛ խո
նարհեցուցեր զիս •

Եղիցի ողորմութիւն քո ՚ի մի
թարեղ զիս • ըստ բանի քում զծա
ռայս քո •

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո և
կեցից • զի օրէնք քո խօսք իմ է ին •
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք
՚ի տաքապարտուց անիրաւեցան
միս • այլ ես հոգացայ ՚ի պատուհի

բանս քո :

Խորատեցին զիս երկիւ զածք քո :
 և այք ճանաչեն զվայրութիւնս քո :
 Եւ քի սիրտ իմ ամբիժ յարդարու
 թեան քում զի մի ամաշեցից :
 Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկու
 թիւնս քո : զի ես 'ի բանս քո
 յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում : և
 սացի ' երբ մեծիթարեացես զիս :
 Եւ զի ես որպէս տիկ 'ի պարզի : զի
 զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռա
 ցայ :

Քանի' ինչ են աւուրք ծառայի
 քո : երբ արասցես ինձ իրաւունս
 'ի հալածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զիտր
 հուբոս : այլ ոչ ոմ զօրէնս քո :
 Ամենայն պատուիւ անք քո ճշմա
 ըիտ են : ինանիտ հալածեցին զիս
 օգնեան ինձ :

Թողք մի ես և Խորուսանէին զիս
 յեղիցի : այլ ես ոչ թողի զպատ
 ոճիրանս քո :

Եւ

Ըսա

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՛ւ զեւս
 և պահեցից զվկայութիւնս բերա-
 նոյ քո :

Յաւիտեան տէր բան քո կայ յեր-
 կինս • յազգէ մինչև յազգէ ճշ-
 մարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տի՛ւ • զի ա-
 մենեքեան ծառայք քո են :

Եթէ ո՛չ օրէնք քո խօսք իմ էին,
 կանխաճ ևս արդեօք կորուսեալ
 էի 'ի խոնարհութեան իմում :

Յաւիտեան ո՛չ մոռացայց զար-
 դարութիւնս քո՝ զի նոքօք կեցու-
 ցեր զեւս :

Քո՛ւ եմ ես և կեցո՛ւ զեւս • զի զար-
 դարութիւնս քո խնդրեցի :

Ինչ սպասեցին մեղաւորք 'ի կո-
 րուսանել • զի զվկայութիւնս քո
 ես 'ի միտ առի :

Յաւնոյն կատարածի տեսի զլախ-
 ճան • յոյժ անդորր էին ինչ պատ-
 ոճիրանք քո :

Ողբէս սիրեցի զօրէնս քո • զօրհա-
 նա

Նապաղ խօսք իմ էին :

Քան զԹշնաւիսն իմ իմաստուն ա
րարեր զես 'ի պատուհիրանս քո :

զե յաւիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ ի
մաստուն եղէ : զե վիսյուլթիւնք
քո խօսք իմ էին :

Քան զԺերսն իմաստուն եղէ : զե
զպատուհիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց շարաց
արգելի զոտս իմ : որպէս զե պահե
ցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ :
զե դու օրէնսդէտ արարեր զես :

Ուր զե քնդր են 'ի քիմս իմ բանք
քո : քան զմեզր բերանոյ իմոյ :

'ի պատուհիրանաց քոց իմացեալ
ատեցի զամենայն ճանապարհս շա
րաց : զե դու օրէնսդէտ արարեր
զես :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց : և
լոյս տան շաւղաց իմոց :

Երդոճոյ և հաստատեցի : զե պա
հեցից զամենայն իրաւունս արդա
քու :

բուծեանքս :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տէր՝

կեցի՛ զես լսաւ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոց իմոյ հաճեաց
տէր . և զերաշուես քո ուսո՛ ինձ :

Անձն իմ՝ ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ . և զօրէնս քո ես ո՛չ մոռա
ցայ :

Եդիմ ինձ մեղաւորք զորոգայծ .
ի պատուիրանաց քոց ես ո՛չ մո
լորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո
յաւիտեան . զի ցնծութիւն է սրբ
տի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առհեղ
զարդարութիւնս քո յաւիտեան
վասն հատուցման :

Զանօրէնսն ատեցի , և զօրէնս
քո սիրեցի :

Օգնական և փրկիչ իմ ես դու .
և ես ի բանս քո յուսացայի :

Ի բնոց եղբուք յինէն շարք , և
քննեցի՛ զպատուիրանս նոյ իմոյ :

Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում . և կ
ց ո՛

դի ԳԼԵՑ : Եւ մի՛ յամօթ տուներ զնոս
'ի յուսոյ խմբի :

Օգնեան ինձ և ապրեցի զես. և
խորհեցայց զկուսաւորսսս քո յամեն
նայն ժամ:

Անարգէսէր գամենեւեան որք ա-
պատամբք եղեն յարդարութեանց
քոյ • զն անիրաւուն թեամբք էին խոր
հուրիւր նոցա :

Զանցաւորս համարեցալ զամենայն
մեղաւորս երկրի • վասն ոչտուիկ
սիրելի զպատուիլահա քո •

Բնեւոհայ ընդ երկիւ որ քո զմալմբն
իմ. զն ՚ի դռնապատանայ քոց եւ
կեայց արդ :

[illegible]

մի՛ ամբարտաճանք զղոճեացեն զես՝
 Սպասեցին աչք իմ՝ փրկութեան
 քում տէր • և բանից արդարութեան քո :

Արա՛ ընդ ծառայի քում տէր ըստ
 ողորմութեան քում • զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ :

Ժառայ քո եմ ես՝ իմաստուն ա
 լա զես • և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զտէր խափանեցին
 զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուի
 լանս քո • քան զամենայն ոսկի և
 զտպագինն :

Վմենայն պատուիրանք քո յաջո
 ղեցան ինձ • զի ատեցի ես զճանա
 պարհս շարաց :

Սքանչել եմ վկայութիւնք քո •
 վասն այսորիկ սիրեաց զնոսա ան
 ձրն իմ :

Տայտնութիւն բանից քոց լուսա
 ճոր է և իմաստուն առնէ զտղայս
 Զերան իմ քացի՝ և աւի զհոգի •

ի պատուհիրանս քո փափագեալ
անձն իմ :

Նայեալ առ իս և ողորմեալ ինձ .
ըստ իրաւունս սիրողաց անուշան
քո :

Չճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի բուժ . և մի տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք :

Փրկեալ զես ի գրգարաւորութենէ
մարդկան . և պահեցից զպատուհի
րանս քո :

Երևեցո՛ւ զերեսս քո ՚ի ծառայս քո .
և ուսո՛ւ ինձ զարդարութիւնս քո :
Վտակք ջուրց իջեն յաշաց իմաց .
զի ո՛չ պահեցին զօրէնս քո :

Մեղքս ես դու տէր , և ուղիղ եմ
դատաւորանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն
վկայութեանց քոց տէր , և ճշմա
րիւս են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մո
ռապան քանս քո թշնամիք իմ :
Ընտրեալ է բան քո յոյժ . և ճո
ւայ քո սիրեաց զսա՛մ :

Մ

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ •
 և զարդարութիւնս քո ես ոչ մո-
 ռացայի :

Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն
 յաւիտենից • և օրէնք քո
 ճշմարիտ են :

Նեշտութիւնք և վիշոք գալին զիս •
 և սրտոնիքանք քո իօսք իմ էին :
 Արդարութեամբ են վկայութիւնք
 քո յաւիտեան իմատուռն արա
 և կեցո զիս :

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ
 իմով • լուր ինձ տէր՝ զի զարդա-
 րութիւնս քո ինչոքեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ և վերկեան զիս
 և պահեցի զվկայութիւնս քո •
 Կանխեցի տարածամու՝ աղաղակե-
 ցի • և ես ՚ի բանս քո յուսացայ •
 Կանխեցին աչք իմ առաւօտու • ՚ի
 խօսիչ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր տէր՝ լստ և
 զորմութեան քում • և յիշատե-
 նըս քո կեցո զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
 զա

զանօրէնութիւն զի յօրինաց քոց
Տեռի եղեն :

Մերձ էս դու տէր : և սոննայձ
պատուիրանք քո ճշմարտ էն :
'ի սկզբանէ ծանկտի 'ի վերջութեանց քոց զի յաւանան հառաւ
տեցեր զնոսա :

Տէս զհոնարհութիւն իմ և փրօ
կեան զիս : զի զօրէնս քո էս ո՛չ մո
ռացայ :

Դատեան զգատաւորանս իմ և փրօ
կեան զիս : և ըստ բանի քում կե
ցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկու
թիւն : զի զիրաւունս քո ո՛չ պա
հեցին :

Գթութիւնք քո բազում են տէր
ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս :

Բազում են որք հալածեն և նե
ղեն զիս : 'ի վերջութեանց քոց էս
ո՛չ խոտորեցայ :

Հայկի յանագորունսն և մաշէի :
զի զպատուիրանս քո ո՛չ պահեցին :

Տէս զի զպատուիրանս քո սիրե
ցի :

ցի • աւերժ ողորմութեամբ քով կե-
ցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է • յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո :

Իշխանք հաւածեցին զիս ինանիք •
և 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ •
Յնծացայ ես 'ի բանս քո • որպէս
այն՝ որ գտանէ աւար բազում :
Զմեղս ամեցի և անարգեցի • և
զօրէնս քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այն-
ցիկ • ոյք սիրեն զօրէնս քո • և ոչ
զոյ 'ի նոսա գայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում տէր •
և զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պատեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պատեցից զպատուիրանս և զվե-
կայութիւնս քո • զի ամենայն ճա-
նապարհք իմ առաջի քո են :

Ս'եր

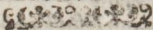
Մերձեցին խնդրո՞ւնք իմ առաջի քո տէր . ըստ բանի քու մի մաստուն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր . և բանիւ քով փրկեա՞ զիս :
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո՝ յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկութեան քում տիր .

և օրէնք քո խօսք իմ էին :
Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ .
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ :
Մոլորեցայ ես որպէս զոչնար կորուսեալ . խնդրեա՞ զծառայս քո,
զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ մոռացայ :



Օրհուրիւն Եւայեայ Կաթողիկոս

Խոր սուրբ Մարգարէի

Եւայ. 42. 1. 2.



Ռհեցէք զի՛մ յօրհու
շին նոր. զի իշխանու
թին նորա՝ ի բարձունս
փառաշորի:

Եւ անուն նորա փառաշորեալ է
ի ծագաց մինչև ի ծագ. երկրի
Ոյք իջանէրն ի ծով նաւուք.
Կղզիք և ամենայն բնակիչք նոցա
ընդ նոսա:

Ուրախ եղիցի անապատն և ան
բնակիչք իւր. ուրախ եղիցին բա
նակք և բակք կեդարու և ու
րախ եղիցին բնակիչք վիմին:

Ի գընոց լեռանց գոշեսցեն, տա
ցեն զիառս ան. և զբաջու թի
նորա կղզիք պատմեցան:

ՏԻ ան զօրութեանց գիմեալ գայ.
զարթուցանել զպատերազմ. յա
րու

Թուլցանէր գնափաճ, փող հարկա
 Նէլ և գոշել 'ի վերայ թշնամեաց
 իւրոց զօրութեամբ բազմաւ :
 Ռաբախ եղիցին եղիինք 'ի վե
 րուստ : և ամպք ցօղեսցեն զար
 դարութիւն :
 Բղեսցէ՛ երկիր զողորմութիւն. և
 զարգարութիւն առ հասարակ բղ
 եսցէ :

Առաջ Զօնու Մարտիկէ :

Զօնու. . 2 . 3 :



Նեղութեան իմում՝ ես առ
 աւեր կարգացի. և լռեալ
 ամ յանդիպոց դժոխոց ա
 զաղակի իմում :

Լմեր տէր ճոյնի իմում, զի ըն
 կեցեր զիս 'ի խորա ծովու. և չք
 ջանք գետոց պաշարեցին զիս :
 Ամենայն զբօսանք քո և արեք քո
 անցին 'ի վերայ իմ, և ասացի թե
 մեր

մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աջաց
քոյ :

Առդ՝ իցե՞թէ յաճելից հայիւ ՚ի
տաճար սուրբ քո . զի հեղան զի
նե ջուրք մինչեւ յանձն իմ . և
անդունդք անհնարինք պաշարե
ցին զիս :

Իմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս
լերանց . իջի ես ՚ի խորս երկրի և
տեսի զնիզս նորա , զի էին որպէս
տղիք յաւիտենից . և ելցեն յա
պականութենէ կեանք իմ :

Առ քեզ տէր փօ իմ ՚ի նոճաղիւ
անձին իմց կարգացի . և զքեզ
տէր յիշեցի . և մտցեն աղօթք իմ
՚ի տաճար սուրբ քո :

Զի ոյք պահէին զունայնութի
և զստութիւն , յողորմութենէ
իւրեանց մերժեցան :

Այլ ես ՚ի ձայն օրհնութեան խոս
տովան եղէց քեզ . մատուցից պա
տարագս տեառն և կատարեցից
զուխտ իմ ՚ի փրկութեան :

Փառք հօր և որդ՝ :

Մաղկունք :

Լկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար
սուրբ քո . խոնարհեցի ունկն
քո 'ի խնդրուածս մեր :

Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի . և
վասն խաչի քոյ պատուականի . ըն
կալ զաղաշանս մեր . և կեցի զմեզ :

Լմենախնամ՝ Տէրն անուաս ման .
Ստոասարուստ բաշխողա կան :
Քաղցր բարութքն անյեղա կան :
ողորմութեամբն անշարժա կան :
'ի ձեռն դաւթի անստ ճոխա բան .
ողորմութեանցն փող ազդա կան :
Բարեպաշտ ոք տարագրա կան .
ուր և իցէ թափառա կան :
Առօրէիցն կարօտա կան .
ախտիւք՝ բանտիւք արգելա կան :
Բարութիւն տն է՝ խնամա կան .
ողորմութիւնն հաւաքա կան :
Բարեպաշտից սիրտն խրախա կան .
անօրինացն խցի բն լան :





ՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Ք.
ԱՍՏԻՃԱՆԱՅ:

Սարգս. ՃԺԹ:

ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ
 Ինձ և առ տէր կարգա
 ցի և լուսա հնձ. տէր փրկեաց
 զանձն իմ՝ ի շրթանց ներգաւորաց
 և ի լեզուս չարէ:
 Զե՛ր տացի քեզ՝ կամ զինչ յաճեւ
 Ի Գ ցի

ցի լեզու նենգաւոր :
 Որպէս նեաք հզօրի՝ զի մեհալ են
 կայծակամբք կաղնւոյ :
 Վայ ինձ՝ զի ընդ երկար եղև պան
 քըխառութիւն իմ, և բնակեցայ ես
 'ի վրանս կեդարու :
 Բազում անգամ բնակեցաւ անձն
 իմ ընդ այնոսիկ՝ ոյք ատէին զող
 ջոյն :

Եւ էի խաղաղարար • յորժամ խօ
 սէի, մարանչէին ընդիս :

Օհ հնաւթիւնս աստիճանաց :

Սաղմոս • ԶԻ •

ամբարձի զաչօ իմ՝ 'ի լերինս՝
 ուօտի եկեացէ ինձ օգնութիւն :
 Օգնութիւն ինձ՝ 'ի տեառնէ եկե
 ցէ, որ արար զերկինս և զերկիր :
 Մի տար 'ի սասանութիւն զոտ
 քո • և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո :
 Որպէս ո՛չ ննջէ և ո՛չ 'ի քուն ե
 թայ պահապանն իսրայէլ :

ՏՐ պատհասցէ զքեզ, և տէր ըն-
կալցի աջոյ ձեռամբն իւրոյ:

Արեգական 'ի տունէ քեզ մի' մեղքն,
և մի' լուսինն 'ի գիշերի:

ՏՐ պատհասցէ զքեզ յամենայն շա-
բէ. պատհասցէ տէր զանձն քո:

ՏՐ պատհասցէ զմուտ և զել քո.
յայսմհատ մինչև յաւիտեան:

Օրհնութիւնք տարեմանաց:

Սաղմոս. ԺԻԱ:

Աւրախ եղէ ես՝ յիշատակն ցիտ՝
'ի տունն ան երթուցութեմբ:

Հասեալ կային ոտք մեր՝ առ դը-
րունս քո երուսաղէմ:

Չերուսաղէմ՝ շինեալ որպէս քա-
ղաք, և բնակութիւն իւր շուրջ
զնովաւ:

Անդ ելանէին ազգք՝ ազգք ան.
'ի վկայութիւն իսրայէլի՝ խոստո-
վան լինիլ անոճան տեառն:

Անդ առկեալ են աթոռք դաստա-
տա

տանի աթոռս արկեալ են 'ի տան

դաւթի :

Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի
և զշինութենէ այք սիրէք զտէր
Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրու
թեան քում և շինութիւն յաշ

տարակս յամուրս քո :

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց
խօսեցայ զխաղաղութիւն և վասն
քո և վասն տան տեառն մայ մե
րոց խնդրեցաք զբարութի 'ի քէն :

Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Սաղմոս ԺԻԲ :

Եւ քեզ տէր համբարձի զաչս ի
որ բնակեալիւ ես 'ի յերկինս
Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն ան
իւրոյ, և որպէս աչք աղախնոյ
'ի ձեռն ախկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
ան մեր՝ մինչև ողորմեսցիս 'ի
վերայ մեր :

Ողորմ

Ողորմեան մեզ տէր՝ ողորմեան մեզ,
 զի բազում լցաք արհամարհանօք և
 Եւս առաւել լցան անձինք մեր
 նախատանօք որք նախատէին զմեզ
 և արհամարհանօք ամբարտաւա
 նից։

Օրհնութիւնս ասորի ծանօց։

Սաղմոս • ՃԻԳ։

Թէ ո՛չ տէր էր առ մեզ ասա
 ցէ իսրայէլ, եթէ ո՛չ տէր էր
 առ մեզ։

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վր' մեր,
 կենդանոյն կամեցան կլանել զմեզ։
 Ի բարկանալ սրտմտու թեամբ ճց
 'ի վերայ մեր, ապա և ջուրք ու
 րեմն ընկղմեցին զմեզ։

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր,
 անցին անձինք մեր՝ ընդ ուղիս
 անդադարս։

Օրհնեալ է տէր՝ որ ո՛չ ետ զմեզ
 յորս ատամանց նոցա։

Մ

Իսկ զթիւրեալսն 'ի յաբիշտակու
թիւն, տանի զնոսա տէր ընդ այ
նոսիկ՝ ոյք գործէն զանօրէնու
թիւն, խաղաղութիւն 'ի վերայ
խորայէլի:

Օրհնութիւնս ասորի ճանայ:

Սաղմոս. ԶԻԵ:



Դարձուցանել տեառն
զգերութիւն սիօնի, և

Լոյսք մեք միտթարեալք:

Յայնժամ լցան բերանք մեր խըն
դութեամբ, և լեզուք մեր ցնծու
թեամբ:

Յայնժամ ասացեն 'ի հեթանոսս՝
մեծ արար տէր զառնելն իւր
ընդ նոսա. մեծ արար տէր զառ
նելն իւր ընդ մեզ, և մեք եղաք
բերկրեալք:

Դարձուցանել տէր զգերութիւնս մեր՝

որ

որպէս զուղիս 'ի հարաւոյ • այք
վարէին արտասոճօք, ցնծութիւն
հաճեցեն •

Երթալով երթային և լային, որք
բարձեալ տանէին զսերմանիս
իւրեանց •

Գալով եկեցցեն և ցնծասցեն • ու
ոոց առեալ բերցեն զորայս իւր-
եանց •

Օրհնութիւնք աստիճանաց •

Սաղմոս • ՃԻԶ •

Եթէ ո՛չ տէր շինէ զտունն, 'ի
նանիր վաստակին շինօղբ նրա •
Եթէ ո՛չ տէր պահէ զքաղաքն,
ընդունայն տըքնին պահապանք
նորա •

'ի նանիր է և ձեզ յառնելն կան-
խաւ • արդ' արիք մինչև էք նրն
ջեցեալք, 'այք ուտէք զհաց ցա-
ճոց •

'ի ժամանակի որպէս տացի քուն
սի

սիրելեաց իւրոց։ Ժառանգութիւն
առն որդիք են, որոյ վարձք իւր
են, այն է պտուղ որովայնի իւրոյ։
Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այն
պէս են և որդիքն թօթափելոց։
Երանի՛ որ ելեց զցանկութի՛ իւր 'ի
նոցանէ։ Ո՛ր ամաչեցեն յորժամ
խօսեցին թշնամիք նոցա ընդ նս
առ դրանն։

Օրհնութեան տարիաւոց։

Սաղմոս։ ԺԻԷ։

Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք երկնչին
'ի տեառնէ, և գնան 'ի ճանա
պաջս նորա։

Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես՝
երանի՛ է քեզ և բարի եղիցի։
Կին քո որպէս այգի վայելուչ յան
կիւնս տան քո։ որդիք քո որպէս
նորատունկ ձիթենոյ՝ շուրջ զսե
ղանով քով։

Ա՛յսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ
ոք

որ երկնչե 'ի տեառնէ , օրհնեսցէ
զքեզ տէր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն եւ
բուսադէմի զամենայն աշուրս կե
նաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց
խաղաղութիւն 'ի վերայ իսրայէլ :

Օրհնութիւնս ասորի ծովաց :

Մաղմուս . ՃԻԸ :

Բազում անգամ մարտեան ըն
դիս 'ի մանկութենէ իմմէ ասա
ցէ իսրայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդիս
'ի մանկութենէ իմմէ , և ինձ ոչ
յաղթեցին :

Զթիկունս իմ հարին մեղաւորք
ընդ երկաբ արարին զանօրէնու
թիւնս իւրեանց :

Տրարդար է , և խորտակէ զուն
մեղաւորաց :

Ամաշեսցեն և յետս շարձցին ա
մե

Մենեքեան որք ատեն զսիօն ։
 Ի զիցին նորա որպէս խոտ տան-
 եաց . որ մինչև 'ի բուռն եկեալ
 չորացաւ ։

Ուստի ո՛չ էլից զբուռն իւր հնձօ
 դն և ո՛չ զգիրկս որ զորայն ժո-
 ղովէր ։

Ո՛չ ասացին ատենեքեան որք ան-
 ցանէին առ նորօք թէ օրհնութի
 տեառն ընդ ձեզ . և օրհնեցաք ըզ
 ձեզ յանոճանէ տեառն ։

Օրհնութիւնս աստիճանաց .

Սազմոս . Ճ Ի Թ ։

Ի խորոց կարուացի առ քեզ տրօ
 տէր լուր ձայնի իմում ։

Ե զիցին ազանջք քո 'ի լսել զձայն
 աղօթից իմոց ։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննեա
 տէր տէր , իսկ ո՞ր կարէ կալ առա
 ջն քո՝ զի 'ի քէն է քաւութիւն ։

Ղարն անոճան քո համբերի տէր .
 համ

համբեր անձն իմ բանի քում, յու
սացաւ անձն իմ ի տէր :
'Ի պահէ առաւօտու մինչև յե
րեկոյ. 'ի պահէ առաւօտու՝ յու
սացաւ իսրայէլ ի տէր :
'Ի տեառնէ է ողորմութիւն բա
զում և 'ի նմանէ է փրկութիւն.
և նա փրկեաց զիսրայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա :

Օ լհնութիւնս աստիճանաց :

Սաղմոս. ԺԼ:

ՏԻՐ

ոչ բարձրացաւ սիրտ
իմ. և ոչ զբօսան աչք իմ :
Ո՛չ գնացի ես ընդ մեծամեծս. և
ոչ ընդ այնոսիկ՝ ոյք սքանչելի ե
ղեն քան զես :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս
մանուկ սալտուցեալ 'ի ըստենէ
ժօր իւրոյ, և դարձ նորա անդ
րէն 'ի նոյն :

Այլ թէ հպարտացուցի արդեգբ
զան

զանձն իմ, պոսպէս եղեցի հաադու-
ցու մն անցին իմոյ. յուսացաւ իս-
րայէլ 'ի տէր. յայսմ հետէ մինչև
յաւիտեան :

Օհ հոգիւնս ապրիշաւաց :

Սաղմոս, ՃԼԱ.



Ի շէն տէր զգաւ թ. և
զամենայն հեղու թի նր :

Որայ երդու ճաւ տեառն, և ուխ-
տըս եղ նայ յակոբայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ.

Թէ ելեց յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թէ տայ քու ն աչաց իմոյ. կամ

նինջ արտե անաց իմոյ. կամ հան-

գիստ իրանաց իմոյ. մինչև գտից

զտեղի յարկի տն նայ յակոբայ :

Ահա լուծաք զնմանէ յեփրաթայ.

և գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք 'ի յարկս նորա երկիր
պագցուք 'ի տեղւոջ ուր կացեալ
են ոտք նորա :

Արի՛ տէր 'ի հանգիստ քո , դու և
տապանակ կաակի սրբութե քո :
Քահանայք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն . և սուրբք քո ցնծալով
ցընծասցեն :

Վասն դաւթի սիրելւոյ քո՝ մի՛
դարձուցաներ զերեսս քո յօծելոյ
քումսիկ :

Իրդո՛ւ աւ տէր դաւթի ճշմարտու-
թեամբ և ո՛չ ստեալ նմա . 'ի պրտ
զոյ որովայնի նորա նստուցանել
յաթող նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս
իմ , և զվկայութիւնս իմ զոր ու
սուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս
յաւիտենից յաթող քո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն . և
ընտրեաց բնակիլ 'ի նմա . ասէ՛
այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս
յաւիտենից . 'ի սմա բնակեցայց՝

զն հաճեցայ ընդ սա :

Չայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից •
և զաղքատս սորա լցուցից հայիւ :
Երիցանց սորա զգեցուցից փրկու
թիւն • և սուրբք սորա ցնծալով
ցնծասցեն :

Ընդ ծագեցից եղջիւծ 'ի դաւիթ
պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ
իմոյ :

Ի շնամեաց սորա զգեցուցից զա
մօթ • այլ 'ի վերայ նորա ծաղկեա
ցի սրբութիւն իմ :

Օրհնութիւնք ասորի ճառաց :

Սաղմոս • ՃԼԲ :

Օ իջարի կամ զի վայելուչ •
զն բնակին եղբարք 'ի միա
սին :

Որպէս իւզ զն իջանէ 'ի գլուխ և
'ի մորուսն ահալօնի • և 'ի մօր
ունացն իջանէ 'ի գրասպանս զգես
առւ նորա :

Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմօնէ 'ի
վերայ լերին սիօնի :

ՏՐ անդ պատրաստեաց զօրհնու
թիւն և զկեանսն յաւիտենից :

Օրհն-ութեաւ աստիճանայ :

Սաղմոս • ՃԼԳ :

Եւս օրհնեցէք ամենայն ծա-
ռայք տեառն զտէր • ո՛ր կայք
'ի տառն տեառն 'ի գաւիթս ան
մերոյ :

'Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
'ի սրբօւթիւն , և օրհնեցէք զտէր :
Օրհնեցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Քչեաւեայ :

Սաղմոս • ՃԼԴ :

Օրհնեցէք զանուն տեառն •
օրհնեցէք ծառայք տեառն ըզ
տէր

տէր : ո՛ր կայք ՚ի տուն տեառն ՚ի
գաւիթս ւոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է . սաղ
մոս ասացէք անուան նորա զի
բաղցր է :

Ջրակօբ ընտրեալ իւր տէր . և
զխորայէլ ժառանգութիւն իւր :
Իս ծանեալ զի մեծ է տէր . և
տօր մեծ է քան զամենայն կուռս,
Զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և ա
րար տէր . յերկինս և յերկրի ՚ի
ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամպս ՚ի ծագաց երկրի .
զխոյլատակունս իւր յանձրևս ա
րար . և հանէ զհողմ ՚ի շտեմարա
նաց իւրոյ :

Եհար զամենայն անդրանիկս եզիպ
տայւոյ . ՚ի մարդ ոյ մինչև յանա
սուն :

Առաքեալ զհաւն և զարժեհոտս
իւր ՚ի մէջ քո եզեպտոս . ՚ի փա
րաճօն և յամենայն պօրս իւր :
Եհար զագգս բազումս . և սպան
զժաղաճորս հզօրս :

Ջսեհօն թագաւոր տօնօրհացւոց
զովզ թագաւոր բասանու, և
զամենայն թագաւորութիւնս քա
նանայւոց :

Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգու
թիւն. ժառանգութիւն իսրայէլի
ժողովրդեան իւրոյ :

ՏՐ՝ անուն քո յաւիտեան. տէր
յիշատակ քո յազգէ մինչև յազգ
Դատէ տէր զժողովուրդս իւր
և 'ի ծառայս իւր միսիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և ար
ծաթ են ձեռագործք են որդւոց
մարդկան :

Բերան գոյ և ոչ իօսին. աչք են
և ոչ տեսանեն :

Ահանջք են և ոչ լսեն. և ոչ գոյ
շունչ 'ի բերանս նոցա :

Նման նոցա եղիցին ոյք արարին
զնոսա. և ամենեքեան ոյք յուսա
յեալ են 'ի նոսա :

Տունն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր
տունն ահարօնի օրհնեցէք զտէր :

Տունն զԼեայ օրհնեցէք զտէր. եր
կիւ

կիւղաժք տեառն օրհնեցէք զորս
 Օրհնեալ տէր 'ի սիօնէ, որ բնա
 կեալն է յերուսաղէմ:

Աւետիպ:

Սաղմոս. ՃԼԷ:



Ոստովան եղերուք մե
 զի բարի է զի յաւիտ
 եան է ողորմութիւն նորա:

Խոստովան եղերուք մյն աստու
 ծոց զի յաւի:

Խոստովան եղերուք տեառն տէ
 րանց զի յաւի:

Արար սքանչելիս մեծամեծս մի
 այն զի յաւի:

Չերկինս արար իմաստութեամբ
 իւրով զի յաւի:

Հաստատեաց զերկիր 'ի վն ջուրց
 զի յաւիտեան է ող:

Արար զլուստւորս մեծամեծս
 զի

ԳԼԻ յաւիտեանն է ող° :
 Զարեգակն արար իշխանական տը
 ւընջեան. ԳԼԻ յաւի° :
 Զլուսին և զաստեղս իշխանական
 գիշերոյ. ԳԼԻ յաւի° :
 ԵՏար զերկիրն եգիպտացոց՝ անդ
 րանկօք իւրովք հանդերձ. ԳԼԻ° :
 ԵՇ էհան զեսրայէլ ՚ի միջոյ ճորա
 զԼԻ յաւիտեանն է ող° :
 ՚ի ձեռն բարձր և ՚ի բազուկ հը
 զօր. ԳԼԻ յաւի° :
 ԵՏերձ զԺովն մեծ. և բաժանեաց
 յերկուս մասունս. ԳԼԻ° :
 ԵՇ անցոյց զեսրայէլ ընդ մէջ նր
 զԼԻ յաւիտեանն է ող° :
 Ղնկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւ
 ՚ի ծով կարմիր. ԳԼԻ յաւի° :
 ԵՇ էհան զԺողովուրդ իւր յան
 պատ. ԳԼԻ յաւի° :
 ԵՏար զաղգս մեծամեծս. ԳԼԻ յա
 ԵՇ սպան զԹագաւորս հզօրս. ԳԼԻ° :
 Զսէհօն Թագաւոր ամօրհացոց.
 ԳԼԻ յաւիտեանն է ող° :
 Զովգ Թագաւոր բասանու. ԳԼԻ° :
 Եւ

Դու զերկիր նոցա 'ի Ժառանգու
 թիւն . զի յաւի՞ :
 Կառանգու թիւն իսրայէլն ծա
 ռայի իւրոյ . զի յաւի՞ :
 Զիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհու
 թեան մերում . զի յաւի՞ :
 Զփրկեաց զմեզ 'ի ճեռաց թշնա
 մեաց մերոյ . զի յաւի՞ :
 Զտայ կերակուր ամենայն կեն
 ղանեաց . զի յաւի՞ :
 Զսատովան եղերուք նոյն երկնա
 ճորի . զի յաւի՞ :

Օրհնեցէ՛ք զմեզ յօրհնութենէ սիւ-
նի • իսկ զեւրոյ օրհնեսցուք զօրհ-
նութիւնս տեառն յերկիր օտարս
Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ
մոռացի զես աջ իմ •

Կցեսցի՛ լեզու իմ՝ ի քիմն իմ • Թէ
ո՛չ յիշեցից զքեզ • Թէ ո՛չ նախ նր
շաղկեցից զքեզ երուսաղէմ, սկիզբն
ուրախութեան իմոյ •

Յիշեմ տէր զորդ իսն եւօմոյ յա-
շուրսն երուսաղէմի •

Ոյք ասեին՝ քակեցէ՛ք քակեցէ՛ք •
մինչև ի հիմն հասուցէք •

Դուստր բաբելացւոց թշուառա-
կան • երանի՛ որ հատոյց զհատու-
ցումն քո՝ զոր դու մեզ հասուցեր •
Երանի՛ որ կալա զմանկունս քո՝
և եհար զքարի •

Սուրբ Դավիթ • ԶԼԵ •

Զոստոյան եղէց քեզ տէր բոլո-
րով սրտի՛ իմով • առաջի հրեշ
տակաց սաղմոս ասացից քեզ •

ՁԵ

Չի լոճար զբանս բերանոյ իմոյ •
 երկիրսպագից 'ի տաճար սուրբ քո •
 և խոստովան եղէց անո՛ճան քում •
 վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քո •

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն
 սուրբ քո յորում աճուր կարդամ
 առ քեզ • վաղվաղակի լուր ինձ •
 և բազում արասցես զօրութիւնս
 յանձն իմ •

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամե-
 նայն թագաւորք երկրի • զի լոճան
 զբանս բերանոյ քո • և օրհնեսցեն
 զճանապարհս քո •

Մեծ են փառք տեառն բարձր է
 տէր • զխոնարհս տեսանէ, և զբար-
 ձունս 'ի հեռաստանէ ճանաչէ •
 Թէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեց •
 կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թրշ-
 նամւոյն •

Չգեցեր զձեռն քո • և փրկեաց
 զիս աջ քո • և տէր հասուսցէ
 ընդ իմ •

ՏՐ ողորմութիւն քո յառիտեան
 զգոր

զգործս ձեռաց քոց մի անաեւ
առնէր:

Ի Կորնթոս:

Սաղմոս Դաւթի. ՃԼԸ:



Փորձեցեր զես և ծան
եար զես. դու ծանեար
զնստիլ իմ և զյառնել
իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ՝ Ի
հեռատանէ. զշաւիղս իմ և զվե
ճակս իմ դու քննեցեր և զամե
նայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն
տեսեր. զի ոչ գոյ նենգութիւն Ի
լեզուքի իմում:

Ահա դու տեր՝ ծանեար զյետին
իմ և զառաջին իմ. դու ստեղծեր
զես. և եղեր զձեռն քո Ի վր իմ:
Սքանչելի եղև զիտութիւն քո յի
նէն. զօրացու և ոչ հանդարտեմ

սմա:

Յո

Յո՞ւ երթայց ես յողորմ քո մեծ
կամ յերեսաց քոց ես յո՞ւ փախ
եայց :

Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ
ես . և թէ իջանեմ ի դժոխս , և
անդ մօտ ես :

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօ
տըս , և բնակեցայց յեզերս ծովու :
Սակայն և անդ ձեռն քո առաջ
նորդեսցէ ինձ . և աջ քո ընկալի
զիս :

Լսացի խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց զիս . կամ գիշեր՝ փոխա
նակ լուսոյ փափկու թեան իմոյ :
Խաւարն ՚ի քեզ ո՛չ խաւարեսցի
և գիշերն որպէս տի՛ւ լուսաւոր . և
ղիցի . և խաւար նորա ոմպ զլոյս
նորա :

Դու ստացար զերկամունս իմ , և
ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի ա
հեղ և սքանչելի ես . սքանչելի են
գործք քո , և անձն իմ սիրեաց
յոյժ :

Ո՛չ Թաքեալ ասկը իմ 'ի քէն՝ զոր
 արարեր 'ի ծածուկ . և կար զօ-
 լու Թէ իմոյ ընդ ստորինս երկրի
 Չանգործս իմ տեսին աչք քո . և
 'ի գիրս քո ամենեքեան գրեցան :
 'Ի առճէ մոլորեցան . և ո՛չ ոք էր
 որ առաջնորդէր նոցա :

Ինչ յոյժ մեծարու եղեն բարե-
 կամք քո ան . և յոյժ զօրացան իջ
 իսանք նոցա :

Թոճեցի զնոսա և քան զաճազ
 բազմացան . զարթեայ՝ և արդ Ը
 քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաճորս ան,
 արք արեան 'ի բայ եղերուք յինէն :
 'Ի հակառակու թիւն և 'ինախանձ
 առցեն ինանիւր զբաղաքս քո :

Չատելիս քո տէր ատեցի . և 'ի
 վերայ Թշնամեաց քոց մաշեցայ :
 Յատելու թիւն կատարեալ ատեցի
 զնոսա , և եղեն ինչ Թշնամիք :

Փորձեան զիս ան . և ծանիր զսիրտ
 իմ . քննեմ զիս և ծանի՛ր զչաւի
 զըս իմ . և տե՛ս Թէ իցեն անօրէ-

նոս

Նութիւնք 'ի ճանապարհս իմ. և
անջնորդեան ինձ 'ի ճանապարհս
քո յաւիտենից ։

• Ի Խաթարած •

Սաղմոս Դաւթի • Ժ ԼԺ •

Լպրեցո՛ղ զիս տէր 'ի մարդոյ չա
րէ • յառնէ՛ անիրաւէ՛ փրկեա
զիս ։

Խորհեցան զանօրէնս լուծիւն 'ի սիր
տըս իւրեանց • զօր ամենայն պատ
րաստեցան 'ի պատերազմ ։

Սրեցին զԼեզուս իւրեանց որպէս
զօձի և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրջ
թանց նոցա ։

Պահեա՛ն զիս ար 'ի ձեռաց մեղաւո
րի • և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ն զիս ։
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ •
Թաքուցին ամբարտաւանք որո
գայթ ինձ ։

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց
քուրջ գաւղզի իմովք եդին ինձ

Շէպ

զգայ թակղու թիւն :
 Ասացի՝ տէր ամ իմ ես դու • ուն
 կնդիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :
 ՏՐ տէր զօրութիւն փրկութեան
 իմոյ • հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
 պատերազմի :

Մի մասներ զիս տէր 'ի ցանկու
 թիւն մեղաւորաց ոյք խորհեցան
 վասն իմ • մի ընդ վայր հարկաներ
 զես :

Զե մի՛ երբէք բարձրացին, և
 խորհուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին
 վախճան կատարածի նոցա վաս
 տակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ
 զնոսա :

Արկես 'ի վերայ նոցա զհայծակու
 նըս հրոյ • և կործանեսցես զնս 'ի
 տառապանաց մի՛ կաշտացեն կեալ
 Մարդոյ լեզուանոյ մի՛ յաջողեա
 ցի 'ի վերայ երկրի • զայր՝ մեղաւոր
 շարիք իւր որսացեն 'ի կորուստ
 ծանեայ՝ զի առնես տէր զդատաս
 տանս աղքատի, և զիրաւունս
 տնանկի :

Արդարք գոհասցեն զանունսն
քունմէ, և բնակեսցին ուղիղք ա
ռաջի երեսաց քոց :

Սաղմոս Դաւթի • ԶԽ :

ՏԻ՛

կարդացի առ քեզ և

լուր ինձ • Նույեա՛ր ի ձայն

աղօթից իմոց ի կարդալ իմում

առ քեզ :

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր • Տամբար

ձումն ձեռաց իմոց պատարագ ե

րեկցի :

Դիր տէր • պահասցան բերանոյ ի

մոյ, և գունն ամուր շրթանց ի

մոյ, զի մի՛ խապորեսցի սիրտ իմ

բանիւ չարութեան :

՚Ի պատճառել զպատճառս մեղաց

ընդ մարդս՝ ոյք գործեն զանօրէ

նութիւն և ոչ եղէց կցորդ ընտ

րեւոյ նոցա :

Խրա

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ և յանդիման արասցէ .
 իւր մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ
 իմ . ալ աղօթք իմ՝ ի կամս նորա .
 Արգելան մերձ առ Վիմին դատաւորք նոցա .
 Լո՛ւիցեն բանից իմոց
 և քաղցրասցին :

Որպէս Թանձրութիւն հողոյ՝ զժրսփռեալ է ի վերայ երկրի ցլբ
 ո՛ւնեսցին ոսկերք նոցա մերձ ի գլ
 ժոխս :

Առ քեզ տէր տէր են աշք իմ՝ ի
 քեզ յուսացայ . տէր՝ մի հաներ
 զհոգի յինէն :

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ որ Թա
 քուցաւ ինձ ի գայթակղութենէ
 գործողին զանօրէնութիւն :

Անկցին իցանցս նորա մեղաճորք .
 միայն եմ ես մինչև անցից :



Ի Ժառարկէս Դաւթի • ԱԼԵՔՍ

Յի Ժամանակի շի եր նա

Երբեք ունի :

Սաղմոս • Ճ ԽԱ •

Չայնիչ իմով ես առ տէր կար
դացի ճայնիչ իմով զտէր աղա
չեցի :

Սփռեցից առաջի տեսաւն զաղօթա
իմ և զնեղուծիւնս իմ առաջի նք
պատմեցից :

Յի նոճաղիւ յինէն հոգւոյ իմոյ
դու տէր ծանեար զլաւիղս իմ •
Յի ճանապարհ յոր և գնայի, թա
քուցաւ ինձ որոգայթ :

Զայնի յաջմէ տեսանէի, և ո՛չ
ոք ճանաչէր զիս • կորեաւ յինէն
փախուստ իմ, և ո՛չ գտաւ խնդ
րօղ անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ա
սացի՝ դու ես յոյս և բաժին իմ
յերկրին կենդանեաց :

ՆՄՍ

Նայեա՛ տէր յաղօթս իմ, զի ես
խոնարհ եղէ յոյժ ապրեցո՛ զիս 'ի
հաւածչաց խնոյ՛ զի հզօրք եղեն
քան զիս :

ՏՐ. հա՛ն 'ի բանտէ զանձն իմ,
գոհանամ՝ զանոճանէ քղ-միմ :
Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչև
հաւող-սցես :

Սաղմոս Դաւ-մի, 'ի Ժամանակ շէ հո-
ւելորդ եւ զշնո մէտադո՛ զրդէ
Հաւող : ԶԽԻ :



Ի մեր աղօթից խնոյ՛
ունենդիր խնդրոճա-
ծաց խնոյ ճշմարտու-
թեամբ քով :

Ի մեր ինձ արդարութեամբ քով :
Եւ Ո՛ր մտաներ 'ի Կատապտան ընդ
ծառարի քով՝ զի ո՛չ արդարանոց
առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեալ թշնամին զանձն իմ.
 խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ.
 և նըստոյց զես ՚ի խաւարի որպէս
 մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ և
 սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :
 Յիշեցի զաւուրսն զառաջնս . խոր
 հեցայ յամենայն գործս քո . յա-
 րարածս ձեռաց քոց խորհեցայ ,
 և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :
 Անձն իմ որպէս երկիր ծառաւի է
 առ քեզ վաղձաղակի լուր ինձ տր .
 զի նոճաղեցաւ յինէն հոգի իմ :
 Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի
 նէն . նմանիցիմ այնոցիկ ոյք իջա
 նէն քի գութ :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զո-
 ղորմութիւնս քո . զեւես ՚ի քեզ
 աէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ . յորև գնա
 ցից . զի առ քեզ աէր համբարձի
 զանձն իմ :

Թրկեմ զես ՚ի թշնամեաց իմոց տր .
 զի զքեզ ապաւեն ինձ արաւի :

Ուսո՛ ինձ առնել զհամս քո, զե
դու ես ան իմ:

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ
ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես
զես • արդարութեամբ քով հանցես
՚ի նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութեամբ քով սառակեան ան
զթշնամիս իմ • և կորո՛ զամենայն
նեղէշս անձին իմոյ • զե ես ծառայ
քո եմ:

Սաղմոս Դաւթի ընդդէմ Դոդաֆա
ՃխԳ:

() Եհնալ ան ան իմ, որ ուսոյց
զձեռս իմ ՚ի պատերազմ • և

զմատունս իմ ՚ի ճակատամարտ:

Ողորմութիւն իմ և ապաշէն իմ

օգնական իմ և փրկիչ իմ ապա

շէն իմ և ես յուսամ ՚ի նա •

հազանդ առնէ զթողովուրդս Ը

ինձ:

ՏԻ՛ Եւ Եւ Եւ զե յայտնեցալ

դու

դու նմա • կամ որդի մարդոյ՝ թէ
համարիս ինչ զնա :

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ • և ա-
նուրբ նորա որպէս հովանի անցին :

ԶՐ՝ խոնարհեցո՛ղ զերկինս և էջ •
մերձեան՝ ՚ի լերինս և ծխեսցին :

Փայլեան զփայլատակունս քո և խը-
ռովեան զնոսա • առաքեան զնետս
քո՝ և ջրոճեան զնոսա :

Ղապեան զձեռն քո ՚ի բարձանց՝
և փրկեան զիս ՚ի ջուրց բազմաց •
և ՚ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանքու թիւն • և աջ նոցա անջ է
մեղաց :

ԱՅ՝ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից
զքեզ • տասնապէս ապրմոսարա-
նաւ սաղմոս ասացից քեզ :

Ո՞ տաչէ գիրկու թիւն թագաւո-
րաց մերոց • որ փրկելոցն իցէ զդա-
ւիթ ծառայ իւր ՚ի սրոյ շարէ :

Փրկեան զիս և ապրեցո՛ղ զիս՝ ՚ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնան

զնանորութիւն • և աջ նոցա աջ և
մեղաց •

Որոց ուստերք իւրեանց որպէս
նորատունկ հաստատուն են 'ի
մանկութենէ իւրեանց • դստերք
նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ
'ի նմանութիւն տաճարի •

Հտեմարանք նոցա լի են և բիւթեն
'ի միմեանս • խաշինք նոցա բազմա
ծինք են • և բազմանան 'ի գնացս
իւրեանց • և անդեայք նոցա պա
րարտք են •

Ո՛չ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ
նոցա • և ո՛չ աղաղակ 'ի հրապա
րակս նոցա •

Ըրդ երանեցից ժողովոյեան՝ որոյ
այս այսպէս է • նա երանի ժողովե
լեան • որոյ աէր ան է նոցա •

Օրհնութեանց սաղմոս Կաթիւն
ՃԽԴ •

Բարձր առնեմ զքեզ ան իմ և
թագաւոր իմ • և օրհնեմ զանուն
քո

քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Զօրհանապազ օրհնեցից զքեզ . և
գովեցից զանուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յաւիտենից .

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ .
և մեծութեան նորա ոչ գոյ շափ :
Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս
քո , և զզօրութիւնս քո պատմես
ցեն :

Զմեծ վայելչութիւն փառաց
սրբութեան քո խօսեսցին . և զլս
քանչեւիս քո պատմեսցեն :

Զզօրութիւն ասի քո ասասցեն .
և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն :
Զյիշատակ բազում քաղցրութե
քո բլխեսցեն . և արդարութեամբ
քով ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տէր , երկայնա
միտ և բազում ողորմ :

Քաղցր է տէր առ ամենեւեան .
և զթութիւն նորա ' ի վերայ ամ
արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղբայրն առ քեզ տէր
ամէն

ամենայն գործք քո . և սուրբք քո
օրհնեսցեն զքեզ :

Զփառս արքայութեան քո ասաս-
ցեն . և զզօրութիւնս քո պատ-
մեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօ-
րութիւնս քո . և զփառս մեծ
վայելչութեան արքայութեան քո :
Արքայութիւն քո արքայութիւն
ամենայն յաւիտենից . և տէրու-
թիւն քո յազգէ մինչև յազգ :

Հաւատարմէ՛ տէր յամենայն
բանս իւր և արդար է յամենայն
գործս իւր :

Հաստատա՛ տէր զամենայն գայ-
թակղէալս և կանգնէ զամենայն
գլուխալս :

Աշք ամենեցուն՝ ի քեզ յուսան-
և դու տաս կեռակուր նոցա՝ ի
ժամն :

Բանաս զձեռն քո՝ և լցուցանես
զամենեւեան քաղցրութեամբ կա-
մօք քովք :

Արդար է տէր յամենայն ճանա-
պաթ

պարհս իւր • և սուրբ է յամենայն
գործս իւր :

Մերձ է տէր առ ամենեւեան որք
կարդան առ նա • առ ամենեւեան
որք կարդան առ նա ճշմարտութիւն
Ձեան երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր • աղօթից նոցա լսէ և կեցու
ցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան որք սիւ
րեն զնա • և զամենայն մեղաւորս
սատակէ տէր :

Զօրհուծիւնս տեառն խօսեցի
բերան իմ • օրհնեցէ ամենայն կէն
դանի զանուն սուրբ նորա • յաւի
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Քէլեւեայ, Անիեայ և Զառուբայ :

Սաղմոս • Ճիւտ :



Րհնեա՛ անձն իմ զտէր •
օրհնեցից զտէր ՚ի կեանս
իմ • սաղմոս ասացից նոց
խնայ

իմոյ մինչև եմ ես :

Մի՛ յուսոյք յիշխանս յորդիո
մարդկան . զի ոչ գոյ փրկութիւն
'ի նոսա :

Ելցէ հոգի 'ի նոցանէ . և դարձ
ցին անդրէն 'ի հող . և յայնմ ա
շուր կորիցեն ամենայն խորհուր
դւք նոցա :

Երանի ազգի՛ որոյ տէր ամ յակօ
բայ օգնական է նմա . և յոյս նր
'ի տէր ամ է :

Ո՛ր արար զերկինս և զերկիր . ըզ
ծով և զամենայն որ 'ի նոսա :

Ո՛ր պահէ զճշմարտութի յաւիտ
եան . և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ
զկապեալս տէր :

Տ՛ի բանայ զաշս կուրաց . և կանգ
նէ զգլորեալս տէր :

Տ՛ի սիրէ զարդարս . տէր պահէ
զպանդուխտս . զորքս և զայրիս
ընդունի տէր . և զճանապարհս
ամբարըշտաց կորուսանէ :

Թագաւորեսցէ՛ տէր յաւիտեան .
ամ

ամ քո սիօն յազգէ մինչև յազգ։

Քէլեգւիւ, Անգիւ, և Զաքարիայ։

Եւ իմ անուն իմ քաղաքիս

Սաղմոս ԺԽԶ։

() Օրհնեցէ՛ք զիմո՛ր զի բարի է սաղ
մոս ան մերում քաղցր եղիցի
օրհնութիւն։

Շինէ զերուսաղէմ տէր, և զցը
ռնեալսն իսրայէլի ժողովէ։

Բժշկէ՛ զբեկեալ սիրտս, և պատե՛
զամենայն վերս նայա։

Ո՛ր թընէ զբազմութիւն աստեղաց
և զամենեսեան զնոսա յանոճանէ
կոչէ։

Մեծ է տէր մեր և մեծ է զօրու
թիւն նորա Իմաստութեան նորա
ո՛չ գոյ բա՛ն։

Ընդունի զհեզս տէր, և խոնարհ
առնէ զամբարտաւանս մինչև յեր
կիր։

(Օրհնեցէ՛ք զանձ խոստովանութիւն
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութիւն։

Ո՞

Ո՞րպէս զերկինս ամօրովք. և
պատրիարսա արար զանձրև իւր
յերկիր:

Բոլորոց զխոտ 'ի լերինս. և զդա
ւարի 'ի ծառայրութիւն մարդկան:

Ո՞րպէս անասնոց կերակուր. ձա
գուց ագռաւուց ուր կարդան
առ նա:

Ո՞չ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոց կա
մեցաւ տէր. և ո՞չ ընդ իրանս ա
ռնն հսկայի հաճեցաւ:

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւ
ղածս իւր. և ընդ այնոսիկ՝ ուր
յուսան յողորմութիւն նորա:

Զէնտեայ, Անգեայ և Զառեայ,
այսքէն և Եփեայ հօգի

Սաղմոս. ՃԻԵ:

ԴԱՆԵԼ ԼԵՂԵ

Սոքեան երուսաղէմ զտէր
Եւ օրհնեան զամ քո սիօն

Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց.
և օրհնեաց զուրիս քո 'ի քեզ:

Ո՞րպէս զսահմանս քո 'ի խաղաղու
թիւն

Թիւն, սքարարտու թեամբ ցորենոյ

լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղ

վաղ ընթանան սպառգամք նորա:

Ինէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ:

որպէս փռչի ցանեաց:

Արկանէ զսաւն ոմ պատառս, ա

ռաջի ցրտոյ նորա ո՞ր կարէ կալ:

Առաքէ զբան իւր և հարէ զնն:

Հնչեսցեն հողմք, և գնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր յակոբոյ, զար

դարձու թիւն և զնրաճուհս ինչ:

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազ

գաց տէր, և զդատաստանս իւր

ո՛չ յոյտնեաց նոյա:

Աղօթք լոյսեւեայ Մարգարէ

Եկե՛ք. 3:



Ջուտը քո լոճայ և եր

կեայ, ար նայեցայ ՚ի գոր

ծըս քո և զարհուրեցայ:

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծա

նիցիս դու. ՚ի մերձենալ ամացն

յայտ

յայտնեցիս, և 'ի հասանիլ ժա-
մանակին երև եսցիս:

'Ի խռովել անձին իմոյ՝ 'ի ժամա-
նակի բարկու թեան զողորմութիւն
յիլեցես:

ԱՅ 'ի հարաւոյ եկեսցէ. և սբն
'ի փառան լեռնէ:

Յայտնեցեն երկինք զվայելչութի
փառաց նորա, և օրհնութեամբ
նորա լցան տիեզերք:

Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ հա-
տան 'ի նմանէ. և եղջիւրք 'ի ձե-
ռին նորա գտան. և անդ հաստա
տեցաւ զօրութիւն փառաց նր:
Յերեսաց նորա ելցեն հարուճաճք.
և զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մե-
ծամեճք 'ի թռչնոց:

Եկաց և չափեաց զերկիր, հայե-
ցաւ և դիտեաց զհեթանոսս.

Լերինք հալեացին և անտառք վառ
նեցին. ճանապարհք որք 'ի սկզ-
բանէն էին՝ կուրացին. և 'ի նմա-
նէ՝ գողացի ամենայն երկիր:

Տեսի զբանակս քուշացոյ, խռովե-
ցան

ցան բնակիչք վրանայն մադիամու :

Մի թէ ի վերայ գետոց բարկաս
ցիս դու տէր . կամ սրտմտու թի
քո ի վերայ գետոց . կամ բարկու
թիւն քո ի վերայ ծովու :

Եւեր դու ի կառս քո . հեծելու
թիւն քո՝ փրկու թիւն եղև յե
լանելն քո :

Զարթեալ աղեղն քո զնետս կա
պարճից քոց արբուցեր . զգետս
ցրոճեցեր զերկիր դողացուցեր ի
սասակու թենէ անձրևի՝ որք ան
ցանեն ընդ սն :

Անդունդք աղաղակեցին մեծամոս .
լոյս փայլման արեգականն արգե
լալ . և ծագումն լուսնին դա
դարեցաւ :

Որպէս ինչոյլս սլաքաց քոց գնաս
ցես . և որպէս ի լոյս փայլատակ
ման սրոյ քոյ :

Բարկութեամբ զարթիցես ի վերայ
երկրի . և դողութեամբ կապցես
զհեծանոսս :

Երևցար ի փրկու թիւն Ժողովք
դեան

դեան քո՝ 'ի փրկել զընտրեալս քոս
 Նեաաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդ
 կան ամբարտաւանից. և մինչև
 յանդուռս ծովու ընկղմեցան ։
 Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ
 քով 'ի զօրագլխացն մեղաւորաց՝
 որք յուսացեալ էին յանդգնու
 թիւնս իւրեանց. զի կերին զաղքա
 ւսին 'ի գաղտնիս ։

Առաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերի
 վարս քո. և խռովեցան յաղծ
 ջուրք անդնդոց ։

Կացի ես և գելան աղէք իմ 'ի ձայ
 րէ բերանոյ իմոյ. եմուտ դողումն
 յոսկերս իմ, և ես յանձն իմ խռ
 վեցայ ։

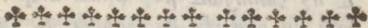
Չօյս պահեսցես յաշուր նեղու
 թեան ածել 'ի վերայ ազգի ամե
 նայնի՝ որք մարտնչեն ընդ ժողո
 վրդեան քում ։

Թ գենի ո՛չ տացէ զպատու իւր. և
 յայգւոջ բեր մի՛ գացի. ձիւթե
 նիք սնասցին, և երկիր մի՛ բու
 սուսցէ զգալարի ։

Պատկանեսցին հօտք 'ի ճարակաց
 և եզենք մի գտցին առ մսուրս
 Ես 'ի տէր յուսացայ ցնծացայց և
 ուրախ եղէց յնժ փրկիչ իմ:
ՏՐ տէր ետ ինձ զօրութիւն . և
 կացոյց զոտս իմ 'ի հաստատու
 թեան . 'ի վերայ պարանոցի թշնամ
 ւոյն կացոյց զես . և հանգոյց զես
 երազ երազ :

Ութ կանոնս 46 Գրութեաց է .

150 փոխ է . և 2460 Տառն է :



Այս Ստեփան Ինքնագիրդ Գրութիւն է առ
 Գրաւորս Զոմոյ 'ի Ժամանակի շէ եւ ճան
 անհատակ ընդդէմ Գործաւորս . առաւ
 ընտանեաց և տեղացի շօրս
 ցըն ի սրտայեւն :



Ոքր էի ես յեղբարս իմ
 և կրտսեր 'ի տան հօր իմոյ
 Թ

արածէի զխաշինս հօր իմոյ :

Չեռք իմ՝ արարին զսաղմոսարանս •
 և մատունք իմ՝ կազմեցին զգործի
 օրհնութեան :

Իսկ արդ՝ ո՞չ պատմեացէ զայս ան
 իմում • ինքնին տէր ամենայնի լռէի
 ցէ զամենայն :

Ի՛նչ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր
 և համբարձ զես ՚ի հօտէ խաշանց
 հօր իմոյ • և էօծ զես յօծումն
 իւզոյ իւրոյ :

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք
 և ո՞չ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :
 Ելի ես ընդդէմ այլազգոյն՝ և նզո
 զեցի զկուռս նորա • հանի զսու
 սերն ՚ի նմանէ՝ և հատի զգլուխ
 նորին • և բարձի զնախատինս յորդ
 ւոցն խրոյէլի :

Փառք հօր և որ՝ :

Մալճանք :

Ո՛ւր մեզ տէր՝ լո՛ւր մեզ • անձա
 յին ողոր՝ : Մաբուսէր տօր՝ :

ՔԱՆՁ

Ի՛նչ

Օր՝

Օրհնութեան Երէյ Մանուկ

Դանիէլ . 3 :



Րհնեալ ես տէր անձ հար
ցըն մերոց . օրհնեալ փա
ռաւորեալ անուն քո յա
Շիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամե
նայն ընդ մեզ . արդանք ես դու
տէր , և ամենայն գործք քո ճշմա
րիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ան
դատաստանք քո արդւնք են :

Դատաստան արդարութեան ա
ծեր 'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի .
զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր , և
քաղաքի սրբոյ հաբշն մերոց երու
սաղէմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր
զայս ամենայն 'ի վերայ մեր վասն
մեզայ մերոց :

Անօրինեաք և յանցեաք , ապա
Ի Զ տամք

տառէ լինիլ 'ի քէն, մեղաք յամե
նայնի, և պատուիրանաց քոց մեք
ոչ անսացաք:

Ո՛չ պահեցաք և ոչ արարաք՝ ուր
պատուիրեցեր դու մեզ. զի զբա
րիս գտցուք մեք 'ի քէն:

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և
զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, ար
դար դատաստանա՞նք արարեր:

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնա
մեաց մերոց. անօրինաց՝ խրստաց
և ապրստամբողաց:

'ի ձեռս թագաւորի անօրինի և
չարի՝ քան զամենայն երկիր մատնե
ցեր զմեզ:

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ
զբերանս մեր. զի ամօթ և նախա
տինք եղաք ծառայից քոց և պաշ
տօնեից:

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ
վասն անուճանքո, մի՛ ցրեր զուխ
տըսքո. և մի՛ 'ի բացեայ առներ
զողորմութիւնսքո՝ 'ի մէնջ:

Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո. և

սահակայ ծառայի քո, և խորայելի
սրբոյ քոյ:

Խոստացար նց և ասացեր. բազմացուցից զղաւազէ ալեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, և որպէս զաւազ առ եզր ծովու: Եւ արդ տէր նոճաղեցաք մեք քան զգոմենայն ազգս. և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վնմեղաց մերոց:

Ո՛չ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան. մարգարէ և առաջնորդ. ո՛չ ողջակէզք պատարագաց, և ո՛չ խուճկք օրինաց. և ո՛չ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջնքո և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն:

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով տառապանաց ընդունելի լեցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զոճարակաց. և որպէս բիւրաւ շորս գառանց պարարտաց:

Վնայէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջնքո. զեկա

կատարեալ գլուխուք զնի քո, և
 չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ:
 Եւ արդ՝ գտիք զհետ քո ամենայն
 սրտիւք մերովք. երկնչիւք 'ի քէն
 և խնդրեմք զերեսս քո. տէր՝ մի՛
 յամօթ առներ զմեզ:

Այլ արահաւ մեզ ըստ հեզութե
 քում, և ըստ բազում ողորմութե
 քում. փրկեան զմեզ վասն սքանչե
 լեաց քոց տէր, և փառաւորեսցի
 անուն քո յաւիտեան:

Յամօթ լիցին ամենեքեան՝ որք
 չարչարեն զծառայս քո. ամաչեց
 եալ լիցին բռնութիւնք նոցա. և
 ամենայն զօրութիւնք նոցա խոր
 տակեսցին:

Եւ ծանկեմն զի դու ես տէր ան
 միայն՝ որ փառաւորեալդ ես 'ի
 վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տէր անհայտ
 ցլն մերոց. գովեալ և առա
 ճել բարձրացեալ անուն քո յա
 վիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա
 ռաց

ապ քոց՝ գովեալ և առա՛ :
 Օրհնեալ ես՝ ի տաճարի փառաց
 սրբութեան քո՝ գովեալ՝ :
 Օրհնեալ ես՝ ի վերայ աթոռոյ ար
 քայութեան քո՝ գովեալ՝ :
 Օրհնեալ ես՝ որ նստիս ի քրօքս
 և հայիս յանդուռդս՝ գով՝ :
 Օրհնեալ ես՝ ի վերայ հաստատու
 թեան երկնից՝ գովեալ՝ :
 Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք տո՛
 զաե՛ր . օրհնեցէ՛ք և բարձր ա
 րարէ՛ք զնա յաւիտեան :
 Օրհնեցէ՛ք երկինք զաե՛ր . օրհնե՛ :
 Օրհնեցէ՛ք հրեշտակք տեառն՝ և
 ջուրք որ ի վերոյ երկնից զաե՛ր .
 օրհնեցէ՛ք և բարձր ա՛ :
 Օրհնեցէ՛ք զօրութիւնք տեառն՝
 արեգակն և լուսին զաե՛ր . օրհ՛ :
 Օրհնեցէ՛ք աստեղք երկնից՝ անձ
 րեք և ցօղք զաե՛ր . օրհ՛ :
 Օրհնեցէ՛ք ամենայն հողմք՝ հուր
 և ջեր զաե՛ր . օրհնեցէ՛ք :
 Օրհնեցէ՛ք ցուրա և տօթ՝ ցօղ և
 ձիւնաբեր զաե՛ր . օրհ՛ :

Օրհ

Օրհնեցէք սառն և պարզ՝ եղեամն
և ձիւն զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք տիճք և գիշերք՝ լշտ
և խաճար զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք ամպք և փայլատա-
կունք՝ և երկիր զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք լերինք՝ բլուրք՝ և ամ-
բոյսք երկրի զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք՝ և
գետք զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայ-
տաւք որք 'ի ջուրս՝ և թռչունք
երկնից զտէր . օրհնեցէք՝ :

Օրհնեցէք գազանք և անասունք
և որդիք մարդկան զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք իսրայէլ զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք քահանայք զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք ծառայք տն զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք անձինք և շունչք ար-
դարոց զտէր օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սո-
տիւք զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնեցէք անանիա՝ ազարիա՝ և
միսայէլ զտէր . օրհնե՛ք :

Օրհնութիւն Մարտիրոս Ամենի
Ղուկ . Ա :



Եծացուսցէ անձն իմ ըզ
տէր , և ցնծացէ հոգի
իմ անվ փրկչաւ իմով :

Այ արար ի վերայ խոնարհու
թեան աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ
երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :

Արար ընդիս մեծամեծս հզօրն ,
և սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար յազգաց յազ
գըս երկիւղածաց իւրոյ . և արար
զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Յրոճեաց զամբարտաւանս ի մտաց
սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթո
ռոյ :

Զխոնարհս բարձրացոյց զկարօտս
էլից բարութեամբ և զմեծասու
նըս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայի
իւրոյ յիշելով զողորմութի իւր
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր

ընդ

ընդ աբրահամու և զաւանկի նորա
յաւիտեան :

Օրհնութեւն շառարեայի՝ հօրն Յով
հաննաւ Դերջէ : Ղաւհաս . I :

() Երհնեայ տէր անձ իսրայէլն որ
յայց ել, և արար փրկութի
Ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան
'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ .
որպէս խօսեցաւ բերանօք սրբոցն
որք յաւիտենից մարգարէքն էին :
Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց,
և 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց
մերոց :

Առնել զողորմութիւն առ հարսն
մեր, և յիշել զճատակարանս սրբու
թեան իւրոյ :

Երդումն զոր երդուէաւ աբրահամ
միւ հօր մեքոյ՝ տալ մեզ առանց
երկիւղն զփրկութիւն 'ի թշնամեաց
մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և ար
դա

դարութեամբ առաջի նորա զամե
 նայն աւուրս կենաց մերոյ ։
 Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձ
 րելոյն կոչեսցիր ։ գնասցես առաջի
 տեառն պատրաստել զճանապարհ
 Տրա նորա ։

Տալ զգիտութիւն փրկութեան
 ժողովրդեան իւրոյ 'ի թողութիւն
 ամենայն մեղաց մերոյ ։

Վասն զթոյ ողորմութեան տեառն
 ան մերոյ ։ որով երեւցաւ մեզ ա
 րեգակն 'ի բարձանց լուսաւոր առ
 նել զխաւար մեր ։

Ծագել լոյս 'ի վերայ այսոցիկ՝ ոյք
 նստեաք 'ի խաւարի և 'ի ստոճերա
 մահու ։ ուղղել զոտս մեր 'ի ճանա
 պարհս խաղաղութեան ։

Քչովք Սիւնի Եւրոպայէ

Ղաւթա • 2 ։

Ի՞նչ արձակեն զճառայս քո մը
 ըստ բանի քում 'ի խաղաղու
 թեան ։ զի տեսին աչք իմ զփրկու
 թիւն

Թիւն քո՛ զոր պատրաստեցեր ա-
ռաջի ամենայն ժողովրդոց ։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և
փառք ժողովրդեան քում ինչի ։

Ալէէւտայ Լէֆէայ և Զաքարիայ ։

Սաղմոս . Զ ԽԸ ։



Օրհնեցէք զտէր յերկնից .
օրհնեցէք զնա ՚ի բար-
ձանց ։

Օրհնեցէք զնա հրեշտակք նորա .
օրհնեցէք զնա ամենայն զօրու-
թիւնք նորա ։

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լու-
սին . օրհնեցէք զնա ամենայն աս-
տեղք և լոյս ։

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և
ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս՝
օրհնեցէք զանուն տեառն ։

Չի նա՛ ասաց և եղին . հրամայ-
եաց և հաստատեցան ։

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւի
աննից • սահման եղև և ոչ անցանէն :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք
և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ • ձիւն և սառն
հողմ և մրրիկ • որք առնէք զբան
նորա :

Լերինք և ամենայն բարձունք •
ծառք պտղաբերք • և ամ մայրք •
Գազանք • և ամենայն անասունք
սողունք • և ամենայն թռչունք
թեւաճորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւր
եանց • իշխանք և ամենայն դա
տաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք • ծերք
և տղայք օրհնեցէք զանուն տն
բարձրացաւ անուն նորա միայն •
խոստովանութիւն նմա յերկինս և
յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողո
վրդեան իւրոյ • օրհնութիւն նմա
յամենայն սրբոց նորա • յորդառ
ցն իսրայէլի ժողովայն որ մերձ է
առ տէր :

Անկախաց Անգեղաց և Զոռաբէաց :

Սաղմոս • Ճեսթ •

() Երջնեցէք զտէր յօրջնութիւն
նոր, օրջնութիւն նմա յեկե
ղեցիս սրբոց :

Ուրախասցի իսրայէլ յաբարիշ իւր
որդիք սիօնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն
իւրեանց :

Զանուծ նորին օրջնելով սաղմոս
սիւք և օրջնութեամբ՝ սաղմոս
երգեսցեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր
սուրբ և բարձր առնէ զհեզս 'ի
փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և
ցնծասցեն 'ի հանգիստ իւրեանց •
և բարձր արասցեն զիմբ բերանօք
իւրեանց :

Սուր երկսայրի եա 'ի ձեռս նոցա •
առնուլ զհատուցումն 'ի հեթանոս
սաց 'ի յանդիմանութիւն ամենայն
ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կա-
պանօք • զգօրաւարս նոցա ձեռնա-
կապօք երկաթեօք :

Առնել նոցա իմաստաստան ըստ գլ-
րոց • և փառք այս են ամենայն
սրբոց նորա :

Աւետեայ Ազեայ և Զաւարեայ :

Սաղմոս • ԶԺ :

(օրհնեցէք զնձ ՚ի սրբութեան
նորա , օրհնեցէք զնա ՚ի հապ-
տատութեան զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նր •
օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծու-
թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութե-
ան օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհ-
նութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գո-
վեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր • գո-
վեցէք զնա ՚ի բարեաւ լսելիս :

Օրհ

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր:

Աչօ՛ր Մանասէի Թաշմաբերէ:



Տամենակալ՝ ան արաճա
մով՝ իսահակայ՝ յակօ
բայ և զաւակի նոցա
արդարոց. ամենակալ տէր Թո՛ղ
զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և
զամենայն զարբ. նոցա ա՛:

Որ կանցեցեր զծով բանիճ հրամանի
քո՝ փակեցեր զխորս, կնքեցեր ա
հաւոր և փառաւորեալ անոճամբ
քով ամենա՛:

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողոյ
յերեսաց ահի գօրութեան քոյ ա՛:
Ընբաճ է մեծ վայելչութիւն փա
ռաց սրբութեան քո. սաստիկ է
բարկութիւն սպառնալեաց քոց 'ի
վերայ մեղաճորաց անշափ և ան
բըն

քննին են ողորմութիւնք աւետ
եաց քոց ամենա՞ :

Դու տէր բարձրեալ գթած երկայ
նամիտ բազում ողորմ. և զղջանաս
'ի վերայ չարեաց մարդկան. ա՞ :
Դու ամ. ո՛չ եղեր ապաշխարու
թիւն վասն արդարոցն աբրահա
մու իսահակայ և յակոբայ՝ որք
ո՛չ մեղան քեզ. ա՞ :

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վմ
իմ մեղաւորիս. զե մեզայ՝ աւելի
քան զաւագ ծովու, և բազմացան
անօրէնութիւնք իմ. ա՞ :

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել
զբարձրութիւնս երկնից՝ 'ի բազ
մութենէ անօրէնութե իմոյ. ա՞ :
Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ
կապանաց երկաթից՝ և ո՛չ գոյ ինձ
հանգիստ. ամենա՞ :

Բարկացուցի զսրտմտութիւն և
զշար առաջի քո արարի. կանգնե
ցի պատկեր. և բազմացուցի զցա
սումն անձին իմոյ. ա՞ :

Եւ արդ տէր, խոնարհեցուցանեմ
զձու

զծուներ սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի
բաղցրութենէ քումմէ . ա՛ :

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէ
ծուծիս իմ ես ինձէն գիտեմ . ա՛ :
Աղաշեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ թո՛ղ
ինձ տէր թո՛ղ ինձ, և մի՛ կորու
սաներ զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ . ամենակալ՝ :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ
տէր և մի՛ յիշեր զշարիսն իմ . և
մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալ
սըն ՚ի ներքոյ երկրի չարեօք . ա՛ :
Զի դու անձ անձ ապաշխարողաց
ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ
քո, որ անալթան եմ . ա՛ :

Կեցուսցես զիս ըստ բաղում՝ ողոր
մնութեան քումմէ . և ես օրհնեցից
զքեզ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց . ամենակալ՝ :

Զքեզ տէր օրհնեն ամենայն զԵ
Շարթունք երկնից և քո են փառք
յաւիտեանս ամէն :

Փառք հօգ և որդի՛ :

Լ զաշեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր
Թող ինձ գմեղս իմ :

Բազում ողորմ տր՝ ողորմեան ինձ :

ԱՃ քաւեան զես զմեղաշորս 'ի
մեղաց և կեցո՛ւ :

ԱՃ գթան յիս 'ի մեղուցեալ ծա-
ռայս և ողորմեան ինձ բազմամե-
ղես :

Ա մէնօրհնեալ սրբուհի և միշտ
կայս անժամին մարիամ. բարեխօսեմ
առ տէր վասն մեր :

Ա մենայն սուրբք ան՝ բարեխօսե-
ցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր
մեղաւորացս :

Գն որդի անոխաւիս ընկալ
զազաշանս մեր : զի 'ի քեզ են ապա-
ւինեալ անձինք մեր :

Բ աղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և
կենդանաւոր և պատուհանս իմ
չեքո տէր պահպանեան զմեզ :

Ուաբեան տէր զհրեշտակ իմադա-
ղութեան քո՝ որ եկեալ պահես է
զմեզ անխառովս 'ի խոծէ և 'ի գի-
շերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յի-
շեան զմեզ տէր՝ յիշեան զմեզ • յոր
ժամ զաս արքայութեամբ քով և
ողորմեան մեզ :

Աչօրն էրաւանդէաբ անյին հաճախս
ցելոյ 'ի քս : Արարեալ Տեառն
Ներսէսի Հայոց կախա-
ղիստի :



Մէլատով խոստովանիմ և
երկիրպագանեմ քեզ Հայր
և Որդի և սուրբ Հոգի • Անեղ և
անմահ բնութիւն արարիչ հրեշ-
տակաց և մարդկան և ամենայն
եղելոց • ողորմեան քո արարածոց
և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր-
պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս
միասնական սուրբ երրորդութիւն
և մի անձութիւն արարիչ լուսոյ և
հալածիչ խաւարի • հալածեան 'ի
հոգ

հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և
անգիտութեան և լուսաւորեան
զմիտս իմ 'ի ժամուս յայտնիկ ա
ղօթել քեզ 'ի հաճոյս և ընդունիլ
'ի քէն զ'նորոշածս իմ և ող' և
հայր երկնաւոր ւած ճշմարիտ որ
առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի
խնդիր մոլորեալ ոչխարին և մեղոյ
յերկինս և առաջի քո և նկալ զիս
որպէս զանառակ որդին և զգեցո՛
ինձ զպատմութեանն զառաջնն զոր
մերկացայ մեղօք և ողոր' և

Ողբի ւայ ւած ճշմարիտ որ խոնար
հոգար 'ի հայրական ծոցոյ և ա
ռեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն մարի
ամայ վասն մերոյ փրկութեան և իս
շեցար թաղեցար և յարեար 'ի
մեռելոց և համբարձար փառօք
առ հայր և մեղոյ յերկինս և առա
ջի քո և յիշեան զիս որպէս զաւա
ղակն յորժամ գաս արքայութեամբ
քով և ողոր' և

Հոգի ւայ ւած ճշմարիտ որ իջեր
'ի յորդանան և 'ի վերնատունն և

և լուսաւորեցեր զիս մկրտութիւնս
սուրբ աւագանին • մեղայ յերկինս
և առաջի քո • մաքրեալ զիս վերս
տին անձային հրով քով՝ որպէս
հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալ
սըն, և ողոր՝ :

Մենզ բնութիւն՝ մեղայ քեզ մտօք
իմովք՝ հոգւով և մարմնով իմով •
մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս •
վասն անուանի քում սրբոյ • և՞ •
Տեսող ամենայնի մեղայ քեզ խորհր
դով բանիւ և գործով • ջնջեալ ըզ
ձեռագիր յանցանաց իմոց՝ և գլո
եալ զանուն իմ՝ ի դպրութեան կե
նայ • և ողոր՝ :

Քննող զաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կա
մայ և ակամայ՝ գիտութեամբ և
անգիտութեամբ թողութիւն շնոր
հեալ մեղաւորիս • զի ի ծննդէն
սուրբ աւագանին մինչև պայսօր
մեղուցեալ եմ առաջինձութեանդ
քո • զգայաբանօք իմովք՝ և ամե
նայն անդամօք մարմնոյս • և ող՝ •
Ամենախնամ տէր՝ դի՛ր պահապան

աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ
 ևս հայիլ յարատ • և ականջաց ի
 մոց ոչ անորոժել լսել զբանս շա-
 րուԹեան • և բերանոյ իմոյ ոչ խ-
 սիլ զստուԹիւն • և սրտի իմոյ ոչ
 խորհիլ զշարուԹիւն • և ձեռաց
 իմոց ոչ գործել զանիրաւուԹիւն
 և ոտից իմոց ոչ գնալ 'ի ճանա-
 պարհս անօրէնութեան այլ ուղ-
 զեան զշարԹումն սոցա լինիլ միշտ
 ըստ պտոճիրանաց քոց յամենայ
 նի • և ողոր՞ :

Հուր կենդանի քո՝ զհուր սիրոյ
 քոյ զոր արկեր յերկիր • բորբոքեան
 յանձն իմ • զե այրեսցէ զախտ հոգ-
 ւոյ իմոյ • և սրբեսցէ զխիղճ մտաց
 իմոց • և մաքրեսցէ զմեղս մաքմնոյ
 իմոյ • և վառեսցէ զայս գիտութե
 քո 'ի սրտի իմում • և ող՞ :

Իմաստութիւն հօր յո՞ւ տո՛ւր ինձ
 իմաստութիւն՝ զբարիս խորհիլ և
 խօսիլ և գործել առաջի քո յիմ
 Ժամ • 'ի շար խորհրդոց՝ 'ի բանից
 և 'ի գործոց փրկեան զես • և ո՞ :

Կա

Կառնեցօղ բարեաց տէր կամարաթ՝
մի՛ թողուր զես 'ի կամս անձին ի
մոյ գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ
լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարե-
սիրաց. և ողոր՛ :

Արքայ երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ զար-
քայու-թիւն քո՝ զոր խոստացար սի-
րելեաց քոց. և զօրացո՛ զսիրտ իմ՝
ատել զմեղս. և սիրել զքեզ միայն
և առնել զկամս քո. և ողոր՛ :
Խնամօղ արարածոց պահեա՛ նշա-
նաւ խաչի քո զՏոգի և զմարմն
իմ՝ 'ի պատրանաց մեզաց. 'ի փոք-
ճու-թեանց զիւնաց. և 'ի մարդոց
անիրաւաց. և յամենայն վտան-
գից հոգւոյ և մարմնոյ. և ո՞՛ :
Պահապան ամենայնի քն, աջ քո
հովանի լիցի 'ի վերայ իմ՝ 'ի սուշե-
ւ. 'ի գիշերի. 'ի նստիլ 'ի ատն,
'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և
'ի յառնել, զի մի՛ երբէք սասա-
նեցայց. և ող՛ :

Աճ իմ, որ բանաս զձեռն քո և
լնուս զամենայն արարածս ողոր-
մու

մութեամբ քով. քեզ յանձն առ-
նեմ զանձն իմ. դ՛ու հոգաւ և պատ-
րաստեալ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ
իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւի-
տեան. և ողոր՞ :

Դարձուցիչ մտորելոյ, դարձո՛
ղես ՚ի չար սովորութեանց իմոց ՚ի
բարի սովորութիւն. և բեւեռեալ
՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն. և
զերկել զգեհենոյն, և զսէր ար-
քայութեանն. զի զըջացայց ՚ի մե-
ղաց, և գործեցից զարդարութիւն
և ողորմեալ ք՞ :

Աղբիւք անմահութեան, աղբերա-
ցո՛ ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ա-
պաշխարութեան որպէս պռոնկին
զի լոճացից զմեզս անձին իմոյ, յա-
ռաջ քան զելանելն իմ յաշխար-
հես. և ողոր՞ :

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգե-
ւեան ինձ ուղղափառ հաւատով և
բարի գործով և սուրբ մարմնոյ և
արեան քո հաղորդութեամբն Գալ-
առ քեզ. և ո՞ :

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զիս, քաղցրու
թեամբ աւանդել զհոգի իմ. և ան
խուով անցուցանել ընդ շարութի
այսոցն որք են 'ի ներքոյ երկնից.
և ողորմեա՛ք՝ :

Լոյս ճշմարիտ քն, արժանաճորեա՛
զհոգի իմ ուրախուլթեամբ տեսանել
զլոյս փառաց քոյ 'ի կոչման ա
ւուրն. և հանգչել յուսով բար
եաց յօթեանս արդարոյ մինչև
յօր մեծի գալստեան քո. և ո՞՛ր :
Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր, դատել զկենդանիս
և զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դա
տաստան ընդ ծառայի քում. այլ
փրկեա՛ զիս 'ի յաճիտենական հրոյն
և լսելի առա ինձ զերանաւէտ կո
չումն արդարոյ յ'րկնից արքայու
թիւնդ. և ող՞՝ :

Ընկնողորմ տէր, ողորմեա՛ մի
հաւատարեւոյ 'ի քեզ. իմոյ և օ
տարաց. ծանօթից և անծանօթից.
կենդանեաց և մեռելոյ. շնորհեա՛
և

և թշնամեացն իմոց և ատելեացս
 Թողու թիւն, որք առիս յանցա
 նացն. և դարձո՛ զնոսա՝ ի չարեա
 ցըն զոր ունին վասն իմ, զի ողոր
 մութեանդ քով արժանի եղեցին.

և ողորմեա՛ ք՝ :

Փառաւորեալ տէր, ընկա՛լ զաղա
 շանս ծառայիս քո, և կատարեա՛
 ի բարի զխնդրո՜ւմս իմ. բարեխօ
 սութեա՛կ սրբուհւոյ նժաճնին
 և յօհաննու մկրտչին. և սրբոյն
 ստեփաննոսի նախապկային. և
 սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւոր
 չին. և սրբոց առաքելոց, մար
 գարէից, վարդապետաց, մարտի
 րոսաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց
 կուսանաց, միանձանց, և նմ
 սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրա
 ւորաց:

Եւ քեզ փառք և երկրորդութի
 անբաժանելի սուրբ Երրորդու
 թեանդ, յաւիտեանս յաւիտենից
 ամէն:



Մաղիանս շօրաձորս լաւ արհաւ
 բոյ քիշէրոցնոց • 'ի • Էջն
 Գրէդորէ շարէիացոց
 ասացեալ • Բան •
 ԺԲ •



Նկով քաղցրութեամբ
 տէր ան հզօր, զդառնա
 ցողն զաղաչանս • մատիւր
 գթութեամբ առ պատ
 կառեալս դիմօք • մոտ
 րասեան ամենապարզէ, զամօթա
 կան ախրութիւնս • բարձ յինէն
 ողորմած զանրմբերելի ծանրութիւն •
 Անջրպետեան հաւառոց զմահացու
 երթութիւնս • Աւարեան միշտ
 յաղթօղ դիտաբօղն հաճութիւնս
 Բացադրեան վերնային զմոլելոյն
 մառախուղ • Կնքեան կեցուցիչ ըզ
 կորուսչին ընթացմունս • Յրոճեան
 ծածկատես զլմբունողին շար գլու
 մունս • Խորատակեալ անքննին •
 զմայ

զմարտողն դիմեցմունս : Տեառ
 նագրեալ քո անոճանբդ զԼուսան
 ցոյց երդ յարկիս : Պարսիակեալ
 քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճա
 րիս : Գծագրեալ քո արեամբդ ըզ
 մուտ սեմոց սենեկիս : Կերպացո՛
 զքո նշանդ 'ի հետս ելից մաղթո
 ղիս : Ամրացո՛ քո աջովդ զհանգս
 տեանս իշտիս : Մաքրեսցես 'ի
 հաղբից զծածկաբան անկողնոյս :
 Պահեսցես քո կամօքդ զսառա
 պեալ անձն հոգւոյս : Անխառդախ
 արասցես զքո շնորհեալ շուշ մարմ
 նոյս : Կացուսցես շրջափակ զպար
 զօրուդ երկնայնոյ : Կարգեսցես 'ի
 դիմի ընդդէմ դիւացն դասու :
 Տո՛ւր հանգիստ բերկրութեան մա
 հահանգոյնս նիրհման 'ի իողոտե
 գիշերիս : Բարեխօսութեամբ և
 հայցոճածովք սրբուհւոյ անծա
 նիդ և ամ՝ ընտրելոց : Ամփոփեալ
 պարուրեալ զպատուհան տեսու
 թեանց զգայարանացս իմաստից՝
 անզարհուրելի զետեղմամբ 'ի ծփա
 կան

կան խռովութեանց . կենցաղական
զբաղմունց . անըջական երազոց . խո
լականաց ցնորից : Յիշատակաւ քո
յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ
և սթափեալ վերստին 'ի ննջմանէ
ծանրութեանց , ամենազգաստ
արթնութեամբ , հոգենորոգ զոճար
թութեամբ , 'ի քեզ արձանացեալ :
Զայս ձայն մտղթանաց , բուրմամբ
հաւատոյ , քեզ ամենօրհնեալ թա
գաւոր փառաց անճառից , փա
ռաբանողաց երկնագոմար իմբից
երգակցեալ յերկինս առաքել . զե
դու փառաւորեալ ես յամենայն
արարածոց , յաւիտեանս յաւի
տենից ամէն :

Քչօր՝ շորաճորս սրբոյն Գրէգորի ձո
ւեկացոյն : ՂԳ :



Յաւիտենական ,
բարերար և ամենա
կալ . ստեղծիչ լու
սոյ ,

այս և յօրինիչ գիշերոյ • կեանք
 'իմահոլ և լոյս 'ի խաւարի • յոյս
 ակնուշողաց և երկայնամու թիւն
 տարակուսելոց • Որ ամենարուհետ
 իմաստութեամբ քո դադ հուսանես
 յայդ զստուշերս մահոլ աննունագ
 ծագումն և անմուտ արեգակն •
 քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս
 տերութեան քո խաւար գիշերոյ •
 որում կեկնի ծուր երկրպագու
 թեան ամենայն եղելոց • երկնաւո
 լոյց և երկրաւորաց և օանդարա
 մետականաց • Որ լսես զհեծու
 թիւն կապելոց • և հայիս յաղթս
 խոնարհաց • և ընդունիս զխնդր
 ունաւորաց • Աճ իմ և թագաւ
 որ իմ • կեանք իմ և ապաւեն իմ
 յոյս իմ և վստահութիւն իմ յն
 քն անդ ամենայնի • Սուրբ •
 հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց • մի
 թարութիւն վշտաց • և քաւա
 րան մեղուցելոց • որ գիտես զամ
 յառաջ քան զինիլ նոցա • Առաք
 եալ զգահպանողական զօրութիւն
 աջոյ

քո, և փրկեա՛ զես յերկիւղէ գի
 շերի և 'ի դիճէ շարէ. որպէս զի
 զյիշատակ սոսկալի և սուրբ քո
 անուճանդ, միշտ համբուրեալ չք
 թամբք հոգւոյ ըղձութեան շնո
 չոյ, կեցից պահպանեալ ընդ այնո
 սիկ որք կարդան զքեզ 'ի բոլոր
 սրտէ. եւ 'ի դրոշմէ խաչի քոյոյ
 նշանիդ զոր անուանեալ արեամբ քո
 ներկեալ նորոգեցեր՝ և 'ի նոյն չք
 նոր հորդեգրութեան զմեզ մկրտե
 ցեր, և 'ի փառս պատկերի քո նը
 կարեալ յօրինեցեր. այսու պար
 զեօք անձանօք, ամաչեսցէ սա
 տանայ. քակտեսցին մեքենայքն.
 բարձցին որոգայթքն. սարսուցին
 մարտուցեալքն. պակասեսցին զէն
 քն սայրասուրբ. մերժեսցի մեզն
 փարատեսցի խաւարն. մեկնեսցի
 մառախուղն. բազուկ քո հովա
 նասցի և աջ քո կնքեսցէ. Վասն
 զի գթած ես և ողորմած. և ա
 նուն քո կոչեցեալ է 'ի վերայ ծա
 ւայից քոյ. և քեզ ընդ հօր հոգ
 ւովդ

և որով որքով փառք իշխանութի
յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Եւ զիս շորաւորս սրբոյն Գրիգորի հա
րեւոյնայն: ԽԱՆ



Րդի այ կենդանոյ, օրհ
նեալդ յամենայնի: Հօրդ
ահաւորի անքննին ծը

նունդ. որ ակարանայ առ 'իքէն
և իչինչ: Որ 'ի ծագել անլատ
ուներ նշուլից ողորմութեան քո
փառաց, հալին մեղք. հալածին
գեւք. ջնջին յանցանք. խզին կա
պանք. խորտակին շղթայք. կեն
գանաճնին մահացեալք. բժշկին
հարուածք. ողջանան վերք. բառ
նին ապականութիք. աեղն տան
տիրութիւնք. նահանջին հեծու
թիւնք. փախնու խաւարն. մեկ
նի մէջն. մեքժի մառախուղն.
փարատի մռայլն. ըսպառի աղ
ջամուղջն. վերանոց մութն. գը
նայ

Նայ գիշերն • տարազ ըի տազնա
 պըն • շքանան չարիքն • հալածին
 յուսահատութիւնք • Եւ թագա
 շորէ՛ ձեռն քո • ամենակալ քա
 ճիշդ ամեն սնի • որ ոչ եկիր կո
 ռուսանել զմարդկան հոգիս • այլ
 կեցուցանել • թ' զինձ զանթիւ
 չարիսն իմ բազում ողորմւ
 թեամբք քո •

Ջիւղու միայն ես յերկնի անճառ
 և յերկրի անշննին • ի տարր գոյ
 ից • և յեզր ծագաց աշխարհի
 Սկիզբն ամենայնի • և յամենայնի
 ամենայնիւ լրմամբ օրհնեալք ի
 բարձունս • Եւ քեզ ընդ հօր և
 հօգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք յա
 ճիտեանս յաճիտեմից Ամէն •



Գօշէ անբէ սաղմոսիս յաւդիէ երջաջ
 ֆառնս լարդապետէ շարդարսն ոգոս
 Զաւորեալ է

Սաղմոսն զմեզ յախտից մաքրիչ •
 ըզմեզ իշար դիւայ փրկիչ •
 յախտից դիւայ զհոգիս սրբիչ •
 մաքրիչ փրկիչ սրբիչ պատհիչ •

Սաղմոսն հոգւոյն առնէ ծանօթ •
 հոգւոյն շնորհաց ըզմեզ անօթ •
 առնէ ըզմեզ լոյս ան աղօտ •
 ծանօթ անօթ աղօտ երկօթ •

Սաղմոսն ըզմեզ հանէ յերկինս •
 զմեզ ուրբեմք զեջեալք յստորինս •
 հանէ զեջեալքս զմիտս և զհոգիս •
 յերկինս յստորինս զոգիս զմիտմիտս •

Սաղմոսն սանձէ վնմեր յայս կեան
 սանձէ՛ զչարսն որք վնշ կարդան •
 վն մեր որք վնշ տան ան իսափան •
 յայս կեան կարդան իսափան ին յայն

Սաղմոսն հոգւոյ մերոց պաշար
 հոգւոյ ունոյն առնէ մեզ չար
 Ին մե

մերոցս առնէ մտաց հանճարօ
պաշար մեզ ճար հանճար պատարօ

Սաղմոսն է լոյս մերոց հոգւոց •
է լոյս ճրագի ոտից մերոց •
մերոց ոտից շաւիղ շնորհաց •
հոգւոց մերոց շնորհաց օթօց •

Սաղմոսն ոսկեայ տուփ լի՛ խնկով •
ոսկեայ բուրվառ անոյշ հոտով •
տուփ լի՛ անոյշ սրբոց գործով •
խնկով հոտով գործով սրբով •

Սաղմոսնէ՛ խրատ մեզ սաստ և գին
խրբառ ընկալն լինի արժան •
մեզ սաստ լինին որքաստ փութուն •
և գանք արժան փութան մեզ կեն •

Յիմարք խոցին սաստի՛ւ խրատին •
խոցին բայց ոչ բարւոք շահին •
սաստի՛ւ բարւոք գործէ հոգին •
խրատին շահին յոգիս բերկրին •

Սաղմոսն յոլով զանխրատս ուղղէ •
յոլով յուսով սիրով մարդէ •
զանխրատս սիրով առինքն ածէ •
ուղղէ մարդէ ածէ տածէ •

Յակոբ սաղմոսաց՝ խորհրատ
այբեմբենից ։

Լ զաղակեցէք առ ւած . կհ ։
 աղակեցէք առ տր . զթ ։
 ապրեցո՛ղ զիս տր , զի նոճաղ . ժա ։
 ապրեցո՛ղ զիս տր . 'իմար ճլ թ ։
 առ գետս բաբելացւոց . ճլ զ ։
 առ քեզ տր կարդացի , ւած . իե ։
 առ քեզ տր համբարձի զան . իդ ։
 առ քեզ տր համբարձի . ճիբ ։
 ասաց անզգամն 'ի սրտի . ժգ ։
 ասաց անզգամն 'ի սրտի . ժբ ։
 ասաց տր ցտր իմ . նիստ . ճթ ։
 ասացի թէ պահեցից . լը ։
 ասէ անօրէնն մեղանշեւ . լե ։
 ւած ականջօք մերովք . իսգ ։
 ւած ւած իմ ես առ քեզ . կթ ։
 ւած ւած իմ նայեաց առիւ . իա ։
 ւած աստուծոց տր իս . իսթ ։
 ւած եկաց 'ի ժողովս աս . ճա ։
 ւած զիշաւ ունս քոյ . հա ։
 ւած մեր ապանէն , ե զօ . ինե ։
 ւած

նծ մերժեցեր, և աւերե	ՏԺԹ
նծ, մտին հեթանոսք.	ՏԵ
նծ յանոճան քում.	ՏԳ
նծ յօգնել ինձ նայեաց.	ԿԺ
նծ ողորմեաց մեզ, և.	ԿԳ
նծ ո՛ր քեզ նմանիցի.	ՃԲ
նծ վրէժիմդիր, տէր.	ՂԳ
նծ օրհնութե իմոյ մի.	ՃԵ
աստ օրհնեցէք նմ ծա.	Ճ, Դ
Բազում անդամ մաք.	ՃԻ
բայց միայն՝ նոյ հա.	Կա
բանից իմոց ունկնդիր.	Ե
բարի է խոստովան լինիլ.	Ղա
բարձր առնեմ գքեզ.	Ճիգ
բարձր առնեմ զքեզ տր.	ԻԺ
բղետաց սիրտ իմ զբան.	Խգ
Գոհացայց զքէն տր բո.	Ժ
գովեան երուսաղէմ զտր.	ՃիԵ
Դատ արա ինձ նծ և.	Խբ
դատ արա ինձ տէր, զե.	ԻԵ
դատեա տէր զայնոսիկ.	ԴԳ
եթէ ո՛չ տէր էր առ.	Ճիգ
եթէ ո՛չ տր շինէ զոռնն.	Ճիգ
էկայք ցնծասցուք ի տր.	ՂԳ

Երանեալ եջ ամբիժք 'ի.	ՃԺԸ :
Երանեալ է այլ , որ եր .	ՃԺ ա :
Երանեալ է այլ որ ո՛չ .	ւ :
Երանի ամենեցուն , ոյք .	Ճիէ :
Երանի որ խորհի զաղքա .	Դա :
Երանի , ում թողու թի .	ւա :
Երկինք պատմեն զիսուս .	ԺԸ :
Ձի' բարի , կամ զի վայե .	Ճիբ :
զի պարծի 'ի չարու թե .	ճա :
զողորմութիս քո աէր .	Ճի :
Ընդէր իս.ովեցան հեթա .	բ :
ընդէր մի թեցեր ւծ .	հգ :
Թէ արդարեւ զարուս .	ճէ :
Իբրեւ զի բարի է իս .	հբ :
'ի դարձուցանել տե .	Ճիէ :
'ի խորոց կարդացի առ .	Ճի թ :
'ի կարդալ իմում լոճար .	դ :
'ի նեղութե իմում ես .	Ճի թ :
'ի տիր յուսացայ , որպէս .	Ժ :
'ի քեզ տիր յուսացայ մի .	հ :
'ի քեզ տիր յուսացայ մի .	լ :
Լոճարուք զայս ամ .	Խը :
Լոճիցէ քեզ տիր յառուր .	Ճի թ :
Լուր ւծ աղծ թից իմոց .	կդ :

Զայտնի է 'ի հրէաստանի • հե •
 յարիցէ ւն • և գրոճես • կէ •
 յէլանէն իսրայէլի • յե • ճժգ •
 յիշեա տէր զդաւ իթ • չլւ •
 յողորմութիւն • և յի • ճ •
 Նայեցարուք ժողովուր • հէ •
 Ողորմեաց ինձ ւն • զի • ծե •
 ողորմեաց ինձ ւն • ողորմ • ծղ •
 ողորմեաց ինձ ւն • ըստ • ծ •
 Ե յուսայ 'ի տէր ուն • ճ իր •
 որ բնակեալն է յօգ • ի •
 որ հովոճեսդ իսրայէլի • հթ •
 ուն սիրելի են • ճգ •
 ուն փափաքի եղջերու • իւն •
 ուն կնդիր ւն աղօթից • ծդ •
 ուրախ եղէ ես • յաք • ճ իա •
 Պահեա՛ զիս ւն իմ • ծե •
 պատրաստ է սիրտ իմ • ճէ •
 Սիրեցի զի լոճիցէ ւն • ճժդ •
 սիրեցից զքեզ ւն զօ • ծէ •
 Տեառն է երկիր լրիւ • իր •
 տէր ապաճէն եղեր • ճթ •
 տէր ւն իմ 'ի քեզ յու • հ •
 տէր ւն փրկութե իմ • ճէ •
 տէր

օրհնեցէք զանունն ան.	ճլդ.
օրհնեցէք զանձնսն.	ճժ.
օրհնեցէք զաւերն ան.	ճժդ.
օրհնեցէք զանձնսն, զի բարի.	ճխդ.
օրհնեցէք զանձնսն յերկինս.	ճխդ.
օրհնեցէք զանձնսն յօրհնութի.	դէ.
օրհնեցէք զանձնսն յօրհնութի.	դէ.
օրհնեցէք զանձնսն յօրհնութի.	ճխթ.
օրհնեցէք մանկունք զանձնսն.	ճժ.
օրհնեցից զանձնսն յամսն.	դ.

Եւ արձակես զծառայսն.	432
Եւ ասացի ի վերահաւ.	309
զի հուր բորբոքեցաւ.	150
ի գիշերաց կանխէ հոգի.	259
ի ներդրութի իմում եւ ան.	363
հաստատեցաւ սիրտ իմ.	203
մեծացուցէ անձն իմ.	429
նայեցարձաւք երկինք.	23
անձնսն անկալ ան.	433
անձնսն զլուր քո լուսն.	410
փոքր էի եւ յեղբարս.	419
օրհնեալ եւ ան ան.	420
օրհնեալ ան ան իսրայէլ.	430

Օրհնեսցուք զտէր, զի՝

စတုရန်းပုံနှင့် ချပ်ပုံ ဟောပြော။

42

362

[illegible]

ՏԻ՛, յի՛ սրտամտու թի՛քս • 79

Եջանի, ում թողու թի եղև. և:

ՏԻ՛, մի՛ սրտամտու-թ ք քոյ. ԼԷ՛:

Ողորմեաց ինչ ան, քստ. Ժ:

ՏՐ, Լուր աղօթից իմոյ. Ճա

Ի խորոյ կարգացի առ. Ճիթ

ՏՐ, Լուր աղօթից իմոց. Ճիւշ:





Առք պատահէ և երկրպա-
գութի ամենամբ երրոր-
դութ և միայ Աճութե
Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյն սրբոյ Ամէն :

Տպագրեցեալ եղև Ռադմոսարանս
օգնականութե Հօրն մերոյ սրբոյն
Գրիգորի լուսաւորչին՝ ՚ի վայե-
լումն մանկանց սիօնի :

՚ի Հայրապետութե ՏՆ Սիմէօնի
Սրբազան կաթուղեկոսի ամ հայոց :
Է՛՛՛ ՚ի Պատրիարգութե նբ. եղէմի
Տեառն Յովակիմայ Երջանկա-
զարդ Վարդապետի :

և կոստանդնուպօլսոյ՝ ՏՆ Զաքա-
րիայ ազգասէր Պատրիարգի :
Քդ՝ որք մինչ յաղօթս կայցէք
այսու սաղմսրնս, մաղթեմ ՚ի հա-
մայն սաղմոսասաց անձանցդ՝ ՚ի
յնմից չափու և յաստիճանի. զե
ի հանդիպին ձեր սմին ընթերց-
եամք. և ՚ի բերկրին հոգւոյ լը-
անի առաքելոյն. յիշեսջիք առ-
տէրն

Զորն մեր յմ քն զԼեզարն Աղա
 պապեան . որ էր 'ի նահանգէն
 գողթնեան , 'ի մասնէն տենջալ
 վարդիցն անապատու , և փոխեցաւ
 առ քմ 'ի Պետրբուրկ Բաղաքի
 'ի յերիտառարդական հասակի .

Եւ մինչ փոխիւր՝ հասակ եղ : Եւ ճ,
զւէն գիրք տպեցուցանել իւրն
յիշատակ : և շնորհել մշու սրբոյ
կարապետի վանուցն : որոյ զհաս
կըն պինդ կաշեալ անապատոյն պա
րոն նիկողայր Եան մասէն զն Ռ
ժի սիրոյն իւրոյ զոր ունէր և ու
նի առ նա՝ տպեցոյց զսղմանս և
եւս սրբոյ կարապետի վանուցն
ուն թէ նոյն ինքն լուսահոգի զա
գարն իցէր տպեցուցանողն և շնոր
հողն սղմանիս սրբոյ կարապետի
մուրաւատու վանուցն : Ուրեւ
մըն ճաշակողացի՝ 'ի հոգև որ սե
ղանոյս : և միով հայրներիւ յիշո
ղացի՝ ինքն քն արն մեր որ տուա
տըն է 'ի առաւրա պարգեաց : 'ի
միւսանգամ գալտուն և յարքայ
ուրեւ իւրում հասուսցէ վարձո
բարեաց : Ամէն :

h. h. h. h.

2
mich den 17ten Aug. 1771
Ich bin sehr zu dem 10ten Aug.
1771 den 1ten Sept. 1771
Ich bin sehr zu dem 1ten Sept. 1771

Page 50

